

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena

Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea

2023ko ekaina

Ezquiaga

Arquitectura,
Sociedad y
Territorio S.L.

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**

Diputación Foral
de Gipuzkoa

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Miguel Angel Crespo Rico

Lurralde Antolamenduko Zuzendaria

Mikel Uriol Zarauz

Lurralde Antolamenduko Zuzendaritzaren arkitektoa

Iñigo Insausti Urrestarazu

Lurralde Antolamenduko Zuzendaritzaren arkitektoa

**GIPUZKOAKO FORU
ALDUNDIA. LURRALDE
PLANGINTZAKO ZERBITZUA.
MUGIKORTASUNA, TURISMOA
ETA LURRALDE-
ANTOLAMENDUA**

ZUZENDARITZA FAKULTATIBOA

Jose María Ezquiaga Domínguez

Zuzendaritza, Doktore Arkitektoa eta Soziologoa

Javier Barros Guerton

Talde sektorialen koordinazioa, Arkitektoa

Gemma Peribañez Ayala

Talde sektorialen koordinazioa, Arkitektoa

Ainhoa Ezquiaga Bravo

Hirigintzako Arkitektoa

Jon Cadierno Gutierrez

Geografoa

Sonia Garrido Abajo

Ingurumen-teknikaria

Jesús María Ramirez Sánchez

Zuzendaritzan Doktorea

Sergio Barreña Caloca

Bideetako ingeniaria- Ingartek

Udane Ansa Otaegui

Bideetako teknikaria- Master in Transportation Systems. Ingartek

Garazi López de Oñate Cajigas

Ingeniari zibila- Ingurumen Ingeniaritzako masterra. Ingartek

**EZQUIAGA ARQUITECTURA,
SOCIEDAD Y TERRITORIO S.L.**

ERREDAKZIO-TALDEA

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

1	Sarrera	6
1.1	Aurrekariak	6
1.2	Lurralde Plan Partzialaren eduki substantiboa eta berrikuspenaren irismena, Lurralde Antolamendurako Gidalerroen arabera	6
2	Oinarrizko irizpide metodologikoak eta erreferentzia-esparruak	8
2.1	Irizpideak	8
2.2	Erreferentzia-esparruak	11
2.2.1	Lurraldea antolatzeko oinarrizko esparrua	11
2.2.2	4/1990 Legea, Euskal Herriko Lurralde Antolakuntzari buruzkoa	13
2.2.3	Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG, 128/2019 Dekretua)	14
2.2.4	Europako esparrua lurralde-matrizearentzat	19
2.2.5	Euskadiko Hiri Agenda Bultzatu 2050	20
2.2.6	Espainiako Hiri Agenda	22
2.2.7	2050erako Klima-Aldaketaren Euskadiko estrategia	23
2.2.8	Euskal Autonomia Erkidegoko Biodibertsitatearen Estrategia 2030	24
2.2.9	Euskal Autonomia Erkidegoko Geodibertsitatearen Estrategia	24
2.2.10	Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzako Plana ZTBP Euskadi 2030	25
2.2.11	Euskadiko Landa Garapeneko Programa 2015-2020	26
2.2.12	Klima-aldaketaren arazoa	28
2.3	Lurralde-plangintza udal-plangintzarekin artikulatzea	29
3	Diagnostikoa	37
3.1	Ingurune fisikoa eta azpiegitura berdea	38
3.1.1	Lurraldearen baldintzatzaile fisikoak	38
3.1.2	Azpiegitura berdea	39
3.1.2.1	2019ko LAGen zehaztapenak	39
3.1.2.2	Gipuzkoako azpiegitura berdearen sarea planifikatzeko diagnostikoa (2019)	40
3.1.3	Gipuzkoa Klima 2050 Estrategia	42
3.1.4	2006ko LPPko tratamendua	44
3.1.4.1	Problematikaren kontzeptualizazioa	44
3.1.4.2	Arau- eta kartografia-zehaztapenak	45
3.1.4.3	Programatutako ekintzen gauzatzea	46
3.1.5	LPSetako tratamendua	46
3.1.5.1	EAEko Nekazaritza eta Basozaintzako LPSa	46
3.1.5.2	EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatzeko LPSa	47
3.1.5.3	EAEko Hezeguneen LPSa	47
3.1.5.4	EAEko Itsasertza Babestu eta Antolatzeko LPSa	48
3.2	Arriskuak	48
3.2.1	Jatorri naturaleko arrisku nagusien ezaugarriak zehaztea	48
3.2.2	2006ko LPPko tratamendua	52
3.2.3	LPStako tratamendua	53
3.2.3.1	PTS de Ordenación de los Ríos y Arroyos de la CAPV	53
3.2.3.2	PTS de Protección y Ordenación del Litoral	53
3.3	Landa habitata	53
3.3.1	Lurzorua oinarrizko baliabide bat bezala	53
3.3.2	Dinamika sozioekonomikoak eta zaurgarritasuna landa-eremuetan	54
3.3.2.1	Nekazaritza-, abeltzaintza- eta baso-ustategiak	54
3.3.2.2	Arrantza-sektorea	57
3.3.2.3	Dinamika eta ahultasun sozioekonomikoak	58
3.3.3	Zerbitzuak eta konektibitatea	59
3.3.4	Tratamendua 2006ko LPPan	59
3.3.4.1	Problematikaren kontzeptualizazioa	59
3.3.4.2	Arau- eta kartografia-zehaztapenak	59
3.3.4.3	Programatutako ekintzen gauzatzea	60
3.3.5	Tratamendua Nekazaritza eta Basozaintzako LPSan	60
3.4	Hiri-habitata	61
3.4.1	Dinamika sozioekonomikoak	61

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

3.4.1.1	Demografia: gune handietan kontzentratutako biztanleria, LPParen indarraldian % 10etik gorako hazkundearekin eta 7.000 biztanlerekin, etorkin atzerritarrak erakartzean oinarrituta, eta gazte helduen kopuruaren uzkurdurak baldintzatutako bizitasuna duena	61
3.4.1.2	Jarduera ekonomikoak: industrian eta turismoan garrantzia duten jardueren aniztasuna	69
3.4.1.3	Enplegua	80
3.4.2	Etxebizitza: aurrez hutsik edo bigarren mailako egoitza gisa erabilitako unitateak behin betiko gisa erabiltzeko prozesu garrantzitsua, eta gaur egungo lurzoru urbanizagarrian hutsik dagoen ahalmen handia	83
3.4.2.1	Dagoen parkea eta haren bilakaera	83
3.4.2.2	Hiria berroneratzeko beharrak	85
3.4.3	Zuzkidura-sistema: estaldura orokor egokia	86
3.4.3.1	Hezkuntza	86
3.4.3.2	Osasuna	87
3.4.3.3	Kirolak	88
3.4.3.4	Kultura	90
3.4.4	Tratamendua 2006ko LPPan	92
3.4.4.1	Problematikaren kontzeptualizazioa	92
3.4.4.2	Arau-zehaztapenak	94
3.4.4.3	Etxebizitza-lurzoruaren eta jarduera ekonomikoen gaitasunen bilakaera udal-plangintzan, LPParen aurreikuspenei dagokienez	97
3.4.4.4	Programatutako ekintzen gauzatzea	98
3.5	Paisaia, kultura- eta natura-ondarea eta baliabide turistikoak	99
3.5.1	Paisaia	99
3.5.2	Ondare naturala eta kulturala	102
3.5.3	Baliabide turistikoak	105
3.5.4	Tratamendua 2006ko LPPean	106
3.5.4.1	Problematikaren kontzeptualizazioa	106
3.5.4.2	Arau-zehaztapenak	106
3.5.4.3	Programatutako ekintzen gauzatzea	107
3.6	Baliabideen kudeaketa jasangarria	108
3.6.1	Ura	108
3.6.1.1	Baliabide hori historikoki ugaria izan da, eta haren kudeaketak kontuan izan behar du klima-aldaketa	108
3.6.1.2	Hornidura	114
3.6.1.3	Saneamendua	114
3.6.2	Energia	114
3.6.2.1	2050 Gipuzkoako Jasangarritasun Energetikoaren Estrategia	114
3.6.2.2	Urola Erdiko Energia Plana 2015	114
3.6.2.3	Urola Kostako Energia Plana 2022	115
3.6.2.4	Dagoen bizitegi-parkearen kontsumoa	115
3.6.3	Ekonomia zirkularra	117
3.6.4	Tratamendua 2006ko LPPan	119
3.6.4.1	Problematikaren kontzeptualizazioa	119
3.6.4.2	Arau-zehaztapenak	119
3.6.4.3	Programatutako ekintzen gauzatzea	119
3.6.5	Tratamendua LPSetan	120
3.6.5.1	Energia berriztagarriak	120
3.6.5.2	Gipuzkoako hiri-hondakinen azpiegiturak	122
3.7	Mugikortasuna eta logistika	124
3.7.1	Bide eta trenbide mugikortasuna	124
3.7.1.1	Bide mugikortasuna	124
3.7.1.2	Trenbide mugikortasuna	128
3.7.1.3	Mugikortasuna autobusez	129
3.7.1.4	Bizikleta bidezko mugikortasuna	131
3.7.2	Logistika	132
3.7.3	Tratamendua 2006ko LPPan	132
3.7.3.1	Problematikaren kontzeptualizazioa	132
3.7.3.2	Arau-zehaztapenak	135
3.7.3.3	Programatutako ekintzen gauzatzea	136
3.7.4	Tratamendua LPSetan	136
3.7.4.1	EAEko Trenbide-Sarearen LPSa	136
3.7.4.2	Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorra 2017-2018	138
3.7.4.3	Gipuzkoako Bizikleta Bideen LPSa	138
3.8	Zeharkako gaiak	140
3.8.1	Irisgarritasun unibertsala	140
3.8.2	Genero-ikuspegia	142

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

3.8.3	Klima-aldaketa	143
3.8.4	Osasuna	146
3.8.5	Euskara	147
3.8.6	Lurraldeen arteko erlazioa	147
4	Lurraldearen erronkak.....	149
4.1	Ingurune fisikoa eta azpiegitura berdea.....	150
4.2	Landa-habitata	151
4.3	Hiri-habitata	151
4.4	Paisaia, ondare natural eta kulturala eta baliabide turistikoak	158
4.5	Baliabideen kudeaketa jasangarria	158
4.6	Mugikortasuna eta logistika	159
5	Proposamen-sintesia	161

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

1 Sarrera

1.1 Aurrekariak

Zarautz-Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalaren Lurraldearen Plan Partziala otsailaren 21eko 32/2006 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko. Honako hauen bidez aldatu da: 14/2009 Dekretua, urtarrilaren 27koa, Trukutxo eta Amue eremuei eragiten diena, eta 132/2018 Dekretua, irailaren 18koa, paisaiari buruzko zehaztapenak sartzen dituena. Dokumentu honek Lurralde Plan Partzialaren indarraldian eremuari eta haren bilakaerari buruzko informazioaren laburpen bat planteatzen du, eta horren amaieran, espazio hori antolatzeko erronkak identifikatzen dituen diagnostiko bat egiten da, Plana egiteko ondoz ondoko faseetan zehaztuko direnak.

Eremu Funtzionalaren egungo lurralde-eredua Gipuzkoako lurraldearen gainean abian diren dinamikak gainjartzearen emaitza gisa aurkez daiteke, bai ingurumen-, bai gizarte- eta ekonomia-arlokoak, indarrean dagoen Lurralde Plan Partzialaren edukiak eta lurralde-, hirigintza- eta sektore-plangintzako tresnak aplikatzearen emaitza gisa. 2006ko Plana idatzi zen egoeraren eta gaur egungo egoeraren arteko joera-aldaketa garrantzitsuak dinamika eta politika horien azterketa kritikoa eskatzen du.

Dokumentu honek kontuan hartzen du indarrean dagoen LPPren jarraipen-prozesuaren emaitza, eta gogoeta bat egiten du lurraldearen egungo egoera eratzen lagundu duten faktoreei buruz, haren bilakaera-aurreikuspenei buruz eta berrikusitako planak lehentasunez aintzat hartu beharko dituen gaiei buruz.

1.2 Lurralde Plan Partzialaren eduki substantiboa eta berrikuspeneren irismena, Lurralde Antolamendurako Gidalerroen arabera

Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek (LAG), uztailaren 30eko 128/2019 Dekretuaren bidez behin betiko onartuek, Lurralde Plan Partzialetan definitu beharreko edukiak ezartzen dituzte, zehazki, jarraian adierazitako artikulua eta aginduetan:

1. 3. artikulua: Eremu Funtzionalako lurzorua zonakatzea, gainjarritako baldintzatzaileak eta erabileren erregulazioa barne.
2. 4. artikulua: azpiegitura berdea mugatzea eta hirigintza-plangintzak tokiko mailaraino jarraitzeko bete beharreko baldintzak zehaztea, jarraitutasun ekologiko eraginkorra eta azpiegitura berdearen eta grisaren arteko elkarreragin egokia lortzeko ekintzekin batera, azpiegitura hori ekosistemen zerbitzu-hornidura antolatzeko oinarritzat hartuta.
3. 20. artikulua: landa-habitatari buruzko irizpideak, hirigintza-plangintzak kokaguneak ingurunearekin lotu ditzan, nekazaritza-jarduera gauzatzen denetik aurrera.
4. Memoriaren 6. eta 9. artikulua eta 6.1.2 eta 6.1.3 paragrafoak: Eremu Funtzionalerako kokaguneeen hierarkia definitzea, Zarautz eta Azpeitia buru direla, eta Urolako eraldaketa-ardatza antolatzeko, kontuan hartuta LAGek aipatutako bi nukleoei eremu funtzionalerako buruen eta azpiburuen sarean esleitzen dieten zeregina.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

5. 10. artikulua: birsortu beharreko espazioak definitzea, dela degradazioa saihesteko, dela guztiz edo zati batean bestelako erabileretarako berreskuratzea lortzeko. Lehenetsuna eman behar zaio hiri-berroneratzeari, hiri-espazioak dentsifikatzeari eta espazio zaharkituak birziklatzeari.
6. 11. eta 13. artikulua eta IV. eranskina: hiri-hazkundearen perimetroak definitzea, lurzorua artifizializatorik handiena geldiarazteko, egungo hiri-orbanaren morfologia, inguruko lurren ezaugarri fisikoak eta ekologikoak eta hazkunde-aurreikuspenak kontuan hartuta. Indarrean dagoen LPPak zehaztutako lurzoru-erreserbak aztertuko dira, eta udalerrri guztien bizitegi-eskaerak eta jarduera ekonomikoari dagozkionak hartuko dira kontuan. Bizitegi-lurzorua eskaintza definitzeko bizitegi-kuantifikazioaren prozedura garatuko da, lurralde-ereduaren osagaia justifikatuz.
7. Memoriaren 12., 18. eta 6.4. artikulua: Jarduera ekonomikoetarako lurzorua dimentsionamendua eta ezartzeko jarraibideak, lehenetsuna emanaz lehenik dauden hiri-espazioak eta azpiegiturak berritzeari, birziklatzeari, berreskuratzeari eta berreraikitzeari, hala nola zigilatutako zabortege zaharrak.
8. 14. artikulua: Hainbat gai konpondu behar dituzten eta arreta berezia behar duten arlo estrategikoak zehaztea.
9. 34. artikulua: Lurralde-harremana beste LPP batzuekin: Donostialdea, Tolosaldea, Goierri, Debagoiena eta Debarrena.
10. 21. artikulua: paisaia babestea, haren jarduerak egokituz. LPPren bigarren berrikuspenak ildo horretako zehaztapenak jasotzen ditu.
11. 22. artikulua: kultura-ondarea sartzeari, tipologia araberako egituraketa.
12. 23. artikulua: natura-ondarea sartzeari, lurraldearen gaineko jarduketak egokituz, azpiegitura berdea sendotuz eta biodibertsitatea aldagaia integratuz.
13. 24. artikulua: baliabide turistikoak antolatzea, baliabide naturalak eta ingurumena babestearekin eta antolatzearekin bateragarria dela bermatuz.
14. 15., 16. eta 17. artikulua: baliabideen kudeaketa iraunkorra, uraren, energiaren eta ekonomia zirkularraren lurralde-dimentsioa garatuz.
15. 25. artikulutik 28.era: garraio publiko intermodaleko sistema integralak, garraio garbi moduei arreta berezia eskainiz, eta kultur ondareari lotutako hainbat bide sartuz edukian.
16. Mugikortasunaren egituraketa.
17. 19., 29., 30., 31., 32., 33. eta 34. artikulua: zeharkako gaiak, hala nola irisgarritasun unibertsala, genero-ikuspegia, klima-aldaketa, osasuna, euskara eta lurralde-erlazioa. Horiek guztiak kontuan hartuta, hiri-eredu trinkoa, erabileren nahasketari dagokionez konplexua eta sozialki kohesionatua sustatuko da.
18. 36. artikulua: LPPk proposamenak ebaluatzeko sistema bat izango du, bai eta ukitutako udalerrri bakoitzerako eraginaren dokumentu osagarri bat ere.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

2 Oinarrizko irizpide metodologikoak eta erreferentzia-esparruak

2.1 Irizpideak

Diagnostikoa, lurralde-proiektu bat formulatzeko oinarri objektiboa

Printzipio horiek oinarri hartuta, diagnostiko propositiborako proposatutako metodologia sortzen da, honako irizpide hauek kontuan hartuta:

Irizpide analitiko eta teknikoaren arabera landutako eta prozesatutako lurralde-diagnostikoaren eta informazioaren xedea da oinarri objektiboetan oinarritzea erabakiak hartzea eta lurralde-politikak ezartzea eskala guztietan.

Informazioaren, diagnostikoaren eta jarduteko estrategien formulazioaren faseen arteko elkarrekiko elikadura, informazioaren metaketa deskribatzaile hutsa gaindituz. Aitzitik, funtsezko lurralde-eraldaketak, egitura- eta dinamika-eremu homogeenak eta horiei lotutako arazoak zedarritzeko, garrantziaren irizpidearen arabera ezarri behar da. Arazo horiek Planeamendutik, Arauditik eta Lurralde Politiketatik hasi eta azpilurralde- eta udal-eskaletara arteko tratamendua behar dute.

Lurralde-errealitatearen eta lurralde-antolamenduaren diziplinaren izaera konplexuak "zeharkako" ikuspegia eskatzen du. Ideia horrek bi ondorio ditu. Lehenik eta behin, lurraldearen ingurumen-, gizarte-, ekonomia-, hirigintza- eta lege-dimentsioak elkarreaginean kontuan hartu beharra. Bigarrenik, sektoreko zehaztapenak artikulatzea komeni da (babestutako lurzoruen definizioa doitzea, lurraldeari erabilerak esleitzea, azpiegiturak diseinatzea, hiri-hazkunderen tamaina, etab.), aztertutako lurraldea antolatzeko eta egituratzeko estrategia koherente batean oinarrituta.

Berrikuspena, indarreko LPParen oinarrien gaineko eraikuntza-prozesu gisa

Zarautz-Azpeitiko LPParen berrikuspena prozesu bat da, non koherentzia-agindu bat dagoen 2019ko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen zehaztapenekin. Prozesuak, gainera, 2006tik indarrean dagoen LPParen aplikazio-esperientziaren ikaskuntzak barne hartu behar ditu. Planaren eragiketa eta ekintza estrategikoei buruzko zehaztapen asko gauzatu ez badira ere, badira zenbait elementu plan berria eratzeke jarraibideak ekar ditzaketanak, hala nola, udal-plangintzak indarrean dagoen LPPekin artikulatzea.

Gai berrietara irekitzea

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

2019ko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek gai berri batzuk sartzen dituzte, zeharkakoak deitzen dituztenak eta lurraldearen iraunkortasunari eragiten diotenak, lurraldearen bizi-kalitatea zentzu zabal eta inklusiboan ulertuta gizarte-talde desberdinentzat, eta Eremu Funtzionala Euskal Autonomia Erkidegoaren barruan nahiz beste eskualde batzuetan dituen auzo-espazioekin artikulatzea. Garrantzi berezia dute Tolosaldearekiko, Debako haranarekiko, Goierriarekiko eta abarrekiko harremanek.

2019ko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen gizarteratzeko borondatea hainbat alderditan oinarritzen da. Irisgarritasun unibertuala bizi-kaliterako gai garrantzitsua da, ez bakarrik ezintasun iraunkorra duten pertsonentzat, baita aldi baterako egoerak jasan ditzakeen edozein pertsonarentzat ere. Bestalde, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legean eta Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetako zehaztapenak betez, beharrezkoa da generoaren arabera planen eraginaren alde aurreko ebaluazioa egitea eta emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak ezabatzeko eta berdintasuna sustatzeko neurriak hartzea, Gobernu Kontseiluak 2012ko abuztuaren 21ean onartutakoak.

Klima-aldaketak berekin dakar aldaketa-fenomenoen aurrean arreta-irizpide bat hartzeko beharra, eta hori ezin da zehatz-mehatz aurreikusi, baina kontuan hartu behar dira fenomeno horien tamainaren eta eguneroko bizitzan duten eraginaren ebidentzia gero eta argiagoen aurrean.

Osasuna da, duela urte batzuetatik hona, XIX. mendean hirigintza garaikidearen sorreran funtsezkoa izan zen pentsamendu-ildo bat berreskuratuz, hirigintza- eta lurralde-pentsamenduaren interesgunea. Ekipamendu-horniduraren kontua izatetik, ingurune egoki batean bizitza osasungarria osasunerako faktore erabakigarria dela ulertzera igaro da. COVID-19aren osasun-krisiak, bestalde, kalitatezko eguneroko bizi-espazioak izatearen garrantzia erakutsi du, eta epidemia berrien aurreko segurtasuna aldi baterakoa baino ez zela adierazi du; gainera, krisi honek ondorio iraunkorrak izan ditzaketen ekoizpen- eta komunikazio-moduen bilakaerak ekarri ditu.

Euskara lurraldearen identitatearen gai garrantzitsuenetako bat da, eta datu guztien arabera, eguneroko hitzunen proportzio handienetako bat du. Halaber, LPPren ekintzek normalizazioan lagun dezaten saiatuko da.

Erakundeen eta gizartearen parte-hartzea txertatzea

Lurralde Proiektuaren xedea da lurraldea antolatzeko eta egituratzeko oinarritzko elementuak ezartzea, eta sektore- eta udal-plangintzako gainerako tresnen erreferentzia izatea. Beraz, hirigintza-jarduera lurralde-proiektu koherente batean laburbiltzera eta integratzera bideratutako ikuspegi estrategiko batetik ulertzen da, arau-ikuspegi hutsetik haratago.

Lurraldearen antolamenduaren ikuspegi "estrategikoaren" helburua da dauden sinergiak aprobetxatzea eta potentzialtasunak koordinatzea, eremuaren errealitatea etorkizun dinamiko eta aldakor horretara egokitzeko gai izan dadin, ezinbestean lehiakortasunaren eta espazioaren osagarritasunaren esparru global batean murgilduta. Arazoa, beraz, oinarritzko bi premisatan

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

dago: nondik abiatzen den eta zer ahalegin egiteko prest dagoen lehen adierazitako helmugara iritsi ahal izateko. Aztertzen ari garen hipotesia, azken batean, lurraldearen plangintza honela planteatzea da:

Lurraldea egituratzeko neurria, hau da, sektore inbertitzaile pribatu eta publikoak ituntzeko ekintza gisa, garapen iraunkorrerako aukerak sustatzera bideratua, bai eta ingurumen-, gizarte- eta ekonomia-desorekak zuzentzera ere, hazkundera bermatzeko.

Arloa ilusioz beteko duen, bideragarria izango den eta planteatutako helburuen artean koordinatutako gidalerroak finkatuko dituen **proiektu batez hornitzeko jarraibideak**.

Inguruko indar sozial, ekonomiko eta administratibo guztien **adostasun-, konpromiso- eta partaidetza-prozedura**, helburu komuna lortzeko.

Nazioarteko eta nazioko esperientziek erakusten dute arlo bateko gizartea, ekonomia eta lurraldea biziberritzeko eta suspertzeko gogoeta-ahalegin handia egin behar dela. Hala ere, ahalegin hori saritu egiten da epe laburrean proiektu ilusionagarri baten barruan berriz elkartzearekin, eta epe ertain eta luzean, berriz, proiektuaren emaitzak egiaztatzearekin, kontuan hartutako lurraldearen hazkunde ekonomikoaren eta gizarte-sustapenaren aldagaietan.

Azken batean, garapen proiektu beraren inguruan **indar sozial, ekonomiko eta politikoen artean adostasun handia eta konpromiso irmoa lortzea** eta planteamendu global horrekin koherentea den lurralde eragina duten politikak modu koordinatuan bultzatzea dira plangintza on baten baldintza kardinalak, eta azken batean, plangintza horren benetako garrantzia definitzen dute.

Irismen horretako proiektu bat formulatzeko aukerak **konpromisozko erronka kolektiboa izan behar du, ingurune espazial jakin batean kokatua: ingurunea eta estrategiak, beraz, funtsezkoak izan behar dira gizartearen beraren heldutasunerako eta kohesiorako**.

Administrazioak proposamen artikulatu baina aldebakarrekoa planteatzeak ez luke ahalbidetuko lurralde-proiektua bera gizarte-kohesiorako elementu bihurtzea, komunitate bakoitzak bere kezkek eta nahiak modelatu behar dituen partaidetza-prozesua mugatzen baitu. **Eragile sozial, ekonomiko eta instituzionalen parte-hartzea helburu bihurtu behar da, beraz**. Horretarako, beharrezkoa da mekanismo irudimentsuak planteatzea, operatiboak izateaz gain, hasieratik gizarte zibil osoa inplikatu dutenak gidalerroak eta helburuak eztabaidatu eta definitzeko prozesuan, hartzen diren ondorio eta ebazpenak erabat onartu ahal izateko, bai eta horien garapena bultzatzen modu erabakigarrian lagundu ahal izateko ere. Eremu Funtzionala

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

kostaldeko eta barnealdeko udalerrak barne hartzen dituen **bi mankomunitatek osatutako gobernantza-sistema** baten inguruan antolatzea oinarri garrantzitsua da arlo honetan.

2.2 Erreferentzia-esparruak

2.2.1 Lurraldea antolatzeko oinarrizko esparrua

Lurralde-antolamenduaren politika 1990ean hasi zen legez EAEn, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduari buruzko maiatzaren 31ko 4/1990 Legea onartu zenean. Estatuak lurralde konplexu eta baliotsu baten ikuspegi orokorra eta kudeaketa-eredu zuhurra ezarri duen lehen legeetako bat da, eta 1997an Gidalerroak onartu ziren, eta, ondoren, hamabost lurralde-plan partzial eta hamar lurralde-plan sektorial. Horrek guztiak **lurralde-antolamenduaren politika eta kultura sendotu du**, eta lurralde-antolamenduan, hirigintzan edo ingurumenean lan egiten duen administrazioarekin edo profesionalarekin lotura duten pertsona guztiak hartzen ditu.

Lurralde-antolamenduko lanen bigarren ziklo horretan, LAGak berrikusita eta uztailaren 30eko 128/2019 Dekretuaren bidez behin betiko onartuta hasten dena, LPP hau sartzen da, eta LAGak garatu nahiz politika sektorialak koordinatu beharko ditu. Horrek komunikazio- eta koordinazio-ahalegina eskatzen du, objektiboki aplikagarria eta egokia den dokumentu bat lortzeko, lurralde jasangarri, inklusibo, bizi, adimendun, orekatu, erlazionatu eta parte-hartzailea lortzen laguntzeko.

Iraunkorra, **hiru aldagaiak integratuz: ingurumenekoa, ekonomikoa eta soziala**, kultura-dimentsioa, belaunaldien arteko kezka duena eta ekosistema aberatsagoak eta hobeto kontserbatuak dituen lurralde baten aldeko apustua egiten duena, kokaleku trinkoak dituen, hiri-berroneratzearen eta garraio kolektiboaren aldeko apustua egiten duena eta energetikoki eraginkorragoa dena, besteak beste; inklusiboa, zaintzaren hirigintzarekiko kezka duena; bizia, pertsonen planetaren gainean egiten duten ekintzak duen inpaktu orokorraren azterketa egiten duena. Era berean, lurralde adimenduna da, tradizio zabaleko gobernantza-sareekin egituratuta dagoena eta bere dinamikak hainbat mailatan kudeatzeko gai dena; bere hiri- eta landa-aldeen arteko oreka handiagoa lortu nahi duen lurraldea da; bere lurralde mugakideekin argi eta garbi erlazionatuta dagoena; eta parte-hartzea funtsezko tresna dena.

LPP honetan indartu beharko diren gutxieneko zehaztapenek osatzen dute azpiegitura handietarako espazioen definizioa, interes komuneko ekipamenduen kokapena, birmoldatu, berroneratu edo birgaitu beharreko espazioak, bizitegi-kuantifikazioa, lurzoru industrialaren azaleraren kuantifikazioa. Eredu horrek iraunkortasuna eta erresilientzia areagotu behar ditu, ingurumenaren, ekonomiaren eta gizartearen aldagaiak benetan integratzeko gai izango baita, baita kultura-dimentsioa ere, lurralde antropizatu baten erabileraren ikuspegi zabaletik, belaunaldien arteko kezkarekin eta ekosistema aberatsago eta hobeto kontserbatuen aldeko apustuarekin, dentsitate egokiko finkapenekin, hiri-berroneratzearen aldeko apustuarekin, landa-izaerako lurraldeen lurralde-lehiakortasunarekin, eta garraio kolektibo eraginkorraren, energia-eraginkortasunaren eta autogenerazioaren aldeko apustuarekin. Horri gehitu behar zaio

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

alderdi orokor horiek irizpide, printzipio eta arau bihurtzen direla, eta udal-plangintzako dokumentuen hirigintza-antolamenduak irizpide, printzipio eta arau horiei jarraitu beharko diela.

LPPk eremuaren antolamendu integrala ezartzen du, honako udalerrri hauek osatua: Aia, Aizarnazabal, Azpeitia, Azkoitia, Beizama, Errezil, Getaria, Orio, Zarautz, Zestoa eta Zumaia.

Graf 1. Zarautz Getariatik ikusita

LPP honen lurralde-estrategia berriaren **oinarriak bat etorri** behar dira NBek **mundu mailan identifikatutako lurralde-erronkekin**, hala nola Agenda 2030, Garapen Iraunkorrerako Agenda Berria, 2015eko Garapen Jasangarrirako Helburuak, 2016ko urriko Quitoko HABITAT III Hiri Agenda Berria, Europar Batasunaren Hiri Agenda, Espainiako Hiri Agenda, edo EAE mailan 2016ko Bilboko Hiri eta Herri Jasangarrien Biltzarraren Euskal Adierazpena.

Dokumentu horiei guztiei esker, orain arte **garatutako eta aplikatutako plangintza-ereduei buruzko hausnarketa** berri bat egin daiteke. Eredu horiek, oro har, hazkunde ekonomikoko testuinguruetan eta aro modernoko gizarteetan funtzionatzeko diseinatuta daude, eta ez dira egokiak hazkunde txikiagoko eta, bereziki, gizarte-eredua aldatzeko garai honetan. **Landa-izaera nabarmena duten lurralde horietako hainbat aldaketa batuta**, zailtasunak sortzen ari dira planifikatutakoa linealki eta planen agindu ohikoenen arabera ezartzeko: plangintzaren eta gauzatzearen arteko denbora ezin da aurreikusi arrazoi teknikoengatik, ingurumen-kostuengatik, muga ekonomikoengatik edo sozialengatik.

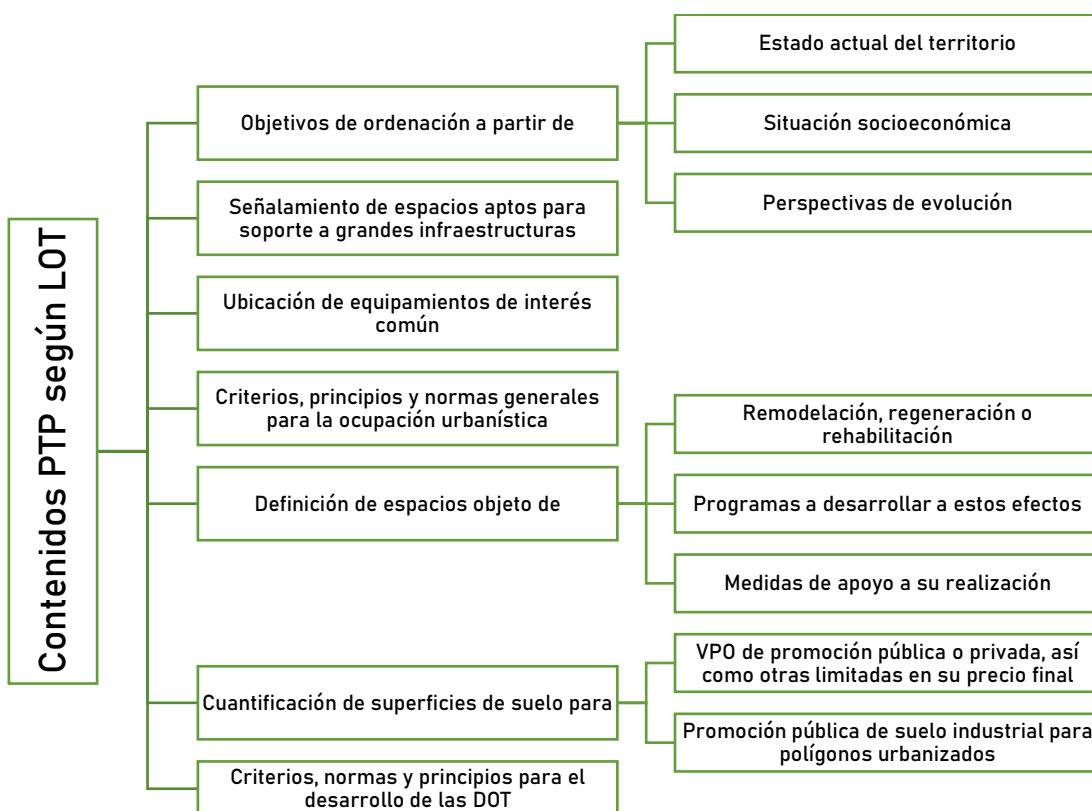

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Faktore eta aldaketa horiek guztiak, gainera, aurreko garaietan baino maizago eta azkarrago gertatzen direnak, hiri-espazioaren ekoizpenean eragin erabakigarria dutenak eta nekazaritza-lurzoruen okupazio- eta ustiapen-ereduak aldatzen dituztenak, agerian uzten dute denborak, erabilerak eta kudeaketa-moduak Eremu Funtzionalaren esku-hartzearen errealitate zehatzera egokitzeko beharra. **Hiri-espazioak abandonatzeak, zaharkituta daudelako edo birgaitzeko zailtasunak eta kostu handiak dituztelako hutsik dauden beste lurzoru batzuk erabiltzearen aldean, askoz ere aukera-kostu handiagoa du landa-izaerako lurralde horietan hiri-espazioetan baino, eta beraz, landa-paisaia galtzea eta komunitate-sentimendua galtzea dakar.**

2.2.2 4/1990 Legea, Euskal Herriko Lurralde Antolakuntzari buruzkoa

4/1990 Legeak, maiatzaren 31koak, Euskal Herriko Lurralde Antolamenduari buruzkoak bere izenburuaren II. atalean Lurralde Plan Partzialen baldintzak zehazten ditu. 12. artikulua tresnaren edukiak eta antolaketa zehazten ditu dokumentuetan, 13. artikulua formulazioaren prozedura eta onarpena eta 15.ak hirigintza-planetarako LPPen lotura.

Idazketa-data dela eta, **LALak ez ditu zenbait gai barne hartzen, hala nola jasangarritasuna, klima-aldaketa edo genero-eragina.** Hala ere, indarraldia mantentzen duten bloke sistematiko handietan oinarritutako formulazioak estaldura eskaintzea ahalbidetzen du.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

2.2.3 Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG, 128/2019 Dekretua)

Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek ondoko printzipio gidariak ezartzen dituzte:

1. **Zerbitzu ekosistemikoak** kontuan hartzea, eta beraz, **azpiegitura berde** kontzeptua zerbitzu horien oinarri espazial egituratzaile gisa.
2. Landa-habitataren tratamendu espezifikoa.
3. Hiri-sistemara **eraldaketa-ardatzak** gehitzea.
4. **Dagoeneko artifiziala den lurzoruaren erabilera optimizatzea**, bai etxebizitzak dituztenei, bai jarduera-ekonomikorako erabiltzen direnei ondorengo irizpideak ezarriz, **espazioen eskariaren erantzunean** azkartasuna eta eraginkortasuna bilatzeko:
 - a. Hiri-berroneratzea
 - b. Erabilera-aniztasuna
 - c. Hiri-hazkundearen perimetroak
 - d. Bizitegi-ahalmenaren muga
5. **Paisaia** ordenamenduan gehitzea.
6. Baliabide hidrikoen eta energetikoen kudeaketa jasangarria, **ekonomia zirkular** eta lehengaien sarbidean lotuta dagoen **autosufizientziarako** aurrerapausoak egiteko.
7. **Mugikortasun eta logistika jasangarriranzko** aurrerapausoak egin, ibilgailu pribatuaren mendekotasuna murrizteko eta hainbat mugikortasun mota txertatu ahal izateko.
8. **Lurraldearen antolamenduan berrikuntzak** egitea, gai berriei protagonismoa emanez:
 - a. Irisgarritasun unibertsala
 - b. Genero-ikuspegia
 - c. Euskara
 - d. Klima-aldaketa
 - e. Osasuna
 - f. Lurralde arteko harremana
9. Lurraldearen antolamenduan **governantza ona** sustatzea, ulertuz ez dituela soilik plangintzaren dokumentuak egin behar, baita jarraipena eta ebaluazioa, horien inguruko integrazio administratiboa eta prozesuen parte-hartze publikoa ere.

Bestalde, LAGek Azkoitia eta Azpeitia Zarautzekin lotzen dituen Eremu Funtzionalaren eraldaketa-ardatz baten proposamena definitzen dute, Eremu Funtzionalako hiri-nodo eta nodo ekonomiko dinamikoenak artikulatuz.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

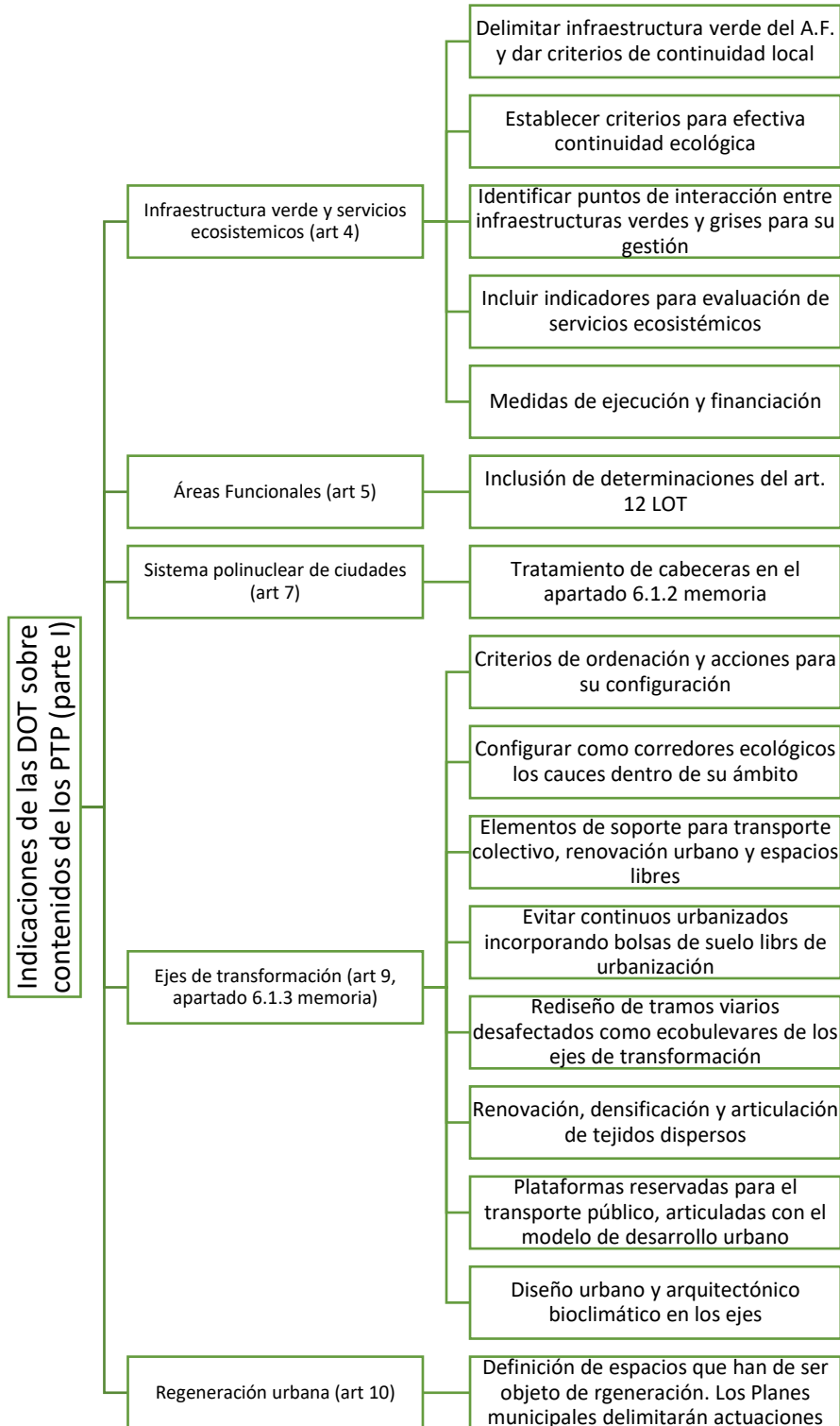
Etorkizuneko LPPak LAGak zehazten dituen Lurralde Plan Sektorialen xedapenak izan behar ditu. Gainera, gehienak egungo Araba Erdialdeko LPPa indarrean sartu zenean onartu ziren, beraz, komeni da bateratze-lana egitea. LPParen etorkizunerako ondorengoak garrantzia berezia dute:

1. EAEko Ibaien eta Erreken Antolamendurako LPS. Kantauriar isurialdea eta Isurialde Mediterranea (1998ko 415 eta 455 Dekretuak, hurrenez hurren), azaroaren 19ko 449/2013 Dekretuak aldatuak.
2. Trenbide Sarearen LPS (41/2001 Dekretua)
3. Energia Eolikoaren LPS (104/2002 Dekretua)
4. Jarduera Ekonomikoetarako eta Merkataritza Ekipamendurako Egokia den Lurzorua Publikoki Sortzeko Lurraldeko Plan Sektoriala (262/2004 Dekretua)
5. Hezeguneen LPS (160/2004 Dekretua eta aldaketak 231/2012 Dekretuaren eta 2011/05/3 Aginduaren eskutik)
6. Nekazaritza eta Basozaintzako LPS (177/2014 Dekretua)
7. Arabako bizikleta-bideen eta ibilbide berdeen LPS (4/2010 eta 1/2012 Foru Arauak).
8. Euskadiko energia berriztagarrien PTS (egiten)

Ondorengo eskemek Lurralde Plan Partzialentzat Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek eskatzen dituzten edukiak azaltzen dituzte:

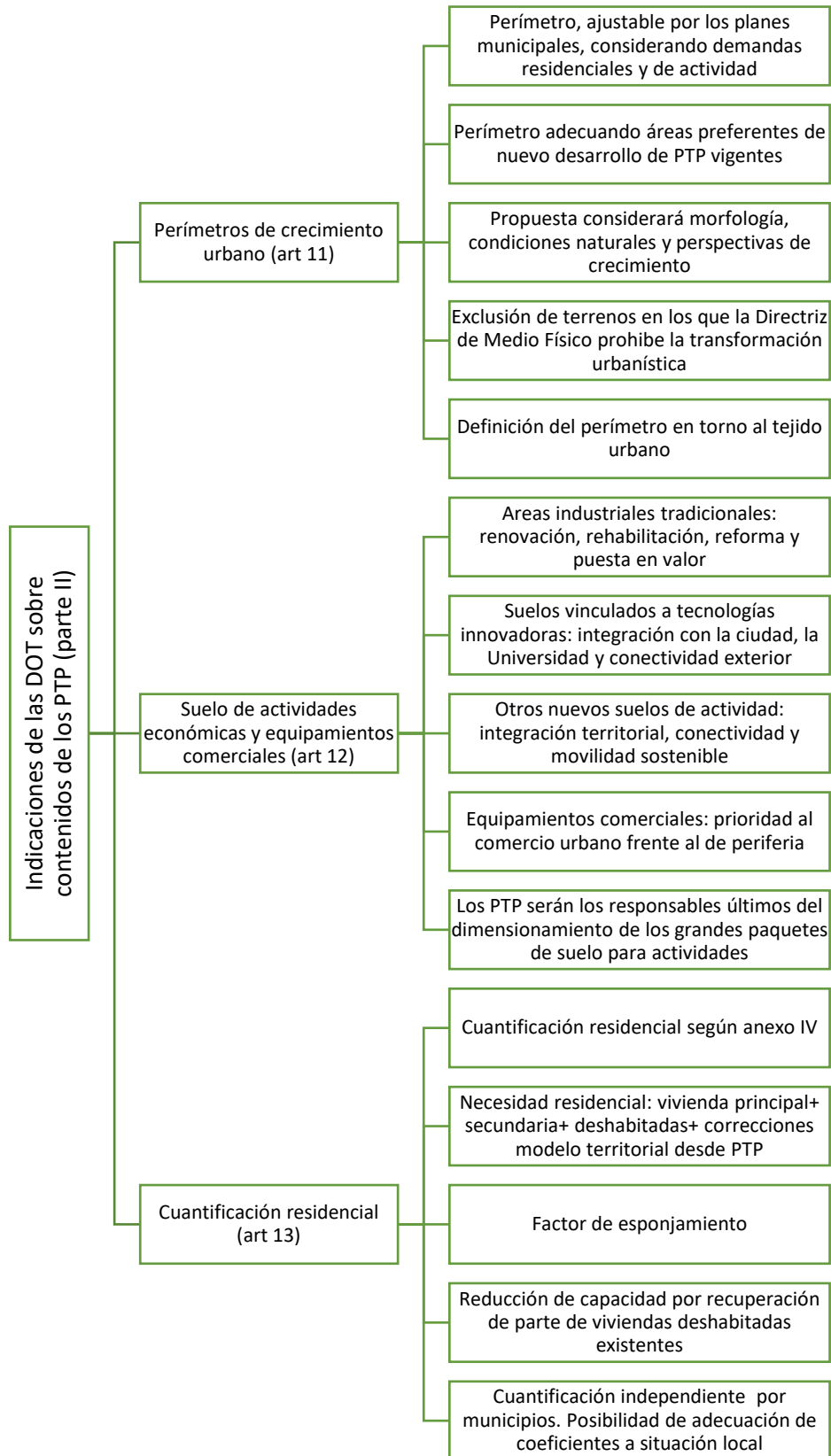

Zarautz- Aspeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

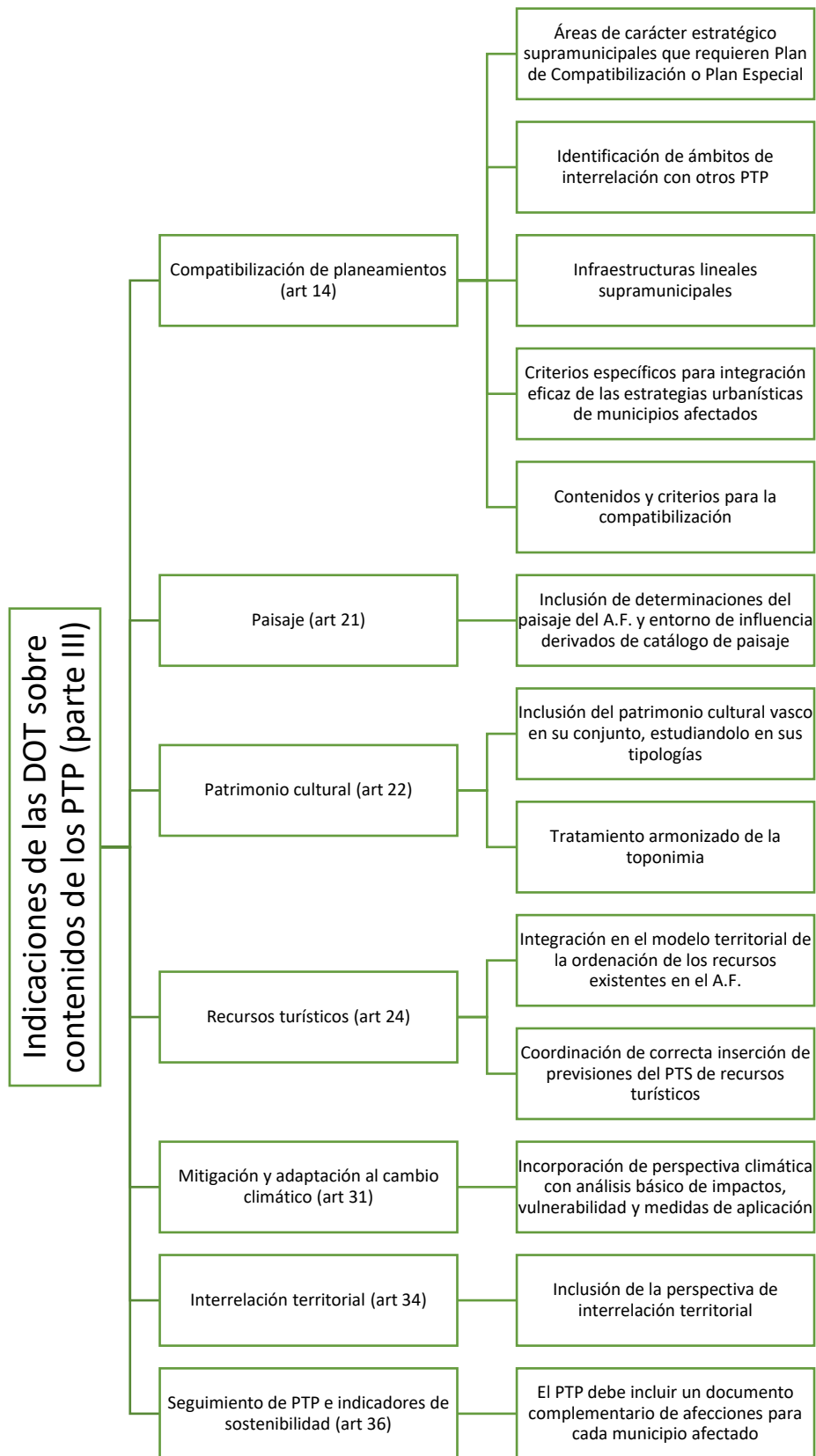

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

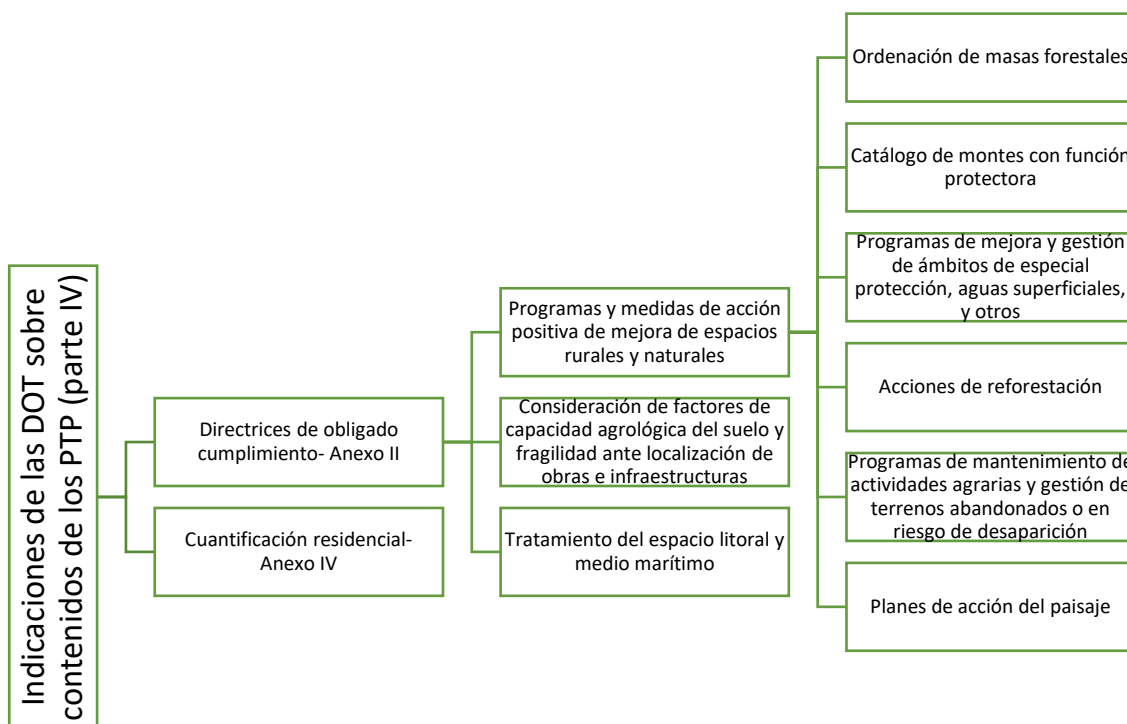

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Europar Batasunak erreferentziatzeko eta interes handiko zenbait dokumentu idatzi ditu, garrantzia berezia dutenak Araba Erdialdeko lurralde matrizearen tratamendurako. Bestalde, Euskadiko zein Estatuko hiri-agendek Europako hiri-agendaren edukiak garatu dituzte eta esparru kontzeptual berritua gehitu dute; izaera doktrinala duten dokumentuak dira, zeinen transposizioa lege-esparrura aribideko prozesua den. Bestela, hiri-agendek zein Europako dokumentuek klima-aldaketa gehitu arren, funtsezkoa da gaiari buruzko oinarri zehatzak gogoratzea.

2.2.4 Europako esparrua lurralde-matrizearentzat

Europar Batasunak onartu egin du garapena ekologikoa bakarrik izan daitekeela. Berdearen aldeko apustuan, Europar Batasuneko hiru dokumentu estrategikok eskaintzen dute Itun berdearen barruan nekazaritzako elikagaien sistema jasangarriak lortzeko trantsizio orokorra babesteko jarraibidea eta konpromisoa, eta merkatu bakarra sortu zenetik Europar Batasunak izan duen erronka eta aukerarik handiena izan da.

Europako Itun Berdea honetan ardazten da: landa-eremua sustatzean Baserritik mahaira estrategiarekin eta ekosistema naturalak sustatzean Biodibertsitatearen estrategiarekin.

Itun berdearen asmoa da berotegi-efektuko isuriak erdira murriztea 2030rako, eta 2050ean Europa karbonoan neutroa den lehen kontinentea izatea. Horretarako guztirako, Europako politiken multzoa berriz ebaluatu beharko da inor atzean uzten ez duen hazkunde berde jasangarria eusteko. Era berean, Covid-19aren krisiak agerian jarri ditu trantsizio berdeak Europako susperraldi sozioekonomikorako eta etorkizunerako eskaintzen dituen aukerak.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Europako Batzordeak Baserritik mahaira estrategia argitaratu zuen 2020an, elikadura-sistema zuzenagoa, osasuntsuagoa eta ingurumena errespetatzen duena bultzatzeko. Estrategia hori Europako Itun Berdearen parte da eta 2030erako Bioaniztasunerako Estrategiarekin batera argitaratu da. Helburua elikadura-segurtasuna babesten duen eta planeta osasuntsu batetik dieta osasungarriak izateko aukera bermatzen duen elikadura-sistema jasangarria sustatzea da EBn. Estrategia hori ez da agiri legegilea, nahiz eta Europako legegintzaldi honetan zehar aurkeztuko diren proposamen batzuk jasotzen dituen, eta horietako batzuek arauak izan arren.

Estrategiaren helburuak dira:

1. Pestizida sintetikoaren erabilera eta ureztatzea % 50ean murriztea.
2. Arrisku handiko pestiziden erabilera % 50ean murriztea.
3. Ongarri sintetikoaren erabilera % 20an murriztea.
4. Elikagai galera, gutxienez, % 50ean murriztea, eta lurzorua emankortasuna galtzen ez duela bermatzea.
5. Nekazaritza ekologikoan aritzen diren lurzorua % 25era heltzea (egun % 8)
6. Abeltzaintzan erabiltzen diren antibiotikoen salmenta % 50 murriztea
7. Landa-eremu guztiek banda zabal azkarra izatea 2025erako.

Europako Batzordeak 2020ko maiatzean Biodibertsitatearen Estrategia berria ere argitaratu zuen, Europako Itun Berdearen zati gisa.

Bertan jorratzen dira biodibertsitatearen galeraren arrazoi nagusiak, esaterako, luraren erabilera sostengaezina, baliabide naturalen gehiegizko ustiapena, kutsadura eta espezie exotiko inbaditzaileak, besteak beste, proposatzen du 2030erako helburu lotesleak ezartzea eta egungo legedia ezartzeko modu berriak zehaztea, eraginkorrakoak, konpromiso, neurri, helburu eta gobernantzarako mekanismo berriekin.

Estrategia berriaren helburu nagusiek arreta handiagoa jartzen dute biodibertsitateak ongizatean eta gizakion garapenean duen garrantzian.

Estrategiaren abiapuntuetako bat da “gizarteak naturak eskaintzen dizkion askotariko onurak baliatu ahal izateko, beharrezkoa da prozesu naturalak babestea eta sustatzea”. Ondorioz, helburuen artean dago 2020rako kaltetutako ekosistemen % 15 berrezartzea eta ekosistemen zerbitzuak mantentzea eta hobetzea. Horretarako, Azpiegitura Berdeen Estrategia garatzeko konpromisoa hartu du eta biodibertsitatea zaintzea da lehentasuna.

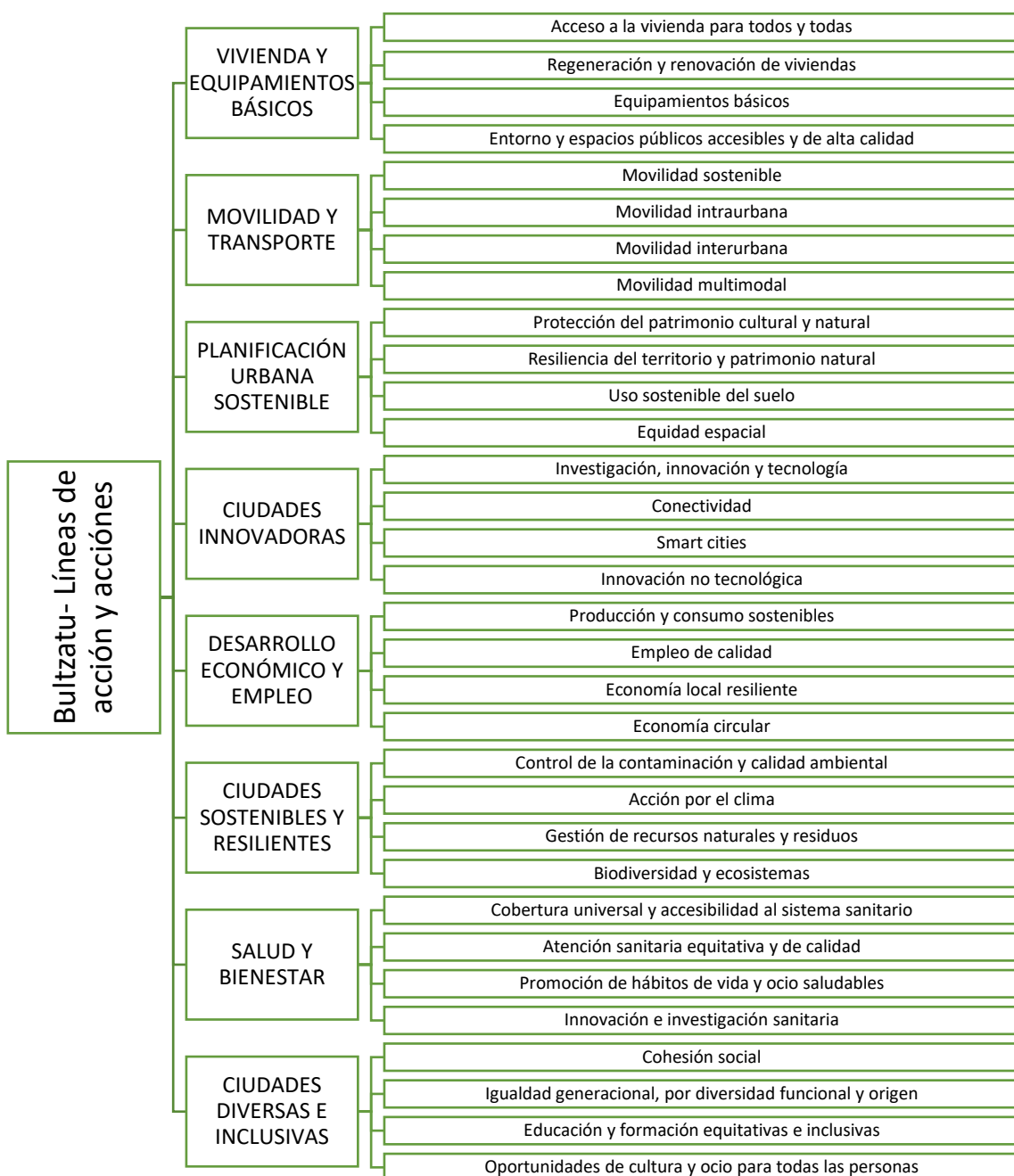
2.2.5 Euskadiko Hiri Agenda Bultzatu 2050

Bultzatu 2050 Euskal Hiri Agenda Agenda Basque Country 2030 testuinguru zabalagoan erregistratu da eta 8 ekintza-ildo ditu, 32 ekintzatan banatuta (ondoren eskeman ikus daitekeen

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

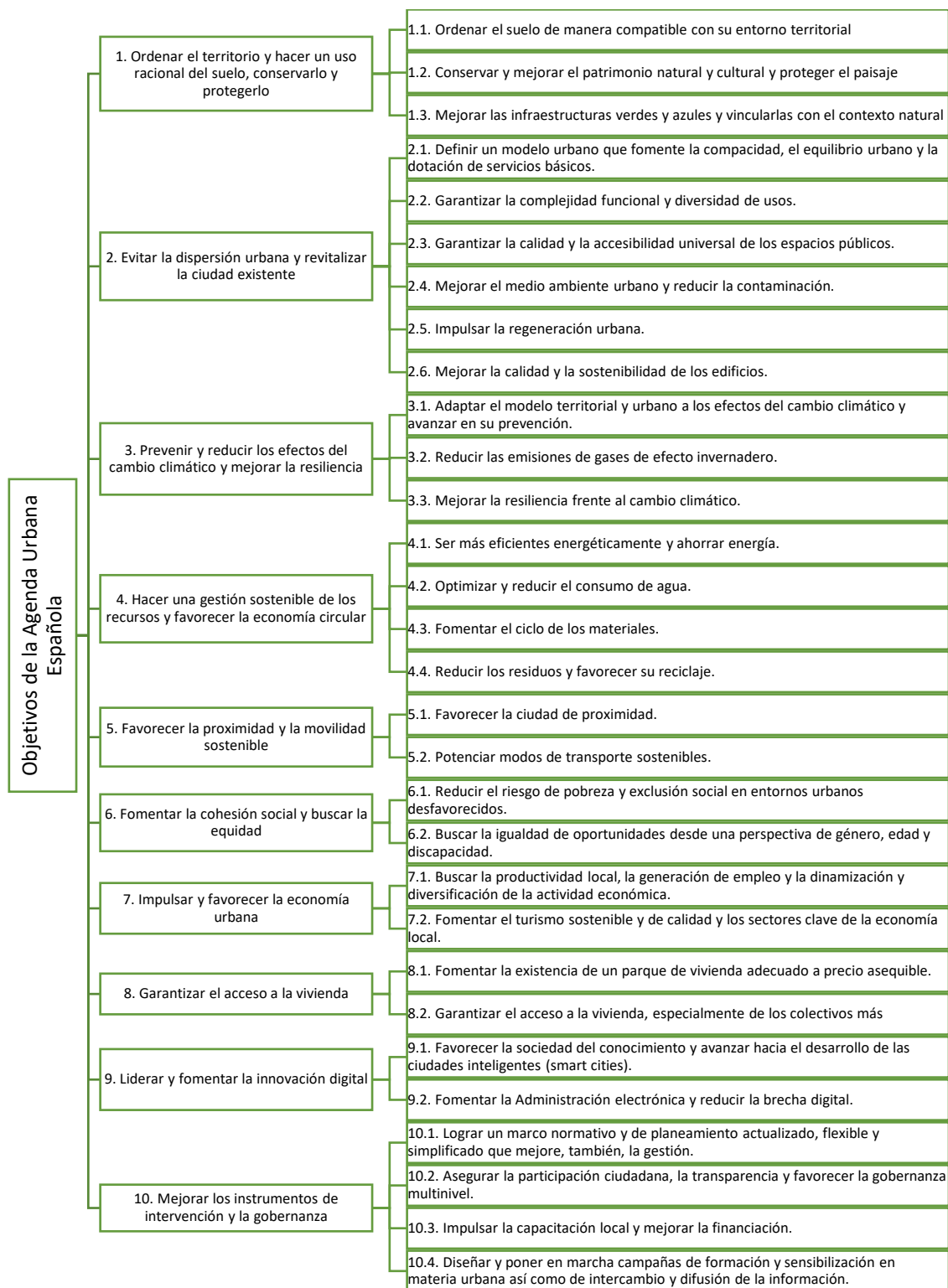
moduan), eta horiek 104 neurritan banatzen dira, horietatik 52k LAGekin koordinatzeko beharrari egiten diote erreferentzia, eta, beraz, LPPan eragina izan dezaketela uler daiteke.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

2.2.6 Espainiako Hiri Agenda

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Agenda 2019ko otsailaren 22ko ministroen kontseiluak onartu zuen eta 2030 arteko bide-orria da. Lehen mailako 10 helburuak eta bigarren mailako 30ak goiko koadroan ageri dira.

Ezartzeko estrategia Ekintza planen irudian oinarritzen da, eta egoeraren diagnostikoa egin eta esku hartzeko neurriak definitzen ditu oinarrian. Hiri Agenda ezarriko Estatuko Administrazio Nagusiaren Ekintza Planak araudiaren arabera, plangintzaren, gobernantzaren, herritarren parte hartzearen, elkartrukearen eta urbanismoaren hedapenaren arloan proposatzen ditu jarduketak, baita fenomeno urbanoei dagokienez ere, ondorengo eskemaren arabera:

- 1) Ekintzak **araudiaren** barruan
- 2) Ekintzak **plangintzaren** arloan
- 3) Ekintzak **governantzaren** arloan
- 4) Ekintzak **finantzaketaren** arloan
- 5) Ekintzak **ezagutza trukatzearen eta hedatzearen** arloan

2.2.7 2050erako Klima-Aldaketaren Euskadiko estrategia

Giza-jarduerak kliman duen eraginaren eta klima-aldaketak pertsonon bizitzan izango dituen ondorio larrien aurrean, ezinbestekoa da eraldaketa digitalaren ikuspegia txertatzea edozein lurralde-planetan, klima-aldaketa murrizteko eta lurraldearen erresilientzia areagotzeko.

2015ean, klima-aldaketaren KLIMA 2050 Estrategia argitaratu zen, Eusko Jaurlaritzak onartu ostean. Estrategiak ingurumeneko sei erronka jorratzen ditu energia/klima, osasuna/ingurumena, baliabideen eraginkortasuna/zirkulartasuna, biodibertsitatea/kapital naturala, hezkuntza/ etorkizuneko belaunaldien konpromisoa eta gobernantza/erantzunkidetasun publiko-pribatuaren inguruan. Estrategiak 9 helburu ditu guztira eta 24 jarduera-ildo. Horiek 2019an EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak onartu zirenean sartu ziren lurralde-antolamenduan.

Halaber, EAE estatuen eta erkidegoen arteko aliantzaren parte da eta 2050 baino lehen zero isuri izateko konpromisoa dute. Horretarako, klima-aldaketaren aurkako neurrien % 80 erkidego mailan ezarriko liriteke. KLIMA 2050 klima-aldaketaren euskal estrategia EAEko 2020ko Ingurumenaren Esparru Programetan ezarritako konpromisoetan oinarrituta egin da. Helburu orokorrak dira berotegi-efektuko gasen isurpenak % 40 murriztea 2030 baino lehen eta % 80 2050 baino lehen. Bestalde, espero da kontsumo energetiko osoaren % 40 iturri berriztagarrietatik etortzea 2050 baino lehen. Halaber, lurraldea klima-aldaketaren ondorioetara egokitzeko, berrikuntzaren lehiakortasuna hobetzeko, enpresen eta industriaren efizientzia eta gizarteak ingurumenaren hobekuntzarekin duen konpromisoa hobetzeko neurriak ezarriko dira.

KLIMATEK 2016 proiektuetan, IHOBE Erakunde Publikoak bere diagnostikoan nabarmendu zuen klima-aldaketak Euskadin izango dituen eragin nagusiak izango direla tenperaturak igotzea eta

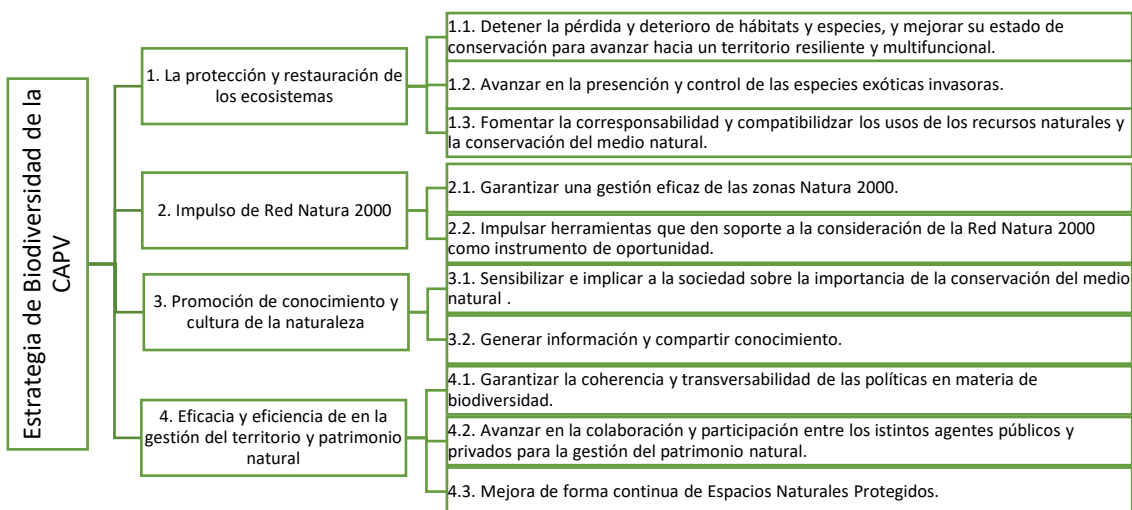
**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

euraren erregimenean aldaketak; urtean euria egiten duen egunen batezbestekoa jaitsi egingo da, baina egun berean egiten duen euri kantitatea handituko da.

2.2.8 Euskal Autonomia Erkidegoko Biodibertsitatearen Estrategia 2030

Giza-jardueren beste ondorioetako bat da ekosistemak eta milioika urtetan eboluzionatu duten espezieen biodibertsitatea hondatzea. Kalkulatzen da desagertzen maila 100etik 1.000ra aldez handiagoa dela ohiko erritmoa baino, giza eraginaren ondorioz, eta soilik Europako espezieen eta habitaten % 17k eta ekosistemen % 11k dute eboluzio egokia.

Euskal Autonomia Erkidegoko Biodibertsitatearen Estrategiak 4 helburu ditu, 10 ekintza-ildo eta 40 ekintza jakin.

2.2.9 Euskal Autonomia Erkidegoko Geodibertsitatearen Estrategia

EAEko Geodibertsitatearen Estrategia burutu zen Euskadi osoko Geologia Interesdun Lekuen (GIL) inbentarioa sortzeko eta leku horiek kudeatzeko irizpideak eta proposamenak finkatzeko. EAEn geodibertsitatea kudeatzeko lehengo esperientzia Urdaibaiko Biosferarena izan zen (2011-2018) eta horrek Autonomia Erkidego osoko estrategia egiteko oinarria ezarri zuen. Halaber, Geodibertsitatearen Estrategiak diagnostikoa, EAEko Interes Geologikoko Tokien inbentarioa, eta Estrategiaren lau helburu handiei dagozkien kudeaketaren araudiaren eta jarduteko proposamenen berrikuspena ere baditu.

- Geodibertsitatearen eta ondare geologikoaren politika instituzional bat eta kudeaketa-eredu integral bat definitzea.
- EAEko geodibertsitatearen eta ondare geologikoaren kontserbazioa bermatzea.
- Geodibertsitatearen eta ondare geologikoaren erabilera jasangarria sustatzea eta geoturismoa bultzatzea.

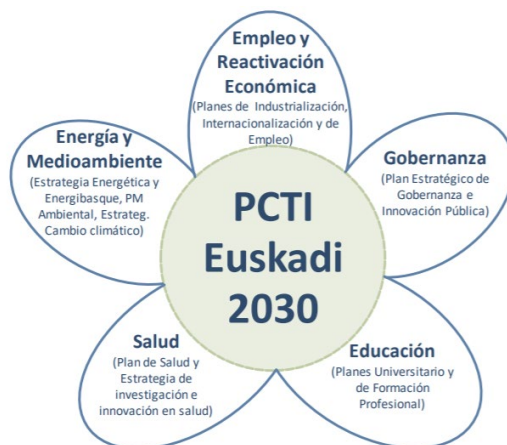
Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

- Geodibertsitatea eta ondare geologikoa kontserbatzeko eta modu jasangarrian erabiltzeko heziketa eta trebakuntza sustatzea, eta nazioartean haren berri ematea.

2.2.10 Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzako Plana ZTBP Euskadi 2030

Garapen jasangarrirako Helburuek sortutako eztabaidaren eta Agenda 2030ek garapenerako estrategiak birdefinitzeko planteatzen duen beharraren harira, eskualdeak indartu egin dira ingurumeneko, gizarteko eta ekonomiako helburuak txertatzeko eskala egoki moduan eta jarraitu beharreko gidalerroak koordinatu eta zehazteko eragile ugariaren gaitasunak indartzeko.

Ikerketako adierazleen eta berrikuntzaren inguruan Europako erkidegoen artean dagoen arrakalak tokiko testuingurura egokitutako garapen-politikak sustatzera eraman zuen EB, Europako eskualde guztietan berrikuntzak sortu eta egiturazko aldaketak egiteko gai izan ahal izateko. Hala, duela urte batzuetatik eskualdeetako garapen-politikek duten ikuspegia da “espezializazio adimentsuarena” (RIS3). Helburua eraldaketa ekonomikoa sustatzea eta tokiko aktiboen eta alderaketa abantailen gainean egindako berrikuntzek sustatutako Europako eskualdeak bereiztea da. Europako eskualde bakoitzak bere inbertsio-ahaleginak pilatzen ditu lehentasun kopuru mugatu batean. “Aurkikuntza ekintzailea” izendatutako prozesuaren bidez identifikatzen dira, eta horietan helize laukoitzeko lurralde-eragileak (publikoak, pribatuak, akademikoak eta sozialak) dira protagonista.

Graf 2. Euskadi 2030 ZTBPri lotutako politikak. Iturria: Lehendakaritza, Eusko Jaurlaritza

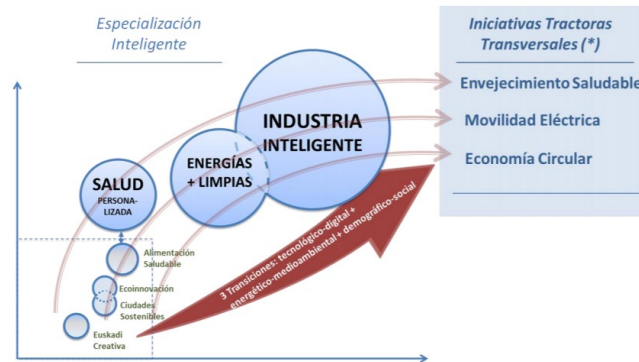
Eusko Jaurlaritzak **Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzako Plana ZTBP Euskadi 2030** argitaratu zuen 2019ko abenduan, Euskadi 2020 ZTBP eta hedatutako RIS3ren emaitzak kontuan hartuta.

2030eko ikuspegiak honela dio: “2030. urtean, Euskal Autonomia Erkidegoa Europako herrialde aurreratuenetakoa da berrikuntzaren arloan, bizi maila handiarekin eta kalitate handiko enpleguarekin”. Lehentasunak industria adimendunean oinarritzen dira, energia garbietan eta pertsonalizatutako osasunean, eta aukera duten ingurunetzat hartzen ditu osasuna, ekoberrikuntza, hiri jasangarriak eta Euskadi sortzailea.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Horrekin batera, Torontoko Unibertsitateko Net Laben egindako ikerketek defendatu dute norbanakoa dela antolamendu-unitate berria. Lurralde mailako ekosistemak edo kooperazio-sareek, alde horretatik, sare bakoitzaren kohesiorako katalizatzailearen papera duten eragile espezifikoak identifikatu behar ditu. LPPa egiterakoan, 2030ko ZTBPrent printzipioekin koherentzia izatea bilatuko da lurralde honen ikuspegi espezifikoetik.

Graf 3. Euskadiko RIS3 Estrategia 2030 ZTBPrent. Iturria: Lehendakaritza. Eusko Jaurlaritza

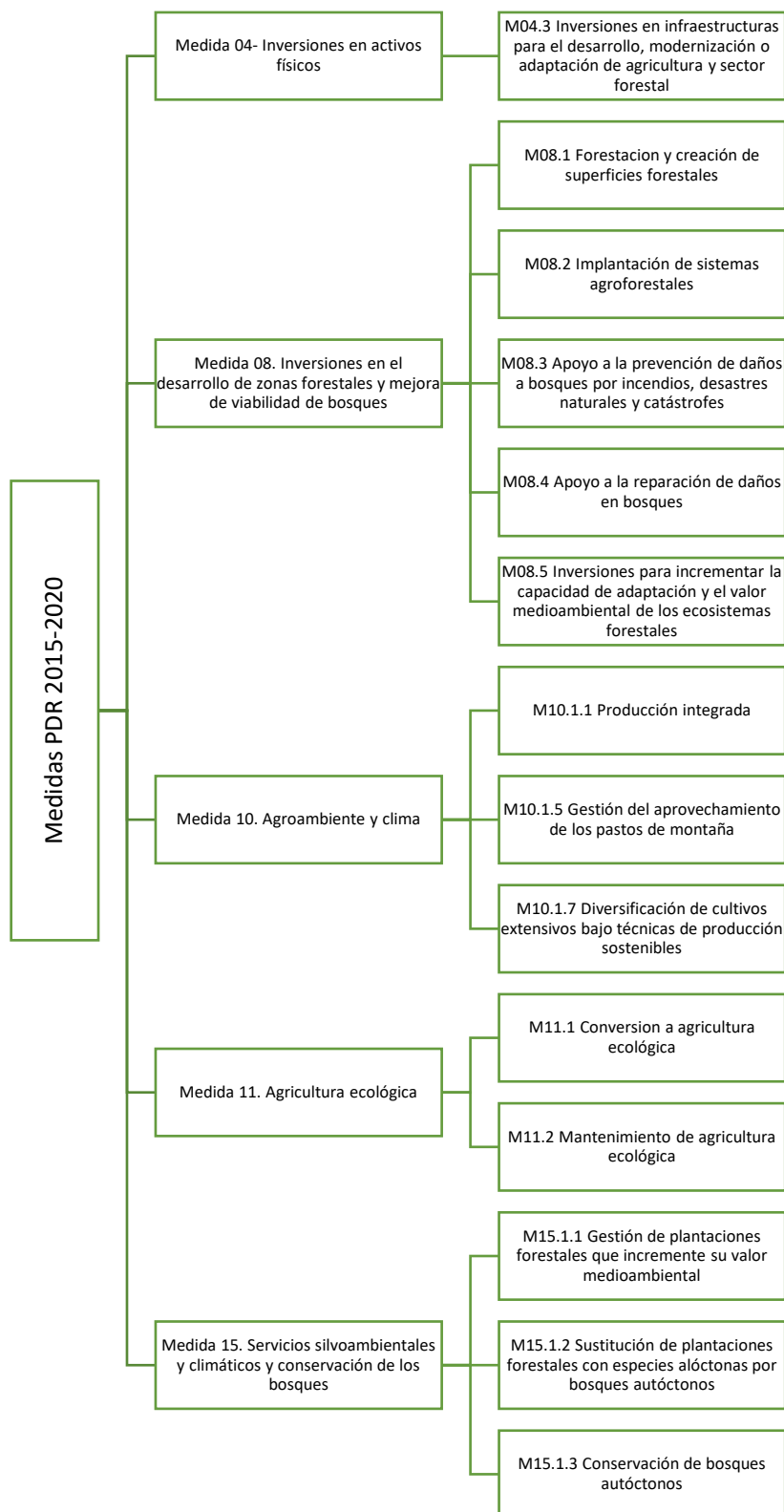
2.2.11 Euskadiko Landa Garapenerako Programa 2015-2020

5. aldaketa egin ostean, indarrean dagoen programaren bertsioa aztertu da, 2020ko uztailearen 30ekoa. Dimentsio endogenoaren garapena lurraldearen antolamenduan duen eragin zuzena baino garrantzitsuagoa den dokumentua den arren, ulertzen da bereziki esanguratsua dela Arabako Erdiguneko Eremu Funtzionaletako eta, batez ere, Arabako Haranetako eta Arabako Mendialdeko eskualdeetako eremu landatarreneko espazioen errealitatera egokitutako proposamenak formulatzeko. Dokumentuak arreta berezia jartzen duen arren ekoizpen-sektorearen laguntzan zuzeneko laguntzen bitartez, Eusko Jaurlaritzako ekintza publikoko beste adar batetik planteatzen dituen gidalerroek eragina dute lurraldearen bilakaeran eta hainbat arlori eragiten diete, hala nola klima-aldaketaren egokitzapenari edo azpiegitura berdeak modu zuzenean babesteari. Landa-testuinguruan LAGen helburuak txertatzeko hurbileko neurri multzotzat har daitezke eta Gidalerroak dituzten ingurune urbanizatu espezifikoenen xedapenak osatzen dituzte.

Etorkizuneko Landa Garapenerako Euskal Estrategiarako erreferentzia gisa hartu diren bere 19 neurrien artean, LPPk hauek izan beharko ditu bereziki kontuan:

Zarautz- Aspeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

2.2.12 Klima-aldaketaren arazoa

Klima-aldaketari buruzko Gobernuarteko Taldeak (IPCCk) bere bosgarren ebaluazio-txostenean klima-aldaketa errealitate egiaztagarritzat eta, maiz, ondorio konponezinak izan ditzakeen krisi sakontzat berretsi du. Gainera, lehendabizi, hiri-sektoreari garrantzia eman zion moldaketan funtsezko sektore gisa (IPCC, 2014).

Klima-aldaketak muturreko gertaeren (uholdeen, bero-olatu...) maiztasun eta zorrotasun handiagoak dakartza, eremu geografikoaren arabera aldatzen direnak. Era berean, klima-aldagaien (prezipitazio-erregimenen, batezbesteko tenperaturen...) aldaketa progresiboa gertatzen da; hori ere eremu geografikoaren arabera.

Gaur egun funtsezko bi erantzun politiko daude klima-aldaketaren aurrean. Alde batetik, arintzea, hau da, gizakien esku-hartzea isurketa iturriak murrizteko edo klima-aldaketa eragiten duten berotegi efektuko gasen (BEG) isurbideak hobetzeko. Bestetik, moldatzea egungo edo espero den klimara eta eraginetara egokitzeko prozesu gisa (IPCC, 2014)¹.

IPCC ebaluatzeko seigarren txostenak ondorioztatu du botere ekonomikoko eta politikoko guneek eta gobernuek berotegi efektuko gas guztien isurketak eta kutsadura eteteko asmo irmoa edukita ere, neurri handiko kalteak izan dira jada eta kasu askotan atzeraezinak eta konponezinak dira.

Arintzea, hau da, gizakien esku-hartzea isurketa iturriak murrizteko edo BEGen isurbideak hobetzeko, funtsezkoa da, beraz, baina ez da nahikoa, eta klimara eta eraginetara moldatzea saihestezina da. Bi politika gako horiek bat egin dute denboran zehar sinergiak bilatzeko, borroka eraginkorrago baterako ahaleginak artikulatzeko eta politika publiko landuagoekin egokitzapena eta arintzea txertatzeko.

Politika horiek barne hartzen dute hiriaren eta lurraldearen antolamendua; izan ere, beste politika sektorial batzuen eta lurralde bakoitzeko eragile pribatuen ekintzaren koordinatutako hedapena kudeatzeko bokazio argia dute, lurralde-eredu egokitu eta erresilienterako aurrerapausoak egiteko.

Europako esparruan, nabarmentzekoa da, berriki argitaratu baita, Klima Aldaketara Egokitzeko Europako Estrategia (2021)². 2013ko aurreko estrategiaren modura, espazioaren plangintza eta hiriena dira ekintza klimatikoa ezarri behar diren diziplina nagusiak, politika sektorialak eta lurzorua erabileraren erabakiak koordinatzeko duten gaitasunarengatik. Europako lehenengo

¹ <http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar6>

² https://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what_en#tab-0-1

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

klima-legearen aldeko Batzordearen proposamenak³ Europako Itun Berdean ezarritako helburua gauzatu nahi du⁴: Europako ekonomia eta gizartea klima aldetik neutroak izatea 2050ean.

Eusko Jaurlaritza klima-eremuaren inguruan aritu da Garapen Jasangarrirako Ingurumen Estrategia, 2002-2020tik, eta bere lehen plangintza gai horretan honakoa izan zen: 2008- 2012 aldirako Klima Aldaketaren aurkako lehen Euskal Plana⁵. Plangintza hori 2050erako Klima-aldaketaren Euskadiko Estrategian eguneratu zen⁶, bi helburuekin: batetik, isurketak murrizteko xedea, % 40, 2030erako, eta % 80, 2050rako; bestetik, egokitzeari buruzkoa, euskal erresilientzia bermatzea klima-aldaketarekiko.

Oraingo Trantsizio energetikoari eta Klima-aldaketari buruzko Legeak ondokoak bete beharko ditu:

1. Klima-neutraltasunerako trantsizioa laguntzea
2. EAEko lurraldearen erresilientzia laguntzea
3. Trantsizio zuzena bermatzea
4. Trantsizio energetikoaren eta klima-aldaketaren inguruan zeharkako ekintzak sustatzea

Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Ondarea Kontserbatzeko Lege-proiektuak indarrean dauden araudia eguneratu du eta gai horren inguruan garatu den Europako legedi zabalera moldatu du. Helburuak dira ondare naturalaren ikuspegi osoa eskaintzea, ingurumenaren kudeaketan eskumenak dituzten administrazioen arteko koordinazioa hobetzea eta klima-aldaketaren politikekin zuzeneko lotura ezartzea, arreta garapen ekonomiko eta sozialerako aukera berriak sortzean jarriz. Legeak natura-ondarea kontserbatzea ere sartu beharko luke klima-aldaketako politikekin; berotegi efektuko gasak xurgatzeko gaitasuna indartu beharko luke.

2.3 Lurralde-plangintza udal-plangintzarekin artikulatzea

Puntu honetara iritsita, gogoeta bat egin behar da LPPen loturak – zehazki, indarrean dagoen Zarautz-Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalaren Lurralde Plan Partzialak, otsailaren 21eko 32/2006 Dekretuaren bidez behin betiko onartutakoak – udal-plangintzetan eta Lurralde Plan Sektorialeetan izan dituen eta dituzten eraginei buruz; halaber, komenigarria eta egokia da sakontasun handiagoz eta zabalago zehaztu eta definitzea alderdi lotesleak, hala nola udalerrien hiri-eredua.

³ https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/law_en

⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

⁵ https://www.ehu.eus/documents/2201416/2378380/Plan_Vasco_Lucha_Cambio_Climatico_2008_2012.pdf

⁶ https://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/klima2050/es_def/adjuntos/KLIMA2050_es.pdf

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduari buruzko Legeak, zioen azalpeneko VI. atalean eta 2.2, 8,9, 15.1 eta 17.4 artikuluetan, ez du inolako zalantzarik legegileak LPPei hirigintza-planen loturari dagokionez izaera sendoa emateko duen borondateari buruz. — "Tresna horiei [lurraldea antolatzeako tresnak] hirigintza-planen gaitetik nagusitasuna edo nagusitasun hierarkikoa aitortzen zaie, plan horiek, kontraesanik izanez gero, deuseztasun-zehapenarekin lotuta dauden heinean", Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusiaren 110/2010 (845/2008 erre.) epaia, 2010eko otsailaren 17koa —.

Ez da lege-mailaketarik ezartzen; aitzitik, hirigintza-tresnekiko lotura-maila planak berak zehaztera igortzen du. 8. eta 9. artikuluek hirigintza-plangintzen lotura eta LAGetara egokitzeko betebeharrak arautzen dute, arau-hierarkiaren printzipioa aipatu gabe. 15.artikulua, LPPei buruzkoa da, eta 17.1., LPSei buruzkoa.

Ez dugu ahaztu behar LPPren araudiaren 3.1 artikulua aipatzen duen lotura hierarkikoa ezin dela izaera desberdineko tresnaren, lurralde-antolamenduaren eta hirigintzaren artean sartu. Hala, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurraldearen Antolamenduari buruzko Legearen 2. artikulua Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduko tresnak aipatzen ditu, eta Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen 52. artikulua, berriz, lurralde-antolamendua hirigintza-antolamenduaren gaitetik egotea arautzen du. Azken horren harremana, hierarkikoa ez bada ere, lurralde-antolamenduko tresnak arautzen dituen legeriak arautuko du. Hala, lurraldea antolatzeako tresnak indarrean jartzeak

“berekin ekarriko du tresna horien zehaztapenak lehentasuna izatea hirigintza-antolamendu eta -planeamenduko xedapen kontrajarri edo bateraezinen gaitetik, baldin eta aplikazio eta eraginkortasun zuzeneko arau lotesleak badira, eta hala badagokio lurralde-antolamenduko legeriaren arabera; eta ukitutako hirigintza-plangintza interpretatzea eta aplikatzea, lurraldea antolatzeako kasuan kasuko tresnen gainerako zehaztapen guztiak ahalik eta eraginkortasun osoena eta berehalakoena izateko moduan”.

Ez da ahaztu behar, halaber, «lurralde-plan partzial bat onartzeak nabarmen eragiten badio indarrean dagoen plan orokor baten egiturazko antolamenduari, legeak aginduta, berrikusteko edo, hala badagokio, aldatzeko prozedura hastea ekarriko duela, plan horren zehaztapenak plan orokorraren zehaztapenetan behar bezala txertatzeko eta integratzeko».

Horregatik, lurralde-antolamenduari buruzko legeriak berariaz eta zuzenean egin behar du igorpena, ez lurralde-plangintzako edo -antolamenduko tresnen hierarkiagatik, baizik eta eskumen-konkurrentzian eta lurralde-antolamenduaren nagusitasunean oinarrituta udalaz gaindiko eragina duten zenbait gaitan. Hala egiten du indarrean dagoen LPPren 3.1 eta 3.2 artikulua, gure ustez, zabaltasun handiarekin.

Horrela, bada, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurraldearen Antolamendurako Legearen 15. artikulua LPPak behin betiko onartzeko erabakietara igortzen du, berariaz zehatz dezaten zer puntutan geratzen diren — ope legis — lehendik dauden udal hirigintza-planak "aldatuta une

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

horretatik bertatik", lotura hori erabat eta atzeraeraginez hedatuz jada onartuta eta indarrean dagoen plangintzara.

Indarrean dagoen LPPak bi urtetan nahitaez egokitu beharreko udal-arloko hirigintza-plangintza orokorrerako xedapen iragankor bat ezarri zuen, hau da, 2008ko otsailean plan guztiak egokitu behar ziren, baita formulatzen, berrikusten edo aldatzen ari zirenak ere. Eta hala izan da; izan ere, Zestoa (1996) eta Zumaia (2004) izan ezik, gainerako udal-plangintza 2006aren ondoren onartu da, eta, beraz, haren zehaztapenek LPPan ezarritakoak hartu dituzte kontuan. Hala, 2006tik, Azkoitiko (2007), Getariako (2008), Zarautzko (2009), Orioko (2011), Azpeitiko (2013), Beizamako (2018), Aizarnazabalgo (2020) eta Errezilgo (2021) udal-plangintzak onartu dira.

Hirigintza-planak labur-labur aztertuta, ikusten da ez dela gatazkarik edo disfuntzionaliterik egon hiri-eredurako alderdirik garrantzitsuenen aplikazioan edo udalerrri bakoitzerako bizitegi-hazkunderako edo jarduera ekonomikoetarako ahalmenaren ondoriozko lurzorua etorkizuneko sailkapenean. Zehazki, EAELHLren 12. artikulua eduki bat ezartzen dio LPPri – c), d), e), f) eta g) letrak –, eta intentsitate handiz definituko dute udalerrriaren etorkizuneko hiri-garapenaren eredia. Zalantzarik gabe, bizitegi-lurzorurako eta jarduera ekonomikoetarako eskaintzaren beharrezko neurria izango da alderdirik garrantzitsua.

LAGen lege-edukiaren arabera (6.7 artikulua), bai 1997koak, 2016an aldatuak, bai 2019an indarrean zeudenak, LPPek garatu beharreko lurralde-eremu bakoitzerako eta udalerrri bakoitzerako udal-plangintzaren bizitegi-kuantifikazio bat finkatu dute. Zehaztapen horrek tentsioak eragin zitzaizkeen LPPko zehaztapenen eta eraginpeko udalerrrien artean. Bata eskumen-arlokoa, eta bestea, praktikoa.

Udalerriek beren eskumena, autonomia eta garatzeko eta hiri-eredu bat definitzeko gaitasuna mugatuak zirela uler zezaketen. Ez da hala izan. Udalerriek mendekotasuna ulertu eta onartu dute. Errealitate praktikoari dagokionez, funtsezko bi gai hartu behar ditugu kontuan. 2006ko Euskal Autonomia Erkidegoko lurzoru-legeriak eta 2007ko Estatuko legeriak behin betiko finkatzen dute hiri-garapen jasagarriaren eredia, eta eredu horren argien daude hiri trinkoa, udalerrien hiri-aztarnaren murrizketa eta urbanizazio berriaren xede den lurzorua euspena. Eta 2007an hasitako krisi ekonomikoa. Krisi horren ondorioetako bat "higiezinen burbuila" deritzonaren ziztada izan zen, eta horrek eragin nabarmena izan zuen lurzoru berrien urbanizazioan eta higiezinen merkatuaren uzkurduan.

1997ko LAGetan eta 2016ko aldaketan Urola Kostarako aurreikusitako bizitegi-ahalmenak ez du tentsiorik sortu, zehaztapenen interpretazio eta aplikazio malgua egin baita, eta horrek, zalantzarik gabe, foru- eta autonomia-administrazioaren eta udalen arteko alferrikako gatazkak saihestu ditu. Horri gehitu behar zaio egikaritu beharreko etxebizitza kopuruaren errealitatea (UDALPLAN 2006: 3.324; UDALPLAN 2022: 7.341, eta garrantzitsuenak Azkoitiaren [2.064], Azpeitiaren [1.102] eta Zarautzen [1.955] gaitasunak dira), tentsiorik ez egotea eragiten baitu.

Puntu honetara iritsita, aurreikusitako bizitegi-kuantifikazioa garatzeko hiri-hazkunderako perimetroen eragina nolakoa izan daitekeen hausnartu behar da. 2019ko LAGak onartu ondoren ezagututako ereduak adierazten dute zehaztapen-eredu bat, doituagoa eta gaitasun handieneko

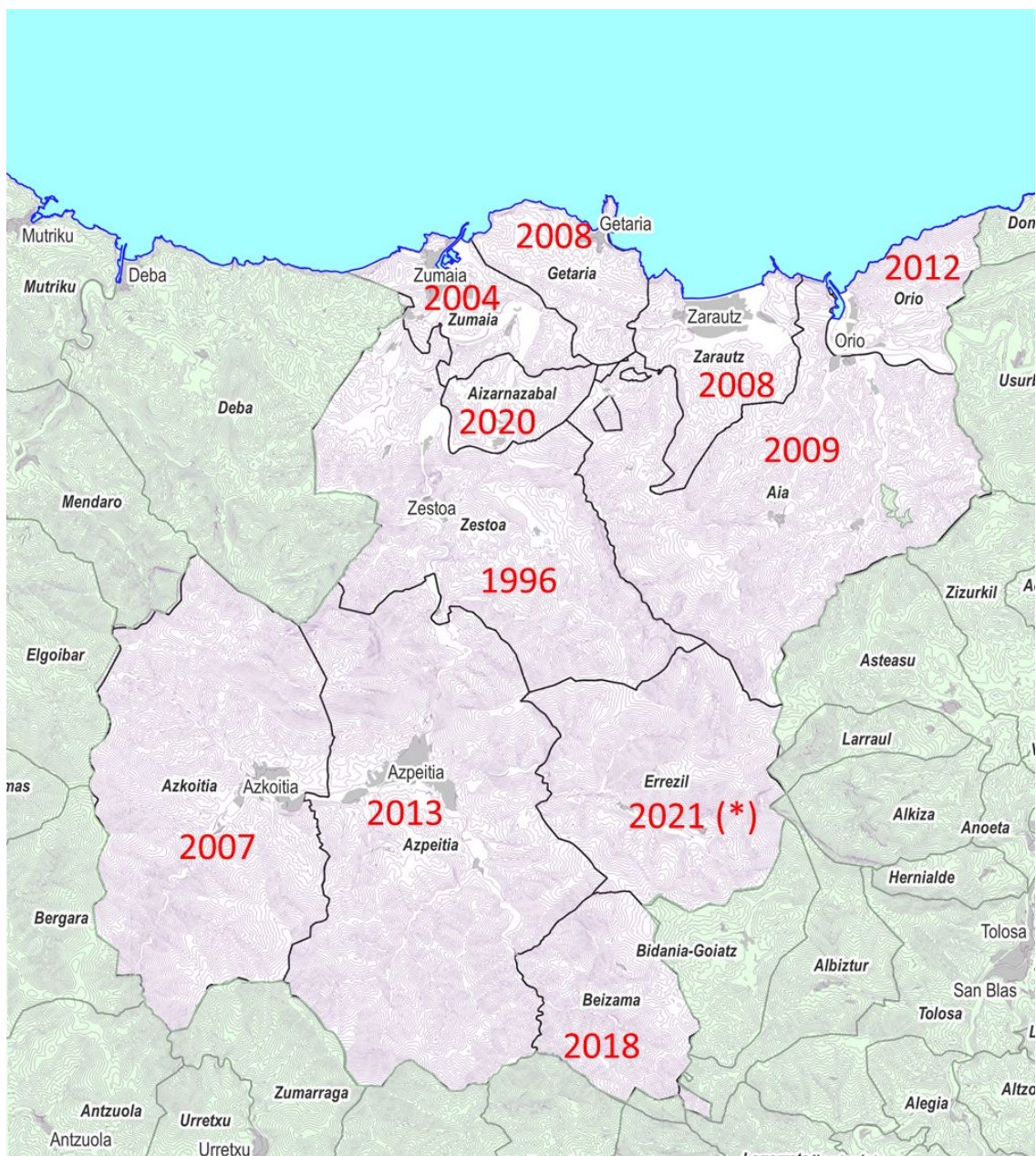
**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

eta jada sailkatutako lurzorura mugatuagoa, edo aukera organiko, malgu eta eskuzabalago bat, udalerrien hazkunde-aurreikuspenak zehaztu ahal izateko inguratzaile zabal batzuk definitzen dituen, hazkunde-aurreikuspenen barruan etorkizuneko ahalmena gehiegi mugatu gabe.

Ondoriozta daiteke LPPan aurreikusitako hazkunde-ereduaren kudeaketak, interpretazioak eta aplikazioak, indarrean egon den bitartean, ez diela arazorik sortu udalerriei, eta etorkizuneko garapenaren eredu errealista, iraunkor eta eduki bat lortzea uztartuko duen aplikazio batek, proposatutako perimetroetan eta inguratzaileetan malgutasuna izango duen eta orain arte bezala aurreikuspenak udal-errealitatera egokitzea ahalbidetuko duen araudi bat izango duen aplikazio batek, aurreikusitako lege-esparruan justifikatutako salbuespen edo salbuespenen bidez.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 4. Indarrean dauden plangintza orokorrak onartzeko datak. Geuk egina, UDALPLANen datuen arabera.

2006az geroztik onartutako udal hirigintza-plangintzen berrikuspen labur bat LPParen eta hirigintza-tresnen arteko lotura nola kudeatu den erakusten duen adibide on bat da.

Azkoitiko Arau Subsidiarioek, 2007an onartuak, LPPari buruzko aipamen gutxi batzuk egiten dituzte. 1.397 etxebizitzako hazkunde-ahalmena aurreikusten dute (1.583 baldintzatuak kontuan hartuta), eta LPPan, berriz, 1.500 etxebizitzakoa 2018rako. Getariako Arau Subsidiarioek (2008) Memoriaren atal espezifiko bat eskaintzen diote LPPari eta udalerrarentzat eragin handiena duten antolamendu-proposamenen deskribapenari. Berariaz aldentzen da LPPTik, ez baitu

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Ereku Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspenu
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

jasotzen Zarautz-Oikia errepidearen Meagako trazadura berriaren proposamenu. LPPk Meagatik N-634 errepiderako eskematizatutako alternatiba egungo konexioaren finkapenu eta hobekuntza gisa islatzen da. Horrek ez zuen ekarri Gizarte Segurantzaren Arau Subsidiarioak ez onartzea, arlo horretan eskumenu duten erakundeenu aldeko txostenak jaso eta behin betiko onartu baitzituzten.

Zarauzko HAPOk (2009) LPPko zehaztapenuak HAPOn txertatzen ditu. LPPk 2.400 etxebizitzatik 3.250 etxebizitzara bitarteko urkilan egindako kuantifikazioa, horietatik gutxienez 1.200 babes ofizialekoak izan behar dira; eta LPPk aurreikusitako hiri-berroneratzeko eremuak barne hartzen ditu. Astierreka sektorizatzeo planak bateragarria izan behar du Urola Kostako LPPn bizitegi-garapenuko lehentasuneko eremu gisa kalifikatzearekin eta hezegunenu LPS babesarekin.

Orioko HAPOn justifikazio-memoriak (2011) LPPk udalerrirako ezarritako zehaztapenuak betetzen ditu. Lurzoru urbanizaezinaren zonakatze globala LPPra egokituta dago, eta LPPko bizitegi-hazkunduenu tartea errespetatzen da (800 eta 1.000 etxebizitza artean, Planak 843 etxebizitza finkatzen ditu).

Garrantzitsua da aipatzea Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusienu 110/2010 Epaia (845/2008 erreku.), 2010eko otsailaren 17koa, eta Auzitegi Gorenenu 2872/2010 Epaia (6845/2012 Jurisprudenzia Gordailu Ofiziala), 2012ko urrienu 25ekoa, Orioko Arau Subsidiarioenu 8. Munto Sektoreenu ekimen partikularreko Plan Partzialari buruzkoa. Epaia interesgarri horrek Plan Partzialaren ustezko arau-haustea aztertu eta ebazten du, Kantauriko isurialdeko Ibaieenu eta Erreken Ertzak Antolatzeo Lurraldeenu Arloko Planarekin (abenduen 22ko 415/1998 Dekretua) bat ez datorrelako; izan ere, Muntoko eremua uholde-arriskuko eremu gisa sailkatzen du 10 urteko errepikatze-denborako uraldian. Defentsak alegatzen zuen, egia bada ere, kontraesanorra dela Zarautz-Azpeitia eremu funtzionaleko LPPrekin, bertan Munto 8 sektorea murrizten baita dentsitate handiko bizitegi-garapenu berriko lehentasuneko eremu gisa, eta horrek arau-kontraesan bat dakar, zeina LPPren alde betirako konpondu behar baita, EAEALren 17.5 artikuluan xedatutakoaren arabera. Instanzia-epaia (bigarren oinarri juridikoa) oso argia da. Lehenik eta behin, aurreko paragrafoetan hausnartutakoarekin lotuta,

"Tresna horiei [lurraldea antolatzeo tresnak] nagusitasuna edo nagusitasun hierarkikoa aitortzen zaie hirigintza-planenu gainetik, plan horiek, kontraesanik izanez gero, deuseztasun-zehapenuarekin lotuta dauden heinean (zioenu azalpeneko VI. atala, eta 2.2., 8., 9., 15.1. eta 17.4. artikulua)".

Bigarrenik, epaia oso irmoa da, orain bai, LPSek LAGekin eta LPPekin duten lotura hierarkikoa dagokionez. Epaia Kode Zibilenu 2.2 artikulura jotzen du, gure ordenamenduan arauen nagusitasuna eta hierarkia ezartzen dituen

«hierarkian gorago dagoenu eta denboran aurrera egin duenu arau bat denez, nahitaez ondorioztatu behar da aurrekoa indargabetzen duela (Kode Zibilenu 2.2 artikulua) eta garapenerako hirigintza-plangintza orokorra lotzen duela; horregatik, ez da zuzenbideenu aurkako, Lurralde Plan Sektorialenu aurreikuspenarekin kontraesanean dagoelako; izan ere,

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

hirigintza-eraldaketarako desegokia da, hamar urteko errepikatze-denborako uholde-arriskua dela eta».

Azpeitiko HAPOk (2013) LPPa eta eraikigarritasuna betetzearen justifikazio zabala ere jasotzen du justifikazio-memorian, bai eta LPPk eskatzen duena baino BPEen eskaintza askoz handiagoa aurreikustea ere. LPPk HAPON jasotzen diren jarduketa garrantzitsuak aurreikusten ditu, hala nola Trukutxo industria-lurzoru gisa kalifikatzea AMUEren industria-jarduerak lekualdatzeko (LPPren 1. aldaketari lotuta), bizitegi-hirigunearen hego-ekialdeko saihebidetaren aurreikuspena, eta Loiolako monumentu-ardatzari balioa ematea.

Beizamako HAPOk (2018) LPPk udalerrirako jasotzen dituen irizpideak eta zehaztapenak jasotzen ditu: landa-guneen tratamendua; ingurune fisikoaren antolamendua; paisaiaren katalogoaren aipamena eta arlo horretan LPPren aldaketa, orduan izapidetzen ari zena, oinezkoentzako ibilbideetarako; kuantifikazio-irizpideen aplikazioa (LPPk 23 etxebizitza kuantifikatzen ditu). Airzarnazabalgo (2020) eta Errezilgo (2021) HAPO berriek ere beren zehaztapenak LPPra egokitzen dituzte, baina erreferentziak urriak dira.

Interesgarria da ikustea, azkenik, nola lotu diren LPPko zehaztapenak eta haren indarraldian onartutako LPSetakoak: EAEko Itsasertza Babesteko eta Antolatze Lurralde Plan Sektoriala (2007), klima-aldaketara egokitzeko aldaketa-bidean dagoena; Gipuzkoako Hiri Hondakinen Azpiegituren Lurralde Plan Sektoriala (2009); Gipuzkoako Bizikleta Bideen Lurralde Plan Sektoriala (2013); EAEko Ibaiak eta Erreak Antolatze Lurralde Plan Sektoriala (Kantauriko eta Mediterraneoako isurialdea) (2013); EAEko Nekazaritza eta Basozaintzako LPS (2014); EAEko Errepideen Hirugarren Plan Orokorra 2017-2018 (2020); eta Euskadiko Energia Berriztagarrien LPS (izapidetzen).

Indarrean dagoen LPParen eta LPSen zerrenda ez da gatazkatsua izan. Azaletik bada ere, lurraldean eragin zuzenagoa duten alderdi batzuk azpimarra ditzakegu, bi figuren funtzio desberdinarekin logikoa eta koherentea denez: Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatze LPSak Gipuzkoako isurialde kantauriarreko ibaietarako ezarritako xedapen espezifikoak edo LPSen Zarautz, Zumaia eta Orioko II. taldeko hezeguneetarako egindako zehaztapena; "itsasoaren bidezidorraren" trazadura, zuhaitz-masen tratamendua edo paduren, dunen eta hondartzen proposamena EAEko Itsasertza Babestu eta Antolatze LPSaren berrikuspenaren aurrerapenean; LAAen matrizearekin lotutako landa-lurzoruaren kategoriak eta Nekazaritza eta Basozaintzako LPSeko balio estrategiko handiko lurzoruaren definizioa; eta Gipuzkoako Hiri Hondakinen eta Bizikleta Bideen Azpiegituren LPSetan aurreikusitako bizikleta-trazadurak eta instalazioak.

Baina, agian, horri buruzko hausnarketarik interesgarriena ez da orain arte emandako tratamendutik eratorritik, baizik eta lurralde-arloan eskumena duen administrazioak lurraldean azpiegiturak ezartzeko edo tratatzeko politika sektorialen alde egiten duen interpretazioan ikusitako joeratik. Joera hori oso ohikoa da beste AEEE batzuetan, eta ez da batere berria, eta argi eta garbi adierazten ari da Euskadiko energia berriztagarrien LPSa egin eta izapidetzean, lurralde-politikaren eta sektore-politikaren artean tentsio argia baitago. Udalerriek arazo

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

handirik gabe hartzen dute beren gain politika sektorialen de facto nagusitasuna. Politika horiek LPPren araudiaren eta aurreikuspenen interpretazio zabaletik eratorritako lurraldeko tresnak eta esku-hartzeak onartzearen bidez ezartzen ari dira, eta ez hainbeste horien letrari hertsiki lotzearen ondorioz, baizik eta errealitatearen eta lurraldearen premia aldakorren bilakaerari hobeto egokitzearen ondorioz. Onartu da lurraldearen premietara hobeto egokitzen dela araudiaren eta zehaztapenen interpretazio positiboa, haien lotura-mailari dagokionez, eta horrek erantzun hobea ematen die udalerrien beharrei.

Hori dela eta, eta ondorio gisa, LPPren berrikuspenak gehiegizko zurruntasunik gabeko lurralde-eredu bat bilatu behar du, malgua eta moldagarria da, lurralde-eragileen artean adostasun zabala sortuko duena, eta, horregatik, orokorra, irekia, proposamen-emalea izan beharko du, eta oso zehatza soilik lurraldea eta haren garapena garatzeko funtsezkoak, oinarrizkoak eta egiturazkoak diren eragileek aintzat hartzen dituzten alderdietan. Lurralde-eredu malgu eta egokitzaile horrek izaera lotesle aitortua izan beharko luke, oinarrizkoa eta funtsezkoa delako eta ez duelako eraginik udalen edo sektoreen eskumenetan eta gaietan, baizik eta eragile guztiek beharrezkotzat onartu beharko luketelako.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3 Diagnostikoa

11

Udalerrri

76.459

Erroldatu 2022/1/1

81%

5.000 biztanle baino
gehiagoko 5 udalerrietan
bizi da

10.990

2022ko EJZko jarduerak
(GFA)

5.961

Industria-jardueretako
langileak (GFA)

10.287

EJZn langileak zehazten
ez dituzten jarduerak

31.968

16 urtetik gorako
landunak (2021eko
errola, EIN)

26.394

LH-ko beste udalerrri
batean lan egiten dute
(EIN)

1.500

Gipuzkoatik kanpo egitne
dute lan (EIN)

36.456

Etxebizitzak 2021/1/1
(EUSTAT)

6.936

Nagusiak ez diren
etxebizitzak 2021/1/1
(EUSTAT)

304

Etxebizitza turistikoak
2022ko abuztuan (EIN)

3.212

Turismoko ostatu-plazak
(GFA)

767

Hoteletako ostatu-plazak
(GFA)

1.485

Etxebizitza turistikoetako
ostatu-plazak (EIN)

39 min

Minutuak autoan
Getariatik Beizamara

24 min

Minutuak Donostiatik
Oriora, trenez

2h13

Minutuak Zarautzetik
Bilbo- Matikora

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.1 Ingurune fisikoa eta azpiegitura berdea

3.1.1 Lurraldearen baldintzatzaile fisikoak

Urola-Kostako Eremu Funtzionala klima ozeanikoaren edo atlantikoaren mende dago, eta temperatura neurritsuak ditu urte osoan (hodei ugari eta itsasoaren potentzial termoerregulatzaileria), baita prezipitazio ugari ere, urtaroen arteko aldeak gorabehera, urte osoan zehar handiak direnak.

Morfoegiturari dagokionez, eremu funtzionala "Atlantikoko mendiak eta haran atlantikoak" izeneko unitate morfoestruturalean kokatzen da. Unitate horren ezaugarria da zenbait menditolestura daudela lurraldearen gainean paraleloan, material bigunetan induskatutako haranek bereizita. Erlieba konplexua da, mendi-lerroak gurutzuak ditu, eta horrek lauki-formako itxura ematen dio Urola-Kostako paisaiari. Eremuko tontor nagusiak Hernio (1.078 m), Erlo (1.030 m) eta Samiño (933 m) dira.

Eremu funtzionalako sare hidrografikoa Kantauri Ekialdeko demarkazio hidrografikoari dagokio. Ibaia zeharkatzen duen ibairik garrantzitsuenak Urola da, baina Oria ere aipatu behar da, nahiz eta ibaiaren beheko ibilguaren azken zatian soilik sartzen den eskualdean. Bi arro nagusien ibaiadar gehienak eremu funtzionalaren mugen barruan sortzen dira, unitate menditsu nagusien goi-eremuetan.

Paisaiari dagokionez, Urola eta Oria ibaiek eta ibaiadarrek Hernio eta Izarraitz mendiguneetako (Erloko tontorra dagoen mendilerroa) kotarik altuenetaraino igotzen den lurraldea modelatzen dute. Kota horiek itsas mailatik 1.000 m-ra iristen dira, eta bertan, landazabaleko paisaia nagusitzen da. Beraz, askotariko lurraldea da, kostaldeko eta mendiko paisaiak, basokoak eta landazabalekoak konbinatzen dituenak, belaunaldi ugariaren ondare historikoarekin batera. Ondare hori sakabanatutako baserri baten, landagune txikien (Errezil, Beizama, Aia) eta duela gutxi garaietan sortutako hirien moduan islatzen da, bai kostaldean, bai barnealdean.

Eremu funtzionalako klimaren berezko temperatura- eta hezetasun-ezaugarriek haritz kanduduneko hariztiaren (*Quercus robur*) presentzia errazten dute. Harizti hori, baldintza naturaletan, ia lurralde osoan hedatuko litzateke, baina gaur egun, paisaia nagusi duten baso-plantazioek (batez ere insignis pinuak) asko ordezkatu dute, eta harizti horiek lurraldean sakabanatutako orban txikiak uzten dituzte. Pagadiak dira nagusi 700 metroko altitudetik gorako isurialde itzaltsuetan (Beizamako hegoaldean, Izarraitz, Hernio eta Pagoetako gailurretatik hurbil dauden isurialdeak). Artadi kantauriarreko komunitateak, ibaiertzeko eta hezeguneetako landaredia, duntako landaredia eta paduretako landaredia ere aurki daitezke.

Fauna-espezie ugari bizi dira Urola-Kostako harizti-zatietan, anfibio, narrasti, hegazti eta ugaztunen komunitate garrantzitsuekin. Pagadien giro ilun eta hezeak barnealdean espezie ugari egotea eragozten du, baina dauden espezieak interesgarriak dira bakanak direlako. Artadien komunitateak ondoko baso hostoerokorretan daudenen antzekoak dira, baina narrasti-komunitateak urriagoak dira espezieei dagokienez.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Urola-Kostako eremu funtzionalaren barruko naturagune babestuen sareak elementu hauek ditu:

- Parke naturalak: Pagoetako Parke Naturala (Natura Baliabideak Antolatzeko Plana du, irailaren 29ko 253/1998 Dekretuaren bidez behin betiko onartua).
- Biotopoak: Deba-Zumaia, Iñurritza
- Zuhaitz bereziak: Aizarnazabalgo artea, Getariako artelatza eta Pagoetako hagina (Aia)
- Natura 2000 Sarea:
 - Urolaren itsasadarra KBE - ES2120004
 - Garate-Santa Barbara KBE - ES2120007
 - Iñurritza KBE - ES2120009
 - Oriako itsasadarra KBE - ES2120010
 - Izarraitz KBE - ES2120003
 - Pagoetako KBE - ES2120006
 - Hernio-Gazume KBE – ES2120008

Euskal Kostaldeko Geoparkea ere gehitu behar da, Kantauri itsasoaren eta euskal mendien artean kokatua, Deba, Mutriku eta Zumaia udalerririk hartzen dituen (azken hori Urola Kostako Eremu Funtzionalaren zati gisa). Geoparkea Europako Sarearen eta Munduko Geoparke Sarearen parte da 2010etik.

3.1.2 Azpiegitura berdea

3.1.2.1 2019ko LAGen zehaztapenak

2019an onartutako LAGen berrikuspenaren printzipio gidarien barruan, ingurune fisikoari eta azpiegitura berdeari buruzko kapituluaren helburuetako bat lurralde- eta hirigintza-plangintzan "azpiegitura berdea" kontzeptua sartzea da, naturak eskaintzen dituen zerbitzuak zaintzeko eta indartzeko eta dagozkion gidalerroak ezartzeko modu integral gisa.

LAGen berrikuspenak, halaber, honako hau zehazten du: «Azpiegitura berdearen kontzeptuak diziplina-arloan aurrera egiten du naturagune babestuaren edo korridore ekologikoaren kontzeptuarekin alderatuta; jauzi kualitatiboa ematen du eskala guztiei eragiten dielako eta hainbat aukera eskaintzen dituelako hainbat gaitan, hala nola ingurumenean, osasunean, ekonomian edo aisialdian, besteak beste».

LAGetan xedatutakoaren arabera, honako ezaugarri eta printzipio hauek inspiratu beharko lukete azpiegitura berdearen garapena:

1. Izaera estrategikoa, lehendik dauden bideak eta tresnak aprobetxatuz.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

2. Hura osa dezaketen elementuen anplitudea: lurrekoak zein uretakoak, hirikoak nahiz landakoak, eta eskala desberdinetan.
3. Zerbitzu ekosistemiko sorta zabala emateko gaitasuna, hau da, pertsonen zuzenean edo zeharka ekosistemetatik (horniduratik, erregulaziotik edo kulturatik) jasotzen ditugun onurak..

EAEn, azpiegitura berdeak elementu hauek ditu:

1. Beren ingurumen-balioengatik babestutako guneak, beren babes-figura propioak dituztenak.
2. Espazio horiek lotzen dituzten korridore ekologikoak eta lurralde mugakideetako espazioak, baldin eta korridoreak EAEn badaude.
3. Natura-intereseko beste espazio multifuntzional batzuk, EAEn ingurumen-balio nabarmenak izanik, babes-figura onarturik ez dutenak.
4. Ibilguak eta lurrazaleko uren babes-eremu gisa kategorizatutako haien eremuak, RAMSAR hezeguneak eta Hezeguneen LPSak inbentariatutako ur-masa guztiak.
5. Lurralde- eta hirigintza-plangintzek eremu garrantzitsuak sartuko dituzte sarean, dagozkien eskaletan; nolana ere, kontuan hartu beharko dituzte EAEn azpiegitura berdean ez dauden beste espazio babestu batzuk (hala nola IGLak, Plan Hidrologikoetako Eremu Babestuen Erregistroa, etab.).

3.1.2.2 Gipuzkoako azpiegitura berdearen sarea planifikatzeko diagnostikoa (2019)

2019ko abenduan argitaratutako azterlan bat da, eta honako helburu hauek ditu:

- Gipuzkoarako Azpiegitura Berdearen Sare bat ezartzea, LAGetan definitutako Azpiegitura Berdearen Euskal Sareari kapilaritatea emango diona eta lurraldean dauden ingurumen-unitate edo paisaia mota gehienak barne hartuko dituena.
- Sarearen barruan etenak, oztopo ekologikoak eta eremu degradatuak identifikatzea, horiek hobetzeak sendotu eta indartzeko aukera ematen badu.

Gipuzkoako Azpiegitura Berdearen Sarearen helburuak LAGetatik eratorritakoetan eta Klima Aldaketaren aurka Borrokatzeko Gipuzkoako Estrategiaren 3. helburutik eratorritakoetan sartzen dira (ikus dokumentu honen 3.1.5 atala).

1. EAEko Azpiegitura Berdearen Sarea sendotzea, eskualdez azpiko garrantzia duten funtzio anitzeko espazioekin integratuta.
2. Eskualde- eta toki-mailako garrantzia duten funtzio anitzeko espazioak zehazteko oinarriak ezartzea.
3. Ekosistemak leheneratzea, paisaia-kalitatea hobetzea eta Gipuzkoako natura-ondarea aberastea naturagune babestu edo katalogatuetatik kanpo.
4. Gipuzkoan eta lurralde mugakideetan dauden naturagune babestuen eta katalogatuen kontserbazioa erraztea eta indartzea.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

5. Gipuzkoako lurraldearen konektibitate ekologikoa kontserbatzea, indartzea eta lehengoratzea, jarraitutasuna hiri-eremuetara ere zabalduz.
6. Ekosistemek lurraldearen kudeaketa jasangarrirako tresna gisa eskaintzen dituzten zerbitzuei balioa ematea.
7. Zerbitzu ekosistemikoen lurraldearen erresilientziari egiten dioten ekarpena indartzea, hondamendi naturalen edo jatorri antropikoko hondamendien (klima-aldaketa barne) aurreko arriskuak edo kalteak murriztuz.
8. Ekosistemek eskaintzen dituzten zerbitzuak herritarren osasuna eta ongizatea hobetzeko aprobetxatzea, airearen eta zarataren kutsadura eta beroarekin lotutako gaixotasunak murriztuz, jarduera fisikoa egitea erraztuz eta pertsonen egoera emozionala hobetzen lagunduz.
9. Kokalekuek eta giza jarduerak eta azpiegitura "grisek" eragindako lurralde-zatiketaren ondorioak saihestea edo mugatzea.
10. Azpiegitura berdearen eta azpiegitura "grisen" arteko interakzio-puntuak identifikatzea eta interakzio horiek kudeatzeko neurriak ezartzea.
11. Naturan oinarritutako konponbideak sustatzea, klima-aldaketara egokitzeko neurri gisa, hiri-ingurunea eta azpiegituren garapena barne.
12. Azpiegitura berdearen ezagutza sustatzea eta herritarrak haren kontserbazioan eta errespetuzko erabileran inplikatzeko.

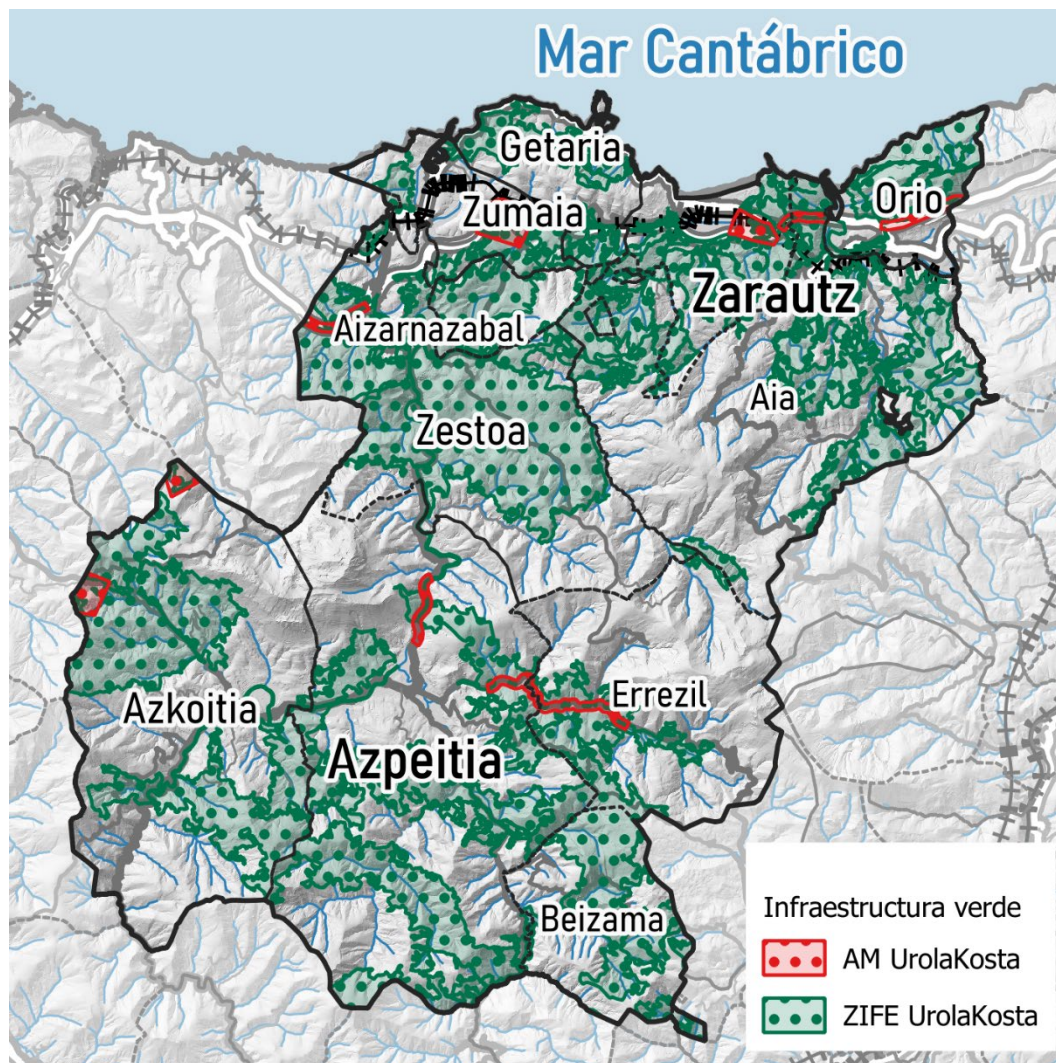
Helburu horiei jarraiki, Sareak honako elementu hauek izan beharko lituzke:

- Naturagune babestuak eta katalogatuak
- Korridore ekologikoak
- Katalogatutako faunaren eta floraren intereseko eremuak
- Kostaldeko eta estuarioetako habitatak
- Ur gezako masak
- Baso naturalak
- Baso-landaketak
- Balio natural handiko nekazaritza-espazioak
- Polinizaziorako habitat garrantzitsuak
- Biodibertsitatea kontserbatzeko garrantzitsuak diren beste habitat batzuk
- Berdeguneak edo espazio libreak hiri-inguruko eta hiriko eremuetan
- Eremu degradatuak

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Gipuzkoako Azpiegitura Berdearen Sarea Funtzionaltasun Ekologikorako Intereseko 103 Zonak (FEIZ) osatzen dute, eta hobekuntza-eremu batzuk ere zehaztuta daude.

Graf 5. Gipuzkoako Azpiegitura Berdearen Sarea, Gipuzkoako Foru Aldundiak egindako Diagnostikoaren dokumentuan oinarrituta.

3.1.3 Gipuzkoa Klima 2050 Estrategia

2018ko maiatzean aurkeztu zen estrategia, eta Gipuzkoako hainbat eragileren konpromisoa islatzen du, elkarrizketaren, negoziazioaren eta konpromisoaren bidez klima-erronkari aurre egiteko. Halaber, zenbait printzipio programatiko eta helburu estrategiko jasotzen ditu, baina horiek ez dute baldintzatzen sektore-plangintza bat garatzea, zenbait arlotan egokitzapen-helburu zehatzagoak izango dituen.

Klima-aldaketa arintzeari eta egokitzeari dagokionez, honako **klima-helburu hauek** ezarri dira:

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Arintzea: emisioak murriztea

- Epe luzerako helburua: munduko batez besteko tenperaturaren igoera 2°C-tik behera mantentzea industriaurreko mailen gainean;
- Igoera 1,5 °C-ra mugatzea, horrek nabarmen murriztuko baititu klima-aldaketaren arriskuak eta inpaktua;
- Emisio globalek ahalik eta lasterren lortzea maila gorena, nahiz eta onartzen duten garapen-bidean dauden herrialdeetan prozesua luzeagoa izango dela;
- Ondoren, murrizketa azkarrak aplikatzea, eskuragarri dauden irizpide zientifiko onenetan oinarrituta.

Egokitzea:

- Gizarteek klima-aldaketaren ondorioei aurre egiteko duten gaitasuna indartzea;
- Garapen bidean dauden herrialdeei egokitze hobe eta iraunkorragorako nazioarteko laguntza eskaintzea.

Klima Aldaketaren aurka Borrokatzeko 2050erako Gipuzkoako Estrategiaren (KAABGE) funtsezko helburuei dagokienez, honako hau ezartzen da:

- Berotegi-efektuko gasen gutzitiko isurketak gutxienez % 40 murriztea 2030. urtean, 2005. urtearekin alderatuta.
- Berotegi-efektuko gasen gutzitiko isurketak gutxienez % 80 murriztea 2050. urtean, 2005. urtearekin alderatuta.
- 2050ean Gipuzkoako ekonomia erabat deskarbonizatzeko neurriak ikertu eta hartu.
- Energia berriztagarrien kontsumoa azken kontsumoaren % 80 izatea 2050ean, eta % 30 2030ean (bitarteko helburua).
- Lurraldearen erresilientzia bermatzea klima-aldaketaren inpaktuei dagokienez.
- "Klima-justizia" eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzea eta erraztea.

Estrategiak ekintza-plan bat aurkezten du, eta bertan adierazten ditu bai jomugak eta haien jarduera-ildoak, bai bertan jasotako helburuak lortzeko aintzat hartuko diren ekintzak, bai eta plana garatzeko eta ezartzeko ardura duten Gipuzkoako Foru Aldundiko arloak edo departamentuak ere. Honako hauek dira Estrategiak dituen 9 jomuga nagusiak:

M1. Karbono gutxiko energia-ereduaren alde egitea.

M2. Emisiorik gabeko garraio baterantz joatea.

M3. Lurraldearen eraginkortasuna eta erresilientzia areagotzea.

M4. Natura-ingurunearen erresilientzia handitzea.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

M5. Lehen sektorearen erresilientzia handitzea eta haren emisioak murriztea.

M6. Hiri-hondakinen sorrera murriztea eta tratamendurik gabeko zero isurketa lortzea.

M7. Arriskuei aurrea hartzea.

M8. Berrikuntza, hobekuntza eta ezagutzaren transferentzia bultzatzea.

M9. Gipuzkoako administrazio publiko arduratsua, eredugarria eta erreferentea klima-aldaketaren arloan.

KAABGE 2050ek ingurune fisikoan eta azpiegitura berdean duen inplikazioa kontuan hartuta, alderdi horretan gehien eragiten duten helburuak M3, M4 eta M5 dira.

- M3-aren kasuan, jarduera-ildo gisa ezartzen da Gipuzkoan azpiegitura berdearen sare bat sustatzea eta lurraldea desfragmentatzea, besteak beste, hondatutako eremuak leheneratzea eta naturalizatzea, hiriko azpiegitura berdeak sustatzea landa-eremuen osagarri gisa eta konektibitate ekologikoa bermatzea; beste jarduketa-ildo bat klima-aldaketa hondartzen, estuarioen eta dunen kudeaketan integratzea da.
- M4 betetzeko, basoen dibertsitate estrukturala eta funtzionala hobetzearekin, habitat eta espezie kalteberak babestearekin, ibai-ekosistemak lehengoratzearekin eta akuiferoak babestearekin lotuta daude jarduera-ildoak eta haiei lotutako ekintzak.
- M5erako aurreikusitako eta ingurune fisikoan eragin handiena duten jarduketa-ildoei dagokienez, inpaktu txikiko nekazaritza- eta basogintza-praktikak bultzatzea eta sektoreak karbono-hustutegi gisa jarduteko duen gaitasuna hobetzea nabarmentzen da.

3.1.4 2006ko LPPko tratamendua

3.1.4.1 Problematikaren kontzeptualizazioa

Indarrean dagoen Lurralde Plan Partzialaren arabera, ingurune fisikoa funtsezko elementua da izaki bizidunen ongizaterako eta bizi-kalitaterako, baita garapen ekonomikorako ere. Beraz, plangintzak zehazten du garapena ezin dela ingurumen-balioetatik kanpo geratu.

Indarrean dagoen LPPak ingurune fisikoaren azterketa egiten du, balio ekologiko, produktibo, paisajistiko, zientifiko-kulturalengatik eta abarrengatik kontserbatu behar diren eremuak hautemateko, bai eta erabilera onargarriak, onargarriak edo bateraezinak zehazteko ere. Aldi berean, LPParen arabera, lurralde-antolamenduak ez du soilik gaur egun mantentzen diren balioak babestu eta kontserbatu behar, baizik eta balio horiek indartu behar ditu, bereziki espazio degradatuak hobetuz.

Nahiz eta azpiegitura berdearen edo ekosistemen zerbitzuen kontzeptuak ez dauden sartuta 2006ko LPPn (indarrean), eta aurreko paragrafoan xedatutakoaren arabera, Eremu Funtzionalan ingurunea antolatzeko proposamenen deskribapenak ingurune fisikoaren zenbait

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

aldagai aztertzen ditu, eremuaren barruan interes eta berezitasun handieneko espazioak detektatzea ahalbidetzen dutenak, eta, beraz, honako hauek mugatzen dira:

- Natura-intereseko eremuak: EAEko Naturagune Babestuen Sarea (Parke Naturalak, Biotopo Babestuak, Zuhaitz Bereziak), Natura 2000 Sarea (KBE eta HBBE, eta Natura Intereseko Eremuak), Intereseko beste Enklabe batzuk (labarrak eta hondartzak, haltzadi kantauriarreko ibai-ecosistema klimazikoak, artadi kantauriarra, barne-hezeguneak).
- Nekazaritza-intereseko eremuak
- Interes geologiko-geomorfologikoko eremuak
- Interes hidrológikoko eremuak
- Azaleko urak
- Lurpeko urak
- Baso- eta abeltzaintza-potentzialtasuna duten eremuak
- Ingurumena hobetzea eta lehengoratzea

3.1.4.2 *Arau- eta kartografia-zehaztapenak*

Araudiaren 1. kapitulua ingurune fisikoari buruzkoa da, lurralde-ereduaren oinarri eta euskarri gisa, eta eremu funtzionaleko ingurunearen babes bereziko neurriak ezartzen ditu 2.2 artikuluan. Artikulu horrek zehazten du proposatutako ereduak babes berezia aurreikusten duela Planaren II.2.1 planoan berariaz mugatzen diren hainbat kategoria-tipologiatan. Ereduak, halaber, Planaren II.1 planoan definitzen diren hiri-garapenik gabeko korridoreak zehazten ditu.

2.3 artikulua, Eremu Funtzionaleko ingurunearen antolamendu orokorrari buruzkoa, Planaren horizontean garapen jasangarria kontuan hartzean oinarritutako proposamena ezartzen du. Haren edukia memorian zehaztuta dago, eta II.1, II.2.1 eta II.2.2 planoetan definituta.

2.4 artikulua definitzen ditu antolamendu-kategoriak Eremu Funtzionalean, une horretan indarrean dauden LAGen 6.8 artikuluko zehaztapenekin bat etorritik. Ingurune fisikorako, kategoria hauek ezartzen dira:

- Natura-intereseko eremuak
- Nekazaritza-intereseko eremuak
- Interes hidrológikoko eta itsasertzeko eremuak
- Interes geologiko-geomorfologikoko eremuak
- Arkeologia-eremu interesgarriak

Haren edukia zehaztapan lotesleean II.2.1 planoan definitzen da, eta kategoria bakoitzaren aplikazio-araubidea 2.5 artikuluan zehazten da.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.1.4.3 Programatutako ekintzen gauzatzea

LPPa gauzatzeko programak honako ekintza zehatz hauek biltzen ditu "Ingurumen-zerbitzuen eta -ekintzen azpiegiturak" atalean. Ekintzen garapena ezin da neurtu azpiegitura grisén eremukoak diren ekintzen ildo beretik, baina aldaketak egon dira:

1. Pagoetako parkea. Parkea izendatuta zegoen LPP onartu zenean, eta parkea garatzea eta Hernio-Gatzumera eta Granadara hedatzea proposatzen da.
2. Gatzume parkea. Gaur egun, Hernio-Gatzume KBE bat da, urriaren 16ko 219/2012 Dekretuak izendatua. Dekretu horrek kontserbazio-neurriak ere onartu zituen. Indarrean dagoen LPPa Hernio-Gatzumeren etorkizuneko Antolamendu Plan bati buruzkoa da, baina ez da garatu. Era berean, indarreko LPptik proposatzen da egungo Pagoetako Parke Naturalarekin lotzeko korridore bat sartzea, habitatak zatitzea saihesteko.
3. Granadako parkea. Indarrean dagoen LPPak proposatzen du egungo Pagoetako Parke Naturalarekin – Granada erreka ingurunearekin – lotzeko korridore bat sartzea. Gaur egun ez da garatu. Hala ere, Gipuzkoarako azpiegitura berdearen proposamenak Funtzionalitate Ekologikorako Intereseko Eremu (FEIZ) gisa mugatzen du sektore hori. Kokalekuak (GAB-UK-10 kodea) 79,4 ha-ko azalera du eta Hernio-Gatzume eta Pagoetako gune babestuak lotzen ditu. FEIZa uren banalerrotik igarotzen da. Baso naturaleko eremu bat (iparraldeko hegala) eta belardi-eremu bat (hegoaldeko hegala) bereizten dira. Dauden borden artean ganadua dago. Ipar-ekialdean, Altzolaras errekaekin bat egiten du, eta hori, aldi berean, interes bereziko ibai-zatia da.
4. Oria ibaiaren padurak berreskuratzea. Indarrean dagoen LPPak proposatzen du Oriako Padurako Enklabeak EAEko Gune Babestuen Sarean sartzea. Oraindik ez dago sare horretan sartuta, baina 2012an "ES2120010 Oriako Itsasadarra/Ría del Oria" KBEaren kontserbazio-neurrien dokumentua onartu zen, neurri espezifikoak barne.
5. Garate berreskuratzea. Indarrean dagoen LPParen arabera, Garate-Santa Barbarako enklabea natura-intereseko eremua da, eta bere natura-balio berezi eta bereziengatik gorde eta babestu behar da. LPPk aipatzen du eremu degradatu bat dela, eta bertan ingurumena hobetzeko jarduketa garrantzitsuak egin behar direla artelatzak berreskuratzeko. Horrela, Zarauzko Udala 2018an hasi zen Zingirako basoa berreskuratzeko lanekin, Garate-Santa Barbarako KBEaren barruan 5 ha eskuratu eta bi urtera. Gaur egun, Udalak 9 ha erosi ditu artelatz azalera handitzeko eta aldi berean Zarauzko Eratzun Berde-Urdina indartzeko.

3.1.5 LPSetako tratamendua

3.1.5.1 EAEko Nekazaritza eta Basozaintzako LPSa

Irailaren 16ko 177/2014 Dekretuak onartuta, Lurralde Plan Sektorial honen xedea da Euskadiko landa-garapena artikulatzea, bertako natura-baliabideen eta aprobetxamendu jasangarriaren antolamendu egokiaren bidez, kontuan hartuta LAGak eta Euskal Autonomia Erkidegoko Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikako 17/2008 Legea.

Nekazaritza eta Basozaintzako LPSak lurzoru urbanizaezinean nekazaritza- eta baso-erabilerak arautzen ditu, eta haren antolamendu-eremuak EAE osoa hartzen du, lehendik zeuden hiri-

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

eremuak alde batera utzita. LPSan, ingurune fisikoa nekazaritzako eta abeltzaintzako produkzio-sistemaren oinarri gisa tratatzen da, paisaia osatzen duen erliebearen omnipresentziak eta konplexutasunak erabat baldintzatuta, ekoizpen-ahalmena mugatzen du, populazioa baldintzatzen du eta, azken batean, lurraldea egituratzen du.

LPSak ez du zuzenean aipatzen Gipuzkoako Lurralde Historikoko azpiegitura berdearen sarea, oraindik garatzen ari baita, baina beharrezkoa izango da azterketa bat egitea plan sektorialak kontuan hartzen dituen antolamendu-kategoriek azpiegitura berdearen sarearen proposamenarekin nola elkarreragiten duten aztertzeko.

3.1.5.2 EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatzeko LPSa

EAEko Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatzeko Lurralde Plan Sektorialaren aldaketa behin betiko onartzen duen azaroaren 19ko 449/2013 Dekretuaren bidez onartu zen. Lurralde-plan sektorial honen helburua da euskal ur kontinentalen azterketan eta lurralde-antolamenduan sakontzea. Era berean, arau-aldaketak eta lege-eguneratzeak sartu nahi ditu, eta Kantauriko eta Mediterraneoako isurialdeen plangintzak batu.

Ur-ibilguen ertzak antolatzeko irizpideen edo proposamenen barruan, LPSk zonakatzeko edo izapideak ezartzen ditu ingurumen-, hidraulika- eta hirigintza-osagaien arabera, eta lehenengoak dira ingurune fisikoarekin eta azpiegitura berdearekin lotura handiena dutenak, eta bertan berariaz definitzen dira ingurune fisikoaren lehentasunezko babes-eremuak, balio ekologiko, paisajistiko, produktibo eta zientifiko-kulturalen kontserbazioa bermatzeko, arrisku jakin batzuen aurrean (hala nola akuiferoen higaduraren edo kutsaduraren aurrean) defendatzeko eta berezko bokazioarekin bateraezinak diren erabilerengatik edo jarduerengatik degradatutako enklabeak berreskuratzeko.

Ildo horretan, eta LPSaren zehaztapenekin bat etorritik, irizpide nagusia izan da, ahal den neurrian, ertzetako baldintza naturalak zaintzea, padurako edo ibaiertzeko landaredia kontserbatzearen alde eginez eta andeatutako ibilguak lehengoratzea sustatuz padurak berroneratuz edo deforestatutako erriberak birlandatzuz.

3.1.5.3 EAEko Hezeguneen LPSa

Lurralde Plan Sektorial hori 160/2004 Dekretuaren bidez onartu zen, eta, ondoren, bi aldaketa izan ditu (231/2012 Dekretua eta 2011ko maiatzaren 3ko Agindua). Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak garatzea du helburu, EAEko hezeguneen inbentarioa eta sailkapena eginez eta erabilera eta jarduerak arautuz, antolamendu espezifikoaren xede diren hezeguneetan duten harrera-ahalmenaren arabera. Gainera, inbentarioan jasotako hezegune guztiak babesteko zenbait gomendio eta irizpide orokor ezartzen ditu.

LPS honek ingurune fisikoari ematen dion tratamendua erabat lotuta dago hezeguneen prozesu hidrologiko eta ekologikoen balorazioarekin, balio horien kontserbazioarekin, degradatutako hezeguneen ingurune naturala hobetu eta berreskuratzeko eta haien baliabide naturalen balioa handitzearekin.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.1.5.4 EAEko Itsasertza Babestu eta Antolatzeko LPSa

Euskal Autonomia Erkidegoko Itsasertza Babestu eta Antolatzeko Lurralde Plan Sektoriala behin betiko onartzen duen martxoaren 13ko 43/2007 Dekretuaren bidez onartu zen, eta gaur egun berrikuspen-prozesuan dago. Plan hori Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraioetako sailburuaren 2021eko martxoaren 24ko Aginduaren bidez hasi zen. Agindu horren bidez, LPS hori berrikusteko eta klima-aldaketaren erronkara egokitzeko prozedura hasi zen. EAEko itsasertza osatzen duen natura-ondarearen ingurumen- eta ekologia-blindaje handiagoa lortzea du helburu. Horrela, tresna erabakigarria izan nahi du, euskal itsasertza osotasun gisa hartuta, haren gainean presioa egiten duten jardueren ondoriozko inpaktuak arintzeko babes-neurri eraginkorrak hartzeko.

Antolamendurako irizpideen eta proposamenen barruan, planak zehaztapenak ezartzen ditu lehorreko ingurunerako, itsasadarren ertzetarako (eta Ibaiak eta Errekak Antolatzeko Lurralde Plan Sektorialarekiko koordinazioa) eta itsas ingurunerako. Era berean, jarduketa-proposamen orokorretan honako hauek ezartzen dira: natura-intereseko eremuak mugatzea, naturagune babestu berriak izendatzeko proposamen bat, ingurumenaren aldetik kalteberak diren eremuak mugatzea, Kostaldeen Babes Bereziko Eremuak definitzea eta berreskuratu beharreko hondartzen eta kalen zerrenda bat egitea.

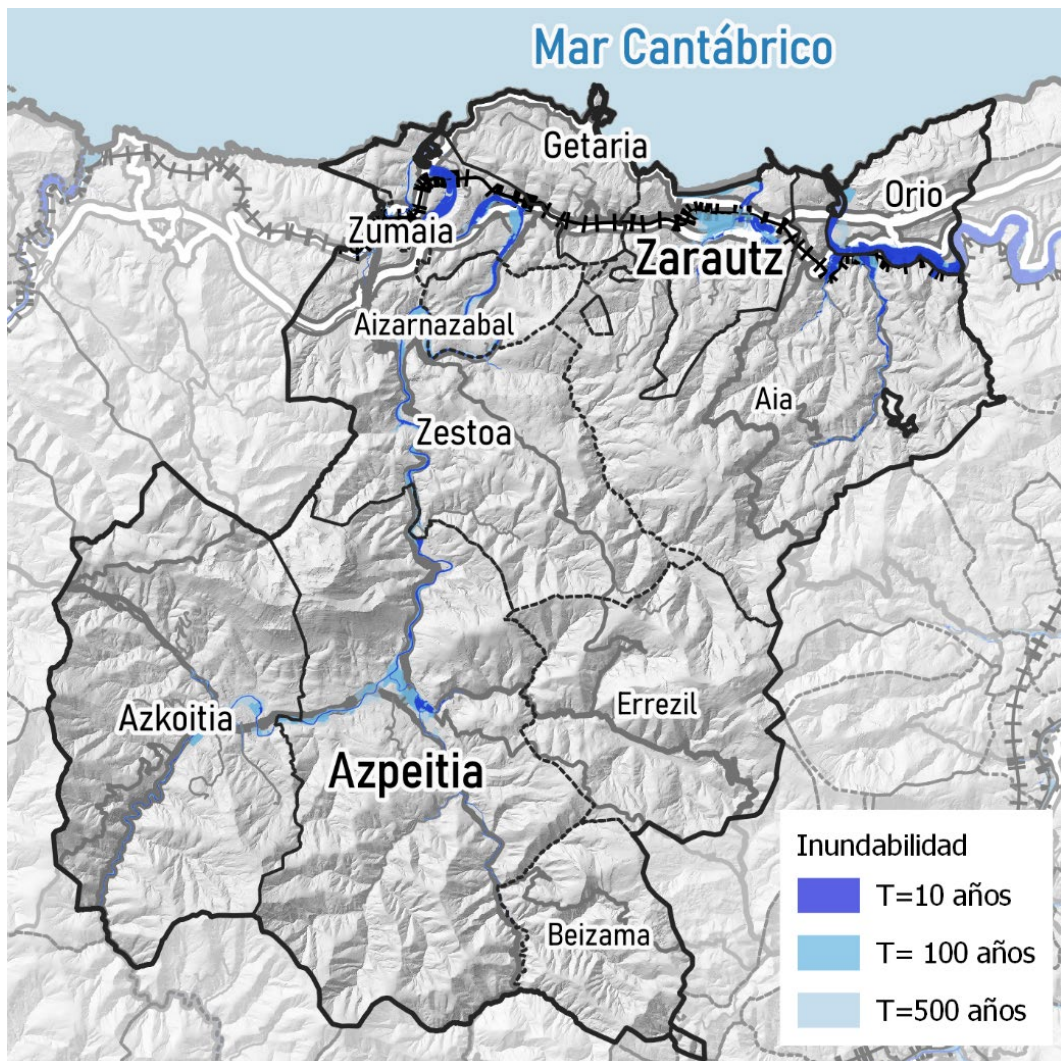
3.2 Arriskuak

3.2.1 Jatorri naturaleko arrisku nagusien ezaugarriak zehaztea

Ibaien uholde-arriskua oso handia da eremu funtzionaleko udalerrri askotan, eta bereziki handia da (uholde-laminaren maiztasunagatik eta hedaduragatik) Urolaren bokalean, Beduatik eta Oikiatik (Zumaia) hurbil dauden industrialdeetan eta Oriako estuarioa osatzen duten meandroetan, Oriako eta Aiako udalerrietan. Era berean, uholde-eremu ez hain zabalak daude (10 urteko errepikatze-denborarekin) Azpeitiko industrialdean eta Zarauzko San Pelaio errearen ibarrean.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

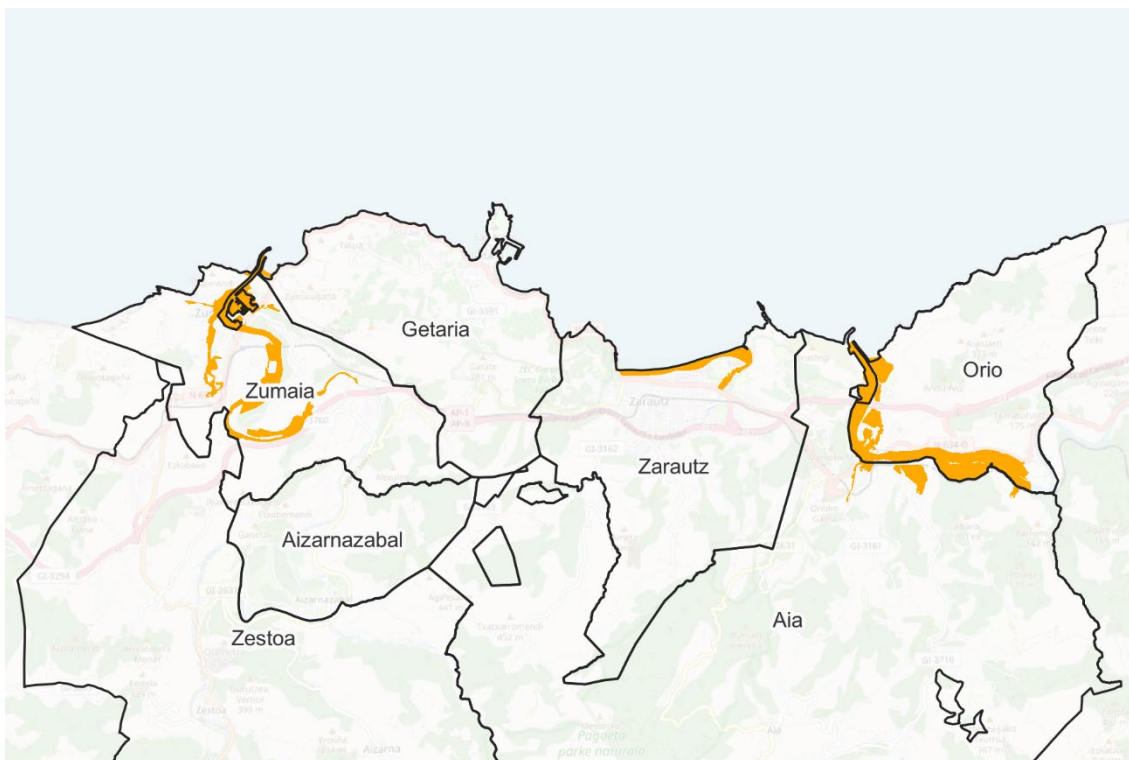

Graf 6. Uholde-arriskua Urola Kostako eremu funtzionalean, hainbat errepikatze-denboratarako.

Batez besteko uholde-probabilitatea (100 urteko errepikatze-denbora) duen agertoki bati dagokion kostaldeko uholdearen hedapena bereziki garrantzitsua da Zumaian (Urolako estuarioan eta, neurri txikiagoan, Narrondoko estuarioan) eta Aia-Orion, non Oria itsasadarraren balizko ur-goraldiekin lotutako uholde-lamina nahiko zabala den. Getariak ez du itsas jatorriko uholde-arriskurik, ez baitago estuariorik edo itsasoaren eragin handiko hirigunerik; Zarauzko hondartzatik gertuen dagoen hiri-eremua (bai eta San Pelaio errearen estuario txikia ere), berriz, arrisku-eremua da, batez ere, olatu handien inpaktuagatik, eskualdeko ekaitzak direla eta.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

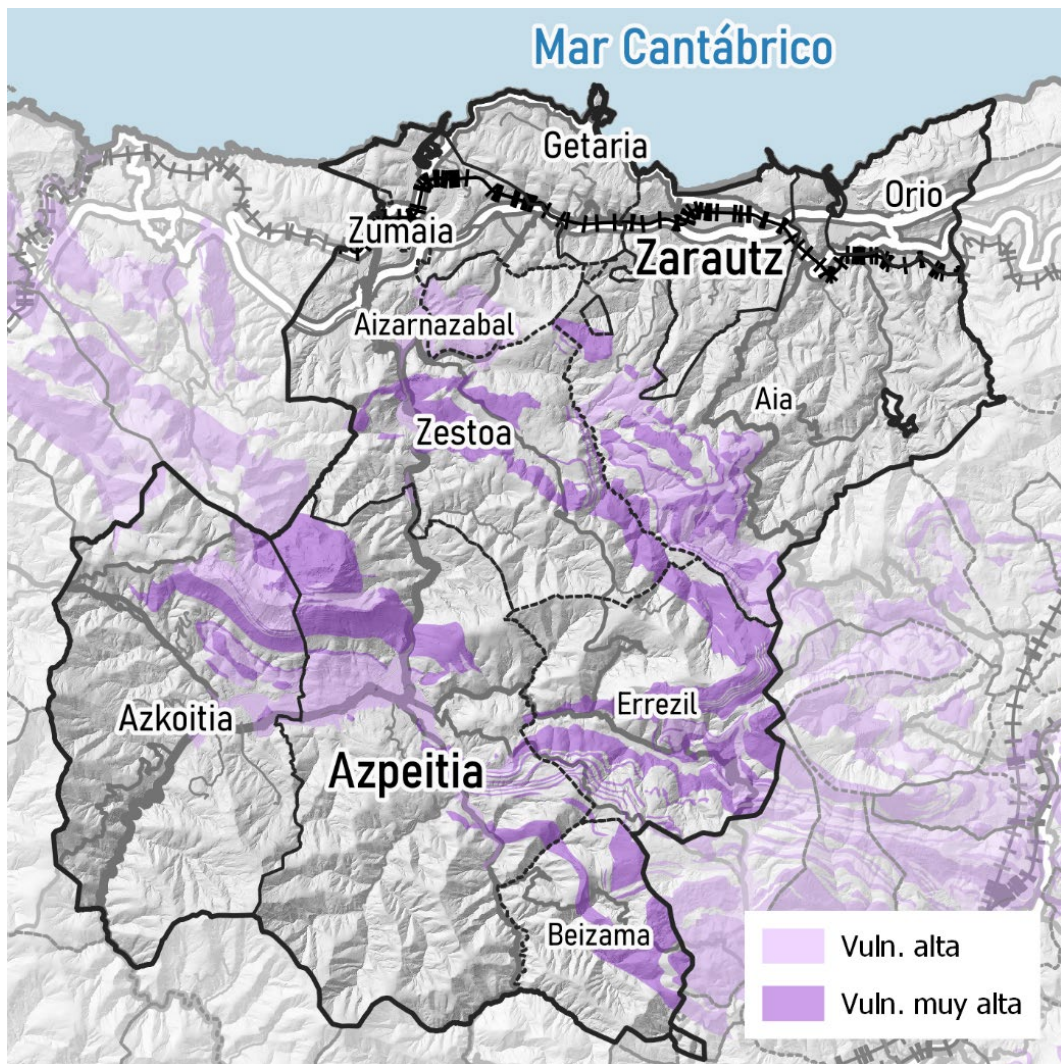
Graf 7. Kostaldeko uholdeen ondorioz urpean gera daitezkeen eremu gisa mugatutako eremuak, uholde-probabilitate ertaineko egoera bati dagozkionak (T = 100 urte). Iturria: MAPAMA.

Akuiferoen kalteberatasuna handiagoa da geruza litologikoen iragazkortasuna pitzadura bidez handiagoa den eremuetan, kareharrizko formazio geologikoei lotuta, Izarraitz mendilerroa, Hernio mendigunea eta Pagoeta mendigunea nagusi direla.

Hori guztia bat dator Izarraitz, Albiztur eta Gatzumeko Unitate Hidrogeologikoekin. Akuiferoak osatzen dituzten eremu horiek Behe Kretazeoko kareharri arrezifalei eta kalkarenitei lotuta daude, iragazkortasun handiko materialak dituzte eta Eremu Funtzionalaren erdialdetik, mendebaldetik eta hego-ekialdetik hedatzen dira, nahiz eta Unitate Hidrogeologikoak beste Eremu Funtzional batzuetatik ere hedatzen diren.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

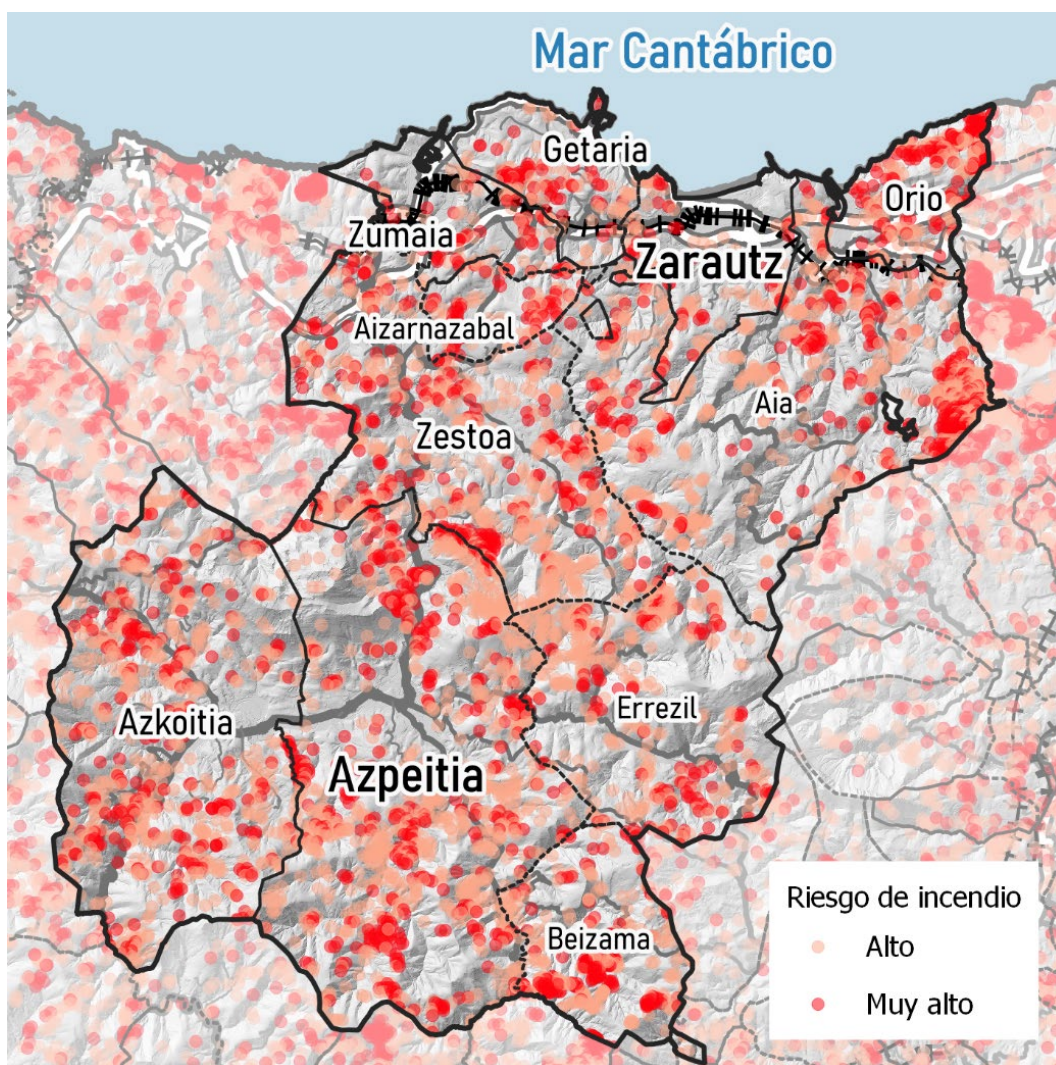

Graf 8. Akuiferoen kalteberatasun handia eta oso handia Urola Kostako eremu funtzionalean.

Baso-sutearen arriskua, oro har, txikia da, eremu funtzionaleko klima ozeaniko-atlantikoaren ezaugarriei lotuta, prezipitazio ugariarekin, hezetasun erlatibo handiarekin eta uda freskoekin. Hala ere, baso-sutearen arrisku handia edo oso handia oso sakabanatuta dago lurralde osoan, baina, oro har, *Pinus radiata* baso-formazioen lursail ez oso zabalak hartzen ditu barnean. Baso-sutearen arrisku handiena duten puntuak dentsitate handienak Lasako ekialdean, Azpeitiko hegoaldean eta Aiako udalerraren ekialdean daude.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 9. Baso-sutearen arrisku handia eta oso handia Urola Kostako eremu funtzionalean.

3.2.2 2006ko LPPko tratamendua

Indarrean dagoen lurralde-plangintzak ez du arriskuei buruzko atal espezifikorik, jatorri naturalekoak zein antropikokoak, baina eremu funtzionalari eragiten dioten bi arrisku nagusiei buruzko zehaztapenak jasotzen ditu: uholde-arriskua eta lurpeko uren kutsadurarekiko esposizioa.

LPPk uholde-arriskuak konpontzea planteatzen du, eta, horretarako, Azkoitian eta Zarautzen ordura arte gauzatu ziren bideratze-lanen ildo bereko zenbait esku-hartze gauzatzea proposatzen du. Zehazki, Plan honek Ibaieder ibaiaren eta Urolaren arteko elkargunea aldatzea proposatzen du, bai eta Narrondoko meandroa hobetzea ere, dauden arazoak ikuspuntu hidraulikotik konponduz.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Lurralde osoa edozein motatako kutsaduratik babestu behar denez, Planak ur-baliabideak babestea proposatzen du, batez ere lurpeko urak; izan ere, etorkizunean erreserba garrantzitsuak izan ditzaketen akuiferoak oso ugariak dira.

3.2.3 LPStako tratamendua

3.2.3.1 *PTS de Ordenación de los Ríos y Arroyos de la CAPV*

Uholdeek gaur egun EAEk duen arrisku natural handiena osatzen dutela onartzen denetik, uholde-arriskua duten bizitegi-, industria- eta azpiegitura-eremu ugari baitaude (baita Urola Kostako Eremu Funtzionalean ere), Plan honek administrazio publiko eskudunen erantzukizunak aurkeztu ditu, eta adierazten du beharrezkoa dela erakunde arteko akordioak bultzatzea uholde-arriskua duten eremuen segurtasun-baldintzak hobetzeko. Hain zuzen ere, erakundeen arteko jarduera horietako bat LPSaren aldaketa onartzea da, ibaien ertzak erregulatzeko araudia eguneratzeko eta hobetzeko, batez ere gaur egun urak har ditzakeen hiriguneetan.

3.2.3.2 *PTS de Protección y Ordenación del Litoral*

Gaur egun, LPSa berrikusten eta klima-aldaketaren erronkara egokitzen ari da, eta aurrerapendokumentua 2021eko maiatzean onartu zen. Berrikuspen honetarako ezarritako helburu orokorrak honako hauek dira:

1. Garapen Jasangarriari buruzko 2030 Agendan ezarritako helburuak eta jomugak betetzea.
2. Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG) garatzea itsasertzeko zerrendan, lerro bikoitz batean:
 - a. Itsasertzeko eremuaren antolamendua xehatuz, Ingurune Fisikoa Antolatze Gidalerroen arabera eta azpiegitura berdearen arloan.
 - b. Klima-aldaketara egokitzeko baldintzatzaile gainjarri gisa, itsas mailaren igoera kontuan hartuta.
3. Jarduketa-programa integratu bat adostea, administrazio, hirigintza, leheneratze eta itsasertzeko espazioa klima-aldaketaren erronkara egokitzeko ekimenak bilduko dituen.

3.3 Landa habitata

3.3.1 Lurzorua oinarrizko baliabide bat bezala

Lurzorua giza eskalan berriztagarria ez den baliabide naturala da, giza jarduera gehien euskarria da eta funtzio anitzekoa da. Horregatik, lurzoruak berebiziko garrantzia du giza bizitzarako, nabarmena baita EAEn, eta bereziki Bizkaian eta Gipuzkoan, oso eskuragarritasun mugatua baitu.

Biodibertsitate edafikoa prozesu edafiko, klimaziko eta antropikoek baldintzatzen dute, eta tokiko baldintzetara egokitutako eta zerbitzu ekosistemikoak emateko gai diren ekosistema

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

konplexuak eratzen ditu, hala nola atmosferako karbonoa finkatzea, lurzoruan harrapatutako karbonoaren zati bat mineralizatzea, materia organikoaren deskonposizioa, ura atxikitzen laguntzen duena, edo mantengaien zikloa arautzea. Nekazaritza-erabilera intentsiboak eta lurzoruen zigilatzeak eragin negatiboa du zerbitzu ekosistemikoen prestazio horretan, biota edafikoan eragiten baitu.

Urola-Kostako Eremu Funtzionaleko kasuan, lurzoruetako karbono organikoaren batez besteko edukia EAEko gainerako tokietakoa baino handiagoa da. Bertan, stocka 49 Mt C ingurukoa da (lurzorua lehena 30 cm-etan), eta honela banatuta dago: % 40 Araban, % 29 Bizkaian eta % 31 Gipuzkoan. Hala ere, balio horiek alderantzikatu egiten dira karbono organikoaren edukia azalera-unitatearen arabera adierazten denean; horrela, Gipuzkoak 80 t C/ha⁷ arteko edukia ditu. Izarraitz mendilerroa eta Hernio-Gatzume, Samiño eta Pagoeta mendiguneak dira eremu funtzionaleko karbono-hustubide eraginkorrenak, hektareako 250 tonatik gorako balioekin.

3.3.2 Dinamika sozioekonomikoak eta zaurgarritasuna landa-eremuetan

3.3.2.1 Nekazaritza-, abeltzaintza- eta baso-ustiategiak⁸

EAEko gainerako eskualde ozeanikoetan bezala, eremu funtzional honetan landatutako azalera proportzio txikia hartzen du, baina hala eta guztiz ere, etengabe agertzen da baserrian zentratutako ustiapenari esker, landa-mundu atlantikoak bere nortasun-ikur nagusia baitu. Familia-ustiapeneko eredu sakabanatu horrek bizirauteko polilaborantza egiten zuen eta, joan den mendearen erdialdetik, abeltzaintza-ekoizpenean espezializatu zen, hazten ari zen eskariaren pizgarriari esker. Izan ere, horixe da Kantauriko egungo ekoizpen-sistemaren ezaugarrietako bat: sektorearen ekoizpen osoa xurgatzeko gai den eskualde-merkatu garrantzitsu bat dago, eta, gainera, mota horretako nekazaritza-ustiapenak, hiri- eta industria-testuinguru batean garatuak, baseritik kanpo partzialki lan egiteko aukera ematen du, jarduera bertan behera utzi gabe.

Nekazaritza-paisaia formula nahiko uniforme batean egituratzen da: larre iraunkorrak eta polilaborantza promiskua, eremu txikietan, artoa, lekadunak eta bazka-laboreak, baratzea eta fruta-arbolak konbinatzen dituen. Maldak handiagoak diren lurretan, lursailaren baso-erabilera aukeratzen da, intsinis pinua baita espezie protagonista nagusia.

Barnealdeko lur ozeanikoek arreta berezia eskaintzen diote abeltzaintza-jarduerari ekoizpenetan. Itsasertzeko eskualdeetan, berriz, nekazaritza-dibertsitate handiagoa dago, hiri-merkatuak sustatuta. Hala, artoarekin eta bazka-laboreekin batera, garrantzitsuak dira baratzeko ekoizpena, txakolina lortzeko mahastia, fruta-arbolak, lore eta landare apaingarrien berotegiak eta abar. Gainera, ustiategi horiek beren enpresa-errendimenduak hobetzen saiatzen dira, labore

⁷ https://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/carbono_organico/es_pub/adjuntos/carbono_organico.pdf

⁸ Ondorengo tauletan agertzen diren datuak Eustatetik datoz.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

berritzaileak, nekazaritza biologikoa eta abar saiatuz, tokiko merkatua jatorri-deiturek eta kalitateko "labelek" bultzatuta.

Eremu funtzionalean ere mendi-eremu zabalak daude, batez ere hegoaldeko erdian. Espazio horietan, ekoizpena bi baliabideren ustiapenean oinarritzen da tradizionalki: basoa eta larre menditarrak. Eremu horien ohiko ezaugarrietako bat jabetza publikoa da. Horietan, erakunde titularrak eta, hala badagokio, bizilagunek aprobetxatzen dituzte baliabideak (belarrak, larrea, egurra eta egurra), eta jarduera tradizionaletan erabilera berriak sartu dira gaur egun – ehiza, mendi-ibiliak eta abar –, hiriko biztanleek aisialdirako eta aisialdirako gero eta espazio gehiago eskatzearekin lotuta. Eskualde menditsuetan ohikoa da azienda.

	2020	2009	1999
Nekazaritza-ustiategiak	1.014	1.082	1.453

Nekazaritzako ustiategien kopuruak etengabe egin du behera azken hamarkadetan, eta nabarmen murriztu da XXI. mendeko lehen hamarkadan, nahiz eta aurreko hamarkadan ere ustiategien kopurua % 6 baino zertxobait gehiago murriztu zen. Nolanahi ere, beherakada hori Euskal Autonomia Erkidegoan izandakoa baino txikiagoa da, orduan % 21,8koa⁹ izan baitzen. Ustiategietako buruen generoari dagokionez, 2020ko erroldan gizonen % 73,3 eta emakumeen % 26,7 daude, eta zifra horiek autonomia-erkidegoan erregistratutakoen oso antzekoak dira. Ustiategiko buru gisa emakumeen presentzia 4 puntu baino gehiago murriztu da 2009tik.

	2020		2009	
	Ust. zbk	Ha	Ust. zbk	Ha
Nekazaritza-azalera erabilgarria (NAE)	986	8.516	1.075	8.959

Nekazaritzako azalera erabilgarriari (NAE) dagokionez, 400 hektarea baino zertxobait gehiago murriztu da 2009tik (% 4,95). Nolanahi ere, eta autonomia-erkidegoan bezala, ustiategien batez besteko tamaina pixka bat handitu da.

⁹ https://www.eustat.eus/elementos/en-2020-disminuye-el-numero-de-explotaciones-agrarias-en-la-ca-de-euskadi-pero-aumenta-su-tamano-frente-al-2009/not0019811_c.html

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

	2020	2009
Aire zabaleko belarkiak	193 ha	879 ha
Fruta-arbolak	507 ha	218 ha
Mahastiak	350 ha	216 ha

Aprobetxamendu-motari dagokionez, nabarmentzekoa da fruta-arboletarako (% 132) eta mahastietarako (% 62) azalera handitu dela, batez ere txakolinerako. Aitzitik, aire zabaleko belarkien azalera asko jaitsi da.

	2020		2009	
	Ust. zbk	Buruak	Ust. zbk	Buruak
Behiak	478	14.335	550	13.813
Ardiak	444	31.148	443	32.802
Ahuntzak	112	1.196	121	1.136
Txerriak	35	929	98	1.536
Zaldiak	294	1.357	260	1.127
Hegaztiak	274	59.265	635	62.069
Untxi amak	35	3.137	119	3.909

Abeltzaintza-sektoreak ere aldaketak izan ditu 2009ko erroldako datuekin alderatuta, nahiz eta nekazaritzako ustiategien kasuan baino gutxiago nabaritu. Oro har, abeltzaintzako ustiategien kopuruak behera egin du (zaldi-aziendarenak izan ezik), eta abelburuen kopuruaren bilakaera nahiko desberdina da espeziearen arabera; izan ere, txerri-aziendaren, hegaztien eta untxi amen kasuan nabarmen murriztu da, baina zaldi-aziendaren, ahuntz-aziendaren eta behi-aziendaren

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

abelburuen kopuruak, aldiz, gora egin du pixka bat. Azken bi espezie horien kasuan, eta hegaztien kasuan, ustiapen-unitateko abelburuen kopuruak nabarmen egin du gora.

Espezieak	Zuhaitz-azalera (ha)
Baso atlantikoa	2.592
Artea	269
Eukalipto	156
Pagoa	1.651
Radiata pinua	8.306
Pinu basatia	2
Erkametza	0
Beste konifera batzuk	2.300
Beste hostozabal batzuk	2.873
Totala	18.149

Eremu funtzionala 18.000 hektareatik gorako zuhaitz-azaleraz estalita dago, hau da, lurraldearen azalera osoaren % 56. Espezie hedatuena intsinis pinua da. Baso-erabilera du, 8.000 hektareatik gorakoa (zuhaitz-azalera osoaren ia erdia), eta, beraz, eremu funtzionalaren azaleraren % 25 baino gehixeago hartzen du. Bertako basoa kontserbatu den eremuetan, natura-intereseko eremuetan (parke naturalak, KBEa, baso-uharteak, ibaiertzeko basoak), baso atlantikoan, pagoan eta hostozabalen beste espezie batzuetan 7.000 hektarea baino gehiago daude, hau da, Urola Kostako azaleraren % 20 baino gehiago.

3.3.2.2 Arrantza-sektorea

Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Sailaren lehorreratzeen eta arrainaren lehen salmentaren estatistikaren arabera, honako balio hauek jasotzen dira Getariako porturako

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

2021ean, zeina Euskal Autonomia Erkidegoan arrain gehien lehorreratu zen bigarren portua baita, Ondarroaren atzetik, eta diru gehien fakturatu zen euskal portua:

	Kantitatea (Tm)	Balorea (milaka €)
Totala	7.176,1	15.984,1
Antxoa	1.031,2	981
Hegaluzea	3.522,5	12.598,8
Txitxarroa	13,7	12,9
Legatza¹⁰	0	0,5
Sardina	978,5	691,6
Berdela eta arabiarra	1.419,4	1.414,1
Beste espezie batzuk	210,7	285,2

3.3.2.3 Dinamika eta ahultasun sozioekonomikoak

EAEko Eremu Kalteberen bisorean (Geoeuskadi) erakutsitako informazioaren arabera, esku hartzea eska dezaketen baldintzak ematen dituzten errolda-atalak identifikatzeko aukera ematen du, eta Eremu Funtzionala osatzen duten atal guztiak kalteberatasun txikiko edo oso txikiko eremu gisa katalogatuta daude.

Hala eta guztiz ere, eta etorkizuneko lurralde-plangintzari begira, garrantzitsua da kontuan hartzea landa-gizarteentzako eta haien lehen sektorearentzako ahuleziak eta mehatxuek lotura estua dutela biztanleriaren zahartzearekin eta, kasu batzuetan, biztanleriaren beherakadarekin. Ildo horretan, lurra uztea arriskutsua da hainbat eskualderentzat, azken hamarkadetan biztanleria gazteak emigratzeko izan dituen jarraibideak direla eta. Beste arazo demografiko bat landa-biztanleriaren maskulinizazioa da, batez ere lehen sektorean. Landa-kokalekuei buruzko

¹⁰ Legatzaren, medianaren eta arrainaren arrantza lehorreratua barne.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

datu demografiko hori eta beste batzuk xehetasun handiagoz tratatzen dira hiri-habitataren atalean.

3.3.3 Zerbitzuak eta konektibitatea

Autobus-sare publikoak (Lurralde Bus) ibilbide ugari eskaintzen ditu, geralekuak dituztenak eremu funtzionaleko udalerrri guztietan, baita landatarrenetan ere:

- UK07 Zumaia > Aizarnazabal > Zestoa linea, Etxabe eta Zubialde bezalako landa-barreiatuetan geltokia duena, eta Aizarnazabalgo hirigunean bi geraleku dituena.
- UK03 Azkoitia > Zarautz linea, Aizarnazabalen geralekua duena.
- UK08 Zarautz > Aia > Orio linea, 15 geraleku dituena udalerrri osoan zehar, eta landa-eremu sakabanatu ugari hartzen dituena.
- UK04 Albiztur > Beizama > Azpeitia lerroa, Santa Agedako kokalekuan eta Beizamako gunean geldirik.
- UK02 Azkoitia > Tolosa linea, Errezilgo udalerrian 4 geraleku dituena.

Beraz, eskaintza batek trakzio mekanikoko garraio indibidualaren alternatiba bat eskaintzen du, landa-eremuko biztanleak eremu funtzionaleko hirigune nagusietara eta bertan dauden ekipamenduetara lotzeko.

Eremu funtzionaleko udalerrri landatarrenetatik ez da edukiera handiko bide-ardatzik igarotzen, baizik eta edukiera handiagoko ardatzekin lotzen diren toki- eta eskualde-errepideak.

3.3.4 Tratamendua 2006ko LPPan

3.3.4.1 *Problematikaren kontzeptualizazioa*

Indarrean dagoen lurralde-plangintzaren memoriaren II.5 atalak landa-guneei eragiten dieten biztanleriaren murrizketa-joerengatiko kezka jasotzen du, eta beraz, lehentasunetako bat da eremu funtzionaleko kokaguneeen garapen-prozesua bideratzea eta oreka egokia lortzea, gutxienez 100 biztanletik gorako guneen (Aia, Errezil eta Beizamako hiriguneak) tamainaren murrizketa-prozesua geldiaraziz. Hori guztia, biztanleria mantentzearen alde egingo duten landa-garapeneko politika espezifikoak sustatuz.

Hain zuzen ere, landa-garapenari eta arrantza-portuei eta horiekin lotutako ekipamenduei dagokienez, plangintzak zehazten du nekazaritza eta abeltzaintzako jarduerak eta arrantzak haien presentzia eta zeregina sendotu behar dutela, eta ildo horretan garatzen diren jardun-ildoei jarraipena eman behar zaiela.

3.3.4.2 *Arau- eta kartografia-zehaztapenak*

Eremu funtzionalaren antolamendua 2.4 artikuluan ezarrita geratzen da, eta nekazaritza-intereseko eremuak ezartzen ditu, zehaztapen lotesleean II.2.1 planoan mugatuta.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Landa-habitatari buruzko arau-zehaztapenei dagokienez, landa-ingurunearen antolamenduari eta gainjarritako beste baldintza batzuei buruzko 2.10 artikuluan ezarritakoa da nagusia. a apartatuan ezartzen da udal-plangintza orokorrak Lurralde Plan Partzial honetako kategorizazio-proposamenak errespetatuko dituela (II.2.1 plano), eta landa-ingurunean garatuko dituela II.2.2 planoan berariaz mugatutako lurraldean zonakatze orokorreko proposamen egokiak, proposamen horiek horretarako adierazitako erabilera orokorrekin lotuz. Era berean, b atalak zehazten du Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektorialak lurralde horretan aplikatu beharreko araudia ezarri ahal izango duela.

Edonola ere, indarrean dagoen plangintzan ez dago landa-habitataren antolamendua zehazten duen planorik edo plano-multzorik.

3.3.4.3 Programatutako ekintzen gauzatzea

Gauzatze-programak ez du barne hartzen arlo horretako ekintza espezifikorik. Udal-plangintzek, oro har, LPPko zehaztapenak integratu dituzte, baina aldatetako izan dituzte, hala nola Orioko Aizperro lurzoru urbanizagarria jarduera ekonomikoetarako sailkatzea, ingurumen-ebaluazioaren prozedura jarraitu baitu.

3.3.5 Tratamendua Nekazaritza eta Basozaintzako LPSan

LPS hori irailaren 16ko 177/2014 Dekretuaren bidez onartu zen behin betiko, eta landa-lurzorurako antolamendu-kategoria batzuk jasotzen ditu. Categoria horietako bakoitzerako "aplikazio-arau espezifikoak" garatu dira, "Erabilerak eta jarduerak arautzeko matrize" batean araututa, zeina loteslea izango baita.

Nekazaritza eta Basozaintzako LPSak lurzoru urbanizaezinean nekazaritza- eta baso-erabilerak arautzen ditu, eta haren antolamendu-eremuak EAE osoa hartzen du, lehendik zeuden hiri-eremuak alde batera utzita.

Antolamendu-kategoriei dagokienez, Nekazaritza eta Basozaintzako LPSak categoria hauek jasotzen ditu: Nekazaritza eta abeltzaintza eta landazabala, Basogintza, Basogintza-Mendi Barbana, Mendi larreak, Mendi larreak-Harkaitzak, Ingurumenaren hobekuntza eta lurrazaleko urak babestea. LPSak erabilera sustatu, onargarri eta debekatuen matrize bat egiten du antolamendu-kategoria bakoitzerako.

LPS honen helburu nagusien artean, honako hau nabarmentzen da: nekazaritza-lurra eta, bereziki, balio agrologiko handiko lurzoru definitzea eta babestea, nekazaritza eta basozaintzako jarduera orekaturako ezinbesteko baliabide gisa, eta plangintza landa-irizpideetatik planteatutako duen lurralde-antolamendua bultzatzea, eta, ildo horretan, nekazaritza- eta basogintza-jarduerak ingurumenaren kontserbazioa ziurtatuko duten funtsezko faktoreen barruan sartzea finkatzea.

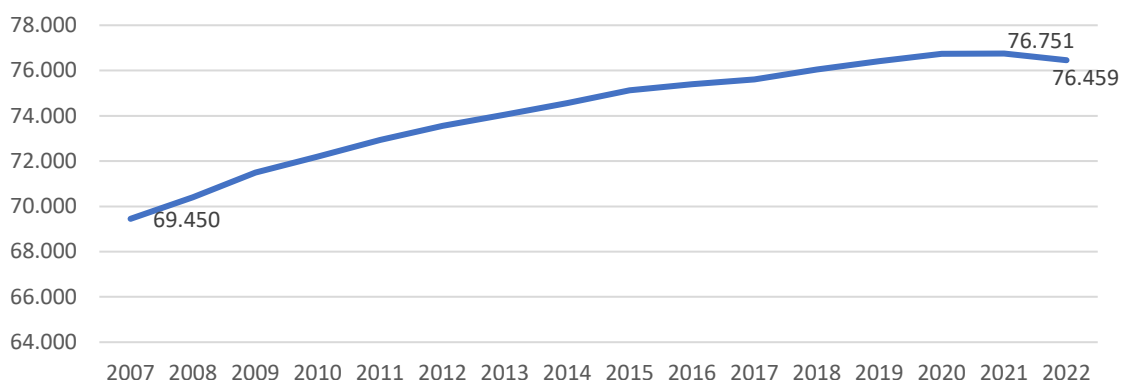
Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.4 Hiri-habitata

Duen dimentsio geografiko eta demografikoagatik eta mugikortasun-sarearen kalitateagatik, ezin da esan Urola Kostan hiriaren eta landa-eremuaren arteko desberdintasunik dagoenik udalerrirako osoen arabera. Nahiz eta Beizama eta Errezil bezalako batzuek landa-eremuko kokagune eta jardueren egitura berezkoagoa duten, hiriguneekin duten artikulazioa handia da. Beraz, karakterizazio sozioekonomikoaren ondorioetarako, eremurako guztizko biztanleria- eta jarduera-zifrak hartzen dira kontuan hemen, landatartasuna kontuan hartu behar den alderdiei buruzko ohar egokiekin.

3.4.1 Dinamika sozioekonomikoak

3.4.1.1 Demografia: gune handietan kontzentratutako biztanleria, LPParen indarraldian % 10etik gorako hazkundearekin eta 7.000 biztanlerekin, etorkin atzerritarrek erakartzean oinarrituta, eta gazte helduen kopuruaren uzkurdurak baldintzatutako bizitasuna duena

Graf 10. Urte bakoitzeko urtarrilaren lehen eremu funtzional osoan erroldatutako biztanleriaren bilakaera 2006ko LPParen indarraldian. Geuk egina, INEeko Biztanleria Erroldaren datuen arabera.

Urola Kostako Lurralde Plan Partzialaren indarraldian, eremu funtzional osoa etengabe hazi da 2021era arte, eta joera-aldaketa bat hauteman da 2022ko urtarrileko datuarekin, 300 biztanle baino gutxiagoko jaitsiera, zirkunstantziala izan daitekeena. Gipuzkoako Lurralde Historikoaren hazkundera bikoiztu egin da, aldi berean % 4,7 izan baita. Udalerrirako guztiek, Beizamak eta Errezilek izan ezik, biztanle gehiago izan dituzte bi urteetan. Orioko % 29 nabarmentzen da, horrek ere balio absolutu handiena baitu.

Eremuko biztanleriaren hazkunde global horrekin batera, EINen Nomenklaturaren analisiak erakusten du dauden 76 biztanle-unitateetatik 49 500 biztanlera arte sakabanatu direla, eta 2000. urtean biztanleen % 9,7 izatetik 2022an % 8,2 izatera igaro direla. 76 unitateetatik 30ek 100 biztanle baino gutxiago zituzten 2022an, eta 2000. urtean biztanleriaren % 2,4 izatetik 2022an % 1,7 izatera igaro dira. Biztanleriaren hazkundera 5.000 biztanletik gorako bost

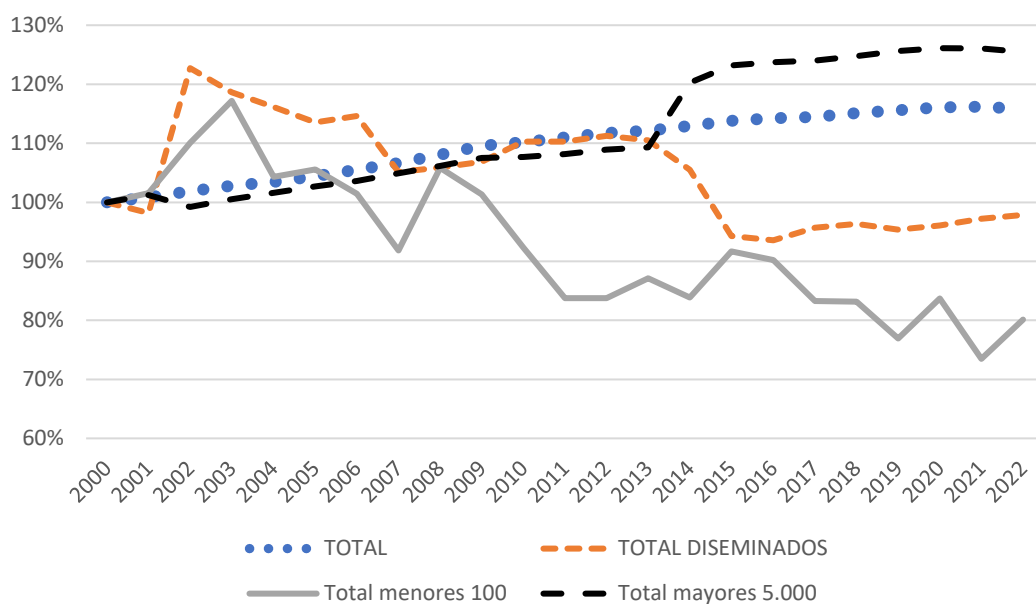

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

unitateetan kontzentratu da, aldi berean biztanleen % 75,1 metatzetik % 81,3 gehitzera igaro baitira.

	G2022	E2022	G2006	E2006	Totala	Ald G	Ald E	% ald
Aia	1.104	990	975	798	321	129	192	18%
Aizarnazabal	392	382	343	271	160	49	111	26%
Azkoitia	5.782	5.835	5.309	5.332	976	473	503	9%
Azpeitia	7.600	7.554	6.995	6.935	1.224	605	619	9%
Beizama	87	49	97	73	-34	-10	-24	-20%
Errezil	298	267	323	288	-46	-25	-21	-8%
Getaria	1.408	1.417	1.265	1.260	300	143	157	12%
Orio	3.040	3.022	2.374	2.321	1.367	666	701	29%
Zarautz	11.227	11.874	11.048	11.275	778	179	599	3%
Zestoa	1.964	1.786	1.712	1.599	439	252	187	13%
Zumaia	5.037	5.116	4.403	4.434	1.316	634	682	15%

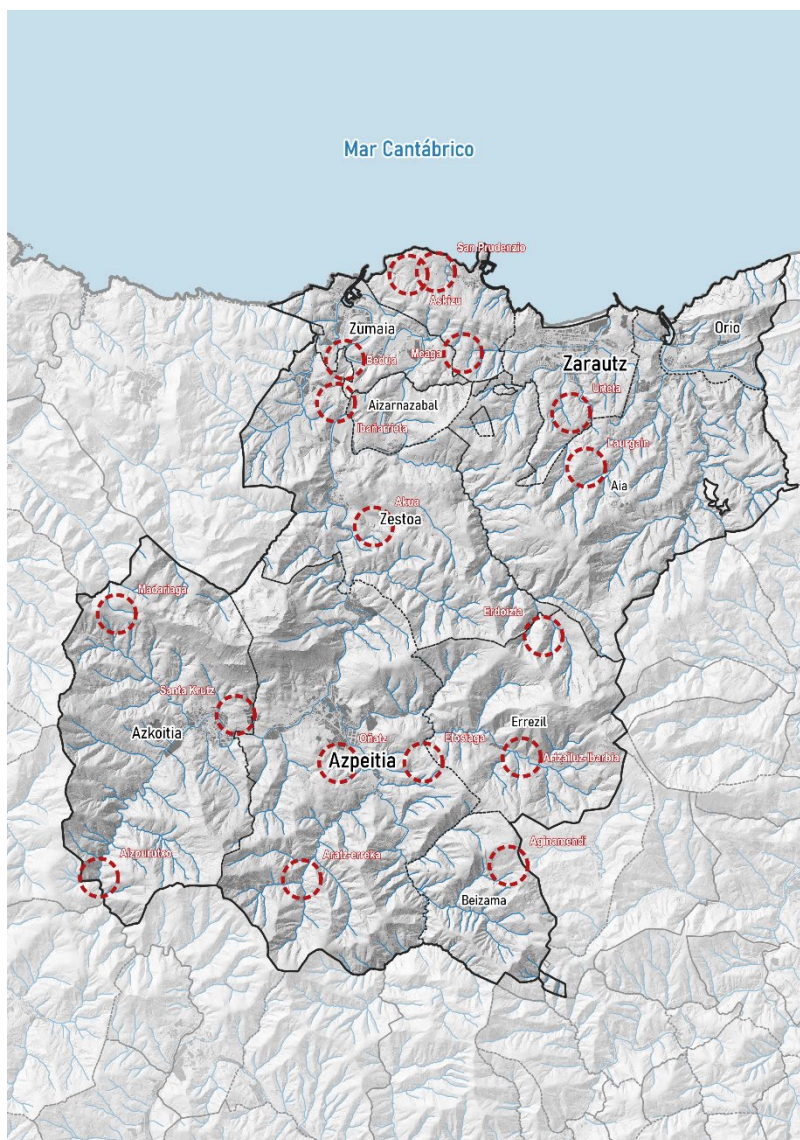
Graf 11. Erroldatutako biztanleriaren bilakaera udalerrien arabera 2006 eta 2022 artean.

Graf 12. Erroldatutako biztanleriaren bilakaera, kokagune motaren eta tamainaren arabera. Geuk egina, INEeko izendegiaren datuen arabera.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 13. Identifikatutako landa-kokaleku nagusiak.

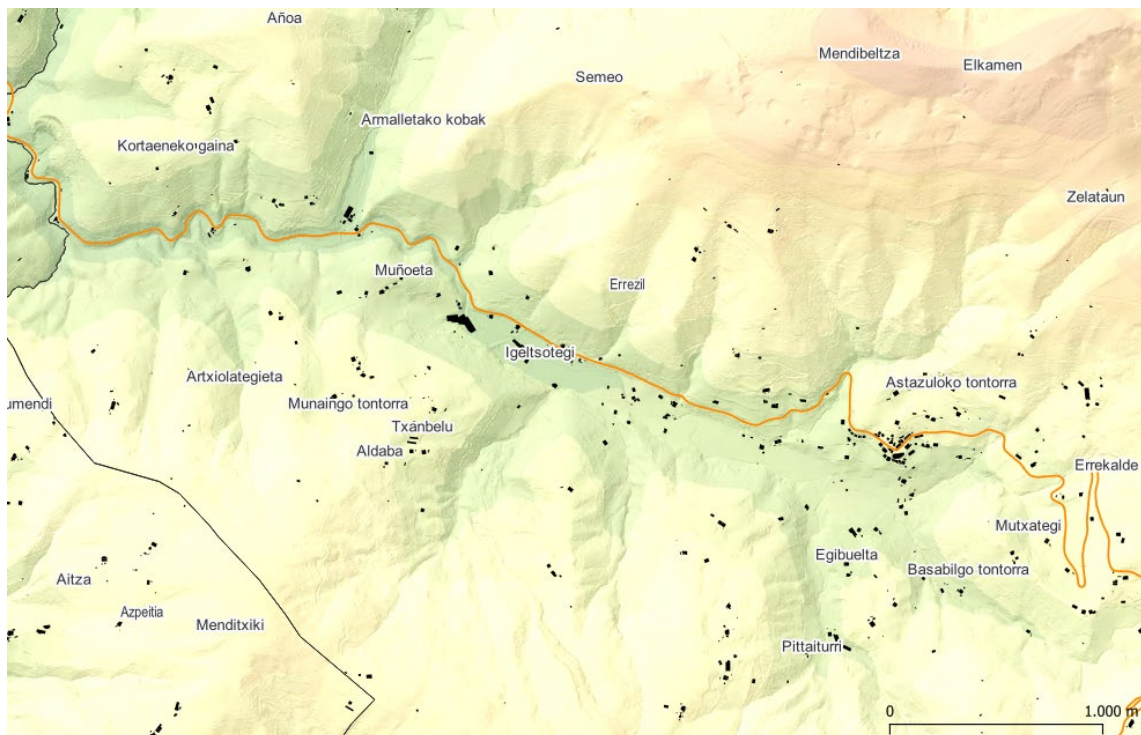
Hiri- eta landa-eremuen arteko bereizketa aldatu egiten da kokalekuen hirigintza-bilakaeraren eta hiri-bizimoduekin argi eta garbi lotuta dauden tipologiaren aplikazioaren ondorioz. Urrestillaren kasuan, adibidez, landa-jatorriko oinarri historikoaren gainean hazkundera ikusten da ilaran dauden etxebizitzaren bidez, eta etxebizitza horietan, ziurrenik, beste eremu batzuetan lan egitera joaten diren pertsonak bizi dira. Errezilgo kokalekuen egitura argi eta garbi sakabanatua ere, Azpeitia, Azkoitia edo Donostialdea bezalako hiriguneetatik hurbil egoteak eragina du dinamika funtzionalean.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

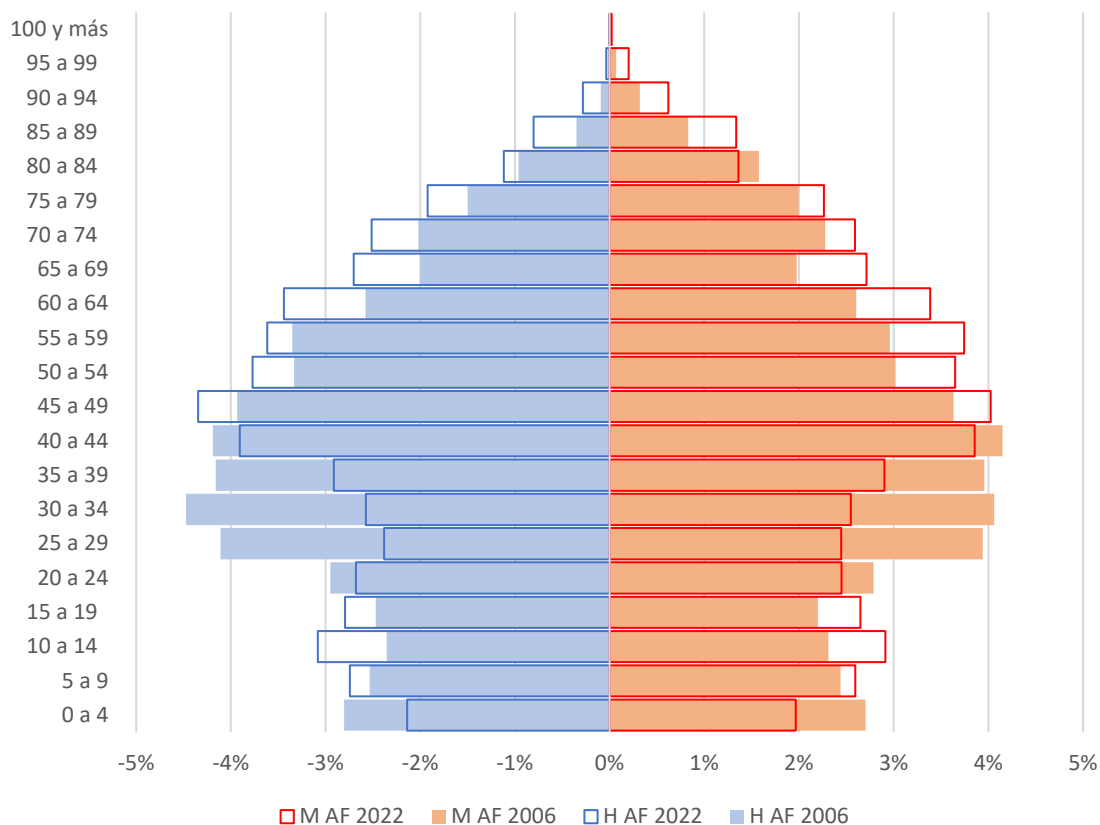
Graf 14. Urrestilla (Azpeitia). 196-451 biztanle 2000 eta 2022 artean.

Graf 15. Eraikinen aztarna Errezilen, katastroko kartografiaren arabera.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

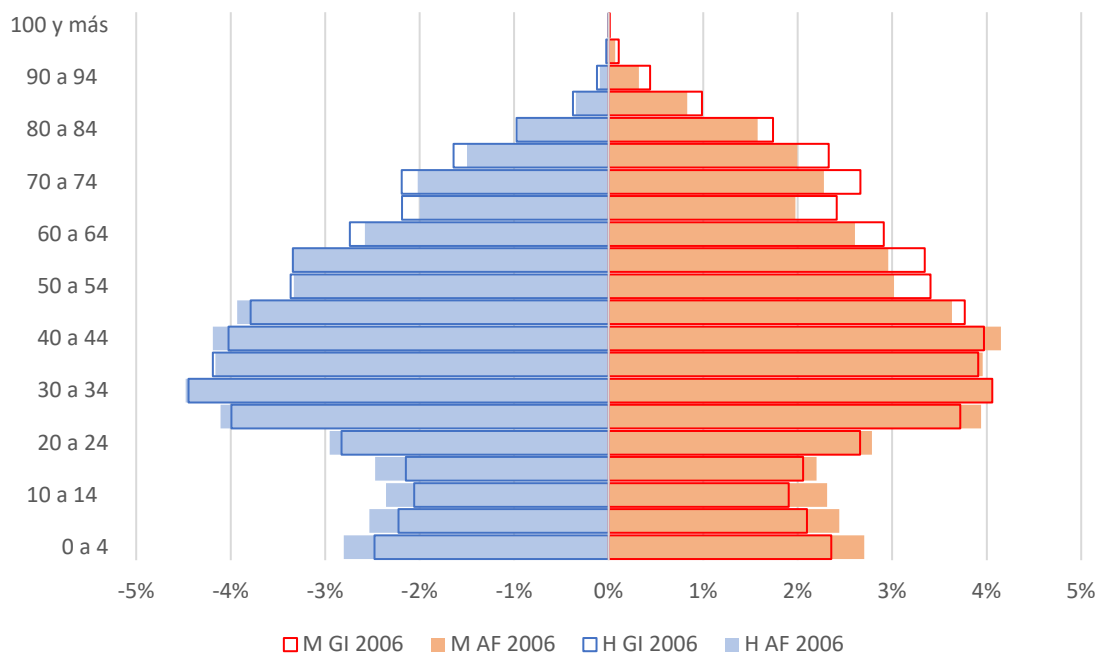
	Gipuzkoa		Urola Kosta	
	2006	2022	2006	2022
Gizonezkoak	49,15%	48,86%	50,19%	49,77%
Emakumezkoak	50,85%	51,14%	49,81%	50,23%
16 urtetik behera	13,12%	13,49%	15,15%	15,44%
64 urtetik gora	18,21%	23,11%	15,99%	20,49%
64tik gora/ 16tik behera proportzioa	138,84%	171,35%	105,59%	132,68%

Graf 16. Eremu Funtzionaleko udalerrri guztien biztanleria-piramidearen bilakaera 2006tik 2022ra, eta adinaren arabera adierazleak. Geuk egina, EINEko biztanleen erroldako datuen arabera.

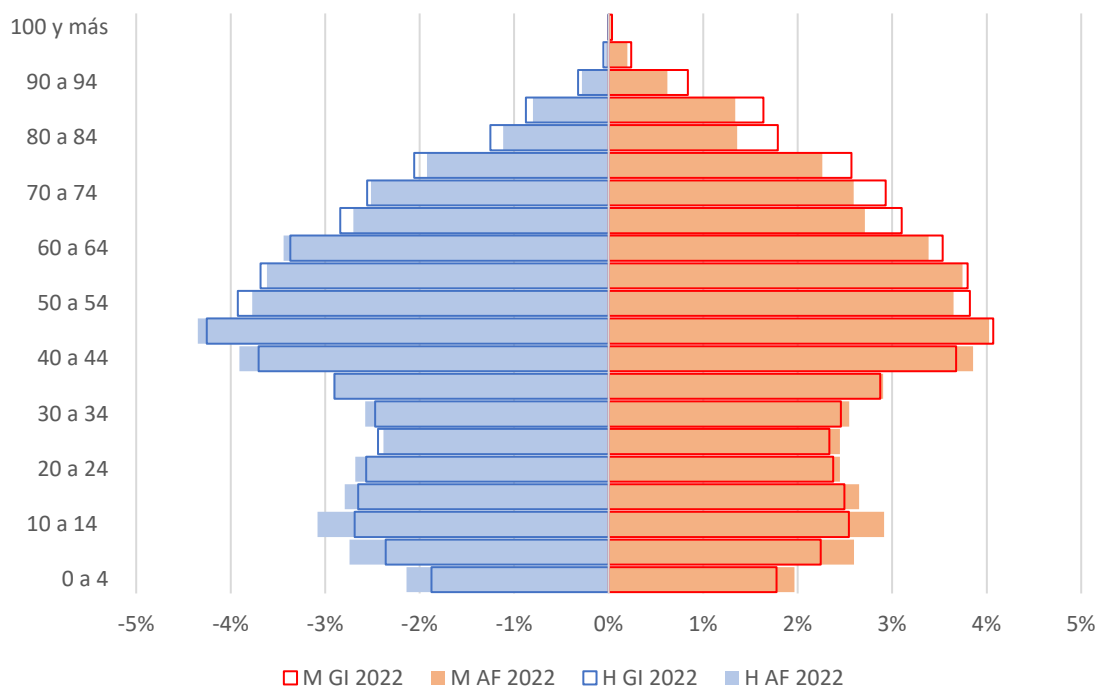
Adinei dagokienez, antzeko joerak ikusten dira: Urola Kosta Estatuko eta Europako zahartze-joera berberen mende dago, baina joera horiek ez dira hain handiak gaur egun arte. Nolanahi ere, nabarmena da LPPren indarraldian 25 eta 39 urte arteko adin-taldeek beherakada handia izan dutela, bi sexuetan, eta bizitasun demografiko potentzialari eragiten diotela etorkizun hurbilean, ugalketa-adinean dauden etxe berrien kopuru potentziala murriztu delako, kontuan hartuta amatasunerako batez besteko adina handitu egin dela Euskadin 2006 eta 2021 artean, 32,36 urtetik 33,3 urtera. Antzeko prozesu bat hauteman da Gipuzkoa osoan.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 17. Eremu Funtzionaleko eta Gipuzkoako biztanleria-piramideen arteko alderaketa, 2006.

Graf 18. Eremu Funtzionaleko eta Gipuzkoako biztanleria-piramideen arteko alderaketa, 2022.

Egoera horretan hainbat faktorek eragiten dute:

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

1. 2026tik 2020ra bitarteko urte guztietan eskualde osorako positiboak izan diren migrazio-saldoak, 2021ean aldatu direnak, balio positiboko aurreko urteetako edozeinetan baino txikiagoak badira ere. 2006tik 2020ra bitarte, Urola Kostan, guztizko saldoen baturak 6.230 biztanle ekartzen dizkio Eremu Funtzionalari, 2006an erroldatutako biztanleriaren % 9, eta biztanleriaren hazkunderaren ia guztizkoa. Udalerri guztietan, Beizaman eta Errezilen izan ezik, aldi horretako urte guztietako migrazio-saldoren batura positiboa da.
2. Guztira positiboak diren saldo begetatiboak, migratzaileak baino neurri txikiagoan bada ere. 2006tik 2021era bitarte, Eremu Funtzional osoko saldo begetatiboen batura 1.895 pertsonakoa izan zen, eta oro har positiboak izan ziren 16 urteetatik 12tan. Aztertutako aldi zehar, Errezilen bakarrik izan zen negatiboa aldiko urteko saldo begetatiboen batura, -1eko balioarekin; Zumaian, berriz, 378 pertsona batu ziren, eta Azpeitian, Orion eta Zarautzen 300 pertsonatik gora eta Azkoitian 200 pertsonatik gora.
3. Jaiotza-eritmo garrantzitsua, baina beheranzkoa. 2006an 796 haurtxo jaiotzen ziren eremuko udalerrietan, eta kopuru hori pixkanaka murrizten joan da, 2021ean 587ra iritsi arte. Ama ezkonduarengandik jaiotako seme-alaben proportzioa % 83tik % 54ra jaitsi da, eta horrek erakusten du familia-moduek bilakaera bat izan dutela.
4. Murrizten ari den Indize Optimo Emankorra, 20-34 urteko emakumeen kopurua (ugalkortasunerako adin onena) zati 15-19 eta 35-49 urteko emakumeen batura. Horren emaitza da ugaltzeko adinean dauden eta ugaltzeko adinik onenean dauden emakumeen ehunekoak. 2006an indize hori % 77koa zen, eta orain % 55era jaitsi da.

Adierazleek erakusten dutenez, azken aldiko bilakaera gorabehera, 18 urtetik beherakoak 64 urtetik gorakoak baino gehiago dira oraindik ere, eta Lurralde Historiko osoan baino hazkunde demografiko handiagoa eragin duen migrazio-fluxua etorkin atzerritarren etorreraren emaitza da. Egoitza-aldakuntzen estatistikak erakusten du azken urteetan Estatuko gainerako lurraldeetatik etorritako pertsonen kopurua askoz ere txikiagoa izan dela beste estatu batzuetatik etorritakoena baino, eta Erdialdeko Amerikatik eta Hegoaldetik etorritakoena nabarmen txikiagoa izan dela. Deigarria da Azkoitiaren eta Azpeitiaren erakarpen-gaitasuna, bien artean 2017 eta 2020 artean egoitza-aldakuntzen ondorioz iritsitako atzerritarren ia erdia biltzen baitute.

	2017	2018	2019	2020	Totala
Aia	4	11	2	8	25
Aizarnazabal	-1	7	4	9	19
Azkoitia	58	69	82	81	290
Azpeitia	63	118	150	50	381
Beizama	1	-2	1	-1	-1
Errezil	7	0	3	4	14
Getaria	16	19	14	12	61
Orio	36	14	45	36	131
Zarautz	66	78	107	15	266
Zestoa	21	15	51	29	116
Zumaia	16	41	15	32	104

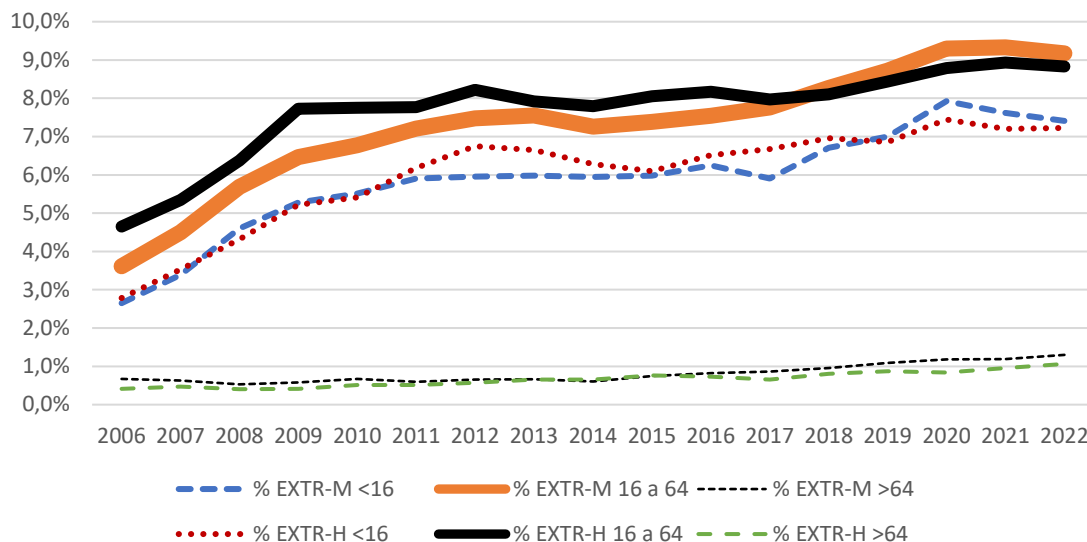

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

	2017	2018	2019	2020	Totala
Totala	287	370	474	275	1.406

Graf 19. Atzerriko herritarren migrazio-saldoa 2017-2020 aldian. Geuk egina, EInen datuen arabera.

Biztanleria atzerritarra 2006an % 3,3 izatetik (2.323 pertsona) 2022an % 7,1 izatera (5.427) igaro da; horrek esan nahi du % 133,6ko hazkundea izan dela, Estatuko biztanleria, aldiz, % 5,5 hazi da. Ugarietak 16 eta 64 urte arteko adin-taldekoak dira. Talde horretan, 2017. urtetik aurrera, gizon gehienetatik emakume gehienetara igaro dira, baina alde txikia dago zifren artean, eta bi kasuetan, adin-talde horretako biztanleen % 9 ingurura iritsi dira, adin-talde horretan. 16 urtetik beherakoek antzeko erritmoaren arabera egin dute gora, eta adin-talde horretako generoetako biztanleen % 7 inguru dira; 64 urtetik gorakoak, berriz, % 1era baino ez dira iristen.

Graf 20. Biztanleria atzeritarraren bilakaera, sexuaren eta adin-multzoen arabera.

Biztanleria atzerritarra Estatukoa baino askoz ere gazteagoa da; izan ere, 16 eta 64 urte arteko 100 pertsonako 4,3 daude 64 urtetik gorako taldean, eta Estatuko herritarren artean, berriz, 35 pertsonara igotzen da proportzio hori. Era berean, biztanleria horretan, lanaren ondoriozko migrazioak oraindik ondorengorik ez duten edo familia berrelkartu ez duten pertsona oso gazteetan gertatu dira; izan ere, 16-64 urteko Estatuko 100 herritarreko 26,8 16 urtetik beherako adingabe daude, eta atzeritarren artean, berriz, zifra hori 21,3ra jaisten da.

Bestalde, etxeoen unitateen dinamikak erakusten du bilakaera ez dela oso ohikoa Estatuko geografian, Espainiako Etxeoen Unitateen Errenta Atlaseko datuak erabiliz. Datu horiek etxeoen unitateen batez besteko tamainari buruzko informazioa ematen dute, eta, zeharka, haien kopuruari buruzkoa. Populazioa hazten ari denez, etxeen kopuruak behera egin du, eta, horren ondorioz, batez besteko tamainak gora egin du. 2015 eta 2020 artean (urte horietarako ematen du informazioa aipatutako iturriak) 2,43 izatetik 2,51 izatera igaro da. Eremu osoaren

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

bilakaera hori ez da modu homogeneoan gertatu; izan ere, Beizaman etxearen batez besteko tamaina jaitsi da gehien (% 6,5), eta Azpeitian, berriz, % 15 igo da. Parametroa 11 udalerrietatik 6 udalerritan handitu da.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aizarnazabal	2,71	2,72	2,69	2,63	2,61	2,64
Aia	2,46	2,53	2,47	2,5	2,48	2,49
Azkoitia	2,5	2,5	2,51	2,53	2,53	2,53
Azpeitia	2,2	2,26	2,21	2,27	2,53	2,54
Beizama	2,21	2,21	2,14	2,07	2,15	2,07
Zestoa	2,61	2,59	2,54	2,52	2,54	2,54
Getaria	2,45	2,48	2,44	2,47	2,45	2,46
Orio	2,55	2,56	2,54	2,54	2,52	2,51
Errezil	2,58	2,66	2,54	2,64	2,63	2,61
Zarautz	2,41	2,44	2,42	2,45	2,44	2,44
Zumaia	2,62	2,61	2,6	2,61	2,6	2,6
Totala	2,43	2,46	2,43	2,46	2,51	2,51

Graf 21. Etxekoen unitatearen batez besteko tamainaren bilakaera, udalerrien arabera. Geuk egina, Familien Errentaren Atlasaren arabera.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aizarnazabal	286	285	288	294	299	300
Aia	827	815	831	809	811	814
Azkoitia	4.612	4.595	4.589	4.585	4.583	4.591
Azpeitia	6.617	6.420	6.632	6.531	5.914	5.926
Beizama	75	73	70	69	68	70
Zestoa	1.430	1.429	1.456	1.461	1.471	1.474
Getaria	1.150	1.138	1.146	1.136	1.136	1.139
Orio	2.285	2.288	2.334	2.372	2.405	2.424
Errezil	233	218	226	221	220	221
Zarautz	9.562	9.443	9.540	9.491	9.536	9.514
Zumaia	3.731	3.800	3.835	3.847	3.876	3.871
Totala	30.807	30.504	30.947	30.815	30.319	30.345

Graf 22. Familia-etxeen kopuruaren bilakaera, udalerrika eta eremu funtzional osorako. Geuk egina, Familien Errentaren Atlasaren arabera.

3.4.1.2 *Jarduera ekonomikoak: industrian eta turismoan garrantzia duten jardueren aniztasuna*

3.4.1.2.1 *Testuinguru orokorra*

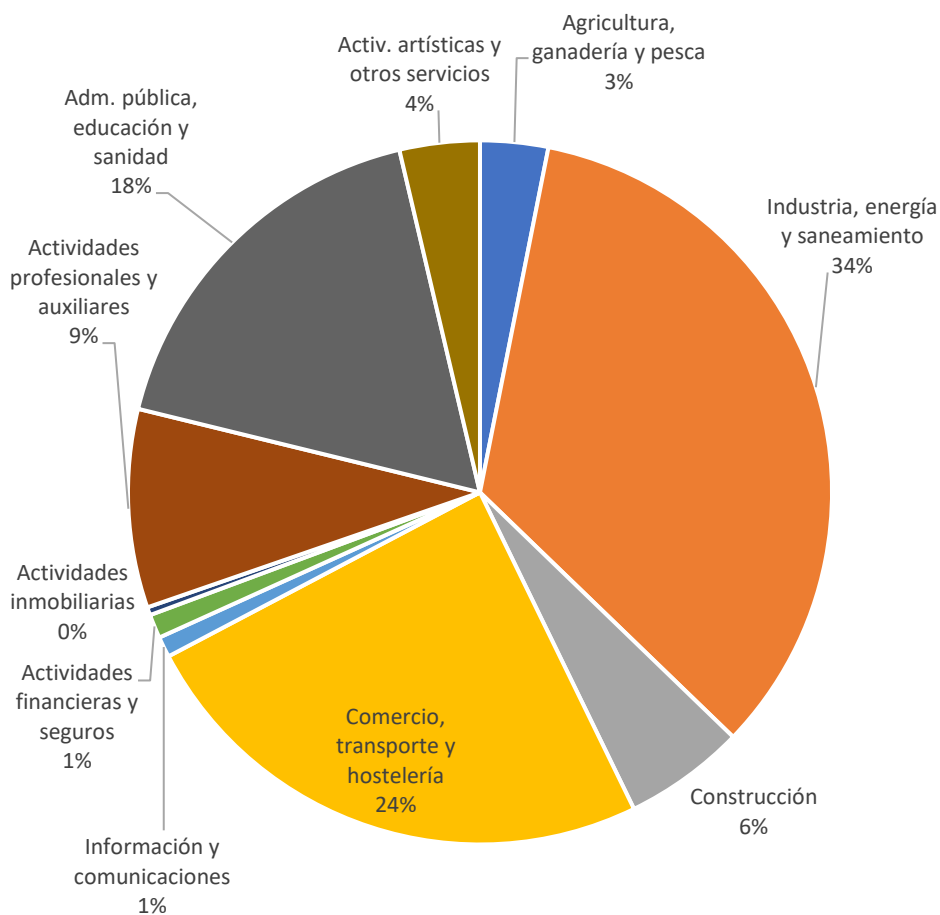
Urola Kostan industriak eta zerbitzuek pisu handia dute, eta udalerrien arabera zehazten da. Gipuzkoa osoari dagokionez, eremuak honako hauek ditu:

1. Pisu primario eta turistiko handiagoa (enpleguaren % 4,4 eta % 8,8, % 1,2ren eta % 6,4ren aldean)

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

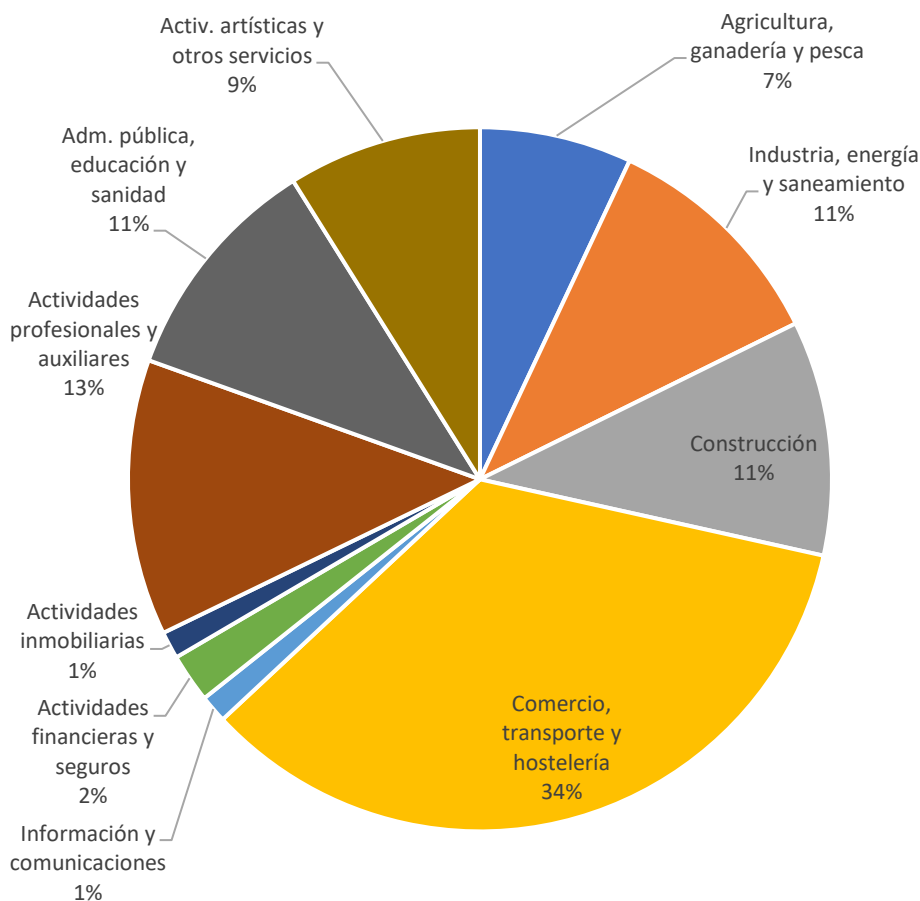
- a. Getariako lehen sektorearen protagonismoa
 - b. Turismo-sektorearen pisua Zarautzen
2. Industriak protagonismo txikiagoa du (% 17,2 eta % 22,9, hurrenez hurren)
- a. Kontzentrazioak Aian, Zumaian, Azpeitian eta Azkoitian
 - b. Langile kopuru txikiena duten establezimenduak

Graf 23. Enplegu-banaketa Urola Kostako eremu funtzionalean, sektoreka. EUSTAT.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 24. Urola Kostako Eremu Funtzionaleko enpleguen banaketa, establezimenduen arabera. EUSTAT.

Taulan ikus daitekeenez, ezaugarri orokorren barruan, nabarmentzekoa da lehen sektoreak Aian nekazaritzari dagokionez duen pisu handia, eta Getarian arrantzaren presentziari dagokionez; Azkoitia eta Azpeitian, berriz, industriaren pisua batez bestekoa baino handiagoa da, hirugarren sektoreko ekonomiaren testuinguru orokorraren barruan.

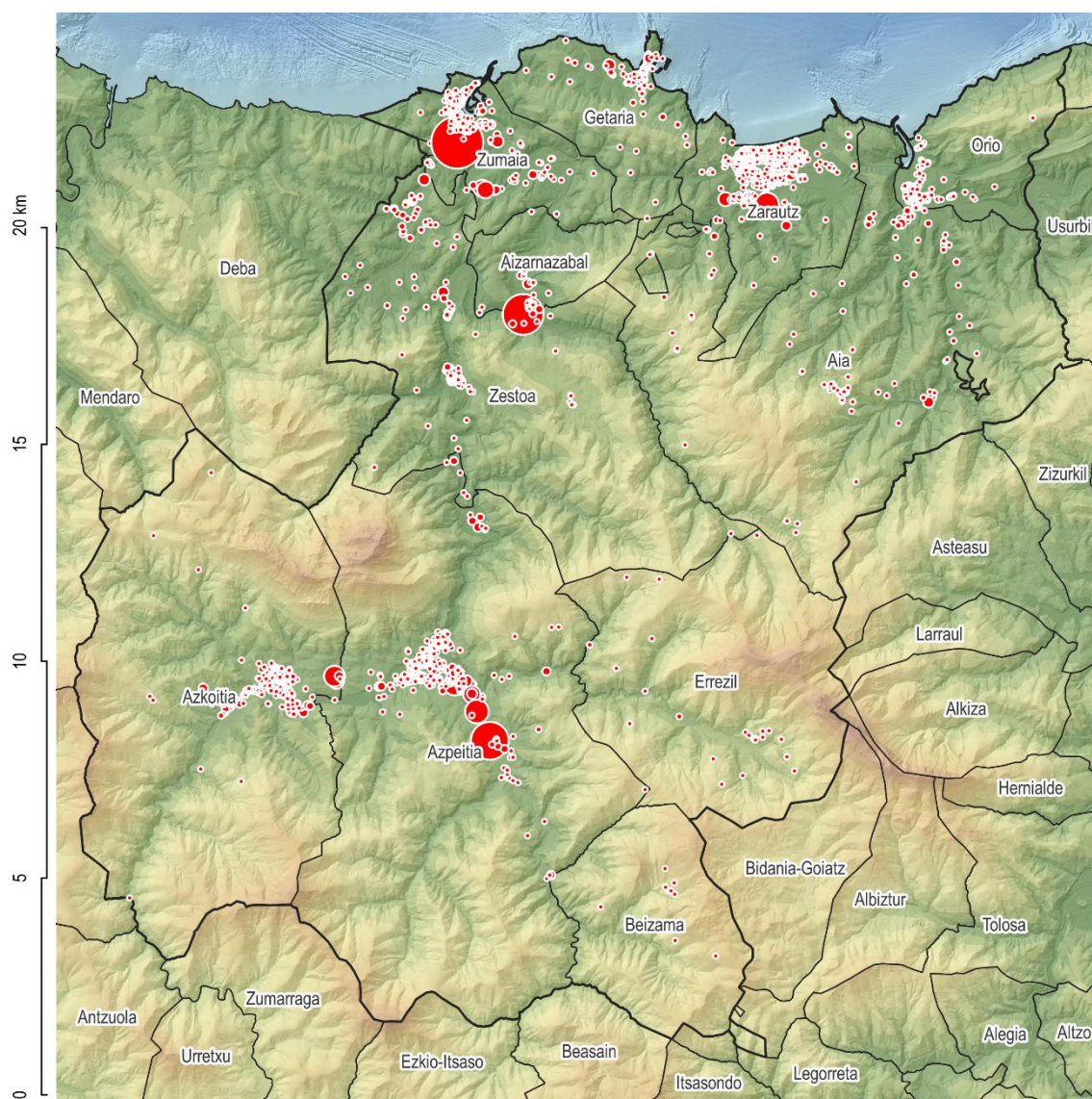
	Enplegua	Nekaz., abeltz. eta arrantza	Industria	Eraikuntza	Zerbitzuak
Aia	948	10,8%	21,2%	7,6%	60,1%
Azkoitia	4.839	1,1%	33,5%	5,6%	59,7%
Azpeitia	6.348	1,9%	31,7%	6,6%	59,8%
Getaria	1.257	7,2%	27,0%	3,6%	62,1%
Orio	2.667	1,3%	21,6%	7,6%	69,4%
Zarautz	10.056	1,0%	20,6%	5,4%	73,1%
Zestoa	1.587	3,8%	28,0%	6,2%	62,0%
Zumaia	4.269	0,8%	30,1%	5,3%	63,7%

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 25. 16 urte edo gehiagoko biztanleria landunaren proportzioa, udalerriaren tamainaren arabera. Geuk egina, EINen 2021eko erroldako datuen arabera.

3.4.1.2.2 Industria

Graf 26. Industria-enpleguaren kontzentrazioak, erregistro bakoitzeko zirkulu bat, enplegu-kopuruaren proportzioan. Geuk egina, Gipuzkoako Foru Aldundiaren EJZren oinarriaren arabera.

Industriaren garrantzia argi eta garbi ikusten da, enplegu kopuru oso handia duen instalaziorik ez dagoen arren, 100 enplegu baino gehiagoko industria-establezimendu ugari daudelako, metalaren adarraren presentzia handiarekin. Instalazio horiek, oro har, industrialdeetan daude, eta gutxiengoa dira kokapen isolatuetan daudenak.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

	Aizarnazabal	Aia	Azkoitia	Azpeitia	Beizama	Zestoa	Getaria	Orio	Errezil	Zarautz	Zumala	TOTAL
MECANICA GENERAL	16	46	103	83		18		0		4	109	379
FABRICACION OTROS ARTICULOS ACABADOS EN METALES N.C.O.P.	180	59	16	42		19				41	1	358
FABRICACION DE MOBILIARIO DE MADERA PARA EL HOGAR	13	8		180		7		2		60	48	318
CONSTRUCCION DE MAQUINARIA PARA LA MANIPULACION DE FLUIDOS			17	88		52				108		265
FABRICACION ARTICULOS FERRETERIA Y CERRAJERIA	41	75					84			51		251
CONSTRUCCION DE MAQUINAS PARA TRABAJAR LOS METALES			157	44		19					17	237
CONSTRUCCION MONTAJE DE VEHICULOS AUTOMOVILES										4	211	215
INDUSTRIA DEL PAN Y DE LA BOLLERIA	1	1	7	27	1		6		2	17	130	192
CONSTRUCCION MOTORES Y TURBINAS (EXCEPTO TRANSPORTE)											164	164
CONSTRUCCION DE MAQUINAS PARA TRABAJAR MADERA Y CORCHO				158								158
FABRICACION ENGRAJANES, CADENA TRANSMISION Y ORGANOS			49	1						37	71	158
ELABORACION DE OTROS PIENSOS COMPUESTOS PARA ANIMALES				153								153
CONSTRUCCION DE OTRAS MAQUINAS Y EQUIPOS MECANICOS N.C.O.P.		4	62	47		17				10	7	147
REPARACION VEHICULOS AUTOMOVILES, BICICLETAS Y OTROS VEHICU	1	4	12	33		26	1	5	0	46	14	142
FABRICACION PRODUCTOS CARNICOS DE TODAS CLASES		6				27	0	1		76	28	138
PRODUCTOS LAMINADOS EN CALIENTE			134									134
CONSTRUCCION GRANDES DEPOSITOS Y CALDERERIA GRUESA			33						100		0	133
FABRICACION UTILES, EQUIPOS, Y PIEZAS PARA MAQUINAS HERRAMIE			101			29						130
FABRICACION DE CONSERVAS DE PESCADO Y OTROS PRODUC.MARINOS							40			0	81	121
IMPRESION DE TEXTOS O IMAGENES POR CUALQUIER PROCEDIMIENTO		4	1	7				1		104		117
REPARACION MAQUINARIA INDUSTRIAL			12	57		11	0	1		6	20	107
TALLERES MECANICOS N.C.O.P.	1	0	28	17		55				2	4	107

Graf 27. Eremu funtzionalean 100 enplegu baino gehiago dituzten jarduera ekonomiko industrialaren epigrafeak, udalerrriaren arabera. Geuk egina, Gipuzkoako Foru Aldundiaren EJZren oinarriaren arabera.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

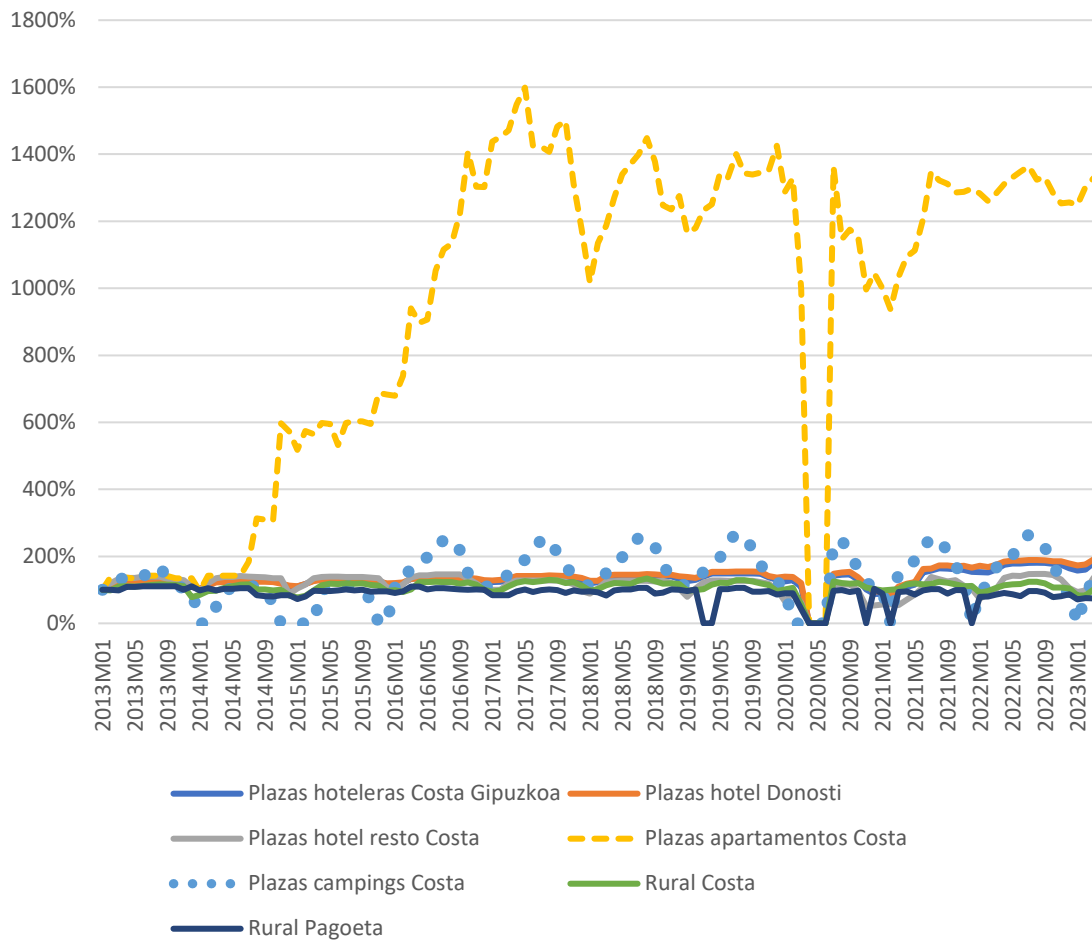
Graf 28. Balenciaga ontziola, Zumaian.

3.4.1.2.3 Turismoa

Azken hamarkadetan, turismo-jarduera bereziki garrantzitsua izan da kostaldean, indarrean dagoen LPPk planteatutako lau esparrutan banatzeak erakusten duen bezala. Azken urteotan, landa-turismoaren garapenak gero eta turismo-jarduera gehiago ekarri ditu Urola Erdian. Hala ere, azken urteetan, gertuko lurralde-testuinguruan, bereziki ikusten da Donostiako turismoaren hazkundera faktore garrantzitsu gisa.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

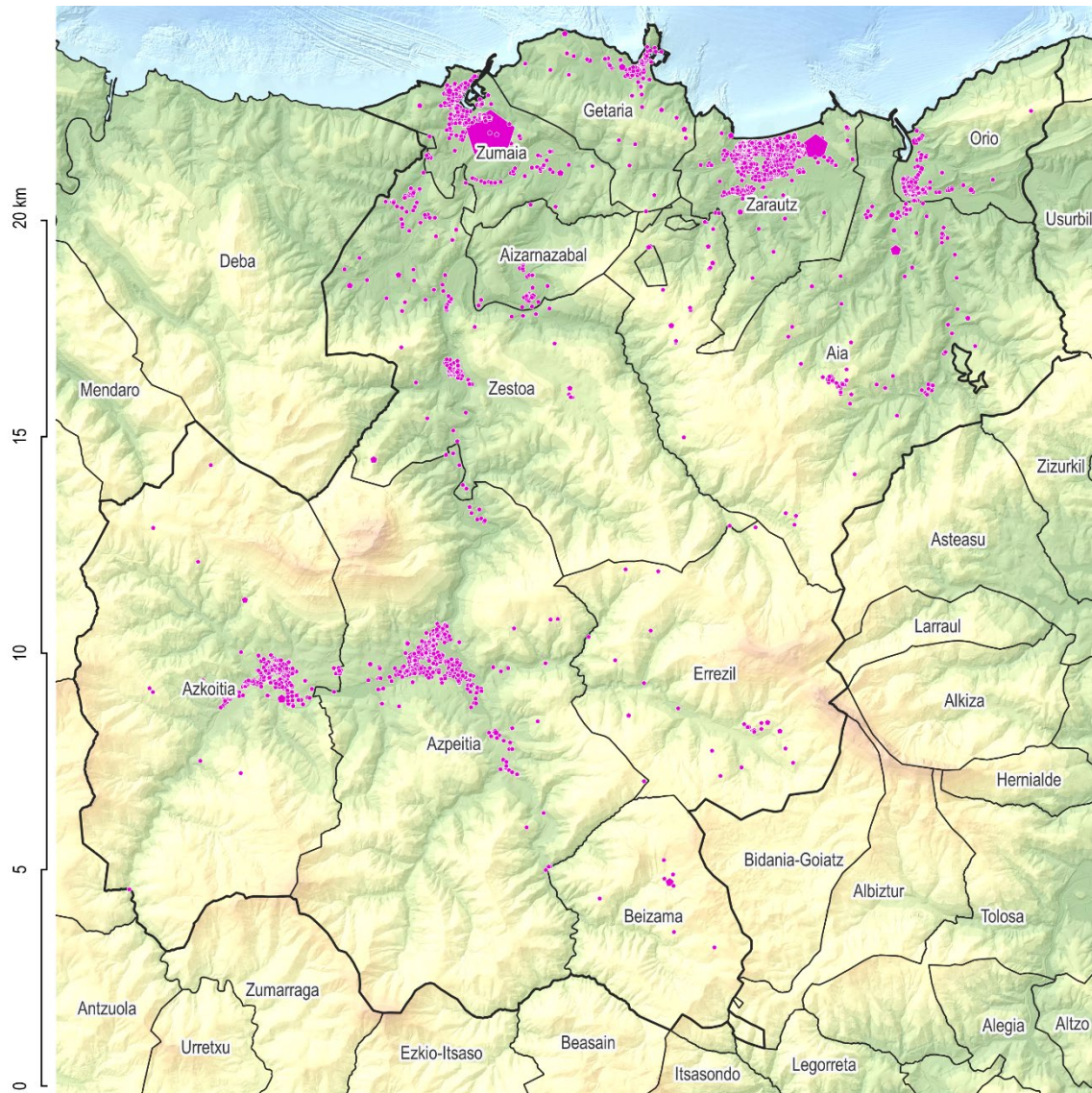

Graf 29. Gipuzkoako Kostaldeko plazetako turismo-eskaintzaren bilakaera (Hondarribia, Pasaia, Donostia, Orio, Zarautz, Getaria, Zumaia eta Deba barne). Geuk egina, INEren datuen arabera.

2013ko martxotik 2023ko martxora bitartean, Gipuzkoako kostaldeko hotel-plazak % 46 hazi dira, batez ere Donostian kokatutakoak % 57 hazi direlako. Apartamentuen hazkundera % 870ekoa izan da, eta pentsatzekoa da zati handi bat Lurralde Historikoko hiriburuan dagoela. Eremu funtzionalean, EJZren oinarriaren arabera, 3.212 ostatu-plaza daude; horietatik 767 hotel-plazak dira, 312 apartamentuetan daude, eta 2.133 ez dira tipologia zehazten.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 30. Turismo-plazen kontzentrazioak: jarduera bakoitzeko, pentagono bat marrazten da, plaza-kopuruaren proportzioan. Geuk egina, Gipuzkoako Foru Aldundiaren EJZren oinarriaren arabera.

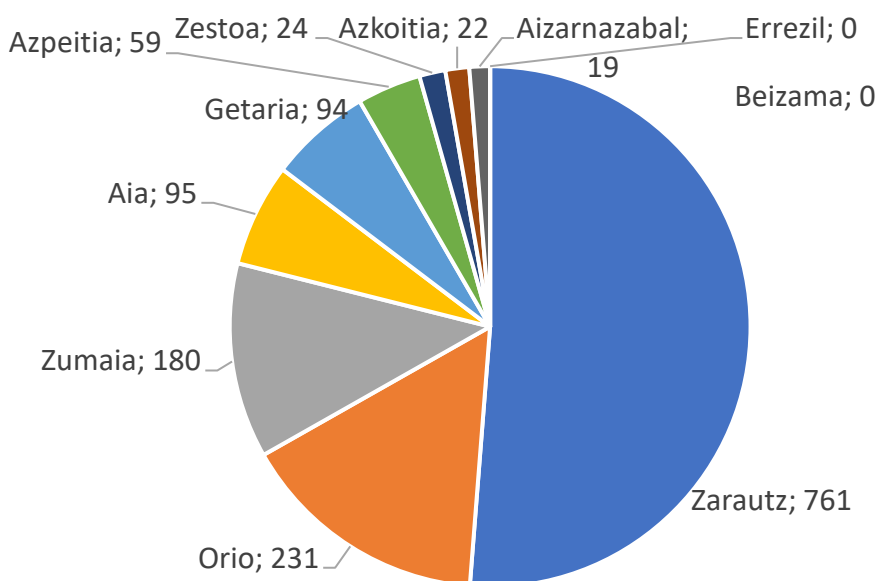

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

	Hotelak				Apartamentuak				Zehaztu gabe	Totala	
	1 Izar	2 Izar	3 Izar	4 Izar	1 Giltza	2 Giltza	3 Giltza	4 Giltza			
Aizarnazabal										22	22
Aia	5									190	195
Azkoitia	10									73	83
Azpeitia	51	36			10					34	131
Beizama										53	53
Zestoa			123			26				34	183
Getaria	36	68		8	44		3			67	226
Orio	13	18	50		20	12		2		24	139
Errezil										18	18
Zarautz	73	114	75	25	128	36	7			1029	1487
Zumaia	28	34			24					589	675
Totala	216	270	248	33	226	74	10	2		2.133	3.212

Graf 31. Ostatu-plazak, udalerrriaren eta kategoriaren arabera. Geuk egina, Gipuzkoako Foru Aldundiaren EJZren oinarriaren arabera.

Etxebizitza turistikoa argi eta garbi agertu da eremu horretan azken urteotan. 1.000 hotel-plaza baino gutxiago zeuden arren, 2022ko abuztuan erregistratutako 304 etxebizitza turistikoean 1.485 plaza zeuden, eta horien erdiak Zarautzen.

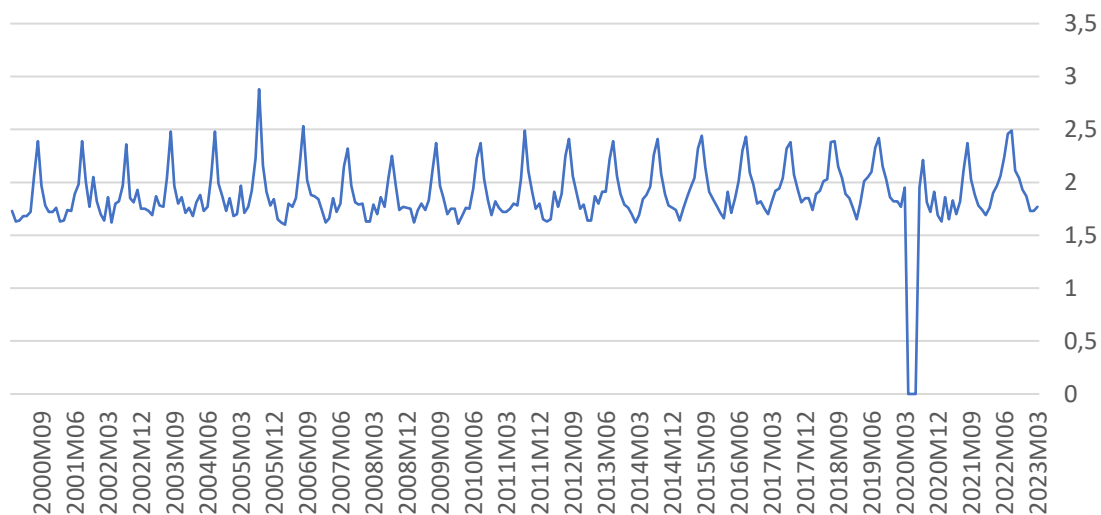
**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 32. Etxebizitza turistikoetako plazak, udalerrriaren arabera, 2022ko abuztua. INE

EUSTATen datuen arabera, Gipuzkoa Kosta Donostiatik, Eremu Metropolitarretik eta Hondarribitik bereizten duten ostatu-gauen azterketak Lurralde Historikoko hiriburuaren pisua erakusten du:

1. Gipuzkoa Kosta
 - a. 2022ko Aste Santua: 8.021 hotel (plazzen okupazioa % 86,8), 2.877 landakoa
 - b. 2021eko Aste Santua: 4.377 hotel (% 65,9), 2.241 landakoa
2. Gipuzkoa barnealdea
 - a. 2022ko Aste Santua: 4.059 hotel (% 60,4), 1.961 landakoa
 - b. 2021eko Aste Santua: 1.671 hotel (% 28,2), 1.513 landakoa
3. Donostia: 12.678 ostatu-gau 2022ko Aste Santuan

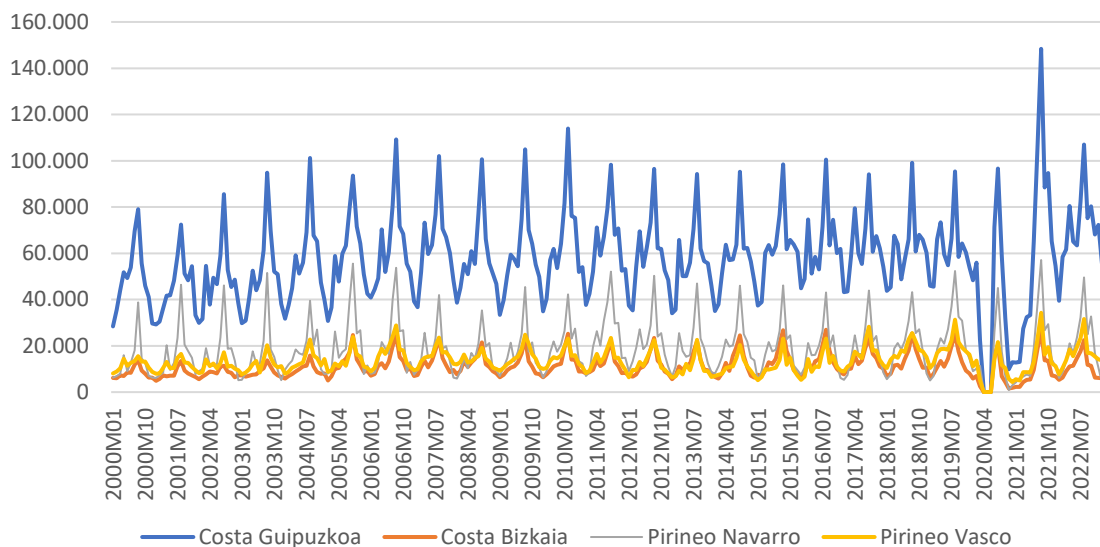
Kostaldeko ostalaritza-establezimenduetako gaualdiak, batez beste, bi egun ingurukoak dira Gipuzkoako kostaldean, EINek Hondarribia, Pasaia, Donostia, Orio, Zarautz, Getaria, Zumaia eta Deba barne hartzen dituen eremuan. Ez da urtarokotasun-zantzu handirik ikusten.

Graf 33. Batez besteko egonaldiaren bilakaera hotel-establezimenduetan, Gipuzkoako kostaldean. Geuk egina, EINen datuen arabera.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

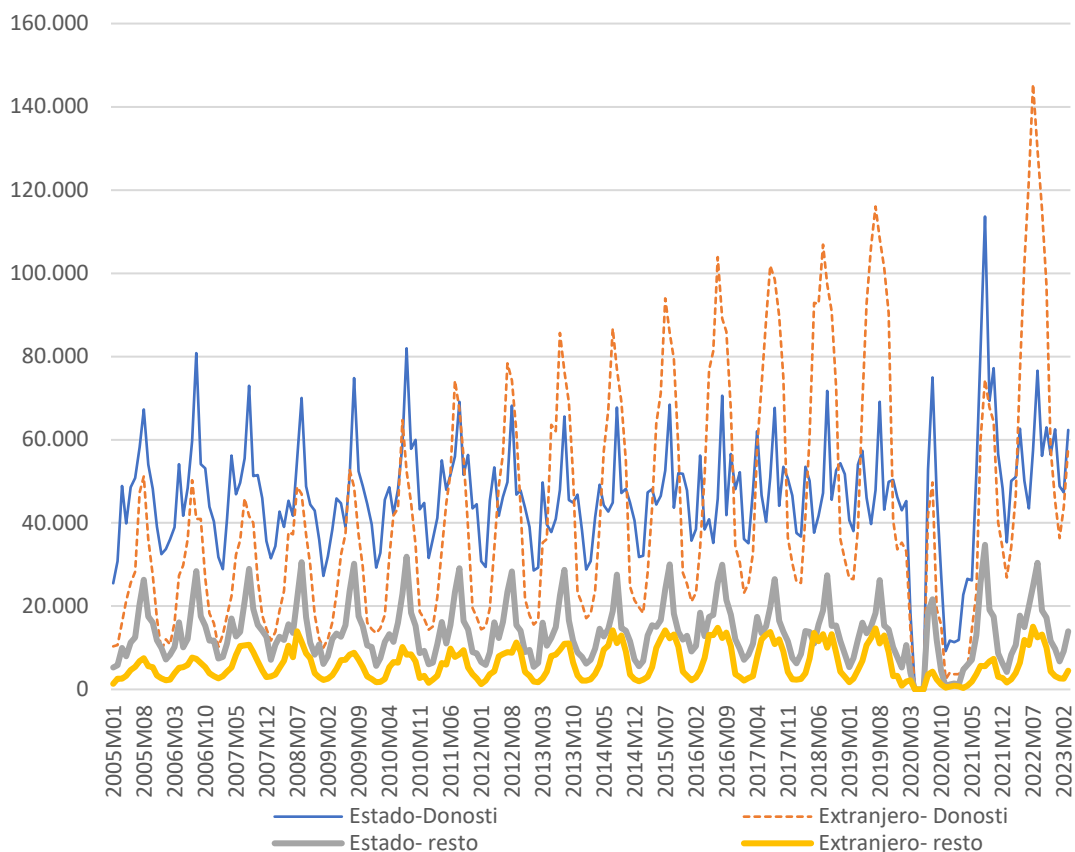

Graf 34. Ostatu-gauen bilakaera 2000-2022 aldian Gipuzkoako kostaldean eta inguruko ingurune konparagarrietan.

Gipuzkoako kostaldearen elementu bereizgarria Donostia da, turismoaren erakargarri gero eta handiagoa baita; izan ere, atzerritarren ostatu-gauak % 100 baino gehiago hazi dira 2013tik, eta urtarokotasuna ere handitu egin da.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 35. Estatuko turisten eta atzerriko turisten gaudien bilakaera Donostian eta Gipuzkoako gainerako kostaldean. Geuk egina, INEen datuen arabera.

3.4.1.3 Enplegua

Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuaren datuen arabera, 2023ko urtarriletik apirilera, 2.811 kontratu erregistratu ziren guztira eremu funtzional osoan, eta horietatik 978 kontratu mugagabeak ziren. EJSNko I. taldekoak (Ostalaritza), 519; G taldekoak (merkataritza, konponketak eta ibilgailu motordunak), 423; eta C taldekoak (manufaktura-industriak), 358.

Bestalde, aldi berean hilerio 18.116 enplegu-eskatzaile erregistratu ziren guztira, eta horietatik 5.923 langabetuak ziren. Eskatzaile guztien % 13,1 eta eskatzaile langabeen % 14,6 atzeritarrak ziren; horietatik % 40 inguru Erdialdeko eta Hegoaldeko Amerikatik, % 20 Europako Esparru Ekonomikotik eta % 15 baino zertxobait gehiago Iparraldeko Afrikatik. Enplegu-eskatzaileen % 40 inguruk eskala geografiko probintzian bilatzen dute, eta % 30 baino gehiagok udalerriz haratago ingurune batean. Horrek erakusten du udal-mailatik haratago doan enplegu-merkatuaren pertzepzio argia dagoela. Sinatutako kontratuen eta eskatzaileen kopuruaren arteko desproporzioa, konparazioz langabezia-tasa orokor baxua kontuan hartuta, Urola Kostako egoiliarren enpleguaren zati handi bat Eremu Funtzionaletik kanpo dagoela adierazten du.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 36. Ezkerra: 2023ko lehen lauhilekoan Urola Kostan erregistratutako enplegu-eskatzaille guztien batura, sektoreka. Eskuina: 2023ko lehen lauhilekoan Urola Kostan egindako kontratuak, EJSNko jarduera taldeen arabera. Geuk egina, Lanbideren datuen arabera.

Lanbideren arabera, 11 udalerrietatik bik (Errezil eta Getaria) enplegarritasun-indize oso altua dute, eta horietako lauk, berriz, altua. Deigarria da Zarautz, Azkoitia eta Azpeitiko buruek enplegarritasun-indize txikiak edo ertainak dituztela, eta Errezilek, berriz, oso indize altua du, tamaina txikiko udalerririk horrek biztanleak galdu baititu.

	Enplegarritasun-indizea	Langabezia-tasa	2020ko kontratuak	Demandatzaileak 2020ko abenduan
Aia	Alto	6,22%	484	65
Aizarnazabal	Medio	13,15%	179	48
Azkoitia	Bajo	9,10%	1375	533
Azpeitia	Medio	8,79%	2715	636
Beizama	Alto	8,47%	19	5
Errezil	Muy alto	5,71%	76	18
Getaria	Muy alto	6,71%	960	101
Orio	Bajo	9,20%	1527	290
Zarautz	Bajo	8,43%	4162	967
Zestoa	Alto	9,31%	676	174

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Zumaia	Alto	9,00%	2950	438
--------	------	-------	------	-----

Graf 37. Enplegarritasun-indizea, langabezia-tasa, kontratuak eta enplegu-eskatzailleak, udalerraren arabera. Geuk egina, Lanbideren datuen arabera.

Eskualde osoko langabezia-tasek 2022an eta 2023an izan duten bilakaerak 2020an erregistratutako balioak baino balio txikiagoen inguruko gorabeherak erakusten ditu.

	1. Lauhil. 2022	2. Lauhil. 2022	3. Lauhil. 2022	4. Lauhil. 2022	1. Lauhil. 2023
Gizonak	5,85%	5,09%	4,87%	5,29%	5,08%
Emakumeak	8,63%	7,58%	7,94%	8,03%	7,62%
Langabezia-tasa	7,21%	6,31%	6,38%	6,64%	6,34%

Graf 38. Urola Kostako langabezia-tasaren bilakaera 2022an eta 2023an. Geuk egina, Lanbideren datuen arabera.

Ikasketa-mailan, langabezian zeuden pertsonen kopuru handiena zuten kategoriak Lanbide Heziketa eta ziurtagiririk gabeko lehen mailako ikasketak zituztenak ziren. Lanbide-jardueraren arabera, zerbitzuetako langileak eta kualifikaziorik gabeko langileak ziren nagusi. Langabetu gehien zituen jarduera ekonomikoaren familia Merkataritza eta Ostalaritza izan zen (guztizkoaren herena), ondoren teknikariak eta administrariak.

	1.L - 22	2.L - 22	3.L - 22	4.L - 22	1.L - 23	Bilak. (%)
Nekaz., abeltz. eta arrantza	61	44	43	54	54	-11,5
Industria	267	243	203	218	206	-22,8
Eraikuntza	65	65	57	56	52	-20,0
Merkataritza eta ostalaritza	491	417	421	447	437	-11,0
Garraioak	54	58	54	48	59	9,3
Finantzak eta higiezinak	17	14	15	16	13	-23,5
Teknikariak eta administrariak	298	266	285	314	274	-8,1
Zerbitzu publikoak eta osasuna	118	117	149	137	136	15,3
Bestelako zerbitzuak	145	109	127	126	119	-17,9
Aurretzio enplegurik gabe	121	99	94	90	84	-30,6
TOTALA	1.637	1.432	1.448	1.506	1.434	-12,4

Graf 39. Langabeak jarduera ekonomikoaren arabera. Geuk egina, Lanbideren datuen arabera.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

2023ko lehen hiruhilekoan, langabezia-zifrek behera egin zuten, bai generoaren arabera, bai adin-taldearen arabera, eta Urola Kostako tasak Gipuzkoakoak baino txikiagoak izan ziren, Euskadi osokoak baino txikiagoak. Era berean, Gipuzkoan eta EAE osoan gertatzen den bezala, 25 urtetik beherakoen artean, langabezian dauden gizonen proportzioa emakumeena baino handiagoa da, baina 25 urtetik aurrera emakumeak gehiengoa dira, eta, guztira, emakumeen langabezia-tasa gizonena baino % 50 handiagoa da eremu funtzionalean.

	< 25 urte	25-34	35-44	>44	Tasa totala
Urola Kosta- G	52,1%	42,6%	35,4%	40,0%	5,08%
Urola Kosta- E	47,9%	57,4%	64,6%	60,0%	7,62%
Gipuzkoa- G	51,7%	40,2%	38,3%	42,5%	6,73%
Gipuzkoa-E	48,3%	59,8%	61,7%	57,5%	9,64%
EAE- G	52,8%	41,2%	39,1%	42,3%	8,50%
EAE- E	47,2%	58,8%	60,9%	57,7%	11,86%

Graf 40. Langabeen banaketa generoaren eta adin-taldearen arabera Urola Kostan, Gipuzkoan eta EAEen. Geuk egina, Lanbideren datuen arabera.

Biztanleen enpleguaren zati handi bat Donostialdeari lotuta dago.

	Lantokiaren udalerrriaren tamaina						%>50.000
	>16 urte	0 -1.000	1.000-5.000	5.000-20.000	20.000-50.000	>50.000	
Aia	948	12	264	189	147	225	24%
Azkoitia	4.839	72	201	2.847	273	906	19%
Azpeitia	6.348	126	285	3.903	261	1062	17%
Getaria	1.257	15	447	249	153	246	20%
Orio	2.670	39	228	957	348	792	30%
Zarautz	10.056	144	681	1.644	3.528	2.811	28%
Zestoa	1.587	39	471	525	111	276	17%
Zumaia	4.266	60	432	1944	342	996	23%

Graf 41. 16 urte edo gehiagoko biztanleria landunaren proportzioa, udalerrriaren tamainaren arabera. Geuk egina, 2021eko erroldako datuen arabera.

3.4.2 Etxebizitza: aurrez hutsik edo bigarren mailako egoitza gisa erabilitako unitateak behin betiko gisa erabiltzeko prozesu garrantzitsua, eta gaur egungo lurzoru urbanizagarrian hutsik dagoen ahalmen handia.

3.4.2.1 Dagoen parkea eta haren bilakaera

EUSTATen datuen arabera, 2021eko urtarrilaren 1ean, 36.456 etxebizitza zeuden Urola Kostan; horietatik 29.483 nagusiak ziren, eta 6.936 beste kategoria batzuetakoak. Estatistika-iturriak

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

2010-2021 aldia estaltzen du. Aldi horretan, bizitegi-parkea % 4 baino ez da handitu familia-etxebizitzaren guztizko kopurua, 2010eko balioarekin alderatuta, baina "gainerakoa" kategoriatik (hutsik dauden etxebizitzak eta bigarren mailako etxebizitzak barne) etxebizitza nagusiaren kategoriara aldatu da nabarmen; hala, etxebizitza nagusiak % 13 igo dira. Nabarmentzekoak dira Zarautzen beste etxebizitza batzuen kategoriatik nagusienara igarotzen diren 817 etxebizitzak eta Azpeitian ibilbide bera jarraitzen duten 403 etxebizitzak.

	Familiarra	Familiarra	Nagusia	Nagusia	Gainontz.	Gainontz.
Urola Kosta	4%	1.331	13%	3.376	-23%	-2.045
Aia	-6%	-63	7%	48	-28%	-111
Aizarnazabal	1%	4	12%	30	-38%	-26
Azkoitia	3%	161	5%	228	-8%	-67
Azpeitia	5%	337	15%	740	-30%	-403
Beizama	-1%	-1	-3%	-2	2%	1
Errezil	12%	33	0%	0	35%	33
Getaria	10%	139	16%	150	-3%	-11
Orio	0%	-14	24%	454	-43%	-468
Zarautz	3%	309	14%	1.126	-25%	-817
Zestoa	1%	16	14%	175	-28%	-159
Zumaia	9%	410	12%	427	-2%	-17

Graf 42. Etxebizitza kopuruaren bilakaera ehunekotan eta balio absolutuan, kategoriaka. Geuk egina, Eustaten datuen arabera.

Dagoen etxebizitza-parkeak, eremu funtzional osoan, 43 urteko batez besteko antzintasuna du, Gipuzkoako batez bestekoa (47,5) eta Euskadikoa (47,1) baino txikiagoa; etxebizitza kolektiboa da nagusi, eta etxebizitza gehienak 3 eta 20 etxebizitza bitarteko eraikinetan daude; batez besteko azalera erabilgarria 95,8 m²-koa da, Lurralde Historikoaren eta Euskal Autonomia Erkidego osoaren batez bestekoa (87) baino handiagoa. Udalerrien arabera azterketan ikus daitekeenez, Beizaman eta Errezilen familia bakarreko etxebizitza da nagusi argi eta garbi, eta biztanle gehien dituzten udalerritan, berriz, oso partaidetza txikia dute parkean. Zarautzen, Azpeitian, Getarian eta Zumaian bakarrik daude 40 etxebizitza baino gehiagoko eraikinak, baina kasu anekdotikoak dira udalerrri bakoitzeko lagin osoarekin alderatuta. Orion etxebizitza berrien batez besteko adina handiagoa da; Beizaman eta Errezilen, berriz, zaharragoa da.

	Etxeb. totala	1 etxeb.	2 etxeb.	3-10 etxeb.	11-20 etxeb.	21-40 etxeb.	>=41 etxeb.
Aia	1.012	414	83	440	75	0	0
Aizarnazabal	324	136	22	67	99	0	0
Azkoitia	5.234	514	120	2.149	1.791	660	0
Azpeitia	6.725	584	226	2.843	2.472	422	178
Beizama	100	87	10	3	0	0	0
Errezil	313	229	58	26	0	0	0
Getaria	1.474	145	80	1.009	144	21	75
Orio	3.000	179	84	1.345	1.259	133	0
Zarautz	11.614	379	122	4.599	4.549	1.647	318
Zestoa	1.880	364	168	967	306	75	0

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Zumaia	4.743	219	98	2.074	1.963	344	45
Total AF	36.419	3.250	1.071	15.522	12.658	3.302	616

Graf 43. Etxebizitza-kopurua, multzoka, eraikineko etxebizitza-kopuruaren arabera. Geuk egina, Eustaten datuen arabera.

	Totala	Igogailuarekin	% igogailuarekin	Batez besteko antzintasuna
Aia	1012	337	33%	40,3
Aizarnazabal	324	92	28%	48,3
Azkoitia	5234	3851	74%	43,6
Azpeitia	6725	5148	77%	42,6
Beizama	100	0	0%	51,7
Errezil	313	13	4%	51,4
Getaria	1474	760	52%	46,3
Orio	3.000	1974	66%	36,6
Zarautz	11.614	10.094	87%	44,8
Zestoa	1.880	923	49%	44,5
Zumaia	4.743	3597	76%	40,8
Total AF	36.419	26.789	74%	43

Graf 44. Igogailua duten etxebizitzaren kopurua eta etxebizitzaren batez besteko antzintasuna, udalerrri bakoitzeko. Geuk egina, EUSTATen datuen arabera.

3.4.2.2 Hiria berroneratzeko beharrak

EAEko eremu kalteberen bisoreak, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak 2020an argitaratutakoak, 2011n egindako Euskadiko parke eraikia berritzeko beharren diagnostikoa eguneratzen du. Analisia zentsu-sekzioen arabera egiten da, eta sekzio horiei zaugarritasun-indize oso altua eta oso txikia esleitzen zaie. LPParen esparruan, zentsu-sekzio guztiak oso maila baxuan edo baxuan daude, Azkoitiko hirigunearen mendebaldean bi izan ezik, balio ertainetan baitaude (Leturiondo eta Jausoro auzoak), eta Azkenportuko ere, Zarautzen, batez besteko balioetan. Balio horiek Euskal Autonomia Erkidego osoko egoera hartzen dute erreferentziatzat; beraz, Eremu Funtzionalaren mailan, azterlanaren irizpideen arabera, Eremu Funtzionaleko eremu kalteberenak dira, baina ez daude aztertutako adierazleen arabera kalteberatasun sozioekonomikoko baldintza garrantzitsuak.

Etxebizitzari eta biztanleriari buruzko zifren analisiak erakusten du eremuan hiri-berroneratzearen dinamika inplizituagoa gertatzen ari dela, esplizituagoa baino, aurreko erroldetan hutsik edo bigarren mailako gisa agertzen ziren eta orain nagusi bihurtu diren etxebizitzak kargan jarritik. Prozesu hori interesgarria da eraikuntzaren birgaitze energetikoarekin batera egiteko aukerei dagokienez, bizitegi-parkearen eraginkortasuna handitzeko.

Erabilera zaharkituak dituzten eremuak eraldatzeko beharrari lotutako leheneratze-beharrek presentzia argiagoa dute. Lurralde Plan Partzialaren aldaketaren ondorioz, Trukutxora lekualdatu ahal izan dira Amuen dauden industria-instalazioak. Aldaketa hori egiteko, industria-instalazio zaharraren eraldaketa fisikoa falta da, eta horrek, duen posizioagatik, hirigunearen ekialdeko

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

zatia suspertzen lagun dezake. Zarautzko Salberdin industrialde zaharrea antzeko hiri-eraldaketa beste eragiketa bat egiten ari dira. Hiri-ertzeko beste eremu batzuetan, Eremu Funtzionaleko posizio desberdinetan, hala nola Zestoako trenbide-ertz zaharrea.

Energia berritzeko behar potentzialak baliabideen kudeaketa iraunkorren atalean lantzen dira.

3.4.3 Zuzkidura-sistema: estaldura orokor egokia

3.4.3.1 Hezkuntza

Lurralde Plan Partzialaren esparruan, datu ofizialen arabera, unibertsitateaz kanpoko 52 ikastetxe daude, eskema honen arabera:

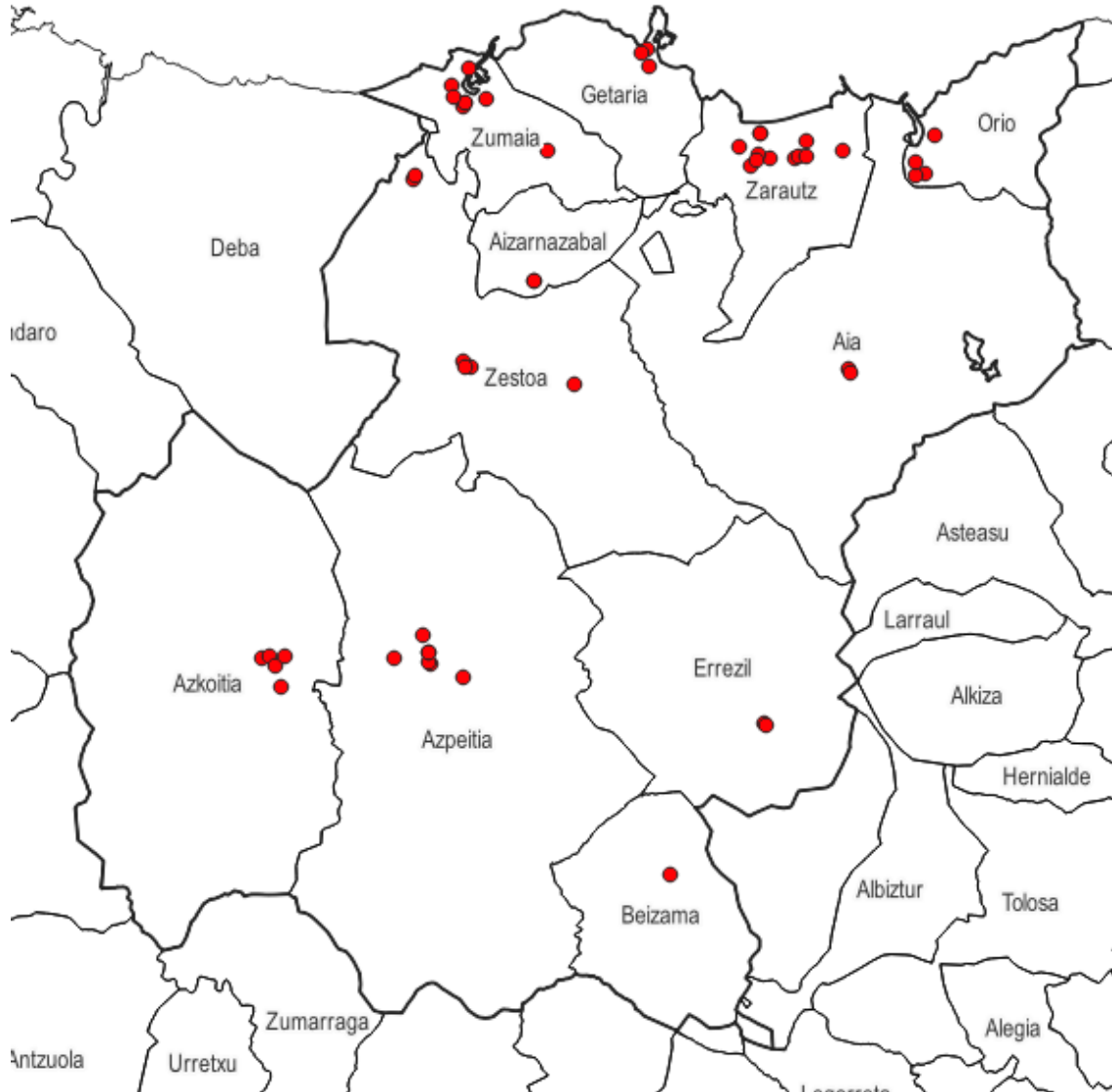
	Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeak	Helduen Hezkuntzako Zentroak	Hasierako Lanbide Prestakuntzako Ikastetxe Publikoak	Haur, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako ikastetxe pribatuak	Bigarren Hezkuntzako ikastetxe pribatuak	Ikastetxe publiko integralak	Partzuergoko haur-eskolak	Musika-eskola pribatuak	Musika-eskola publikoak	Laguntza-zentroak	Bigarren Hezkuntzako Institutuak	Totala
	HLHI	HHZ	HLPPIP	HLBHIP	BHIP	IPI	PHE	MEP	MEP _u	LZ	BHI	Totala
Aia	1						1					2
Aizarnazabal	1						1					2
Azkoitia	1			1			1	1			1	5
Azpeitia	1			2			2	1			1	7
Beizama							1					1
Errezil	1						1					2
Getaria	1						1		1			3
Orio				1		1	1		1			4
Zarautz	1	1		3	2		1	1		1	2	12
Zestoa	3						2	1				6
Zumaia	2		1	1			2	1			1	8
Total AF	12	1	1	8	2	1	14	5	2	1	5	52

Graf 45. Arlo funtzionalean dauden ikastetxeak. Geuk egina, Geoeuskadiren datuen arabera.

Zarautz, Zumaia, Azpeitia eta Azkoitia dira hezkuntza-ekipamenduen kopururik handienak biltzen dituztenak. Hierarkiarik handiena dutenak, Bigarren Hezkuntzako Institutuak, lau udalerririk horietan daude, eta bi Zarautzen. Zumaia Soldadura Zentroa Hasierako Lanbide Prestakuntzako Zentro Publikoa da, eta Soldadura, Fabrikazio eta Muntaketako Oinarrizko Lanbide Heziketako ikasketak ematen ditu.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

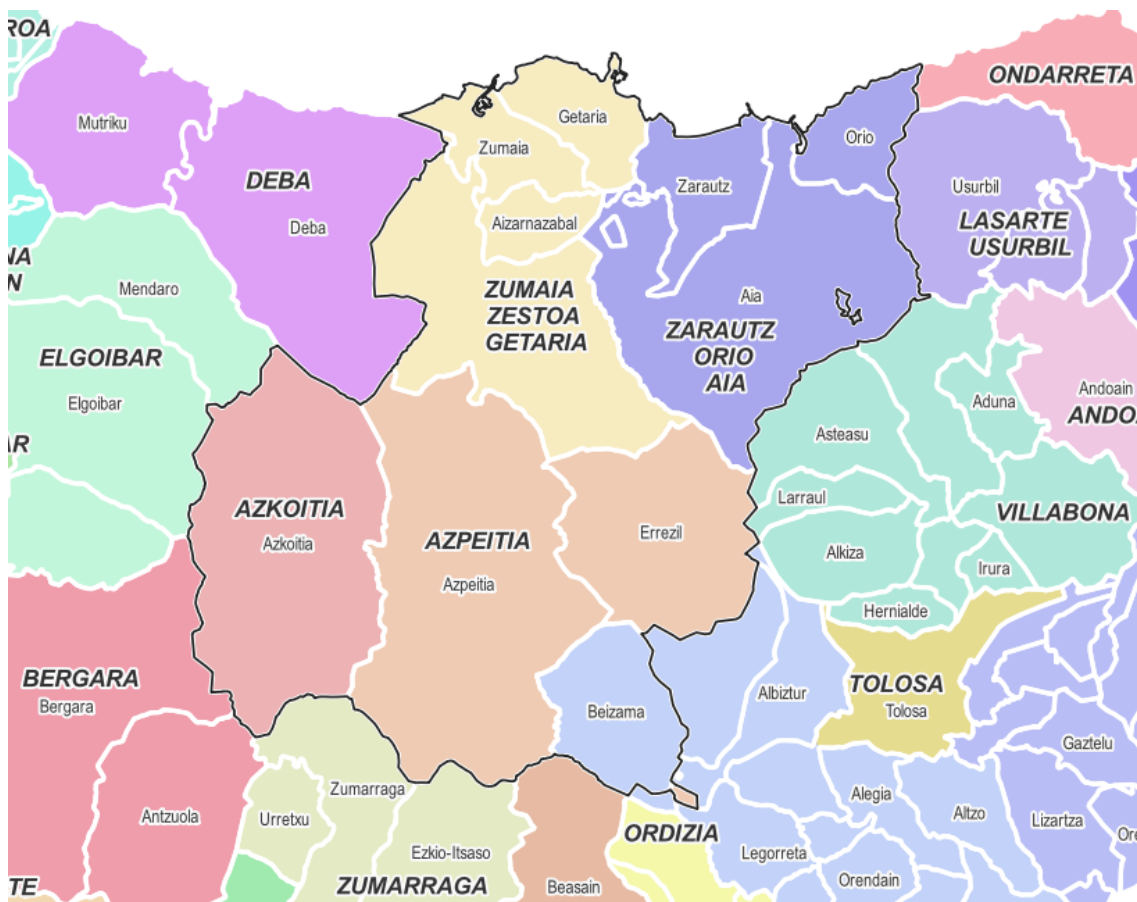
Graf 46. Ikastetxeen kokapena Eremu Funtzionalan.

3.4.3.2 Osasuna

Euskadiko Osasun Mapak hiru ESitan (Erakunde Sanitario Integratuak) sartzen ditu eremu funtzionaleko udalerrriak, eta, maila zehatzagoan, bost osasun-eremutan.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Graf 47. Eremu funtzionaleko eta haren inguruko osasun-eremuak. Geuk egina, Osakidetza-ko datuekin.

1. Donostialdea ESla, Donostia Unibertsitate Ospitalea du erreferentzia-zentro: Zarautz-Orio-Aia eta Zumaia-Zestoa-Getaria eremuak hartzen ditu, eta bakoitzak bere izenean dituen udalerriak artatzen ditu, eta Aizarnazabal bigarrena. Zumaia osasun-zentro bat du, Zarautzek anbulatorio bat, eta bi udalerriek etengabeko arretarako guneak dituzte. Aia, Aizarnazabal, Getaria, Orrio eta Zestoa kontsultategiak daude.
2. Goierri-Urola Garaiko ESla, Zumarragako Ospitaleak erreferentziako zentroa duena: Azkoitiko eta Azpeitiko eremuak hartzen ditu, azken hori Errezilgo udalerria barne. Azkoitian osasun-zentro bat dago, eta anbulatorio bat eta EAG bat Azpeitian, bai eta kontsultategi bat ere Errezilen.
3. Tolosaldea ESla, Asuncion Ospitalea erreferentziatzen duena: Beizama udalerria Alegia eremuaren barruan sartzen du. Alegiako Osasun Zentroa Eremu Funtzionaletik kanpo dago, Beizamatik 15,4 km-ra, 20 minutu inguruko automobil-ibilbidea.

3.4.3.3 Kirolak

Kirol-instalazioen azterketa Eusko Jaurlaritzaren Kirol Instalazioen Erroldan oinarritzen da, eta Eremu Funtzionaleko udalerriei dagokienez, datu hauek jasotzen ditu:

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

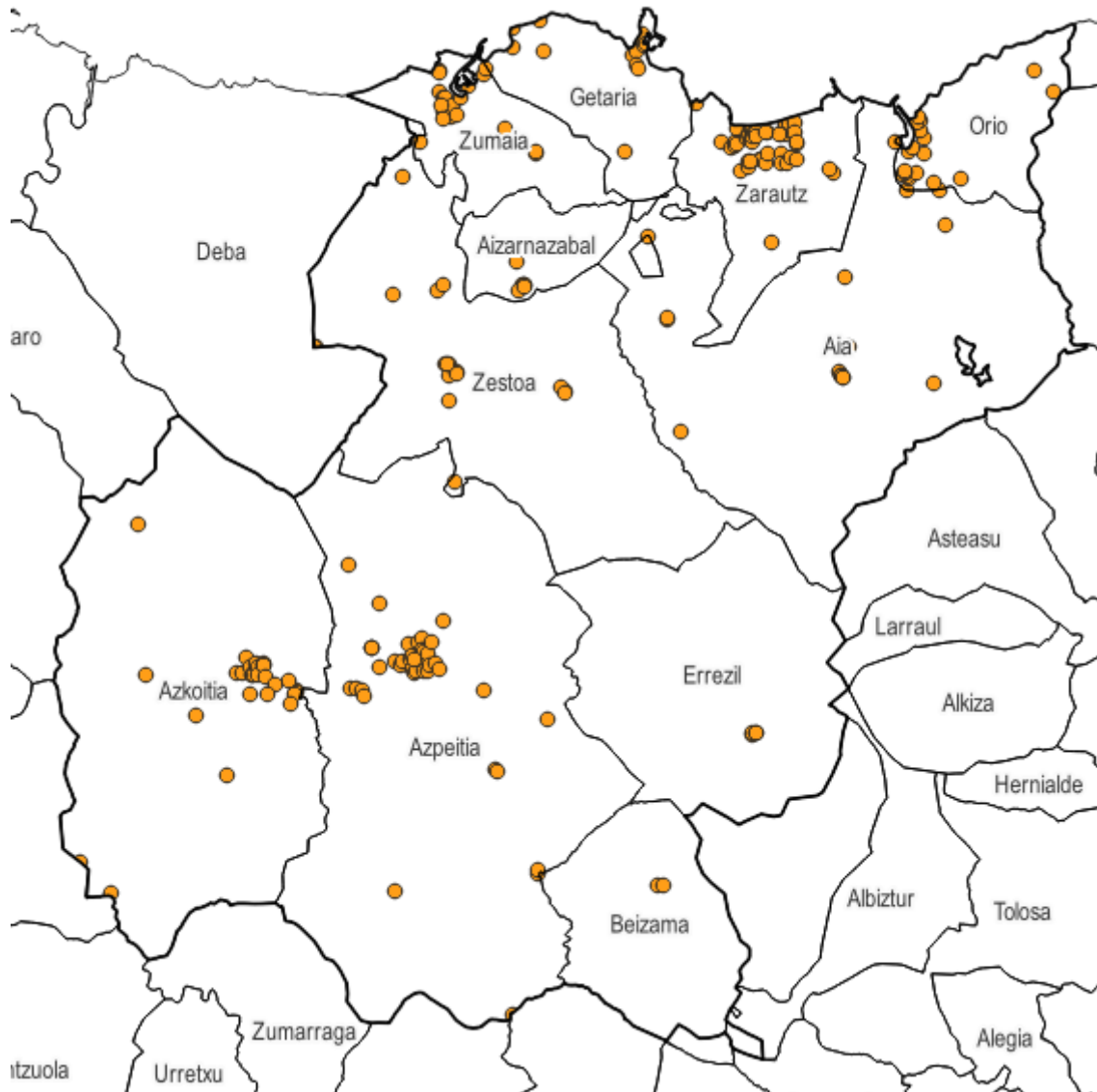
	Aia	Aizarnazabal	Azkoitia	Azpeitia	Beizama	Errezil	Getaria	Orio	Zarautz	Zestoa	Zumaia	Total orokorra
Uretako jarduera-eremuak	1						4					5
Lurreko jarduera-eremuak	2	2	4	10			2	4	1		2	27
Futbol-zelaiak			2	3					2	1	1	9
Tiro-eremuak			1									1
Frontoiak eta frontoiak dituzten pabilioiak	3	1	3	5	1	1	2	1	7	8	6	38
Jolas tradizionalak eta herrikoiak			1	1						1	1	4
Igerilekuak	1								4		1	6
Squash pistak									1			1
Tenis-pistak			1									1
Pista eta kirol-pabilioiak		1	1					1	2	1	1	7
Aretoak			1	1					1			3
Ohiko espazio txikiak eta arautu gabeak	2	1	9	15	1	1	3	4	16	5	4	61
Beste gune batzuk	3	1	4	1	0	2	3	10	9	0	4	37
Totala EF	12	6	27	36	2	4	14	20	43	16	20	200

Graf 48. Eremu Funtzionaleko udalerrietako kirol-instalazioak. Geuk egina, Eusko Jaurlaritzaren Kirol Instalazioen Erroldaren arabera.

200 instalazio horiek (horietatik 98 ohiko espazio txikiak eta arautu gabeak dira) eta izaera osagarriko beste espazio batzuk udalerrri jendetsuenetan biltzen dira bereziki, eta beren tamainagatik nabarmentzen dira instalazioak, hala nola Zarauzko Golf-kluba edo Azpeitiko Garmendipe eta Zumaiaiko Narrondo ibaiertzeko pisten konplexuak.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 49. Kirol-instalazioak. Geuk egina, Eusko Jaurlaritzaren Kirol Instalazioen Erroldaren arabera.

Zumaiako, Getariako eta Orioko kirol-portuak ere badaude.

3.4.3.4 Kultura

Kulturklik Kultur Baliabideen Direktorioaren arabera, eremuan 96 kultura-baliabide daude, eta horietatik 62 ekipamenduak dira. Udalerriak honela banatzen dira:

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

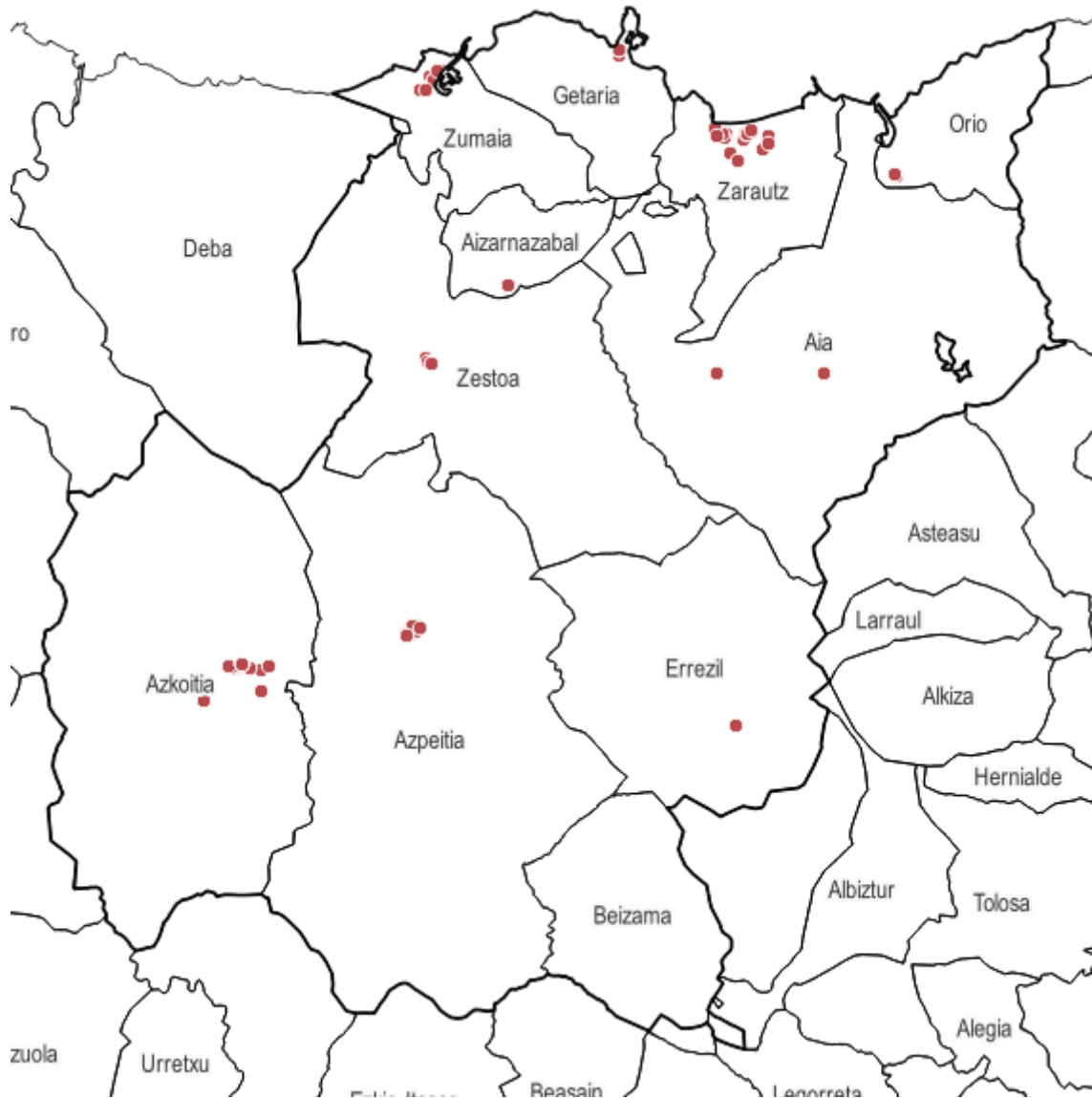
	Liburutegia	Kultur-etxea	Kultura-zentroa	Interpretazio-zentroa	Gazte-zentroa	Musika-eskola	Bertso-eskola	Museoa	Beste batzuk	Erakusgela	Antzerkia	Total orokorra
Aia	1			1								2
Aizarnazabal	1						1					2
Azkoitia	1	1					1	1	3	1	1	9
Azpeitia	1		1		1		1	2	2		1	9
Errezil	1						1					2
Getaria	1					1	1	1				4
Orio	1	1				1						3
Zarautz	1				1	3	3	2		3	3	16
Zestoa	1					1	1		1			4
Zumaia	1	1		1	1	1	2	1	2		1	11
Totala EF	10	3	1	2	3	7	11	7	8	4	6	62

Graf 50. Kultura-ekipamenduak Eremu Funtzionaleko udalerrietan. Geuk egina, Kulturkliken baliabide-oinarriaren arabera.

Beizamako udalerrian ez dago horrelako ekipamendurik erregistratuta. Liburutegiak gainerako udalerrri guztietan daude, eta Zarautzen, Zumaian, Azkoitian eta Azpeitian daude kultura-ekipamendu gehienak. Bertso-eskola, musika-eskola eta antzerkiarekin lotutako elementu ugari erregistratzen dira. Eremu Funtzionalean proiektio handiko museoak daude, hala nola Getariako Balenciaga, Cristobal Balenciaga diseinatzailearen lana erakusten duena.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 51. Kultura-baliabideei lotutako ekipamenduak aurkitzea. Geuk egina, Kulturlik Kultur Baliabideen Direktorioaren arabera.

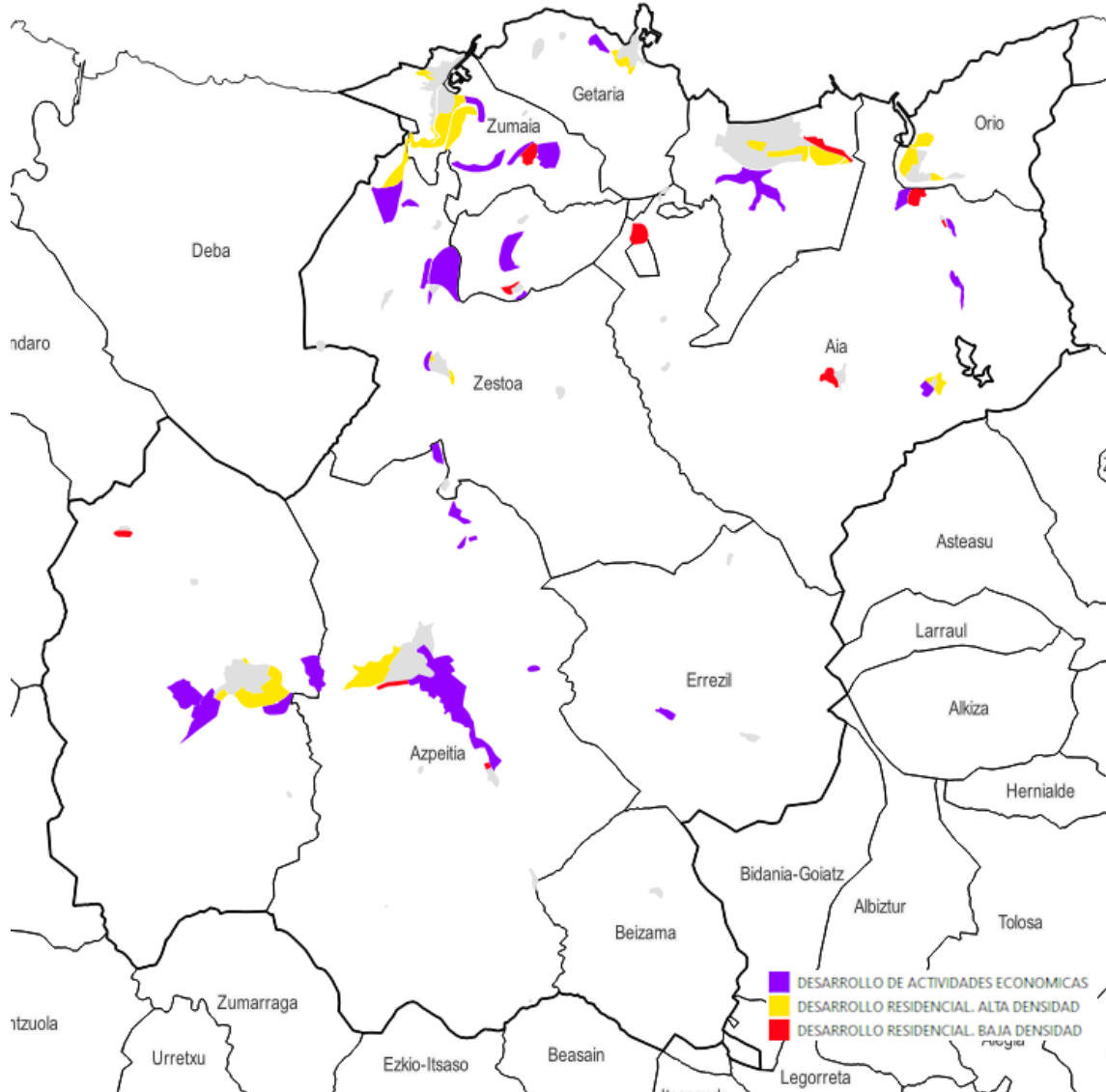
3.4.4 Tratamendua 2006ko LPPan

3.4.4.1 Problematikaren kontzeptualizazioa

2006ko LPParen arabera, Azpeitia, Azkoitia, Orio, Zarautz eta Zumaia-Aroa hiri-eremuak dira, eta horietan trinkotzen eta indartzen saiatu behar da, ekialdeko eta mendebaldeko kostaldeetako eraikuntza dinamizatzean oinarritutako lurralde-berronkarako proposamen baten esparruan, barnealdeko biztanleriaren pisua finkatzean eta erdialdeko kostaldean erritmo geldiagoetarantz aurrera egitean, hiri-bilbeak birsortzeko testuinguru orokor batean.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 52. 2006ko LPPan planteatutako garapen-eremuak.

Hazkunde-eremuei buruzko LPPren zehaztapenak ez dira berdinak izan, eta horietako asko garatu gabe geratu dira.

Indarrean dagoen LPPa aldatu egin da Trukutxo-Amue eremurako, Corrugados Azpeitia Amue-tik Trukutxo-ra lekualdatzeko, eta horrela, Azpeitia barruan bizitegi-erabilerarako gune oso zentral bat libre uzteko. Gaur egun, Trukutxoko eremua dagoeneko urbanizatu da, 23,92 hektarea ditu, eta horietatik 15,18 okupatuta daude. Gainera, 39.330 m²-ko eraikigarritasun hutsa geratzen da jardura ekonomikoko erabileretarako. Etxebizitza babestuak hartzeko Amue eremuaren eraldaketa fisikoa oraindik ez da gauzatu.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

3.4.4.2 Arau-zehaztapenak

LPPko arauk 2. kapituluan (Kokaguneen sistema eta lurralde-eredua) jorratzen dute finkapen-sistema, honako egitura honen arabera:

- 2_A_ Hirigune nagusiak indartzea eta lurraldea berrrekatzea
 - o Arauen 2.15 artikulua lau lurralde-eremu mugatzen ditu, honako mapa honen arabera:

Graf 53. 2006ko LPPan planteatutako garapen-eremuak.

- o 2.16. artikulua: lehendik zeuden hiriguneen erabilera optimizatzea ezartzen du, Orio, Zarautz, Zumaia-Aroa, Azpeitia eta Azkoitiko herriguneak trinkotzearen bidez.
- o 2.17 artikulua: lurraldea berrrekatzea proposatzen du, Ekialdeko Kostan eta, batez ere, Mendebaldeko Kostan eraikitzeko ahalegina dinamizatuz, eta Iraurgiko biztanleriaren

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

pisua sendotzea, erdialdeko kostaldean erritmo geldiagoak berreskuratuz. Hazkunde-gaitasun hauek planteatzen dira:

- Zumaia: hazkunde selektiboa, 400 etxebizitza
 - Zestoa (Arroa): hazkunde selektiboa, 300 etxebizitza
 - Orio: Habitat alternatiboa, 300 etxebizitza
 - Azkoitia: hazkunde selektiboa, 150 etxebizitza
 - Azpeitia: hazkunde selektiboa, 150 etxebizitza
- 2.18 artikulua: bi hiri-berroneratze mota definitzen ditu, birgaitze integrala eta hiri-eraldaketa.

Birgaitze integrala	Aiako Gune Historikoa. Orioko Gune Historikoa. Zarauzko Gune Historikoa. Getariako Gune Historikoa. Zumaiaiko Gune Historikoa. Zestoako Gune Historikoa. Aizarnako Gune Historikoa. Azpeitiako Gune Historikoa. Azkoitiako Gune Historikoa. Zarauzko Zalbide zahar auzoa. Zarauzko Zelaiondo auzoa.	Hiri-eraldaketa	Salberdin Zarautzen. Egoalde Zarautzen. Indaux Getarian. Txikiardi Zumaian. Narrondo Zumaian. Rezola Arroa-bekoan, Zestoa. Soreasu Azpeitian. Azpeitiko zezen-plazaren inguruak. Insausti Azkoitian.
---------------------	---	-----------------	--

- 2_B_ Lurralde-kategorizazioa: eraikuntza- eta erabilera-erregimena ezartzen du hiri-eremu garatuetan eta garapen berrikoetan, bai eta hiri-garapenik gabeko eremuetan ere, non urbanizazio-lurzorua babesten den paisaia-balioengatik eta lurralde-ereduan txertatzeagatik.
- 2_C_ Bizitegi-kuantifikazioa eta etxebizitzaren arloko zehaztapenak:
 - 2.24 artikulua: etxebizitzaren premiaren kuantifikazioari heltzen dio. Babes ofizialeko 3.900 etxebizitza antolatzea planteatzen da, guztira egin beharreko 11.500 etxebizitzatitik, eta beste 500 birgaitzeko esku-hartzeetatik. Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetatik abiatuta (1999ko LPPa onartu zenean) egindako kalkulua modulatu egin da, Zarautzeko udalerrirako kontuan hartu beharreko gehieneko hazkunde demografikoa % 0,4ra mugatuz, eta familia-tasaren gehieneko murrizketa oinarri-urtetik 0,30eko mugara arte. Udalerrira bereizitako zurruntasun-koefizienteak ezarri dira, gehienez 0,50 Aizarnazabalen eta Beizaman, ondoren 0,40 Errezilen, 0,25 Azkoitian, Getarian, Orion, Zestoa eta Zumaian, 0,2 Azpeitian eta 0,12 Zarautzen. Bigarren bizilekuaren arloko eredia dela-eta, ez da egoitza-eskaintza handiagorik aurreikusten. Habitat alternatiboko etxebizitzaren ahalmen erantsiak aurreikusten dira Elkanon eta Olaskoegian (Aia), 200 unitaterekin; Oikian (Zumaia), 50 unitaterekin, eta Madariagan (Azkoitia), 30 unitaterekin.
 - 2.25 artikulua: etxebizitza-arloko tipologiei eta dentsitateari buruzko xedapenak ezartzen ditu, dentsitate altuko bost esku-hartze estrategiko eta dentsitate txikiko garapenetarako hamaika kokaleku zehaztuz. Babes ofizialeko etxebizitzaren gutxieneko aurreikuspenak hurrengo taulan adierazten dira, eta BOEei dagokienez, udalerriararen arabera ere bereizten dira.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Eremua	BOE zk. minimoa	Etxebizitza berrien zk. totala
Iraurgi	1.200	3.600
Ekialdeko kosta	300	1.100
Erdialdeko kosta	1.200	4.100
Mendebaldeko kosta	1.200	2.700

- 2_D_ Jarduera ekonomikoetarako lurzoruen kuantifikazioa eta jarduera ekonomikoetarako lurzorua prestatzeko proposamenak
 - o Epe laburrerako eta eskala handiko hiru esku-hartze estrategiko aurreikusten dira (Sansinenea, Arroa-Zestoan), hirugarren sektorerara eta zerbitzuetara bideratuta (Artiko ekialdea Zarautzen) eta eskala handiko erreserba (Iraeta Zestoan).
 - o Lurralde-eremuen arabera, honako jarduera hauek proposatzen dira:
 - Iraurgi: Urrestillako industria-ardatza, Azkoitiko mendebaldea (Oñartxo, Izarre Jandalo, etab.), Balenziaga, Zestoako hirugarren sektorea: hiribildu termala eta kulturala
 - Ekialdeko kostaldea: Garapen tertziarioak Orioko ipar zabalgunean
 - Erdialdeko Kostaldea: Zerbitzuen sektorearekin lotutako hirugarren sektoreko jarduerak garatzea Zarautzen (Artiko-Asti) eta Munantxoko industrialdean.
 - Mendebaldeko kostaldea: Sansinenea eta Oikiako poligonoak, eta Iraetako erreserba.
 - o Udal-mailan, honako kategorizazio hau ezartzen da:
 - "Lehentasunezko interesa" duten udalerrriak: Azkoitia, Azpeitia, Zarautz, Zestoa eta Zumaia.
 - "Hazkunde ertaineko" udalerrriak: Aia, Getaria, Orio eta Aizarnazabal.
 - "Garapen txikiko" udalerrriak: Beizama eta Errezil.
 - o Eremu funtzionalean ez da tamaina handiko merkataritza-ekipamendu berririk ezartzea aurreikusten, eta, ondorio horietarako, lurralde-eremuko merkataritza-zuzkidura gisa identifikatzen dira Orioko, Zarauzko, Zumaiaiko, Azpeitiko eta Azkoitiko hiriguneak, bai eta Zarauzko eta Azkoitiko hiri-zentralitate txikiagoko merkataritza-guneak ere. Merkataritza- eta turismo-ondorioetarako, honako kategorizazio hau ezartzen da:
 - "Lehentasunezko interesa" duten udalerrriak: Aia, Azkoitia, Azpeitia, Getaria, Orio Zarautz, Zestoa eta Zumaia.
 - "Hazkunde ertaineko" udalerrriak: Beizama, Errezil eta Aizarnazabal.

Era berean, hiri-habitatarekin lotutako gaiak jorratzen dira 4. kapituluan (Ekipamenduak eta espazio libreak), honako egitura honekin:

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

- 4_A_ Interes komuneko ekipamendu eta espazio libreak. Honako proposamen hauek barne hartzen ditu:
 - o Kultur sareko esku-hartze estrategikoak Zarautzen, Loiolan, Getarian, Ekainen, Irikaitzen, Altxerrin eta Zestean
 - o Loiolako basilika eta haren ingurunea indartzea
 - o Azkoitiko Lanbide Heziketari lotutako irakaskuntzako ekipamendua finkatzea, eta lehen hezkuntza 100 biztanletik gorako gune guztietan zabaltzea, beste ikastetxeren batetik 3 km baino gehiagora.
 - o Asti eta Zumaian kirol-instalazioak finkatzea eta Iraetan kirol-ezarpen bat garatzea.
 - o Ekipamenduen sare orokorra, barreiatutako kokaguneen sareko oinarrizko ekipamenduak eta Eremu Funtzionalaren zerbitzurako ekipamenduak sendotzea.
- Lurralde kategorizazioa, goian aipatutako kategoria bakoitzerako eraikuntza- eta erabilera-erregimenak islatzen dituena.

3.4.4.3 Etxebizitza-lurzoruaren eta jarduera ekonomikoen gaitasunen bilakaera udal-plangintzan, LPParen aurreikuspenei dagokienez

LPPak, aurreko puntuetan azaldu den bezala, hazteko gaitasun handia planteatzen zuen, baina ez da neurri handi batean estali. Bizitegi-lurzoruaren kasuan, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenak etorkizunean egingo duen bizitegi-ahalmenaren zenbatespenak 10.132 etxebizitzako gehieneko edukiera planteatzen du Urola Kostarako, baina indarrean dagoen plangintzaren ahalmenak 7.341 dira dagoeneko, eta beraz, ahalmen horren zati handi batek ez luke lurzoruaren sailkapen berririk behar.

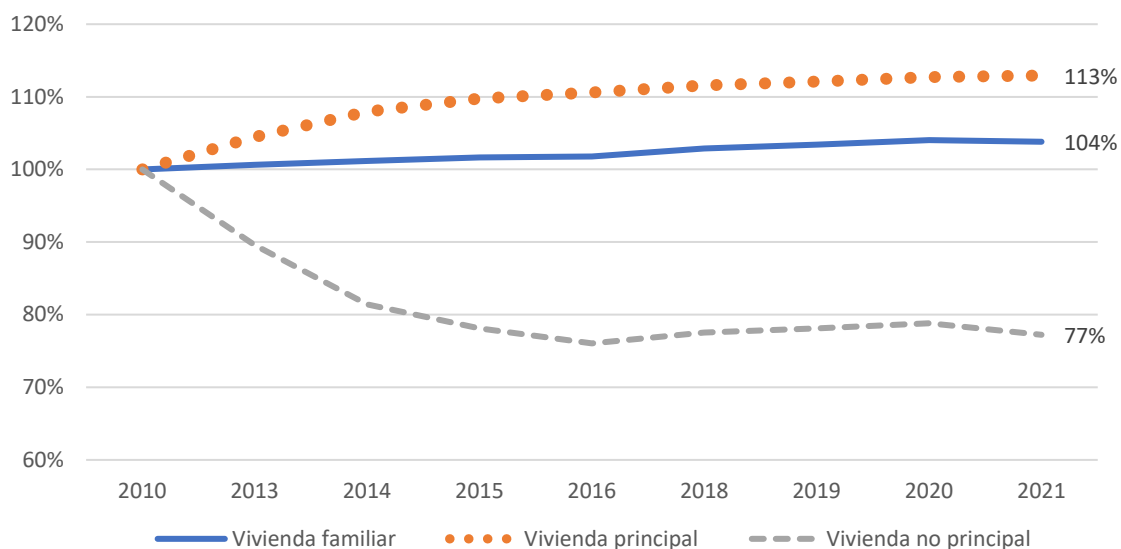
	Egikaritzeke dauden etxebizitzaren kopurua						
	Lurzorua (ha)	Dauden etxebizitzak	Libreak	BPE	Totala	Egikaritu beharreko eraikigarritasuna (m ²)	Etxebizitza zk. totala
UDALPLAN 2022	534,93	33.588	4.895	2.446	7.341	803.400	40.929
UDALPLAN 2006	487,88	31.711	2.643	681	3.324		35.035
Aldaketa	+9,6%	+5,9%	+85%	+259%	+120%		+16%

Graf 54. LPParen indarraldian udal-plangintzan sailkatutako bizitegi-lurzoruaren ahalmenaren bilakaera. Geuk egina, UDALPLANen datuen arabera.

Esan bezala, Euskadiko Etxebizitza Estatutuaren arabera, 2010 eta 2021 bitartean Eremu Funtzionalean 1.331 etxebizitza gehiago izan dira (+%4), eta nagusiak ez diren etxebizitzaren kopurua, berriz, murriztu egin da 2.045 urtean (-%23).

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 55. Etxebizitza nagusiaren eta ez-nagusiaren arteko fluxuak 2010etik Eremu Funtzionalean. Geuk egina, Euskadiko Etxebizitza Estatistikako datuen arabera.

Jarduera ekonomikoetarako lurzorua arloan ere bada ahalmen huts garrantzitsu bat.

	Lurzorua (ha)	Okupatutako azalera (ha)	Azalera hutsa (ha)	Egikaritu beharreko eraikigarritasuna (m ²)
UDALPLAN 2022	549,82	391,70	158,10	711.700
UDALPLAN 2006	472,62	311,12	161,50	
Aldaketa	+16%	+26%	-2,2%	

Graf 56. Jarduera ekonomikoaren lurzoru-gaitasunen bilakaera LPParen indarraldian. Geuk egina, Udalplaneko datuen arabera.

Gogorazi behar da jarduera ekonomikoetarako eta merkataritza-ekipamenduetarako lurzoru publikoa sortzeko LPSa 2004an onartu zela behin betiko, eta beraz, haren zehaztapenak 2006ko LPPan sartuta daudela ulertzen da.

3.4.4.4 Programatutako ekintzen gauzatzea

Jarraian, programatutako ekintzen gauzatze-egoera laburbiltzen da. Ekintza horiek LPPa gauzatzeko programaren "Lurzorua prestatzea" atalean sartuta daude eta, oro har, eskasa izan da.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Ekintza	Iragankortasuna	Egoera
ORIOKO IPARRALDEKO ZABALGUNEA	1.-3. Laurtekoak	EGINA
ZARAUZKO HIRI-BERRONERATZEA	1.-3. Laurtekoak	PARTZIALA. HAPOK berroneratzea aipatzen du helburu gisa; 2011ko maiatzean, alde zaharra birgaitzeko plan bat onartu zen.
ZUMAIAKO HEGOALDEKO ZABALGUNEA	1.-3. Laurtekoak	PARTZIALA, zati txiki bat baino ez trenbidearen mendebaldean, LPPa onartzen den unean martxan dagoena.
AZKOITIKO HIRI-GARAPENA	1.-3. Laurtekoak	PARTZIALA, oso txikia.
AZPEITIKO HIRI-GARAPENA	1.-3. Laurtekoak	PARTZIALA, errepidearen hegoaldean bakarrik, Loiolarako ardatzean.
AKTIB.EKONOMIKOAK (Sansinenea)	1. Laurtekoa	BURUTUA, alde aurretik hasita.
AKTIB.EKON. ERRESERBA (Iraeta)	3.-4. Laurtekoak	EZ DA GAUZATU
MUNANTXOKO INDUSTRIA GARAPENA	1.-2. Laurtekoak	GAUZATUA, alde aurretik hasita.
OIKIAKO INDUSTRIA GARAPENA	1.-2. Laurtekoak	PARTZIALA. 2021ean SPRILUREk Oikiako poligonoaren berrurbanizazioa kontratatu zuen
URRESTILLAKO INDUSTRIA GARAPENA	1.-2. Laurtekoak	Bide berria sortu da, gutxi gehiago.
ARTIKOKO EKIALDEKO HIRUGARREN MAILAKO ARLOA	1.-2. Laurtekoak	GAUZATU GABEA

3.5 Paisaia, kultura- eta natura-ondarea eta baliabide turistikoak

3.5.1 Paisaia

Urola Kostako Eremu Funtzionaleko Paisaiaren Katalogoak hierarkia-maila handiagoko paisaia-eremu baten parte gisa aurkezten du lurralde hori: itsasertzeko paisaia atlantikoa.

Urola Kostako paisaiek ezaugarri espezifiko batzuk dituzte, eta itsasertz atlantikoko paisaia-eremuaren zati handi batean birkokatzen dira. Honako hauek dira:

- a) Klima epel eta hezea urte osoan, urtaro lehorrik gabe. Bi alderdi horiek baldintzatzen dute Europa erdialdeko afinitate biogeografikoko landaredi hostogalkorra egotea, eta neguko hostoak galtzearen ondorioz, urtaroen arteko kontraste handia dago. Basoak trinkoak dira ondo kontserbatuta daudenean, eta zuhaitz handiak dituzte, hala nola haritzak eta pagoak, lurzoruko sakon eta eboluzionatueta ondo hazten direnak.
- b) Erliebe malkartsua, non mendiak lur lauen gainetik dauden. Garaiera txikiko mendilerroak kostaldetik gertu daude, eta pantaila gisa jarduten dute hezetasunez betetako itsas airearen aurrean. Ibar estuak eta ahokatuak oso ur-ibilgu energetikoek landu dituzte material bigunetan. Ur-ibilgu horiek sekulari aprobe txatu dira, beren ertzetan kokatu diren industriei indar eragilea

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

emateko. Itsasertzeko mendilerroen oinetan ere sakonune eta lautada estuak daude; denbora luzez espazio inospitoak izaten dira, aintzirak eta padurak daudelako, hiri-hedapenaren ondorioz.

- c) Itsasoaren eragin errepikaria: Kantauri itsasoaren eragin fisikoaz gain (klima eta atmosfera espezifikoak sortzen baititu, paisaia-ukiezinen parte dena), itsas- eta arrantza-jarduerek bizi-genero eta kostaldeko paisaia komunak modelatu dituzte.
- d) Landa-paisaia, egitura sekularra duena: baserria, familia-unitatea eta ingurunearen ustiapen integrala, nekazaritza, abeltzaintza eta basogintzako ekoizpena barne hartzen dituena. Landazabal atlantikoko paisaia sortu zen baserria landa-eremuaren erakunde antolatzaile gisa eratu zelako, Erdi Arotik aurrera aldatu gabe.

Gaur egun, landazabal atlantikoko paisaiaren ezaugarri diren egitura asko aldatzeko edo ordeztzeko prozesuan daude, gaur egungo dinamiken eta prozesuen eraginpean, besteak beste:

- Landa-exodoa, hiribildu eta hirien aldeko landa-eremuak hustu dituena. Landa-ingurunetik hirira emigratzea landa-paisaiaren egitura eta funtzio sekularrak galtzearen arrazoia da.
- Urbanizazio lausoa, lurraldean bizitegi-eraikinak sakabanatzea eragin duena, merkataritza- eta industria-poligonoen ondoan.
- Bide-azpiegituren sare trinko bat garatzea, hiri-inguruko eta landa-eremuko paisaia berriak sortzea ekarri duena, nortasun eta diskurtso propiorik gabe.
- Hondartzako turismoa, itsasertzeko fatxada eraldatzeko motorra izan dena. Denbora luzez espazio marjinalak bizitegi- eta zerbitzu-eremu bihurtu dira, goranzko sektore ekonomikoaren bultzadaren pean.

Urola Kostako Eremu Funtzionaleko Paisaiaren Katalogoak hamar Paisaia Unitate bereizten ditu. Unitate horiek paisaiaren aldetik koherenteak dira, eta paisaia babesteko, kudeatzeko eta antolatzeko araubidea ezartzea komeni da. Unitate horiek LPParen 2. Aldaketak onartu ditu, paisaiaren zehaztapenei dagokienez, eta honako hauek dira:

1. Urola Kostako itsasertza
2. Oriako kostaldea
3. Urola Beherea
4. Pagoeta
5. Andatza
6. Izarraitz
7. Azkoitia-Azpeitia arroa
8. Hernio mendigunea
9. Irukurutzeta eta Samiño mendilerroak
10. Beizamako mendiak eta haranak

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Bestalde, Eremu Funtzionalean Paisaia Interes Bereziko 34 Eremu (PIBE) identifikatzen dira, eta horietarako Paisaiaren Ekintza Planak egitea gomendatzen da, paisaia babesteko, kudeatzeko eta antolatze jarduketak zehazteko. PIBE horiek LPPren 2. aldaketan onartu dira, paisaiaren zehaztapenei dagokienez, eta honako hauek dira:

- a) Naturagune babestuei lotutako eremu bikainak
 1. Pagoetako parke naturala eta kontserbazio bereziko eremua
 2. Ernio-Gatzumeko KBE
 3. Garate-Santa Barbarako KBE
 4. Iñurritzako KBE
 5. Izarraitzeko KBE
 6. Orioko itsasadarreko KBE
 7. Urolaren itsasadarreko KBE
 8. Deba-Zumaia itsasertzeko biotopo babestua
 9. Iñurritzako biotopo babestua
 10. San Anton
 11. Granada
 12. Murumendi

- b) Naturagune babestuekin loturarik ez duten eremu bikainak
 1. Zumaia-Getaria-Zarautz kostaldea
 2. Askizu-San Prudentzio
 3. Artadi
 4. San Martin
 5. Kukuarri-Itxaspe
 6. Sastarrain-Ekaingo ingurunea
 7. Akoa bailara
 8. Sañu-Etumeta
 9. Madariaga
 10. Urrategi
 11. Loiola
 12. Errezilgo harana
 13. Oñati

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

14. Martiriak
 15. Atxumariaga-Aratz Erreka
 16. Beizama
 17. Nuarbe-Ibaieder urtegia
- c) Giza jardueraren paisaia-inpaktua
1. Zumaia hiri-ingurua
 2. Zarauzko hiri-ingurua
 3. Ubegun-Santioerreka
 4. Zestoako hiri-ingurua
 5. Ibaieder ibaiaren ertzak

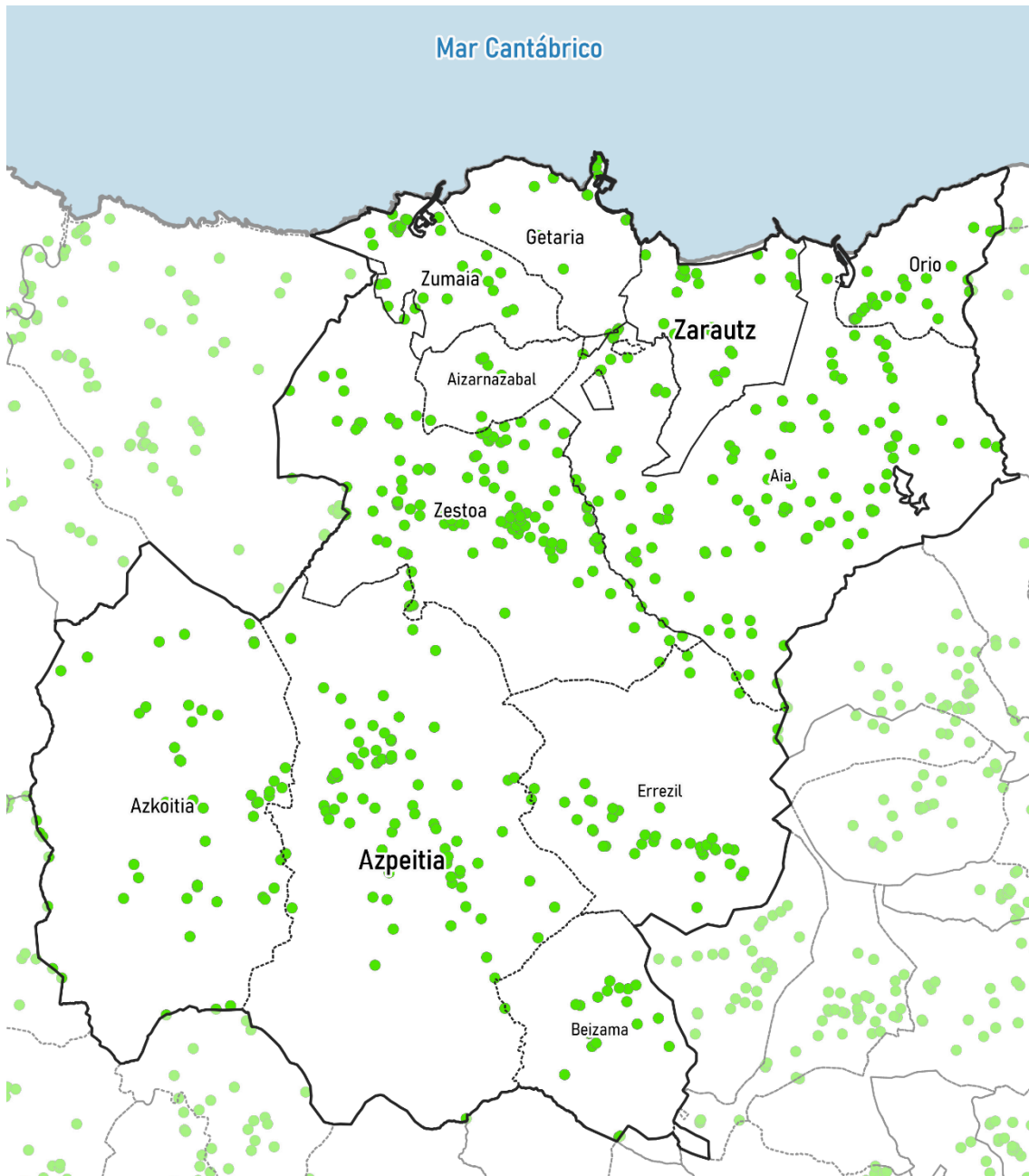
3.5.2 Ondare naturala eta kulturala

Urola Kostako LPPren esparruko kultura-ondareak honako elementu interesgarri hauek ditu:

- 35 elementu monumentu gisa katalogatuta (erlijio-eraikinak, jauregiak, etxeak, dorretxeak, baserriak)
- 8 monumentu-multzo (Zumaia, Getaria, Zarautz, Orio, Zestoa, Aia, Azkoitia eta Azpeitiko hirigune zaharrak)
- 32 megalito (trikuharriak eta tumuluak)
- Aztarnategi arkeologikoak duten 4 haitzulo
- Donejakue bidea
- Askizu eta Santa Barbarako galtzada erromatarrak
- Industria-ondarea: burdinolak, errotak, karobiak, meategi zaharrak, ontziola historikoak, eraikin bereziak, garbategiak.
- Baserri sakabanatuak

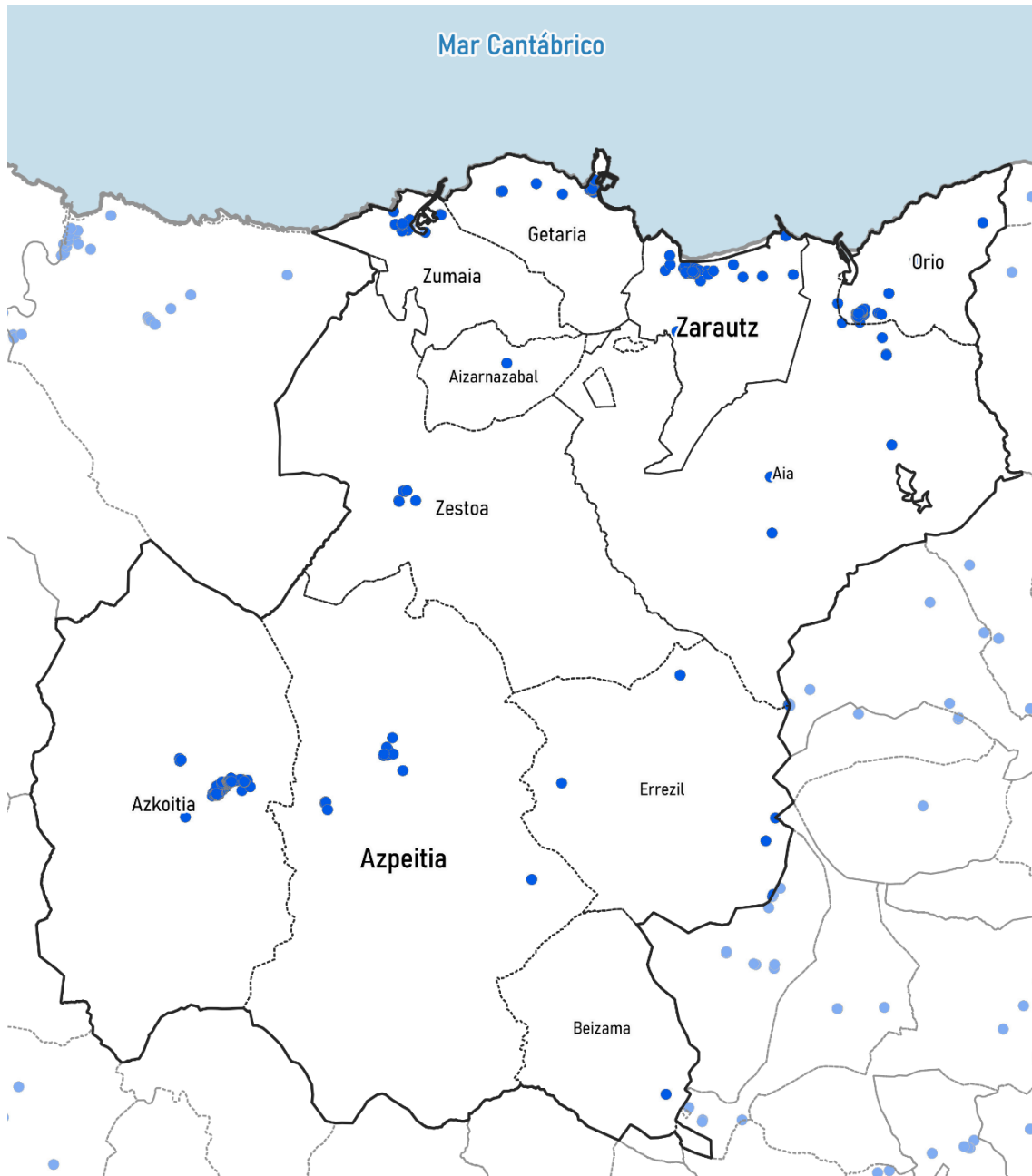
Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 57. Urola Kostako eremu funtzionaleko ondare arkeologikoa osatzen duten elementuen lurralde-banaketa.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 58. Urola Kostako eremu funtzionaleko ondare eraikia osatzen duten elementuen lurraldebanaketa.

Natura-ondarea honako hauek osatzen dute: espezie endemiko edo mehatxatuek, baso autoktono garrantzitsuek, ondo kontserbatutako zuhaitzi-galeriek, baso erlikitsuen, harkaitzen, kostaldeko hareatzen, labarrek, padurek, dunek, hondartzek, itsasadarrek, estuarioek eta interes geologiko-geomorfologikoa eta paisajistikoa duten eremuek.

Elementu horietako batzuk naturagune babestuen sareari dagozkio:

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

- Pagoetako Parke Naturala
- Biotopoak: Deba-Zumaia, Iñurritza
- Zuhaitz bereziak: Aizarnazabalgo artea, Getariako artelatza eta Pagoetako hagina (Aia)
- Natura 2000 Sarea: Urolako Itsasadarra KBE, Garate-Santa Barbara KBE, Iñurritza KBE, Oriako Itsasadarra KBE, Izarraitz KBE, Pagoeta KBE, Hernio-Gazume KBE.
- Euskal Kostaldeko geoparkea

3.5.3 Baliabide turistikoak

Paisaia eremu funtzionalaren identitate-elementuetako bat da, eta kultura- zein natura-ondarea osatzen duten elementu guztiek osatzen dute, aurreko azpiatalean aztertu den bezala.

Kostaldeko udalerriek Eremu Funtzionalako turismo-aktibo gehien eskaintzen dituzte, Donejakue Bideak lotuta. Horien ezaugarri nagusiak hondartzak, itsaslabarrak eta portuak dira, eta aberastasun gastronomikoa dute, batez ere parrillako arraina edo txakolina, jatorri-deitura propioa duena. Udalerrika, hauek dira erakarpenturistiko gisa funtzionatzen duten lekuetako batzuk:

- Zumaia: Euskal Kostaldeko Geoparkeko itsaslabarrak, hirigune historikoa, Ignacio Zuloaga Kultur Gunea.
- Getaria: Cristobal Balenciaga museoa, San Salvador eliza, hirigune historikoa (multzo historiko bezala deklaratu).
- Zarautz: hondartza eta itsas pasealekua, hirigune historikoa (multzo historiko bezala deklaratu), Monumentu Multzo Arkeologikoa.
- Aia: Pagoetako Parke Naturala, hirigune historikoa, Agorregiko burdinola eta errotak.
- Orio: Goiko Kale-Hirigune Historikoa (multzo historiko bezala deklaratu), Donejakue Bidearen Interpretazio Zentroa.

Eremu funtzionalaren barnealdea Gipuzkoako Lurralde Historikoaren erdi-erdian dago, eta inguru naturalak eta eraikin handi batzuk ditu bereizgarri. Udalerrika, hauek dira erakarpenturistiko gisa funtzionatzen duten lekuetako batzuk:

- Azkoitia: Jorge Oteizaren frontoiak eta multzo historikoaren kategoriara iritsi gabe, BIC izendatutako eraikin ugari biltzen dituen alde zaharra.
- Azpeitia: Santutegia eta Loiolako Basilika, Trenbidearen Euskal Museoa, eta Alde Zaharra, Azkoitikoan bezala, balio handiko eraikin ugariekin.
- Zestoa: Ekainberri (Ekaingo haitzuloaren erreplika, UNESCOk Gizadiaren Ondare izendatu duena), Lili Jauregia, hirigune historikoa.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.5.4 Tratamendua 2006ko LPPean

3.5.4.1 *Problematikaren kontzeptualizazioa*

2006an onartutako lurralde-plangintzak paisaiarekin lotutako hainbat gomendio biltzen ditu, batez ere ingurune fisikoaren antolamenduaren eremuan. 2018an onartutako Planaren aldaketarekin, paisaiari buruzko zehaztapenak sartzeko, Paisaiaren Europako Hitzarmenaren espiritua LPPra lekualdatzen da, paisaiaren dimentsio espezifiko bat sartzeko. Dimentsio horrek kontuan hartzen ditu biztanleriak hautemandako espazio guztiak, naturguneetatik hasi eta hiriguneetara arte, non paisaiak garrantzi berezia hartzen duen ondarearen zati gisa, eta horiek babesteak inguruneko bizi-kalitatea hobetzen laguntzen du.

VII.8. atalean, 2006ko LPPak kultura-ondarearekin lotutako proposamenak jasotzen ditu. Ildo horretan, Planak bere edukian sartzen du eremu funtzionalean interesekotzat deklaraturako eta kalifikaturako kultura-ondareko elementuei aplikatu beharreko araudia, hargatik eragotzi gabe deklarazio hori denboran zehar hedatzea ondare eraikiaren, urbanizatuaren eta arkeologikoaren beste elementu batzuetara. Gainera, proposamenak Loiolako basilikaren eta Ekain eta Irikaitzeko historiaurreko aztarnategien babes berezia eta balioa nabarmentzea jasotzen du, ikuspegi kultural eta sozioekonomiko bikoitzetik.

Natura-ondareari dagokionez, LPPk ondare mota horretako eremutzat eta elementutzat hartzen ditu natura-intereseko eremu guztiak, batez ere espezie endemikoak edo mehatxatuak, baso autoktono garrantzitsuak eta ondo kontserbatutako baso-galeriak dituztenak, bai eta baso erreliktoetatik, harkaitzetatik, kostaldeko hareatzetatik, itsaslabarretatik, paduretatik, dunetatik, hondartzetatik, itsasadarretatik, estuarioetatik eta interes geologiko-geomorfologikoko eta paisaia-intereseko eremuetatik isolaturako orbanak ere.

Aisiarekin eta turismoarekin zerikusia duten jarduerak indartzea, dela zuzkidurakoak soilik, dela hirugarren sektoreko ezaugarriak dituztenak, eremu funtzionalerako interes komuneko ekipamenduen eta espazio libreen kokapenaren deskribapenean sartzen da.

3.5.4.2 *Arau-zehaztapenak*

2006ko lurralde-planaren araudiak aipamen bakarra egiten dio nekazaritza-ekosistemak eta paisaiak zaintzeari, nekazaritza-intereseko eremuei buruzko 2.5 artikularen d atalean. LPParen aldaketak, paisaiaren zehaztapenei dagokienez, bere antolamendu-arauak ditu. Ez dago paisaiari buruzko informazio- eta antolamendu-planorik.

Kultura-ondareari dagokionez, 2.39 artikulua ezartzen du udal-plangintzari dagokiola bere katalogoetan sartu beharreko ondare eraikiaren elementuak zehaztea eta horien gaineko jarduketara-araubidea bere arauetan arautzea, arlo horretako legeria sektoriala aplikatzeari kalterik egin gabe. Era berean, 2.40 artikulua intereseko eremu arkeologikoetan aplikatu beharreko araubidea zehazten du. Natura-ondareari dagokionez, eta plangintzaren memoriak ondare horri buruz egiten duen definizioa kontuan hartuta, araudiak zehaztapen ugari jasotzen ditu 2.11.etik 2.14.era bitarteko artikuluetan definitutako jarduketara-proposamenen barruan.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Baliabide turistikoei dagokienez, 2.27.4 artikulua arau-zehaztapenak jasotzen ditu udalerrien arabera, ezarpen turistikoei dagokienez. Ezarpen horiek hiri-eremu nagusiak trinkotzeko eta indartzeko helburu orokorraren esparruan garatu beharreko ekintzekin batera integratuko dira, baita aurreikusitako ekipamendu estrategikoen garapenekin batera ere. Gainera, jarduera ekonomikoak ezartzeko lurzorua prestatzeko planteatzen diren ekimenen artean, 2.28 artikulua Zarautz, Getaria, Zumaia, Zestoa, Loiola eta Orioko zenbait inguruneren turismo-antolamendua edo -garapena hartzen du kontuan.

3.5.4.3 Programatutako ekintzen gauzatzea

LPPa gauzatzeko programaren ekipamendu eta espazio libreen atalean jasotako ekintzen emaitzak islatzen dira hemen. Kasu batzuetan, ebaluazioa konplexua da; izan ere, Zestoako Villa Termalen kasuan, adibidez, ez da aldaketarik ikusten lotutako obra publikoaren mailan, baina baliteke eragile pribatuek kudeatutako instalazioen bilakaera bat gertatu izana.

Ekintza	Iragankortasuna	Egoera
ORIOKO HONDARTZAREN INGURUA	1.-2. Lurtekoa	GAUZATUA
ZUMAIKO HONDARTZAREN INGURUA (Santiago)	1.-2. Lurtekoa	BURUTU GABE
ZESTOAKO HIRIBILDU TERMALA	1.-2. Lurtekoa	BURUTU GABE
ZARAUZKO KULTUR ETXEA	1.-2. Lurtekoa	BURUTU GABE
GETARIAKO ELAKNO ZENTROA	2.-4. Lurtekoa	BURUTU GABE
EKAINGO PARKE TEMATIKOA	1. Lurtekoa	GAUZATUA
IRIKAITZEKO PARKE TEMATIKOA	2. Lurtekoa	BURUTU GABE
LOIOLAKO DOKUMENTU-ZENTROA	1.-2. Lurtekoa	BURUTU GABE
IRAETAKO KIROL-PARKEA	1. Lurtekoa	GAUZATUA
EZKABASOKO PARKE NAGUSIA	2.-3. Lurtekoa	BURUTU GABE
ALTXERRI (Aztarnategi arkeologikoaren parke tematikoa)	3.-4. Lurtekoa	BURUTU GABE
LOIOLA, esparru libreak	1.-4. Lurtekoa	BURUTU GABE
ORIA IBAIAREN ITSASADARREKO PASEALEKUA (A8tik zintzilikatutako pasabidea)	1. Lurtekoa	BURUTU GABE
ZARAUTZ-GETARIA PASEALEKUA	1. Lurtekoa	GAUZATUA
NARRONDO ITSASADARRAREN PASEALEKUA	1.-2. Lurtekoa	GAUZATUA
AZPEITIA-AZKOITIAKO MONUMENTUEN ARDATZA	1.-2. Lurtekoa	PARTZIALA
UROLAKO KORRIDOREKO BIZIKLETA SAREA	1.-2. Lurtekoa	PARTZIALA

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.6 Baliabideen kudeaketa jasangarria

3.6.1 Ura

3.6.1.1 Baliabide hori historikoki ugaria izan da, eta haren kudeaketak kontuan izan behar du klima-aldaketa.

Kantauri Ekialdeko Demarkazio Hidrografikoaren Plan Hidrologikoaren (aurrerantzean, KEPH) berrikuspena urtarrilaren 24ko 34/2023 Errege Dekretuaren bidez onartu zen. Eremuko plangintza hidrologikoaren hirugarren zikloa da, eta Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioak egin du, Kantauri Ekialdeko Konfederazio Hidrografikoaren bidez, eta Eusko Jaurlaritzak, Uraren Euskal Agentziaren bidez. Eremu funtzionalaren eremuak Euskal Autonomia Erkidegoko Barne Arroen barruko lurraldeak hartzen ditu, hau da, hiriguneak eta zona antropizatuenak, Uraren Euskal Agentziaren kudeaketapean, baimenei dagokienez, eta erkidegoarteko arroak, tamaina txikiko eremuei eragiten dietenak ekialdeko ertzean.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

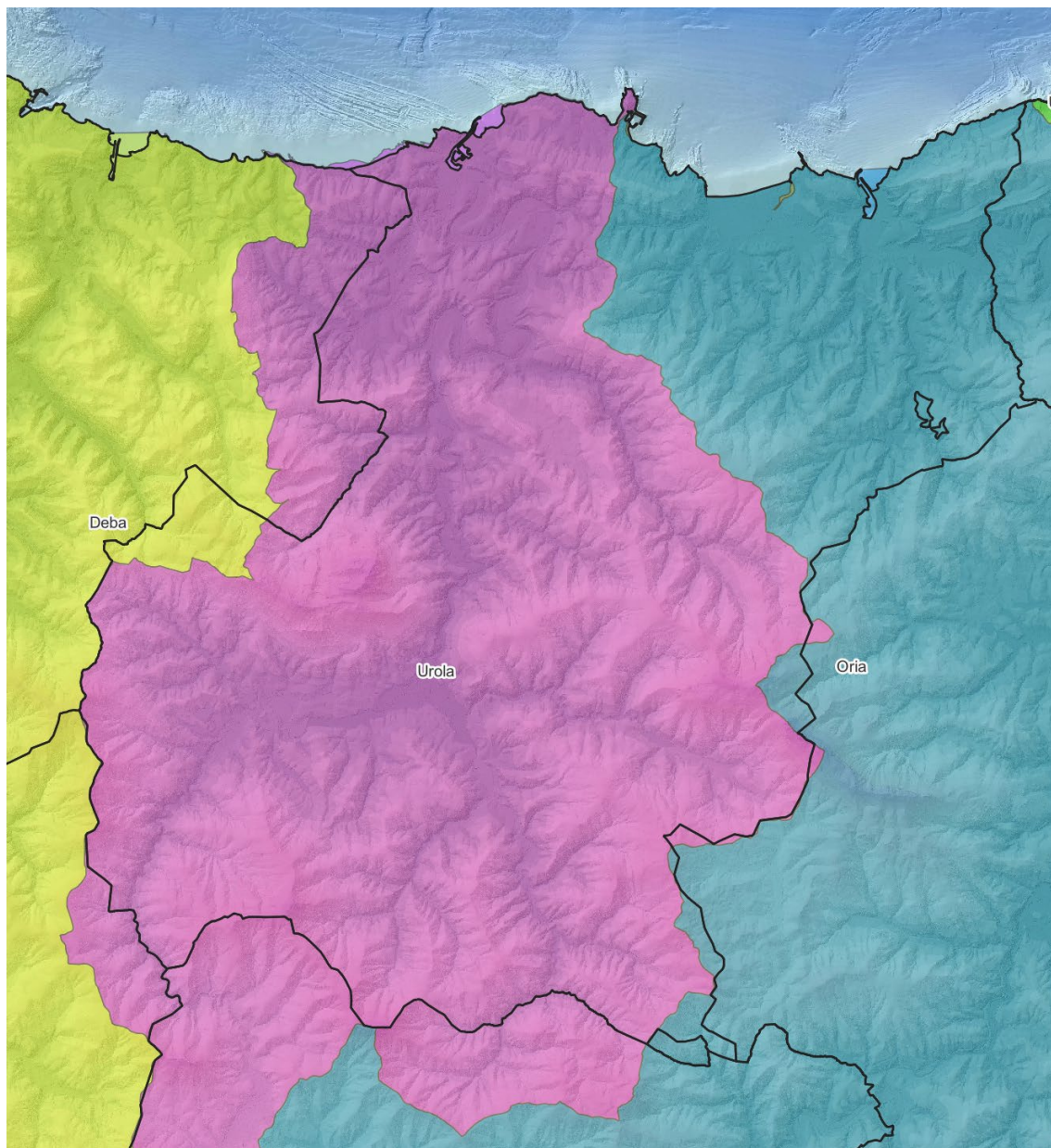

Graf 59. Erkidego arteko eta erkidego barruko arroak, LPParen eremuari dagokionez. Geuk egina, URAREN datuen arabera.

Unitate hidrologikoei dagokienez, Urolakoak hartzen du eremu funtzionalaren azalera handiena, eta bertan kokatzen dira Azpeitia, Azkoitia eta Zumaia hiriguneak; Oriakoan, berriz, Orio eta Getaria daude. Debako arroak eremu funtzionaleko proportzio txikia hartzen du, biztanle-gune handiei eragin gabe.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 60. Unitate hidrologikoak. Geuk egina, URAREN datuen arabera.

KEPHak azaleko ur-masen egoera ekologikoa ezaugarritzen du, eta Urolako tartea identifikatzen du Beduako meandroaren eta eremu funtzionalaren hegoaldeko mugaren artean, egoera moderatuan, eta Abendañoren bokalea egoera txarrean, Zarautzen; eremuko gainerako ibilgu handiak egoera onean daude. Lurpeko urak, oro har, egoera onean daude. Oro har, uste da barne-arroetako hornidura-bermeak egokiak direla, bai ur-kantitateari dagokionez, bai kalitateari dagokionez, eta ez dela beharrezkoa izango hiri-hornidurarako ur-bilketa esanguratsu gehiago egitea, baina komenigarria da hiri-hornidura nagusien kalteberatasuna murrizteko jarduketak egitea, gerta daitezkeen istripuen aurrean. Planak adierazten du garrantzia hartzen

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

dutela, oro har, uraren erabilera eraginkorrarekin lotutako eskaria kudeatzeko neurriek eta, bereziki, kontrolik gabekoen murrizketarekin eta banaketa-sareetako ihesak ezabatzearekin lotutakoak.

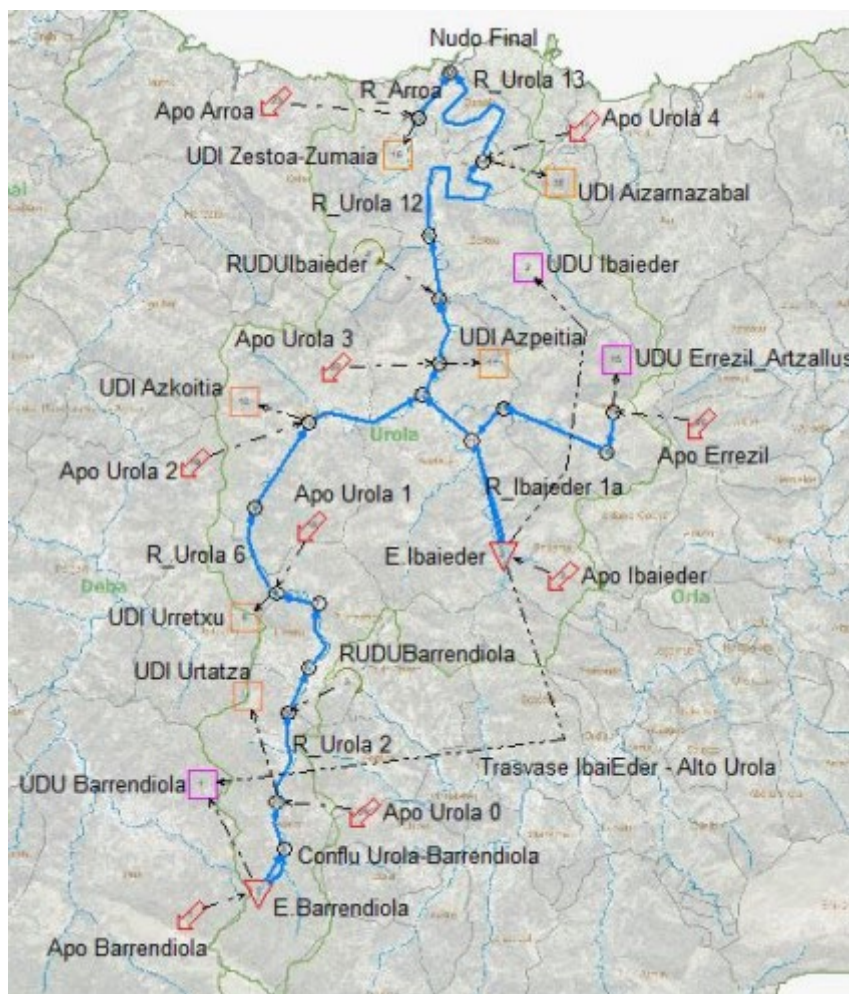
Betiere KEPHen arabera, eta egungo egoerarako, Urola ustiapen-sisteman (eremuaren mendebaldea hartzen du), hiri-eskari nagusiak (7,4 hm³/urte) Barrendiola eta Ibaieder urtegiak hornitzen dituzte, eta ez dute berme-arazorik, baina zenbait industria-eskaerek zenbait arazo izan ditzakete, gehienak oso puntualak. Oria ustiapen-sistemak eremu funtzionalaren ipar-ekialdean du eragina, eta Arriaran eta Ibiur urtegiak ditu UDUen beharrak bermatzeko. Hiri-eskaeren erronkan ere ez dago berme-arazorik, emari ekologikoak betetzea errespetatzen baita. Hala ere, UDI batzuetan hornidura ez dago erabat bermatuta emari ekologikoak betetzea arriskuan jarri gabe.

	UDU zk.	UDU eskaera (hm ³ /urte)	Berme bolumetrikoa	UDI zk.	UDI eskaera (hm ³ /urte)	Berme bolumetrikoa
Urola	3	7,42	100%	6	0,54	97,49%
Oria	10	8,48	100%	7	4,66	86,85%

Graf 61. Eremu Funtzionalari gaur egungo egoeran eragiten dioten ustiapen-sistemen emaitzen laburpena. HEU = hiri-eskariaren unitateak; IEU= industria-eskariaren unitateak. Geuk egina, PHCOren arabera.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 62. Urola sistemaren simulazio-eskema. PHCO-tik hartua.

Bi sistemetarako, KEPHak egoeraren simulazio bat egin du 2039an, klima-aldaketaren hipotesiak kontuan hartuta. Urola sistemaren kasuan, 2. hipotesiak, ezkorrenak, ekarpenak % 12,1 murriztea dakar klima-aldaketaren ondorioz, eta uste da ekarpenak gutxitzeak ez dakarrela hornidura-bermea okerragotzea, udalaz gaindiko sistemak defizitarioak ez diren sistema gisa mantenduz. Industria-eskarien kasuan, ekarpenen murrizketa handiagoak bermearen okertzea eragiten du.

	Baliabide hidrikoak			Izena	Jatorria eta erabilera	
	Esleitura (hm3/urte)	Itzulera (hm3/urte)	Garantia bolum (%)		%	Bolumena (hm3/urte)
HEU Ibaieder	5,885	4,708	100	Ibaieder urtegia	100%	5,885
HEU Errezil- Artzallus	0,02	0,016	99,56	Azaleko bilketak	100%	0,02
IEU Azkoitia	0,104	0,083	99,12	Urola ibaia	100	0,104
IEU Azpeitia	0,06	0,048	99,12	Urola ibaia	100	0,06
IEU Aizarnazabal	0,281	0,225	99,49	Urola ibaia	100	0,281
IEU Zestoa- Zumaia	0,021	0,017	85,86	Urola ibaia	100	0,021

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.6.1.2 *Hornidura*

Hornidura-sistema Azpeitiko Ibai-Eder urtegiak eta edateko ura tratatzeko estazioak osatzen dute. Urtegiak 11 hm³-ko edukiera du, eta edateko uren araztegiak 550 l/s-ko tratamendu-ahalmena du. Eskualdeko udalerrietara urtean 7 milioi litro banatzen ditu, urari aurreozonizazio-prozesuak, erreaktiboak nahasteko ganbera, dekantazioa, tarteko ozonizazioa, iragazketa, fluorazioa eta desinfekzioa aplikatuz. Presaren sistemaren bidez hornitzen dira Azkoitia, Azpeitia, Zestoa, Zumaia, Getaria, Zarautz, Orio, Aizarnazabal eta Aiako zati bat. Gainera, Aiako edateko uren araztegia (EUTE) hornitzen duten instalazio autonomoak daude, hirigunearen zerbitzura daudenak, baita beste instalazio autonomo batzuk ere, Beizamaz eta Errezilez gain ur gordina hornitzen dutenak.

3.6.1.3 *Saneamendua*

Hondakin-uren araztegia eta Azkoitia, Azpeitia eta Zestoako kolektoreak daude; hondakin-uren araztegia eta Zarautz, Orio eta Aiako kolektoreak; hondakin-uren araztegia eta Zumaiako kolektoreak; Getariako hondakin-uren araztegia; eta Beizamako hondakin-uren araztegia.

3.6.2 **Energia**

3.6.2.1 *2050 Gipuzkoako Jasangarritasun Energetikoaren Estrategia*

Gipuzkoako 2050erako Jasangarritasun Energetikoaren Estrategiak Estatuko plangintza, Euskadiko 2030erako Estrategia Energetikoa eta Klima Aldaketaren aurkako 2050erako Euskal Estrategia garatzen ditu lurralde historikoaren mailan. Kontuan hartzen du, halaber, 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa. Gipuzkoan, energia primarioaren ekoizpen osoa berriztagarria da, eta biomasa da nagusi, gutzitza % 74,8. Estrategiak teknologia berriztagarriek Lurralde Historikoan etorkizunean energia kudeatzeko duten zeregina planteatzen du, energia berriztagarrien hedapen-erritmoak eta sektoreen arabera murrizketekin kontsumo-agertokiak planteatuz. Berriztagarrien hedapena, erduan, autokontsumoaren hedapenarekin lotzen da.

Gipuzkoako Pobrezia Energetikoaren Behatokiaren datuen arabera, Lurralde Historiko osorako 2021eko datuekin, familien % 10,2k beren etxebizitzako elementuren bat birgaitu behar zuten.

3.6.2.2 *Urola Erdiko Energia Plana 2015*

Planaren energia-diagnostikoa 2009tik 2013ra bitarteko datuetan oinarritzen da. Aldi horretan, kontsumo elektrikoa % 75 murriztu zen eskualdean, Azpeitiko siderurgiaren jaitsieraren ondorioz, baina Azkoitiko industria-kontsumoaren igoera txikiak ez du konpentsatu. Hala eta gutxi ere, 2013an, eskualdean energia-kontsumoaren % 69 industrialaren zen, % 17 zerbitzuetakoa eta % 14 etxebizitzakoa. 2013an, gutzitza energia-kontsumoa 90.281,5 petrolio-tona baliokidekoa izatea zenbatetsi da (1.049.968.030 kWh), gehienak Azpeitian eta Azkoitian kontzentratuta, balio ia baliokideekin, eta bizitegi-kontsumoa urtean 146.995.524 kWh izanik.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

3.6.2.3 Urola Kostako Energia Plana 2022

Planaren energia-diagnostikoaren arabera, garraioa da eskualdean energia gehien kontsumitzen duena, batez ere gasolinaren bidez. Industriak elektrizitatearen % 39,7 kontsumitzen du, gero etxeko kontsumoak % 32 eta zerbitzuen kontsumoak % 28,1. 2019an, energia-kontsumo osoa 849.858.027 kWh zela kalkulatu zen. Eskualdeko energia berriztagarrien instalazioetan instalatutako potentzia 2014an 2.444 kW izatetik 2019an 2.794 izatera igaro da, eta instalazio horietan ekoiztako energia 2014an 2.832.263 kWh izatetik 2019an 3.238.744 izatera igaro da, biomassari dagokion potentzia instalatuaren laurdenekin.

3.6.2.4 Dagoen bizitegi-parkearen kontsumoa

Eremu funtzionaleko bizitegi-parkearen energia-kontsumoa aztertu da, katastroko datuetatik abiatuta, EESBEELE 2020ren esparruan garatutako metodologia aplikatuta (Espainiako Eraikuntzaren Sektoreko Birgaitze Energetikorako Epe Luzeko Estrategiaren 2020ko eguneratzea). Estrategia horrek, probintzia-mailan, eraikuntzen eta eraikinen adin-tarteen kluster tipologietarako identifikatzen ditu, honako hauek kontuan hartuta: aldagai klimatikoak, etxebizitzako m² eraiki bakoitzeko prestazio termikoak, kalifikazio energetikoa, kontsumo energetikoa (kWh urtean m² bakoitzeko) eta kontsumoa murrizteko potentziala, eraikuntzan esku hartzeko" menu "jakin batzuk aplikatzen badira. Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioak hiri-ataria kudeatzen du. Atari horretan, udalerrri osoen arabera eskura daitezke datu horiek, dagoeneko prozesatuta daudenentzat. Prozesamendu horren oinarria Ogasun Ministerioako Katastroko Zuzendaritza Nagusiaren katastro-formatua denez, dokumentu honetarako katastro-oinarriaren ustiapen bat egin da, Gipuzkoako formatuan, balio konparagarriak lortzeko. Balio horiek Donostiako udalerrikoekin egiaztatu dira, eta horretarako Urban3r plataformak dagokion artxiboa argitaratu du. Eragiketa honen helburua kontsumoa murrizteko potentziala kalkulatzeko denez, urtean etxebizitzaren azaleraren % 100 erabiltzea erabaki da, urteko balio agregatuetan urtarokotasuna edo kuantifikazioan nekez aplikatu daitezkeen beste parametro batzuk kontuan hartu gabe. Bestalde, datu-base horrek batez besteko balioak erabiltzen ditu, eta ez ditu kontuan hartzen eraikinen birgaitze energetikorako aurretiazko jarduketak posibleak; nolahi ere, kopuruak zenbatetsitakoen azpitik daude, bi mankomunitateen energia-planak gehituta.

Udalerria	Etxebizitza zk.	Etxebizitza m²	Egungo kWh urtean	kWh potentz. urtean	% murrizketa
Aizarnazabal	477	35.255	3.428.193	1.220.529	-64%
Aia	1.277	130.892	14.796.932	3.982.821	-73%
Azkoitia	5.725	487.824	43.878.225	13.577.682	-69%
Azpeitia	7.211	657.373	55.512.986	18.611.286	-66%
Beizama	167	11.795	1.666.763	411.634	-75%
Zestoa	1.943	170.505	16.982.956	5.283.756	-69%
Getaria	1.550	131.546	11.518.591	3.841.849	-67%
Orio	2.880	226.291	17.833.859	6.452.629	-64%
Errezil	495	39.223	4.954.586	1.341.346	-73%
Zarautz	11.658	920.696	73.310.199	23.912.922	-67%

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Udalerria	Etxebizitza zk.	Etxebizitza m ²	Egungo kWh urtean	kWh potentz. urtean	% murrizketa
Zumaia	4.738	406.480	32.441.972	10.848.010	-67%
Totala EF	38.121	3.217.880	276.325.262	89.484.464	-68%

Graf 65. Eremu Funtzionaleko udalerriei energia-eraginkortasunari buruzko Urban3r plataformaren metodologia aplikatzea. Geuk egina.

Emitza horien arabera, eremu funtzional osoan kontsumoa % 68 murriztea lor daiteke, egungo balioekin alderatuta, proposatutako neurriak aplikatzen badira. Murrizketarik handiena Beizamarena da (%75), eta txikiena, berriz, Aizarnazabalena eta Oriorena (%64). Udalerrien arteko alde horiek baloratutako kluster bakoitzean sartutako etxebizitza-eraikinen proportzioei dagozkie.

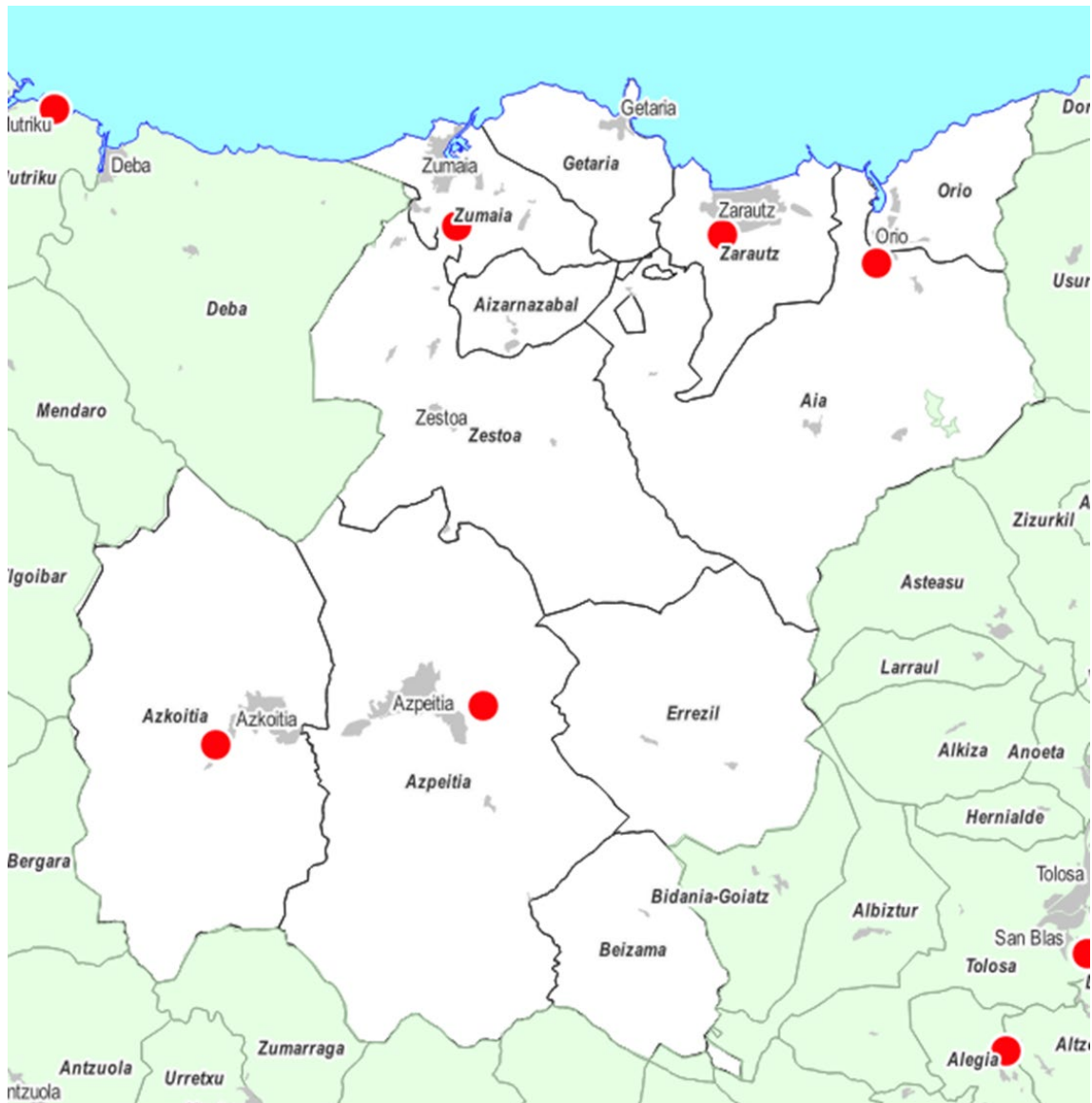
Graf 66. Berokuntzarako energia-kontsumoa, urteko kWh-tan, lurzatika, Zarauzko hirigune historikoan. Geuk egina, Gipuzkoako Katastroko datuen eta Urban3r atarian aplikatutako metodologiaren arabera.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.6.3 Ekonomia zirkularra

Ekonomia zirkularren kudeaketa bi mankomunitateek egiten dute: Urola Kostak 44.235 biztanle hartzen ditu eta hiri-hondakinak eta Urtetako eskualde-zabortegeia kudeatzen ditu, eta Urola Erdiko Lapatz SA enpresa publikoaren bidez hondakin ez-arriskutsuak eta zerbitzu, industria edo eraikuntzako enpresetakoak kudeatzen ditu. Eremuak garbiguneak ditu planoan adierazitako lekuetan, eta, gainera, Azpeitian konpostaje-instalazio bat dago.

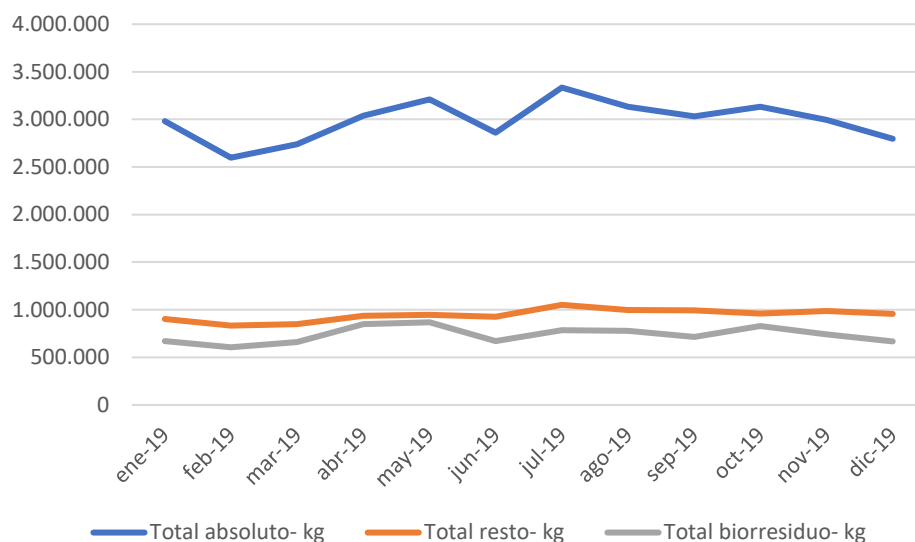
Graf 67. Hondakinak tratatzeko instalazioak indarrean dagoen LPPan.

Urola-Kostako Mankomunitateak, hilaren arabera, hondakinen pisuaren gutzitza % 55 eta % 65 artean biltzen du, eta, oro har, pisu handiena biltzen duena da, biztanle gehiago dituela ere kontuan hartuta. Bi mankomunitateetako datuak zenbatuta, grafiko hauek lortzen dira 2019. eta

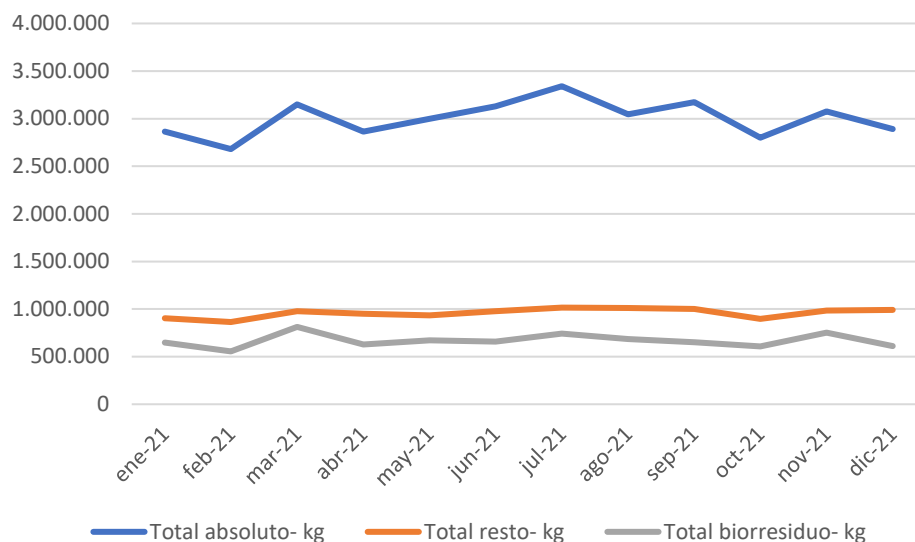

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

2021. urteetarako; 2020. urtea ez da oso adierazgarritzat jo, etxeko konfinamenduen eta mugikortasun-murrizketen ondorioz. Bildutako pisuaren balioak zertxobait handitu direla ikus daiteke, urtarokotasun-eredu argirik agertu gabe.

Graf 68. Eremu funtzional osoan bildutako hondakinen pisuaren bilakaera, kg-tan, 2019an. Geuk egina, Gipuzkoako Foru Aldundiaren datuen arabera.

Graf 69. Eremu funtzional osoan bildutako hondakinen pisuaren bilakaera, kg-tan, 2021ean. Geuk egina, Gipuzkoako Foru Aldundiaren datuen arabera.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

3.6.4 Tratamendua 2006ko LPPan

3.6.4.1 Problematikaren kontzeptualizazioa

LPPk azpiegituren horniduraren ikuspegitik heltzen dio gaiari, iraunkortasunaren arloko kontsiderazio orokorrak kontuan hartuta.

3.6.4.2 Arau-zehaztapenak

LPPko arauak 3. kapituluaren (Lurralde-ereduaren azpiegiturak) lantzen dute finkatze-sistema, honako egitura honen arabera, berrikusitako LAGetako mugikortasun-blokearekin partekatutako elementuekin:

- 3_A_ Eremu funtzionala egituratzeko oinarrizko baldintzak. Adierazten da jarduketa egituratzaileak batez ere bide-sarearekin eta trenbide-sarearekin lotuta daudela, eta portu-sarearekin osatzen direla, baliabideen kudeaketa jasangarriaren gaiak berariaz aipatu gabe.
- 3_B_ Eremu Funtzionaleko azpiegitura egituratzaile handiak. Obra hidraulikoen alorreko jarduketak jorratu ditu 2.31.6 artikulua (Urola, Narrondo eta Ibai-eder ibaien ertzak, eremu funtzionalaren hornidura eta saneamendu integralerako eskema, eta uraren zikloaren ebazpena sare orokorrera atxiki gabeko kokalekuetan); 2.31.7 artikuluan, hondakinen tratamendua (birziklatzearen alorrean kota handiagoak lortzeko helburuarekin); eta 2.31.8 artikuluan, telekomunikazioen alorreko eta energia elektrikoaren eta gasaren sareak sendotzeko beste azpiegitura batzuk.
- 3_C_ Lurralde-kategorizazioa. Ez da xedapenik ezartzen azpiegitura horietarako.

3.6.4.3 Programatutako ekintzen gauzatzea

Egikaritze-programan jasotako ekintzak dira "Ingurumen-zerbitzuen eta -ekintzen azpiegiturak" atalean jasotakoak, eta bat datoz azterketaren xedearekin.

Ekintza	Iragankortasuna	Egoera
NARRONDOKO KOLEKTOREA ETA HUA	1. Lurtekoa	GAUZATUA
IBAI-EDER KOLEKTOREA	1. Lurtekoa	GAUZATUA. Kolektorea 2012an, 2018an, Nuarbe Urrestillako Ibai-Eder kolektorearekin konektatu zen.
LAPATXEKO HONDAKINEN TRATAMENDUA	2.-4. Lurtekoa	GAUZATUA. Konpostajeak Lapatxen funtzionatzen du 2009tik

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.6.5 Tratamendua LPSetan

3.6.5.1 *Energia berriztagarriak*

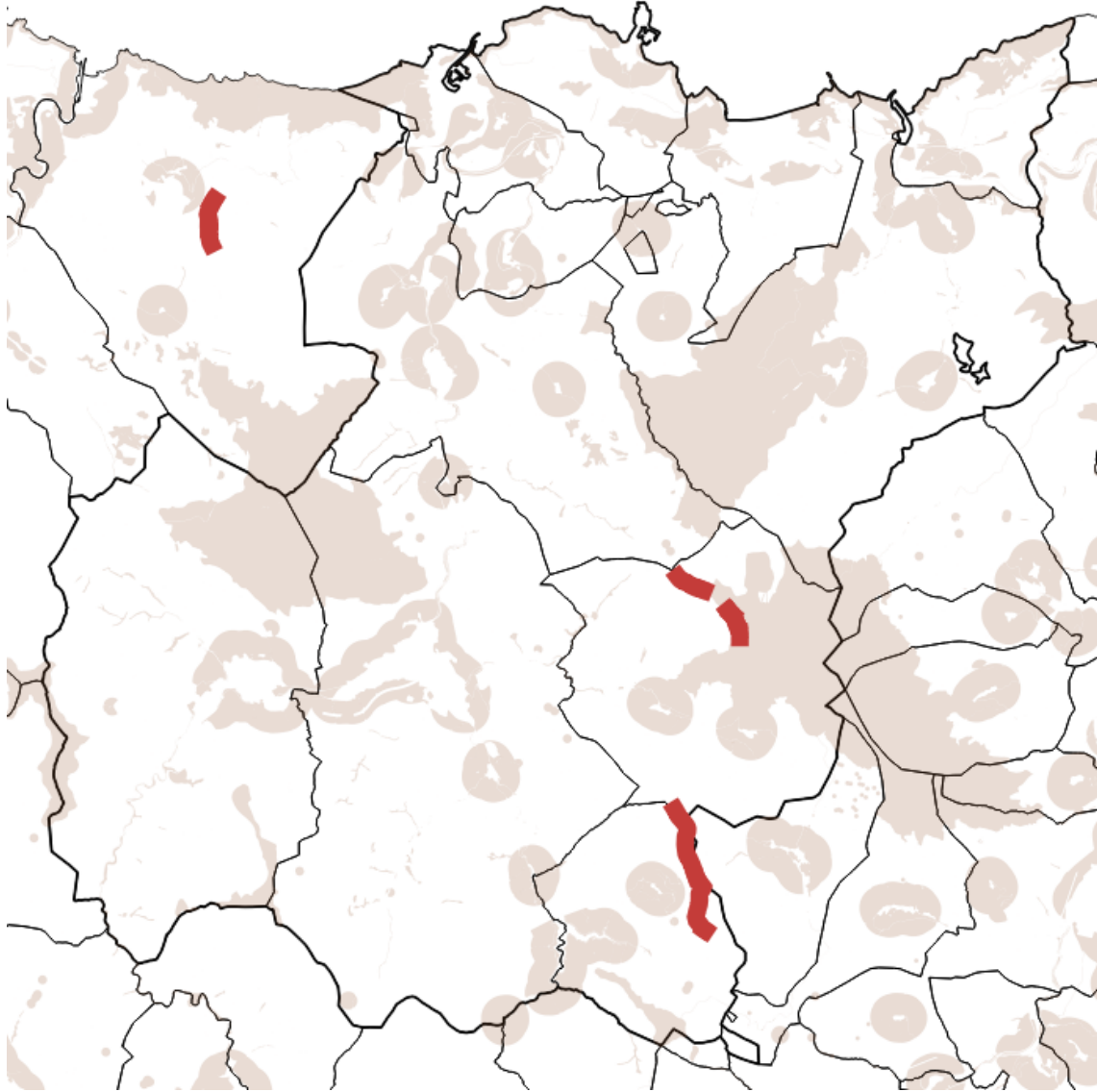
Izapidetzen ari den energia berriztagarrien LPSaren hasierako onarpena 2023ko apirilean lortu da. Plan horretan aplikatzen dira 2050erako Klima Aldaketaren Euskal Estrategiaren irizpideak, 2021-2024rako Euskadiko Trantsizio Energetikoaren eta Klima Aldaketaren Plana eta 2030erako Euskal Estrategia Energetikoa, emisioak murrizteko helburu kuantitatiboak ezartzen dituztenak. LPSerako 20 urteko indarraldia planteatzen da.

Planak aldeko baliabide gordinak dituzten eremuak diagnostikatzen ditu, eta, erregulazio sektorialak eta haien analisiak kontuan hartuta, sorkuntzatik kanpo utzi behar diren eremuak definitzen ditu, betiere sorkuntza-teknologiaren arabera bereizita. Antolamenduaren ikuspegitik, eskala handiko instalazioetarako aukeratutako kokapen-eremu batzuk (AKE) definitzen ditu, eta eskala txikiagoak dagozkien lurralde-plangintzako beste tresna batzuei, hala nola LPpei eta udal-plangintzari.

Hasierako onespeneraren dokumentuaren proposamenak paisaia-gidalerro batzuk ezartzen ditu. Jarraibide horiek okupazio-atalaseak zehazten dituzte, % 10eko gehieneko asetasun-indizeekin ekoizpen-instalazio fotovoltaikoetarako, eta 4,5eko makinekin 100 hektareako, instalazio eolikoaren kasuan. Saturazio-indizeak Euskal Autonomia Erkidegorako definitutako arro bisualen eraginpeko azaleraren arabera zehazten dira.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

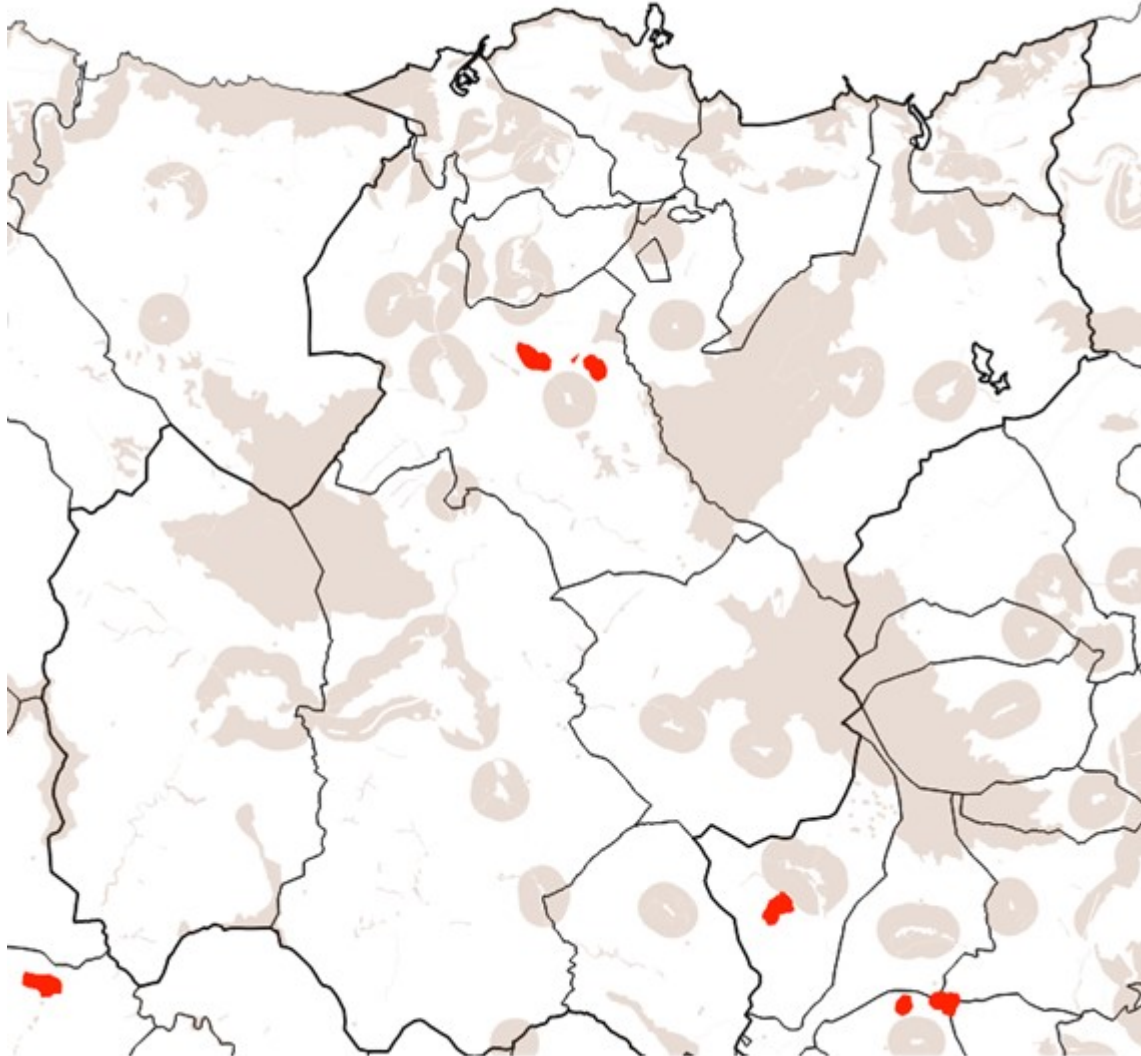
Graf 70. Urola Kostako eremuan Energia Berriztagarrien LPSaren hasierako onespeneren dokumentuko energia eolikorako bazterte-eremuak (kolore argia) eta Lokalizazio Eremu Hautatuak (lerro lodia, irakurtzeko erraztasun handiagorako).

Energia fotovoltaikorako eta eolikorako baztertutako eremu gehienak bat datoz. Haizearen arloan hautatutako kokapen-eremuak Beizamako udalerrian daude, Bidaniarekiko mugan, Urraki mendiaren inguruan; eta Errezilgo udalerrian, iparraldean, Mendibeltz eta Indoko altueren inguruan.

Energia fotovoltaikoaren kasuan, Zestoako udalerrian, Aizarnatik iparraldera 92.606 m²-ko azalera duten hiru poligono dira AKE.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 71. Urola Kostako eremuan Energia Berriztagarrien LPSaren hasierako onespeneraren dokumentuko energia fotovoltaikorako baztertze-eremuak (kolore argia) eta Lokalizazio Eremu Hautatuak (lerro loditua irakurtzeko erraztasun handiagorako).

3.6.5.2 Gipuzkoako hiri-hondakinen azpiegiturak

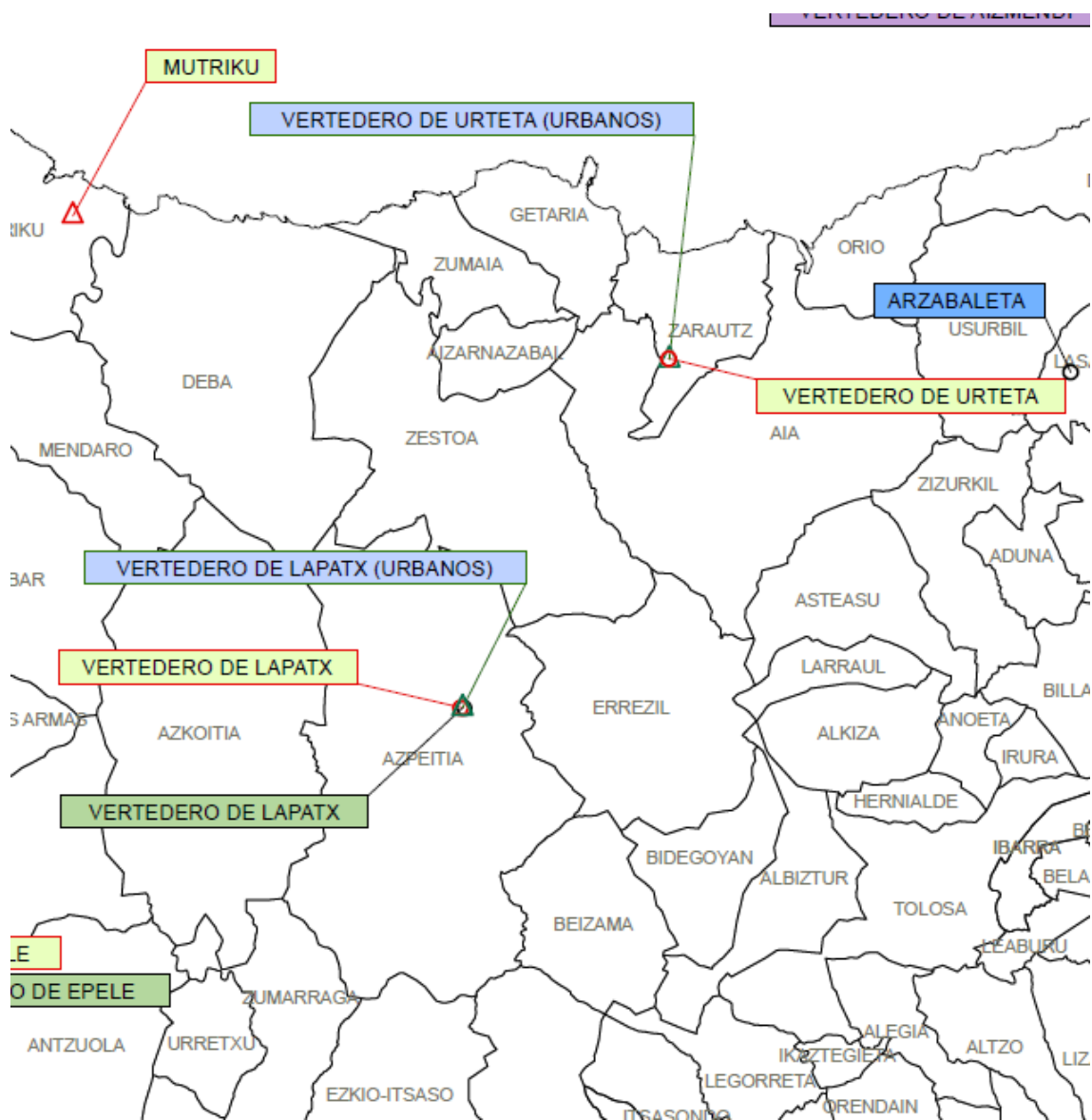
Martxoaren 20ko 6/2019 Foru Araua, Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko 2019-2030 Plan Integrala onartzen duena, Gipuzkoako Hiri Hondakinen Azpiegituren 2009ko LPSa eguneratzeko oinarria da, 2018ko Lurralde Plan Sektorialaren aldaketa behin betiko onartzen duen apirilaren 10eko 9/2018 Foru Dekretuaren bidez.

PRIRUGek garbiguneen eta mini-mikrogarbiguneen sarea eta hondakinen altako beste azpiegitura batzuk definitzen ditu. Hondakinak tratatzeko sistemaren elementu nagusia

Zarauz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Gipuzkoako Ingurumen Konplexua da, Zubietan, hondakinak energetikoki balorizatzen dituen, eta horrek zabortegiak ezabatzea ahalbidetzen du.

Graf 72. 2018ko hondakinen LPS aldatzeko ekintzak.

LPSak Eremu Funtzionala hondakinen arloan eskumenak dituzten bi mankomunitatetan (Urola Kosta eta Urola Erdialdea) banatzea onartzen du. Aldaketa horren bidez, azpiegitura berriak sartzen dira, hala nola zepak heltzeko instalazioa, Donostialdea-Bidasoako konpostajerako eta biometanizazioarako instalazioa, transferentzia-estazioak eta eraikuntza- eta eraispentzako instalazioak, eta hiri-hondakin solidoen zabortegiaren gaineko ekintzak planteatzen dira. Urola Kostako Eremu Funtzionalan, ekintzak planteatzen dira Zarauzko Urteta zabortegian (ezabatu egingo da) eta Azpeitiko Lapatxean (transferentzia-estazioa eta zabortegia kenduko

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

dira). Zabortegiak ixteko arrazoa jarduera etetea da. Aldi berean, bi kasuetan, kasuan kasuko mankomunitateetarako transferentzia-estazioak eraikitzea aurreikusi zen.

3.7 Mugikortasuna eta logistika

3.7.1 Bide eta trenbide mugikortasuna

3.7.1.1 *Bide mugikortasuna*

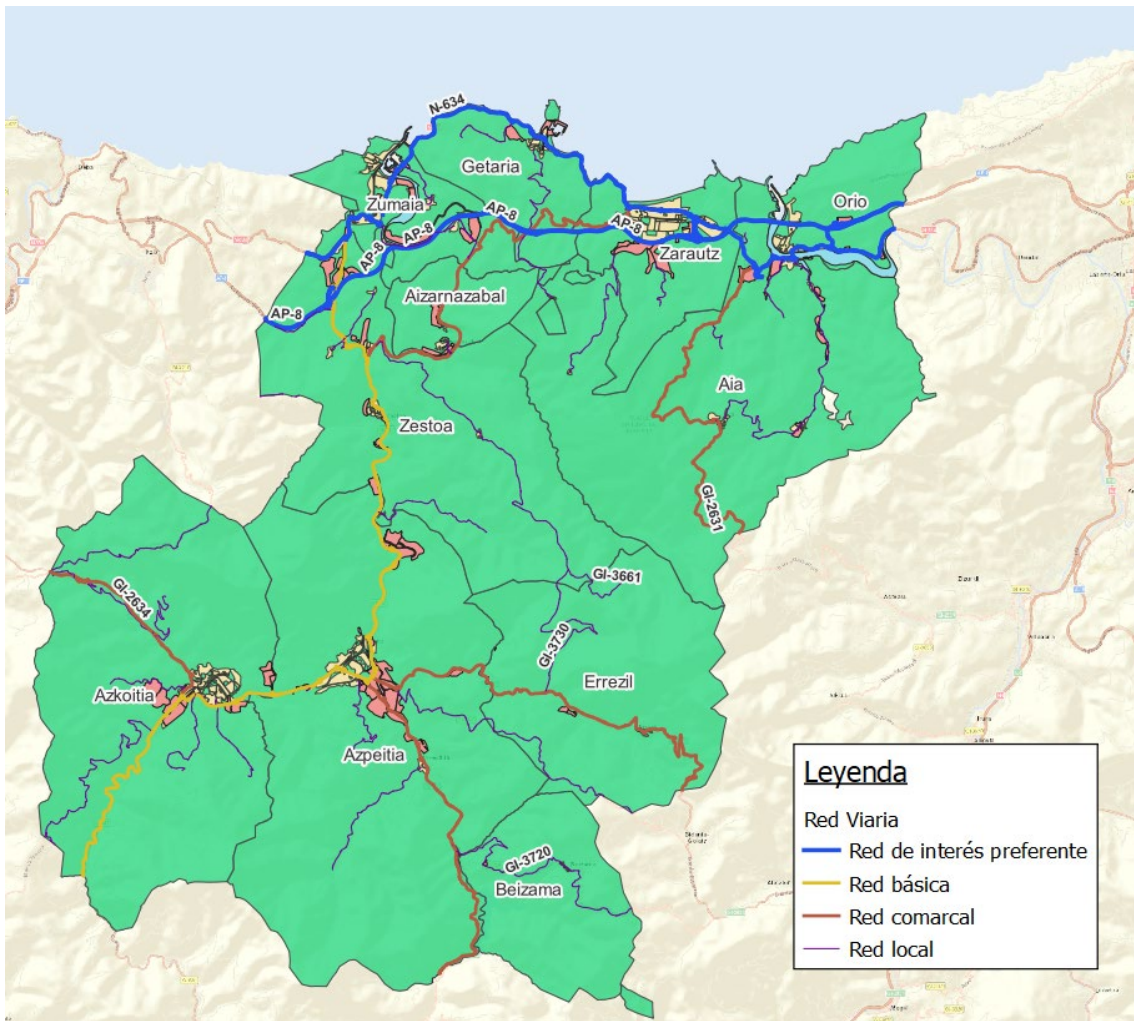
Azpiegiturari dagokionez, AP8 autobidea da ibilgailu pribatuko mugikortasuna egituratzen duen ekialdeko eta mendebaldeko ardatza. GI-634 errepidea lehentasunezko intereseko ardatza da, ardatz hori osatzen duena; GI-631 errepideak, berriz, gauza bera egiten du iparraldeko eta hegoaldeko ardatzean.

Maila txikiagoan, GI-2633 errepideak Zumaia, Getaria eta Zarautz lotzen ditu, eta GI-2631 errepideak Aian zehar; GI-2634 errepideak, berriz, Azkoitia, Azpeitia eta Errezil lotzen ditu.

Hurrengo irudian, batetik, errepideen lehentasunezko sare urdina ageri da, eta, bestetik, kolore laranja, eskualdeko errepideak:

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

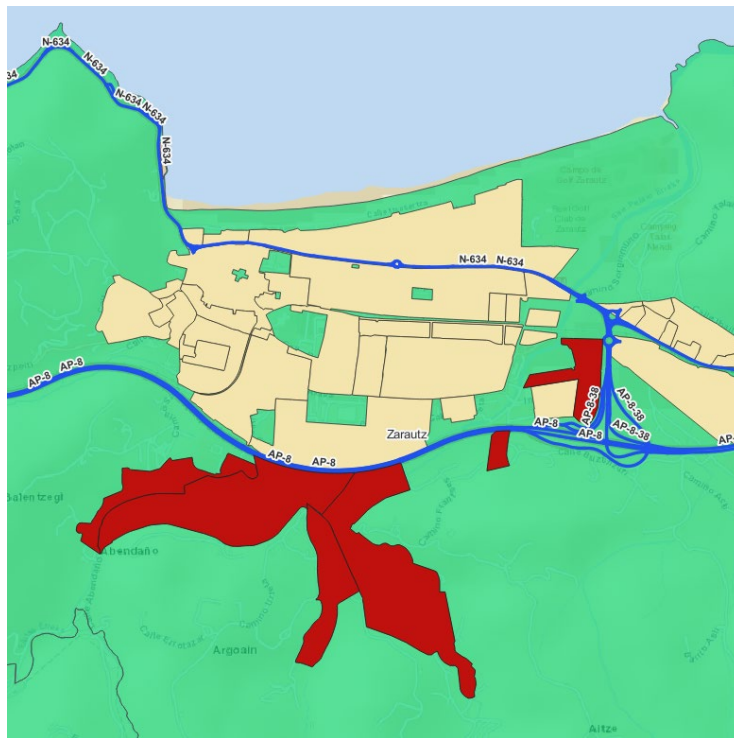
Graf 73. Urola Kostako errepide nagusiak. Geuk egina.

Hauetara gaur egun abian dauden jarduerak:

1. **Zarautzko saihebidetza.** Bi errei egingo dira, A-8ko ordainlekuko biribildunetara hasiko direnak. Proiektuak 1.250 metro inguruko luzera du, eta autobidetza Astiko zubiaren azpitik zeharkatu nahi du, biribildunetara Azpitiren egungo bidetarekin lotzeko. Horretarako, bidetza osoa txukuntzea proiektatu da, ibilgailuentzat, txirridularientzat eta oinezkoentzat ez ezik, behar besteko espazioarekin. AP-8ko itteeraren eta Zarautzko hegoaldeko poligonoren arteko loturak harrigunetara libre utziko du poligono horietara joango liratekeen ibilgailu astunen presentziatik.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 74. Zarautz, autobidearen lotunearen eta Frantsesbideko bidegurutzearen artean aztertzen ari den hegoaldeko saihesbidearen alternatiba.

2. **Oriko saihesbidea;** Ori a ibaiaren bokalearen gainetik pasabide goratua egitea falta zaio. Oriko saihesbidearen proiektua 2009an egin zen, zubi bat egiteko. IDEAM enpresak zubi eseki baten

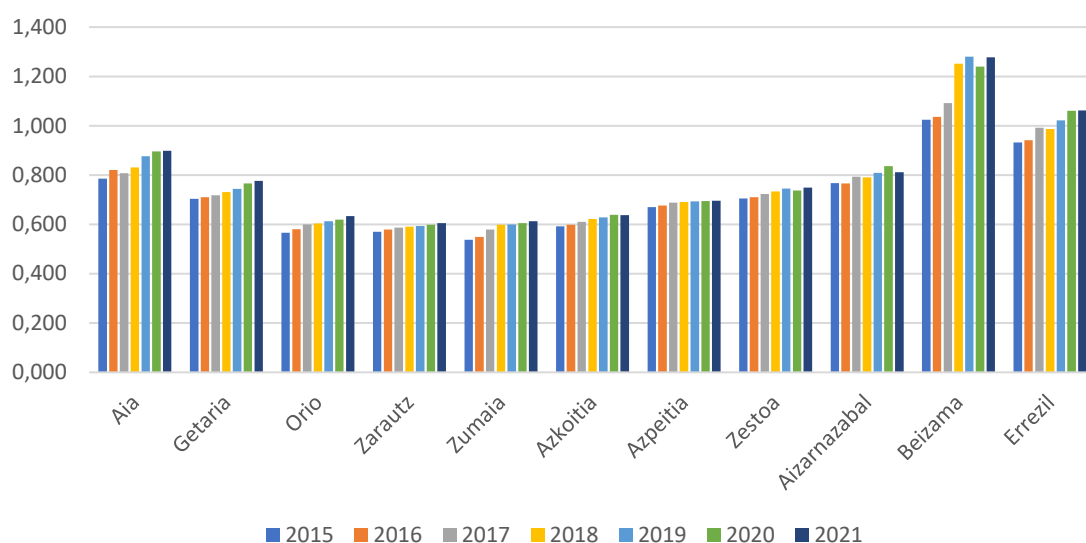
Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

proiektua garatu zuen, A formako bi pilonorekin: 406 m-ko luzera, 75 m-ko garaiera, 11 m-ko zabalera eta 8 bao. Egituraren argi nagusia bi pilonoen artean dago, guztira 180 metrokoa. Orioko saihsbidea ixteak gaur egun udalerriko herrigunea zeharkatzen duten ibilgailu astunen kopurua murriztea ekarriko luke. Donostiatik datorren BI-634 errepideak udalerrria zeharkatzen du, eta industrialde ugari lotzen ditu. Industrialde horiek trafiko astuna eta arina sortzen dute lan-ordutegietan. Saihsbidea partzialki eginda dago, baina ez dago eperik azken fasea egiteko, AP-8 autobidearen irteerako biribilgunearekin lotzea aurreikusten baitu, Txanka inguruan.

Graf 75. IDEAMek Orioko saihsbidea ixteko proiektatutako zubia. Iturria: IDEAM.es.

Ibilgailu-parkeak gora egin du azken urteotan eremuko udalerrietan. Beizamak eta Errezilek dituzte motorizazio-tasarik handienak, Zarautz, Zumaia, Azkoitia eta Azpeitiaren aldean. Beizama eta Errezil dira biztanle gutxien dituzten udalerrriak, baina baita kokagune sakabanatuenak eta ezaugarri landatarrenak dituzten udalerrriak ere.

Graf 76. Ibilgailuen parkearen bilakaera udalerrrika, pertsonako ibilgailuetan. Geuk egina, TZNren datuen arabera.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aia	1.610	1.678	1.681	1.728	1.799	1.828	1.846
Getaria	1.958	2.001	2.020	2.059	2.100	2.142	2.170
Orio	3.289	3.397	3.516	3.590	3.692	3.769	3.861
Zarautz	13.116	13.386	13.574	13.728	13.830	13.979	14.089
Zumaia	5.272	5.406	5.779	6.006	6.063	6.124	6.203
Azkoitia	6.845	6.929	7.057	7.217	7.318	7.432	7.429
Azpeitia	9.830	9.917	10.106	10.223	10.364	10.496	10.569
Zestoa	2.620	2.654	2.687	2.733	2.765	2.782	2.826
Aizarnazabal	595	594	613	614	624	651	645
Beizama	169	172	178	189	183	181	184
Errezil	553	564	575	581	598	613	614
TOTAL AF	45.857	46.698	47.786	48.668	49.336	49.997	50.436

Graf 77. Ibilgailuen parkearen bilakaera udalerrriko, pertsonako ibilgailuetan. Geuk egina, TZNren datuen arabera.

3.7.1.2 Trenbide mugikortasuna

Trenbide-mugikortasunari dagokionez, Euskotrenen E1 – Bilbao/Donostia lineak Zumaia, Zarautz, Aia eta Orio zeharkatzen ditu. Linea horrek 4 geltoki ditu guztira Urola Kostako eremu funtzionalaren barruan, irudi honetan ikus daitekeen bezala:

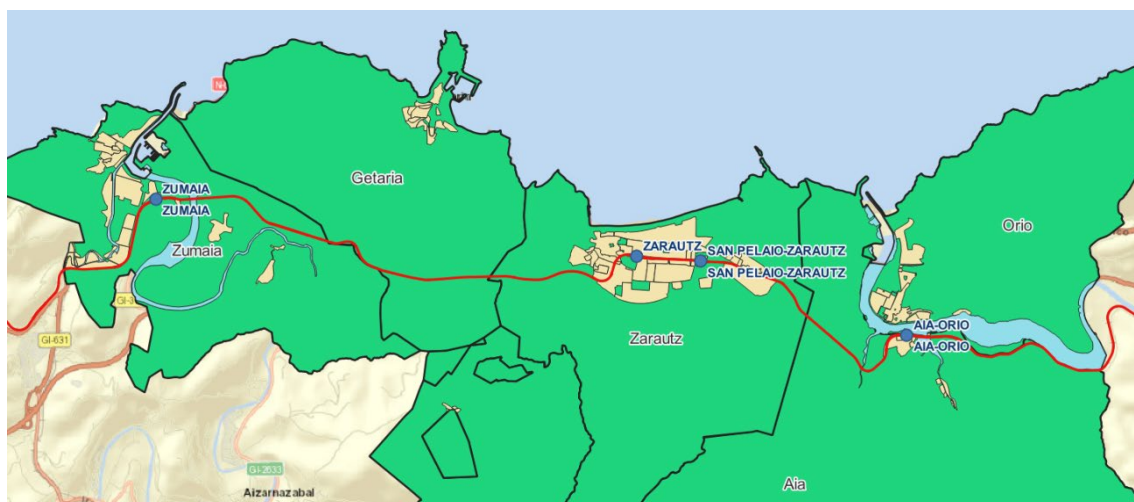

Graf 78. Euskotrenen E1 linea. (Iturria: Euskotren).

Aurreko irudian, Zumaia eta Donostia lotzen dituen lerro hori bat ere ikus daiteke. Ez da trazadura desberdina duen linea bat, baizik eta tarte hori sendotzea, eskaria handitu egin baita.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 79. E1 linea Urola Kostako geltokiekin (Iturria: GeoEuskadi, geuk egina).

Trafikoen antolaketa dagokionez, bi linea hauek jarduten dute tarte horretan:

1. E1 Matiko (Bilbo) - Amara (Donostia): ibilgailu bat orduko, astelehenetik igandera.
2. K1 Zumaia-Amara (Donostia): 2 ibilgailu orduko, astelehenetik ostiralera, eta 1 larunbat, igande eta jaiegunetan.

2019an, Bilbao-Donostia trenbide-linean:

1. 59.902 tren ibili ziren, 2.073.182 km-tan
2. 21.521.646 plaza eskaini ziren, eta proportzioa 797.245.590 plaza/km izan zen.
3. 7.308.569 pertsona mugitu ziren

ETSk bi jarduketa aurreikusi ditu Urola Kostako trenbide-sarean.

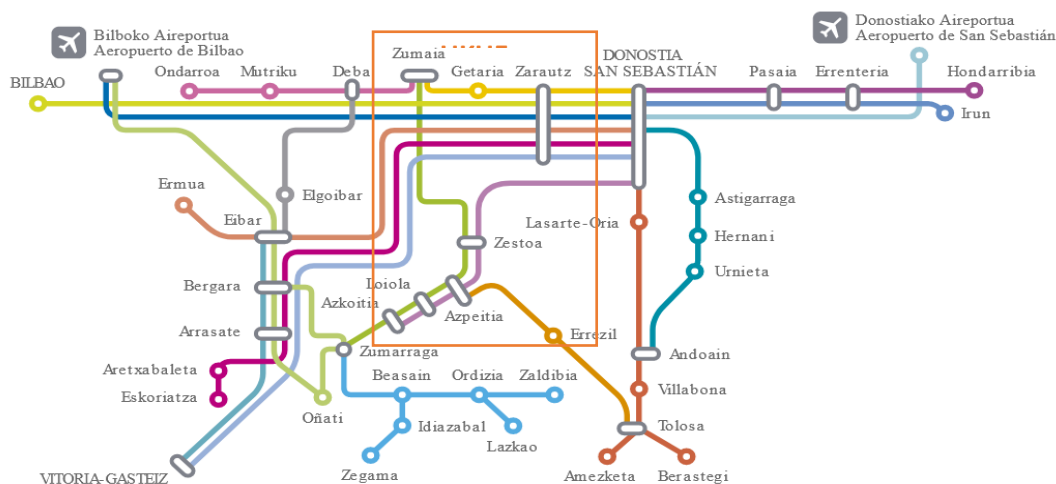
1. Orio-Usurbil tartearen trazadura zuzendu eta burdinbideak bikoiztea, Orio eta Donostia arteko bidaia-denborak 3 minutu laburtzeko. Hurrengo urteetan gauzatuko da.
2. Zarautzko eta San Pelayoko geltokiak berritzea, biak Zarautzen bertan. Bi azpiegiturak berritzeak herritarrengan eragin handiagoa eta hiri-integrazio handiagoa izan nahi du. Proiektuaren beste helburuetako bat da etorkizunean Zarautz eta Donostia lotzen dituen maiztasuna handitzea.

3.7.1.3 Mugikortasuna autobusez

Lurraldebusi dagokionez, aztergai den eremutik hiriarteko 26 linea igarotzen dira, eskualdea lurralde historikoko gainerako lurralde-eremuekin, EAEko gainerako lurralde historikoetako hiriburuekin eta Bizkaiko herri mugakideekin lotzen dutenak. Lurraldebusen lineen eskema ikus daiteke honako irudi honetan:

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 80. Lurraldebusen lineak (Iturria: Lurraldebus).

Hurrengo taulan, Eremu Funtzionalaren barruan diharduten lerroak ikus daitezke. Ikus daiteke linea desberdinetako kode batzuek «G» bat dutela amaieran, eta horrek esan nahi du gaueko autobusak direla (gauekoak).

Kodea	Linea	Operadorea
UK01	Azkoitia>Azpeitia>Zestoa>Donostia	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
UK02	Azkoiti>Azpeiti>Errezil>Bidegoi>Albizi>Tolosa	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
UK03	AZKOITIA>AZPEITIA>ZESTOA>AIZARNAZABAL>ZARAUTZ	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
UK04	Albiztur>Beizama>Azpeitia	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
UK05	Zestoa>Azpeitia>Azkoitia>Elgoibar>Eibar>Ermua	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
UK06	ZUMAIA>ZESTOA>AZPEITIA>AZKOITIA>URRETXU>ZUMAR	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
UK41G	Azkoitia>Azpeitia>Zestoa>Donostia*	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
UK45G	Zestoa>Azpeitia>Azkoitia>Elgoibar>Eibar	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
UK46G	ZUMAIA>ZESTOA>AZPEITIA>AZKOITIA	AUTOBUSES LA GUIPUZCOANA S.L.
DB02	ERMUA>EIBAR>ELGOIBAR>ZARAUTZ>DONOSTIA	EUSKOTREN
DB03	LEKEI>BERRIAT>ONDAR>MUTRI>DEBA>ZARAU>DONOSTIA	EUSKOTREN
DB05	ONDARROA>MUTRIKU>DEBA>MENDARO>ZUMAIA	EUSKOTREN
DB42G	AMOREB>DURANG>ERMUA>EIBA>ELGO>ZARAU>DONOSTIA	EUSKOTREN
UK07	ZUMAIA>AIZARNAZABAL>ZESTOA	EUSKOTREN
UK08	ZARAUTZ>AIA>ORIO	EUSKOTREN
UK09	ZUMAIA>GETARIA>ZARAUTZ>ORIO>USURBIL>DONOSTIA	EUSKOTREN
UK10	ZUMAIA>GETARIA>ZARAUTZ>DONOSTIA	EUSKOTREN
UK11	ZUMAI>GETARI>ZARAU>ORIO>DONOSTIA(OSPITALEAK)	EUSKOTREN
UK47G	ZUMAIA>AIZARNAZABAL>ZESTOA	EUSKOTREN
UK49G	ZUMA>GETA>ZARA>ORI>USUR>DONOSTIA	EUSKOTREN
UK79B	ZUMAIA>GETARIA>ZARAUTZ>AIA>ORIO>USURBIL>DONO	EUSKOTREN
DG07	ESKORIATZA>DONOSTIA	TRANSPORTES PESA S.A.
DO01	DONOSTIA>BILBAO	TRANSPORTES PESA S.A.
DO02	DONOSTIA>VITORIA-GASTEIZ	TRANSPORTES PESA S.A.
DO50B	DONOSTIA>AEROPUERTO BILBAO	TRANSPORTES PESA S.A.

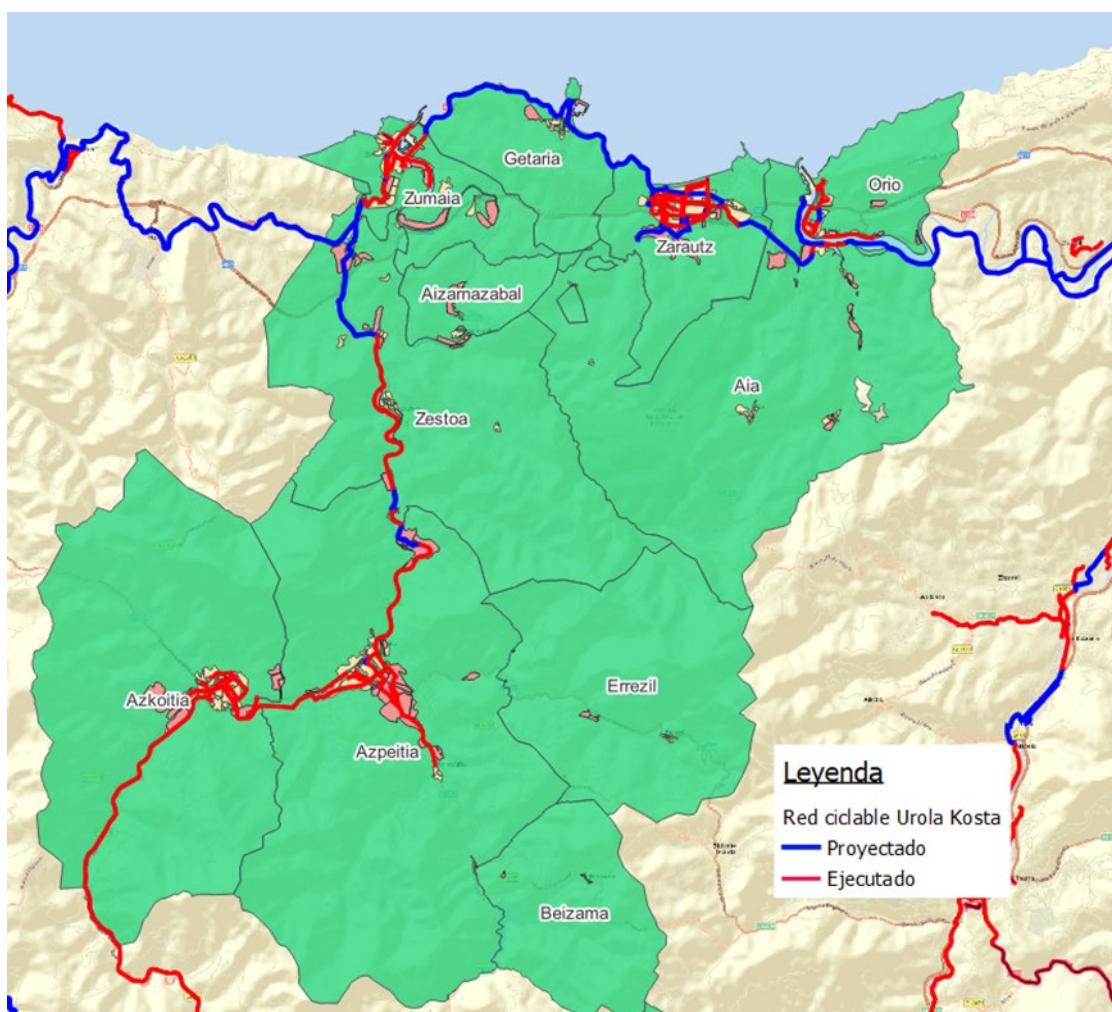
Graf 81. Lurraldebusen lineak, Urola Kostako Mankomunitateari zerbitzua ematen diotenak (Iturria: Lurraldebusen Urteko Memoria).

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

3.7.1.4 Bizikleta bidezko mugikortasuna

Bizikleta-sareari dagokionez, Gipuzkoako Bizikleta Bideen LPSn hainbat linea proiektatzen dira, eta horien artean Donostia eta Mutriku (I-2 Donostia-Mutriku) lotzen dituen linea nabarmentzen dugu, linea horrek eremu funtzionala gurutzatzen baitu. 63,9 km daude zerbitzuan eta 27,74 daude proiektatuta. Gipuzkoako Mugikortasuneko eta Lurralde Antolaketako Departamentuaren datuen arabera, 2019an proiektu horren egoera honako irudi honetan ikus daitekeen bezala zegoen. Lerro gorriak dagoeneko martxan dauden bidegorri-zatiak irudikatzen ditu, eta urdinak, berriz, proiektatutako zatiak.

Graf 82. Bidegorriaren egungo sarea eta proiektatua (Iturria: Gipuzkoako Mugikortasuneko eta Lurralde Antolaketako Departamentua).

Hegoaldeko hiriarteko sarea, non LPSak definitutako I-5 Urola Bailara bidea kokatzen den, iparraldeko sarea baino askoz garatuagoa dagoela ikus daiteke, ia proiektu-egoeran baitago.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Gipuzkoako Bizikleta Bideen LPSk etorkizuneko proiektutzat definitzen du sarea Zumaia eta Zestoa artean lotzea, Urolako trenbide-plataforma aprobetxatuz. Garatu nahi den beste proiektu bat Usurbil eta Orio arteko trenbide zaharraren espazioa berrerabiltzea da.

LPSak hiriarteko jarduketak jasotzen ditu, eta udalerrri bakoitzak definitutako tokiko sareekin osatu behar da.

3.7.2 Logistika

Euskadi Iberiar penintsularen eta Europa iparraldearen arteko zirkulazio-nodo gisa kokatzen da, eta Urola Kosta ardatz horren barruan kokatzen da, batez ere AP-8 autobidean oinarrituta, eta neurri txikiagoan trenbidean.

Bestalde, Urola Kostaren inguruko ekonomiaren industrializazio-mailak esan nahi du eskualdeak zirkulazio logistikoko fluxu garrantzitsu bat hartzen duela bere gain, AP-8 autobideak eta GI-634 errepideak xurgatuta.

Azkenik, eskualdearen barruan dauden jarduera ekonomiko batzuek (Getariako portua, Zarauzko, Azpeitiko edo Azkoitiko industrialdeak) Urola Kostako jatorria edo helmuga duten jarduera logistikoak sortzen dituzte.

Hala ere, Urola Kostan ez dago salgaien garraiorako eta banaketarako zentro intermodalik, nazioko eta nazioarteko merkaturatze-kate logistikoaren jarduerak biltzen dituenik (Gipuzkoako Lurralde Historikoaren kasuan, Zaisa da funtzio hori betetzen duena, Irunen), eta, esan bezala, iraganbide bat da haientzat.

Beraz, bere jarduera logistikoa tokiko jarduera ekonomikoak biltzeko eta banatzeko premietara mugatzen da, baita eskualdean bizi den biztanleriak berak sortutako premietara ere. Horretarako, salgaien hiri-banaketako proiektuak (DUM) daude, hiri-finkapen logistikorako zentroak sortuz iraunkortasun handiagoa lortzera bideratuak (Zarautz), baina ez da inola ere planteatzen udalerrikoa baino irismen handiagoa izatea. Industrialde batzuetan salgaiak (etxetresna elektrikoak, elikagaiak) banatzen dituzten enpresak daude, baina berriz ere eskualdekoak eta tokikoak dira.

3.7.3 Tratamendua 2006ko LPPan

3.7.3.1 *Problematikaren kontzeptualizazioa*

LPPren memoriak, II.5 kapituluan, Urola Kostako zentraltasunak Gipuzkoako Lurralde Historikoarekiko eta Donostialdeko eskualdearekiko duen abantaila adierazten du, baina bertako gune eta eremu interesgarriak egituratzeko beharra egiaztatuta. Ildo horretan, AP-8 autobidea erabilgarria dela adierazi dute, baina trenbide-konexioa ez dela nahikoa lurraldea hedatzeko, eta horri buruzko irtenbideak proiektatzen direla argitu dute. Hauek dira oinarritzko premiak: kostaldetik hurbil dagoen ekialde-mendebalde ardatza eta Urola bailarako ipar-hegoalde ardatza hobetzea.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

VII.1 kapituluaren, lurralde-eredua aztertzean, garraioa Iraurgi bailarako "zaku-hondoa" efektuari aurre egiteko tresna gisa ere ikusten da, eta horretarako baliagarriak dira bai bide-azpiegiturak bai garraio publikoko zerbitzuak, ingurune mugikortasuna eraldatzen eta efektu hori gainditzeko lagun dezaketenak, Urola Kostako eta Gipuzkoako gainerakoekiko konektibitatea indartuz.

Bide-azpiegiturak (besteak beste) eta, azken batean, mugikortasuna aztertzeko, eremu funtzionala lau eremutan banatzea proposatzen du:

- Urolako haranaren barnealdea
- Ekialdeko kosta
- Erdialdeko kosta
- Mendebaldeko kosta

Bestalde, azpiegitura handiei buruz egiten den deskribapenean (**VII.3 kapitulua**), honako alderdi hauek balioesten dira:

- Urola Kostarako erreferentzia diren hiru aireportuekiko lotura hobetu behar da (Hondarribia, Loiu eta Biarritz). Ez da Foronda aipatzen (garrantzitsua izan daiteke maila logistikoa).
- Portu-azpiegitura bi ikuspuntutatik aztertzen da: batetik, Bilboko eta Pasaiako portuekiko bide-konexioaren hobekuntzaren ikuspegitik, eta, bestetik, Urola Kostako portuetan (Zumaia, Getaria eta Orío) arrantza- eta aisialdi-arloan egin daitekeen garapenaren ikuspegitik, eta Ubirin kirol-portu berri bat egiteko aukera gehitzen da.

Oro har, garraio-azpiegiturak funtsezkotzat jotzen dira barne-mugikortasuna eta kanporako mugikortasuna indartzeko, eta nabarmentzen da azpiegituraz gain, trenbide-garraioa eta errepideko garraio kolektiboko zerbitzuak (autobusak) hobetu behar direla.

Zenbait esku-hartze estrategiko aipatu ditu (Urolako trenbidea martxan jartzea, Zumaiako geltoki intermodala, Sansieneako eremu logistikoa, Lasaoen kamioiak aparkatzea), banaketa modal hobea bilatzen dutenak, bai salgaien ikuspegitik, bai bizilekutik lanerako joan-etorrien ikuspegitik.

Aurrekoaz gain, atal espezifiko batean, bide-azpiegiturei erreparatzen die (garraio-azpiegituretatik bereiziz), eta lurraldearen harremanak eratzean eta, beraz, planaren helburuetan izan duten garrantzi historikoa adierazten du. Adierazi du 1997ko Errepideen Plan Orokorra badituela horri buruzko jarduketak, eta Gipuzkoako Foru Aldundiak ere sustatzen dituela bide-jarduketak, bere eskumenak baliatuz. Guztiak positiboki baloratzen ditu, eta uste du modu egokian integratzen direla Planaren helburuetan.

AP-8 autobidea Urola Kostako kanpoaldearekiko eta igarotze-trafikoekiko konektibitatea konpontzeko funtsezko azpiegitura gisa baloratzen da, tarte desberdinetan 3 erreira zabaltzea

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

marratzuz eta zonakatzeko bakoitzeko bat (ekialdeko kostaldea, erdiko eta mendebaldea, mendebaldeak Iraurgi ingururako ere balio baitu) maila txikiagoko sareekiko konexioak edo loturak mugatuz.

Konfigurazio horren ondorioz, Urola Kostak sare propioa izateko beharra nabarmentzen da, eta honako planteamendu honen alde egiten da:

- Kanpoko sarbide-sare orokorra (autobideak eta autobiak)
- Lehen mailako banaketa-sarea (Urola Kostako barne-konexioa)
- Tokiko sarbide-sare nagusia
- Tokiko irisgarritasuneko bigarren mailako sarea

Sare horietako bakoitzerako, zenbait jarduketa lotzen ditu:

- Kanpoko irisgarritasuneko sare orokorra (autobideak eta autobiak): AP-8a sustatzea, Orion erdi-sarea jarrita.
- Lehen mailako banaketa-sarea (Urola Kostako barne-konexioa): bide-sarea berritzea iparraldetik ekialde-mendebaldera doan ardatz batekin, Zarautz eta Arroa artean bitan banatzen dena; ardatz batek kostako trazadurari jarraitzen dio Getariatik eta besteak Meaka eta Oikiatik, barnealdean, eta mendebaldeko ardatz batek iparralde-hegoalde noranzkoan, Arroa eta Zumarraga lotzen dituen. Jarduketa horiek egiteko, hainbat jarduketa partzial eta lokal xehatzen ditu.
- Tokiko irisgarritasun-sare nagusia: maila horretan, hiru bide-ardatz nagusi nabarmentzen dira: Oikia eta Iraeta artean GI-2633 errepidea hobetzea, GI-2634 errepidearen trazadura hobetzea Errezil eta Bidegoian parean, eta jarduketa puntualak GI-2635 errepidean, Azpeitia eta Beasain artean.
- Tokiko irisgarritasuneko bigarren mailako sarea: Txankatik Aiako sarbidean eta Orioko hondartzan egindako esku-hartzeak deskribatzen ditu, GI-3710 errepidean eta Santioko saihebidetan elkarguneak birmoldatzea, bide berria GI-3391 errepidean, Meaka eta Getaria artean, eta hainbat jarduketa GI-3740 eta GI-3720 errepideetan.

Trenbide-azpiegiturei dagokienez, Urola Kostako barne-artikulazioko elementu gisa erabiltzea planteatzen da, ekialdetik mendebaldera eta iparraldetik hegoaldera, bide-sarearekiko paraleloak diren eta pertsonen eta salgaien mugikortasunean erabilgarriak diren bideen bidez.

Ikuspegi orokor horretatik abiatuta, eta Urola Kostako lurralde-eremutik kanpo geratzen dela adierazi ondoren, Santa Luzia abiadura handiko geltokiarekin lotzeko aukera planteatu da.

Lurraldearen barruan, sarea bikoiztea planteatzen da, maiztasunak hobetzeko, Aia-Orioko trenbide-pasagunea kentzeko eta geltokia birmoldatzeko, Zarauzko trenbidearen hiri-integrazioa

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

hobetzeko eta Astiko geltoki gehigarri bat egiteko, Zumaia geltokia birmoldatzeko eta Arroakoa hobetzeko, eta bi geltoki berri Basusta hegoaldean eta Narrondon (Zumaia).

Ipar-hego trenbide-ardatzari dagokionez, Urolako trena berreskuratzea planteatzen da, trazadura zaharrarekin, Azpeitia eta Lasarako (Azkoitia) trazadura berriekin, eta jarduketa osagarri gisa disuasio-aparkalekuak eraikitzea aurreikusten da.

Azkenik, Planak motorizatu gabeko sare baten aukera jasotzen du, trenbide- eta bide-sarearen alternatiba gisa definitzen duena. Adierazi du badaudela Urolako trenbide-sare zaharra horretarako bihurtzeko planak, baina trenbidea berreskuratzearen aldeko Plana dagoenez, dagokion Plan Sektorialari eskatzen dio alternatiba bat bilatzeko, eta sare horren sorrera GI-631 errepidean egingo diren jarduketetara egokitzea komeni dela adierazi du. Ekialde-mendebalde ardatzerako, bestalde, kostaldetik bizikleta-bide bat egokitzea planteatzen du, bai eta oinezkoentzako zenbait jarduketa ere hainbat puntutan.

VII.7 kapituluan, jarduera ekonomikoak sustatzeko lurzoria gordetzeari buruzkoan, mugikortasunarekin eta garraioarekin lotutako gaiak aipatzen dira, eta erreserba hori Lasao inguruan garraio-zerbitzurako zentro bat gaitzeko aurreikusten da.

3.7.3.2 Arau-zehaztapenak

LPPren arauak 3. kapituluan (Lurralde-ereduaren azpiegiturak) lantzen dute finkatze-sistema, honako egitura honen arabera, eta berrikusitako LAGen egituraren araberrako baliabideen kudeaketa jasagarriaren blokeko edukiekin partekatuta:

- 3_A_ Eremu funtzionala egituratzeko oinarritzko baldintzak. Adierazten da jarduketa egituratzaileak batez ere bide-sarearekin eta trenbide-sarearekin lotuta daudela, eta portuen sarearekin osatzen direla.
- 3_B_ Eremu Funtzionaleko azpiegitura egituratzaile handiak. 2.31.1 eta 2.31.5 bitarteko artikuluek garraio-azpiegiturak, errepide-sarea, trenbide-sarea eta portuak jorratzen dituzte. Sansinenean eremu logistikoa bat eta Lasao garraiorako eremu bat gaitzeko beharra planteatzen da; azken hori Trukutzoko lurzoru produktiboaren jarduketatik hurbil dago, Amueko industrien lekualdaketari lotutako LPPren aldaketak garatuta. Aurrez aipatutako jarduketak planteatzen dira, eta horietako batzuk egin dira, hala nola Aia-Orioko trenbide-saihesbidea eta haren geltoki berria, 2010ean inauguratua, edo egiten ari dira, hala nola Zarauzko geltoki intermodala. Portuei dagokienez, Zumaia, Getaria eta Orioko instalazioak aipatzen dira, arrantzarako eta kiroletarako, eta berariaz debekatzen dira bizitegi-erabilerako eraikinak portuetan.
- 3_C_ Lurralde-kategorizazioa. 2.32., 2.33 eta 2.34 artikuluek arautzen dute bide-sarean, trenbide-sarean eta portuetan aplikatu beharreko araubidea, eraikuntzari eta erabilerei dagokienez.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

3.7.3.3 Programatutako ekintzen gauzatzea

Oro har, gauzatze-programan aurreikusitako ekintzak ez dira gauzatu, eta horren arrazoia izan daiteke, kasu askotan, eskaria sortuko zuten lurzoru-aurreikuspenak ere ez direla gauzatu.

Ekintza	Iragankortasuna	Egoera
A-8 – ORIOKO ERDI-LOTURA	1. Laurtekoa	GAUZATUA
ORIOKO SAIHESBIDEA	1. Laurtekoa	BURUTU GABE
ZARAUZKO SAIHESBIDEA (Hegoaldea)	1.-2. Laurtekoa	BURUTU GABE, aztertzen
ZARAUZKO SAIHESBIDEA (Mendebaldea)	2. Laurtekoa	BURUTU GABE
ZARAUTZ-ARROA BIDE-ARDATZA	3.-4. Laurtekoa	BURUTU GABE
MEAKA GETARIARAKO SARBIDEA	2. Laurtekoa	BURUTU GABE
ZUMAIAKO BIDE-SAIHESBIDEA	1. Laurtekoa	GAUZATUA
ARROA-ZUMARRAGAKO BIDE-ARDATZA	2.-3. Laurtekoa	BURUTU GABE
ZESTOAKO BIDE-SAIHESBIDEA	2. Laurtekoa	BURUTU GABE
AZPEITIKO BIDE-SAIHESBIDEA	1.-2. Laurtekoa	BURUTU GABE
ZUMAIAKO INTERMODALA	2. Laurtekoa	BURUTZEN
AGINAGA-ARROA TRENBIDE-ARDATZA	1. Laurtekoa	BURUTZEN
ZARAUZKO TRENBIDE-ARDATZA	2. Laurtekoa	BURUTZEN
UROLAKO TRENBIDEA (1. fasea)	1. Laurtekoa	BURUTU GABE
UROLAKO TRENBIDEA (2. fasea)	2.-3. Laurtekoa	BURUTU GABE
TRENBIDEA: AZPEITIA-AZKOITIA	2. Laurtekoa	BURUTU GABE

3.7.4 Tratamendua LPSetan

3.7.4.1 EAEko Trenbide-Sarearen LPSa

EAEko trenbide-sarearen LPSa (gaur egun plan berri bat idazten ari da) planteamendu estrategiko hau ezartzen da:

- Salgaien garraioa sustatzea
- Eskaintza handitzea hiri inguruko merkatuetan
- Trenbide-kalitateko eskaintzaren atalase egokiak ezartzea
- Trenbide-aukera, etorkizuneko uko egin ezinezko bide gisa
- Bilketa-arroak hedatzea
- Helburua: 25 milioi bidaiari eta 2 milioi tona 2010erako.
- Salgaien erabilera sustatzea
- Konexio-puntu intermodaletarako sarbidea

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Euskal Autonomia Erkidegoko Trenbide Sarearen Lurraldearen Arloko Planak (gaur egun plan berri bat idazten ari da) Urola Kostarako zenbait jarduketa zehazten ditu, lehendik dagoen trazaduran:

- Trenbidea bikoiztea Arrona eta Zumaia artean.
- Zumaia-San Pelaio tartea bikoiztea, beste jarduketa batzuekin batera Zumaia-Zarautz eta Donostia artean 30 minutuko maiztasunak lortzeko.

Bestalde, Urolako trenbideari dagokionez, Azpeititik Zumaia salgaiak garraiatzeko aukera ematea eta Pasaiaiko portuarekin lotzea planteatzen da, Herrera bidez.

Era berean, lurren- eta diesel-trenen bidaia turistikoari berriro ekiteko aukera eman nahi da, Azpetiako udalerriko Burdinbidearen Museotik Zumaia geltokiraino, eta Azkoitiarekin lotzeko aukera ere eman nahi da, antzinako trenbide-korridorea berreskuratzeko eta herri hori trenbide-korridorean sartzeko.

Graf 83. Trenbide Sarearen LPSean aurreikusitako Urolako trenbidea berreskuratzea.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

3.7.4.2 Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorra 2017-2018

Hirugarren Planak helburu estrategikotzat jotzen du egoera ekonomiko berrira egokitzea, eta planteatzea, errepide-sarea ekonomiaren funtsezko garraibide gisa finkatzeko eta egokitzeko, kontuan hartu behar direla eskura dauden baliabide ekonomikoak, eta administrazio eskudunek errepide-sarearen kudeaketa berri bat planteatu behar dutela, garraio-sistema osagarri eta eraginkor baten esparruan koordinatzeko.

1. Urola Kostarako aurreikusitako analisiari eta jarduketei dagokienez, honako hauek ditugu:
2. Orio eta Zarautz artean eta Zarautz eta Mendaro arteko hirugarren erreien artean edukiera handitzea, abiadura-jaitsierako arazoak konpontzeko eta Planaren indarraldian eskariaren hazkundeari erantzuteko, N-1 eta A-15 errepideetan ibilgailu astunak erabiltzeagatiko kanon berria aplikatzearen ondorioz trafikoa hazi eta birbanatu delako.
3. N-634 errepidean, bide luzeko trafikoa N-634 errepidetik AP-8 errepidera aldatzen lagundu behar da, ibilbide ertain/luzeko trafikoa egungo N-634 errepidetik igarotzea saihestuz, eta autobidearen irisgarritasuna bultzatuz. Gainera, Orion eta Zarautzen badira hiri-integratioko eta igarogarritasuneko arazoak, eta arazo horiek bi herrietan aldaerak eraikiz konpondu behar dira. Azkenik, GI-631 eta N-634 errepideen arteko lotura hobetu behar da, biribilgune bat eraikiz.
4. GI-631 errepidean, Azkoitia – Zumarraga tarteko trazadura-arazoak eta sekzio-arazoak konpontzea proposatzen da. Era berean, hiri-intergratioko eta edukierako arazoak daude Zestoan eta Azpeitian. Zestoan saihezbide hori eraikitzea oso zaila da, eta horri esker, aurreratzeko baimendutako gunerik ez egotea bertatik bertara arindu ahal izango da. Horretarako, ibilgailu geldoentzako erreiak egingo dira, eta hautemandako arazoak partzialki konponduko dira.
5. AP-8 autobidean ere, edukiera handitzeko azpiprograman, hirugarren erreia proposatzen da Zarautz eta Orio artean. Gainera, bide geldoen azpiprograman, Zarautz-Meaga-Oikia-Bedua-Zumaia-Itziar-Mendaro arteko tartean bide geldoak eraikitzea planteatzen da, autobide horren edukiera handitu behar delako, N-I errepidean bidesaria martxan jartzeak ekarriko duen trafikoa handituko delako.
6. N-634 errepidean, bide luzeko trafikoa N-634 errepidetik AP-8 errepidera aldatzea eta biribilgune bat eraikitzea ere bultzatuko da, GI-631 errepidearekiko elkargunean, Arroan.
7. N-634 errepidean ere, Hiri Saihezbideen Programan, Zarauzko eta Orioko saihezbideak eraikitzea proposatzen da.

3.7.4.3 Gipuzkoako Bizikleta Bideen LPSa

2013-2022 Bizikleta Bideen LPSak bere bizi-zikloa agortu du, eta horregatik ari da idazten une honetan LPS berri bat, gaur egun proposamenak jasotzeko prozesuan dagoena.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Planaren helburu orokorra da EAEko eta Gipuzkoako Lurralde Historikoko lurralde-antolamenduaren esparruan behin betiko txertatzea Gipuzkoako Bizikleta Bideen Sarea, eta helburu espezifiko eta irizpide orokor hauek ezartzen ditu:

1. Lurraldea motorrik gabeko garraio-sare baten bidez egituratzea.
2. Sare segurua, eroso eta konektiboa trazatzea, lurralde-antolamenduari dagokionez.
3. Sarea eguneratzea eta egokitzea, Gipuzkoako Bizikleta Bideen Sarearen Planean eta Gipuzkoako Lurralde Historikoko Bizikleta Bideen Foru Arauan jasotako baldintzetan.
4. Bizikleta-komunikazioko sistema orokor bat eratzea eta hainbat irizpide definitzea.
5. Udal-plangintzekiko koherentzia eta koordinazioa.
6. Egungo egoeraren diagnostikoa eta jarduketan definizioa eta programazioa.
7. Ingurumen-inpaktua zehaztea.

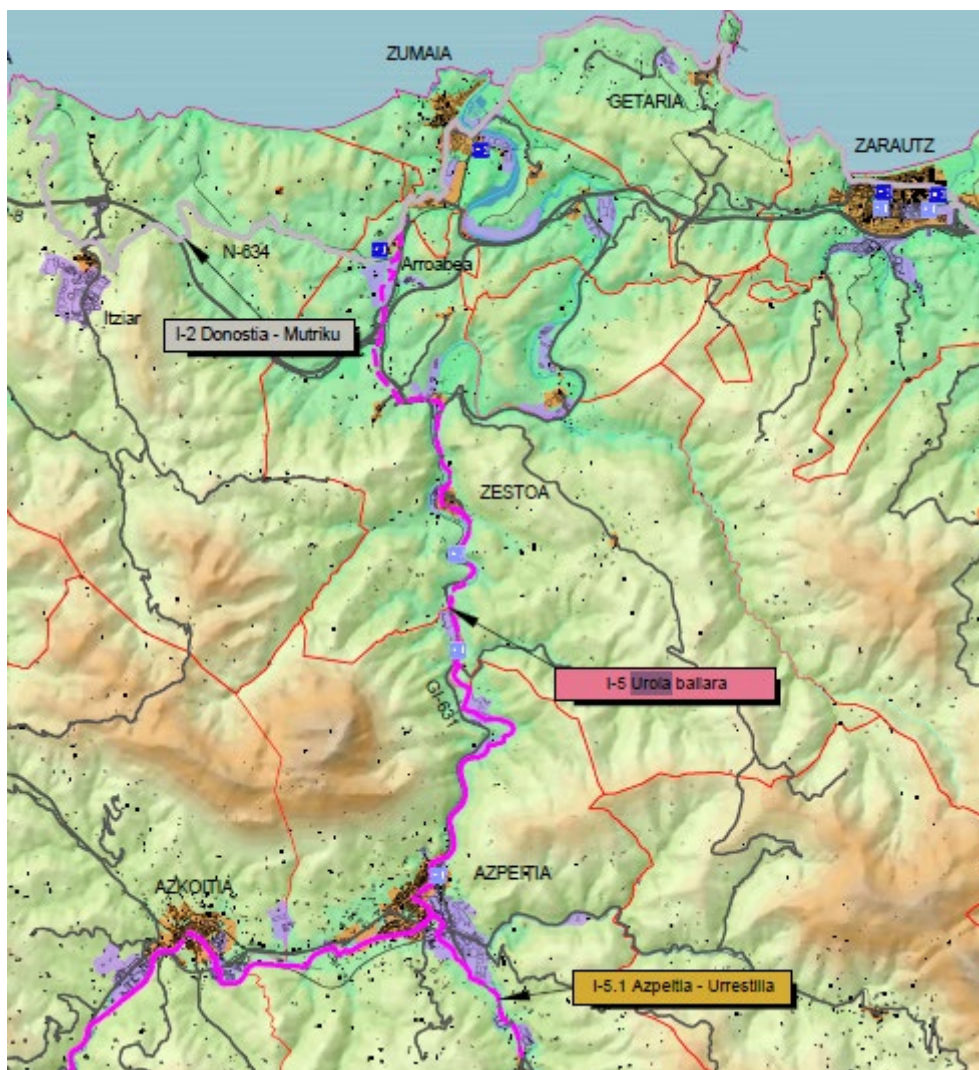
Planak bi garapen-polo nagusi bereizten ditu Urola Kosta eremu funtzionalaren barruan: bata, Urola Kosta izenekoa, Zumaia, Getaria, Zarautz, Aizarnazabal eta Zestoa barne hartzen dituena, eta, bestea, Iraurgi izenekoa, Azpeitia eta Azkoitia barnean hartzen dituena.

Plana idazteko ebaluatutako bideei dagokienez, adierazi du Zumarraga eta Azkoitia ardatzetakoa batez ere aisialdira bideratuta dagoela.

Planak Gipuzkoako Bizikleta Bideen Oinarrizko Sarea (GIBO) sortzea proposatzen du, eta horien artean dago Urola Haranerako bat (5. ibilbidea), haren topografia moderatua aprobetxatuz. Horrela, ibilbidea Urola ibaiaren ibilgutik igotzen da, Zestoako kostaldeko ibilbidearekin (2. ibilbidea) konektatuz. Hiriarteko ibilbide nagusia da.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 84. Gipuzkoako Bizikleta Bideen Oinarritzko Sarearen ibilbideen proposamena Urola bailaran.

3.8 Zeharkako gaiak

3.8.1 Irisgarritasun unibertuala

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa, 2006ko abenduaren 13an onartua, giza eskubideen arloan juridikoki loteslea den nazioarteko lehen tresna izan zen, eta desgaitasuna duten pertsonen giza eskubide eta oinarritzko askatasun guztiak babesteko eta babesteko eskatzen die estatuei.

3. artikulua Konbentzioaren Printzipio Orokorrak jasotzen ditu, eta horien artean aipatzen du irisgarritasuna. Bestalde, 9. artikulua zehazten duenez, *“estatu alderdiek neurri egokiak hartuko dituzte, ziurtatzeko pertsona desgaituek irispidea dutela, gainerakoen baldintza berberetan, ingurune fisikora, garraira, informaziora eta komunikaziotara, informazioaren eta komunikazioen sistemak eta teknologiak barne, eta jendaurreko edo erabilera publikoko beste*

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

zerbitzu eta instalazio batzuetara, hiriguneetan nahiz landa guneetan. Neurri horiek, sartzeko oztopoak eta oztopoak identifikatzea eta ezabatzea barne, besteak beste, honako hauei aplikatuko zaizkie: eraikinei, bide publikoei, garraioari eta kanpoko eta barruko beste instalazio batzuei (eskolak, etxebizitzak, mediku-instalazioak eta lantokiak); eta informazio-, komunikazio- eta bestelako zerbitzuei (zerbitzu elektronikoak eta larrialdikoak barne)".

Bestalde, **1/2013 Legegintzako Errege Dekretua**, azaroaren 29koa, **desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorren Testu Bategina** onartzen duena. Dekretu horrek 2017ko abenduaren 4a ezartzen du azken eguntzat, irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarritzko baldintzak bermatzeko honako eremu hauetan:

- Espazio publiko urbanizatueterako eta eraikinetarako sarbidea eta erabilera (arrazoizko egokitzapenak egin daitezke)
- Garraiobideen sarbidea eta erabilera (arrazoizko egokitzapenak egin daitezke).
- Bulego publikoetan dauden inguruneak, produktuak eta zerbitzuak, herritarrei arreta emateko eta gai publikoetan parte hartzeko gailuak eta zerbitzuak (Justizia Administrazioari eta bititza politikoan eta hauteskunde-prozesuetan parte hartzeari buruzkoak barne).

Hauek dira **indarrean dauden araudi eta dekretu garrantzitsuenak**:

- 505/2007 Errege Dekretua, apirilaren 20koa, desgaitasuna duten pertsonak urbanizatuako espazio publikoetara eta eraikinetara iristeko eta horiek erabiltzeko irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarritzko baldintzak onartzen dituena.
- VIV/561/2010 Agindua, otsailaren 1ekoa, espazio publiko urbanizatuetera sartzeko eta haiek erabiltzeko irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarritzko baldintzen dokumentu teknikoa garatzen duena.
- 314/2006 Errege Dekretua, martxoaren 17koa, Eraikuntzaren Kode Teknikoa onartzen duena.

1544/2007 Errege Dekretua, azaroaren 23koa, desgaitasuna duten pertsonen garraiobideetan sartzeko eta horiek erabiltzeko irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarritzko baldintzak arautzen dituena.

Bestalde, Euskadin, irisgarritasunaren arloko lehen urratsak martxoaren 23ko **59/1981 Dekretuarekin (hirigintza-oztopoak kentzeko araudiari buruzkoa)** eta abenduaren 19ko **16/1983 Dekretuarekin (oztopo arkitektonikoak ezabatzeko araudiari buruzkoa)** egin ziren.

Ezarri beharreko neurrien artean, honako hau ondorioztatu zen: "oinarritzko, lehenengo eta presako neurriak oztopo fisikoei buruzkoak ziren, nabarmen baldintzatzen baitituzte urritu fisikoen irisgarritasuna eta mugikortasuna". Horrela, banaketa nagusi bat egin zen, hirigintza- eta arkitektura-oztopoak, eta horiek eragin zuten aurrez aipatutako bi dekretuak sortzea.

- Hirigintza-oztopoak: eraikuntzarik gabeko espazioetan sor daitezkeen oztopoak, irekiak edo herritar guztien eskura jarritakoak.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

- Arkitektura-oztopoak: eraikitako espazioak hartzen dituen eremu bat hartzen duten hesiak; kasu askotan, leku eta egoera indibidualizatuagoi egiten diete erreferentzia.

Eusko Legebiltzarrak, 1997an, **Irigarritasuna Sustatzeko abenduaren 4ko 20/1997 Legea** onartu zuen. Haren helburua da hiri-ingurunearen, espazio publikoen, eraikinen, garraio-bideen eta komunikazio-sistemen irigarritasuna bermatzea, pertsona guztiak modu autonomoan erabili eta goza ditzaten, eta, bereziki, mugikortasun murriztua, komunikatzeko zailtasunak edo beste edozein muga psikiko edo sensorial, aldi baterakoa edo iraunkorra dutenek. Besteak beste, Irigarritasuna Sustatzeko 20/1997 Legeak hainbat xedapen orokor jasotzen ditu hiri-ingurunearen eta espazio publikoen, eraikuntzaren, garraioaren eta komunikazio-sistemen irigarritasunari buruz.

Azkenik, **68/2000 Dekretua, apirilaren 11koa, hiri-inguruneen, espazio publikoen, eraikinen eta informazio eta komunikazioko sistemen irigarritasun-baldintzei buruzko arau teknikoak onartzen dituena**. Dekretuak irigarritasunaren arloko oinarrizko definizioak jasotzen ditu, eta irigarritasunean zailtasunak dituzten pertsona-taldeak identifikatzen ditu, baita neurriak, gorputzaren dimentsioak, irismen- eta kontrol-egoerak, mugimenduetarako eta transferentzietarako espazio-premiak eta hiri-ingurunea, eraikuntza, garraioa eta komunikazio-sistemak diseinatzeko kontuan hartu diren eta kontuan hartu behar diren alderdiak ere.

Irigarritasun Unibertsalaren Euskal Estrategiak, beste jardun-eremu espezifiko batzuen artean, honako hauek aitortzen ditu: espazio publikoa eta eraikuntza, garraioa, ondarea eta turismoa, eta bere lehen helburu estrategikoa da irigarritasun unibertsalaren arloan indarrean dagoen araudia betetzen dela bermatzea.

Urola Kostako LPPari aplikatzeko, **zerbitzu eta azpiegitura nagusien lurraldean alferrikako sakabanatzeak saihesten dituzten ordenamenduei** buruzko gogoeta egingo da; izan ere, sakabanatze hori irigarritasun unibertsaleko oinarrizko irizpideen aurkakoa da, eta horretarako egokiagoa da lurraldeen trinkotzea.

3.8.2 Genero-ikuspegia

Proposatutako metodologiak jarraitu egiten du gender mainstreaming metodologiaren ildoan, bai Espainiako lurraldean, bai Europan arrakasta izan duten hainbat kasutan. Ildo horretan, Europako, estatuko eta autonomia-erkidegoko gidalerroak txertatzen ditu, bai eta Nazio Batuek laurogeita hamarrek hamarkadaren erdialdetik lurraldearekin lantzen ari diren Emakumearen Munduko Konferentzietan lortutako ondorioak ere. Era berean, diseinu inklusiboko ikuspegiak dituzte, informazio konplexua, aniztasun- eta desberdintasun-egoerak kudeatzeko tresna bereziki erabilgarriak ematen dituztenak.

Bigarrenik, eta LPPren printzipio gidari guztiekin bat etorriz, 2030eko Hiri Agendarekin eta Bultzatu 2050 Hiri Agendaren egokitzapen autonomikoarekin bat datorrela adierazten da..

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

3.8.3 Klima-aldaketa

NBERen Klima Aldaketari buruzko Gobernu arteko Panelak (IPCC) bere seigarren txostena argitaratu zuen 2023ko martxoan. Klima-larrialdiari eta horri heltzeko moduei buruzko ebaluazio berri bat da. Hauek dira espero diren ondorioei buruzko ondorio nagusiak:

- Giza jarduerak, batez ere berotegi-efektuko gasak (BEG) isurtzearen bidez, zalantzarik gabe eragin dute berotze globala.
- Aldaketa handiak eta azkarrak gertatu dira atmosferan, ozeanoan, kriosferan eta biosferan. Giza jatorriko klima-aldaketak dagoeneko eragin handia du meteorologiaren eta klimaren mutur askotan.
- Berotegi efektuko gasen etengabeko emisioek berotze globala areagotuko dute, eta epe laburrean 1,5 °C-ra iristeko estimaziorik onena egingo da kontuan hartutako agertokietan eta ibilbide modelatuetan.
- Etorkizuneko edozein berotze-mailatarako, klimarekin lotutako arrisku asko bosgarren txostenean ebaluatutakoak baino handiagoak dira, eta proiektatutako epe luzeko inpaktuak gaur egungoak baino hainbat aldiz handiagoak dira.

Hala ere, txostenak ekintzarako lekua uzten du, eta baikorra da zenbait alderditan:

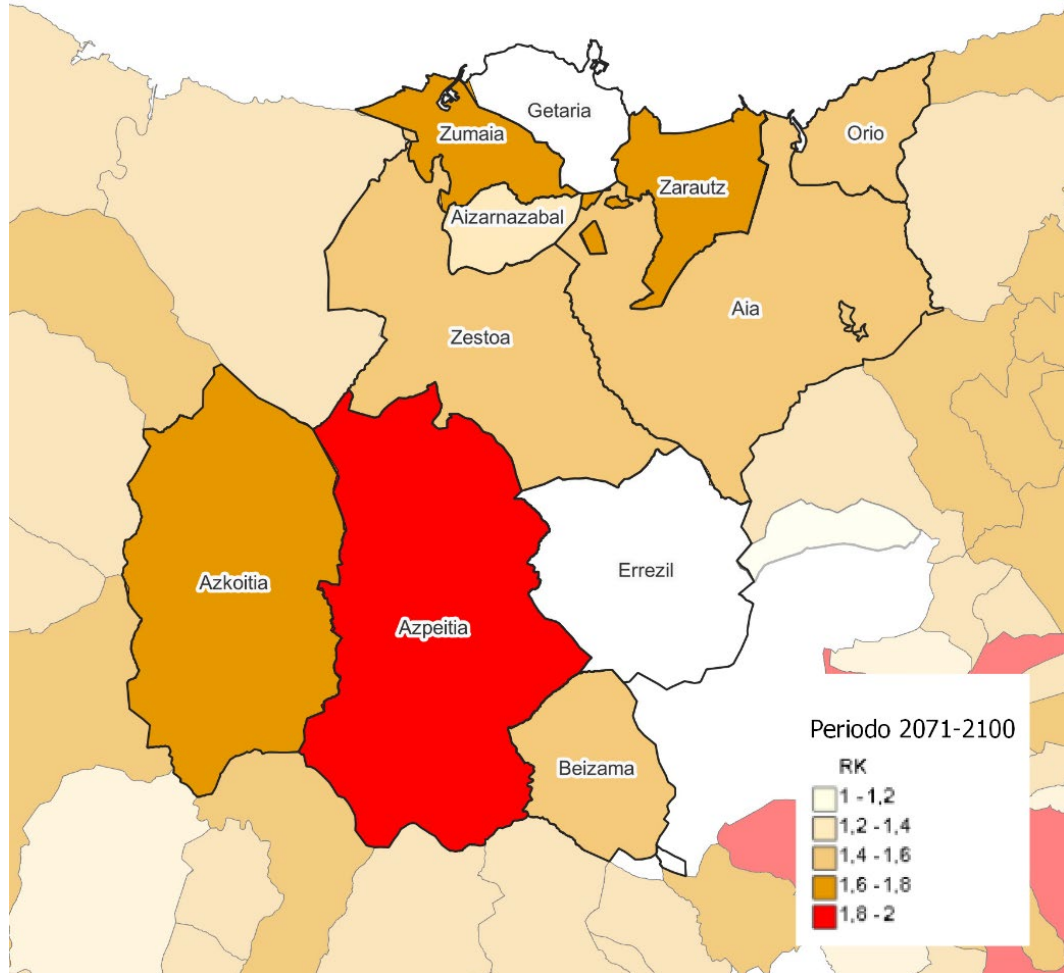
- Etorkizuneko aldaketa batzuk saihestezinak eta/edo itzulezinak dira, baina berotegi-efektuko gasen emisioen murrizketa global sakon, azkar eta iraunkorrek muga ditzake.
- Egokitzapenaren plangintzak eta inplementazioak aurrera egin du sektore eta eskualde guztietan, onura dokumentatuekin eta eraginkortasun aldakorrarekin. Aurrerapena gorabehera, egokitzapen-arrakalak existitzen dira eta egungo ezarpen-erritmoan hazten jarraituko dute.
- Arintzeari heltzen dioten politikak eta legeak etengabe zabaldu dira Bosgarren Txostenetik. Nazio-mailan zehaztutako ekarpenetan inplizituki dauden 2030erako BEG isuri globalek aukera ematen dute berotzeak 1,5 °C-tik gorakoa izateko XXI. mendean, eta horrek zaildu egiten du beroketa 2°C-tik behera mugatzea.

Geoeskadin eremu funtzionalerako jasotako informazioaren arabera, hauek dira klima-arrisku nagusiak 2100eko agertokian (RCP 8.5):

- Ibai-uholdeak: ibai-uholdeen agertokiak arrisku-indize oso handiak erakusten ditu Azpeitian 2071-2100 aldirako, Urola eta Ibaieder ibaien uraldiei lotuta (herri honetan elkartzen dira), eta arrisku handia Azkoitian, Zumaian eta Zarautzen.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

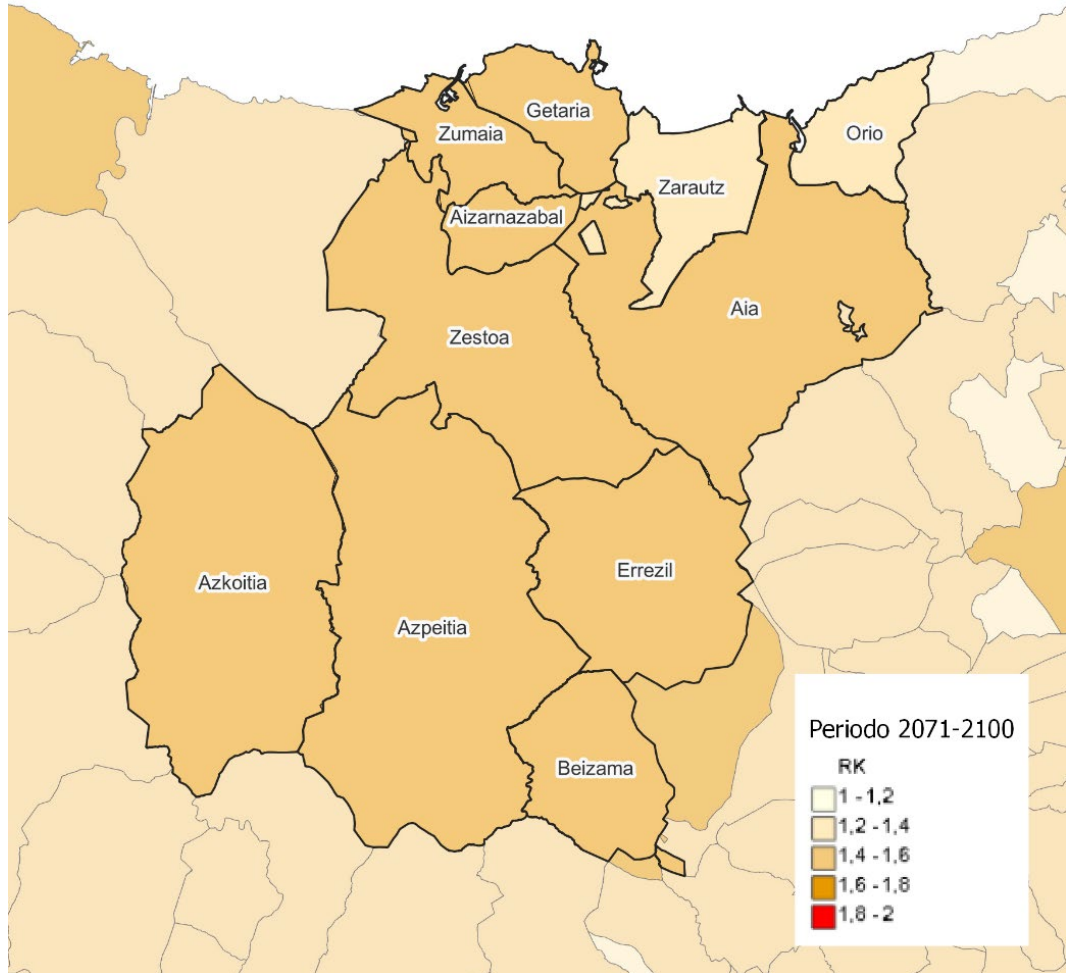

Graf 85. Ibai-uholdeengatiko arrisku-indizeak 2071-2100 aldirako, RCP8.5 eszenatoki batean.
Iturria: Geoeuskadi.

- Lehortek lehen sektorean duen eragina: lehortek nekazaritza- eta abeltzaintza-sektorean duen inpaktuagatiko arrisku-indizeak ertainak dira, eta bat datoz nekazaritza- eta abeltzaintza-jarduera handiena duten udalerriekin. Baliteke indize horiek hain altuak ez izatea, prezipitazio guztien aurreikusitako murrizketa ez delako hain esanguratsua, ezta agertoki ezkorrenetan ere.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

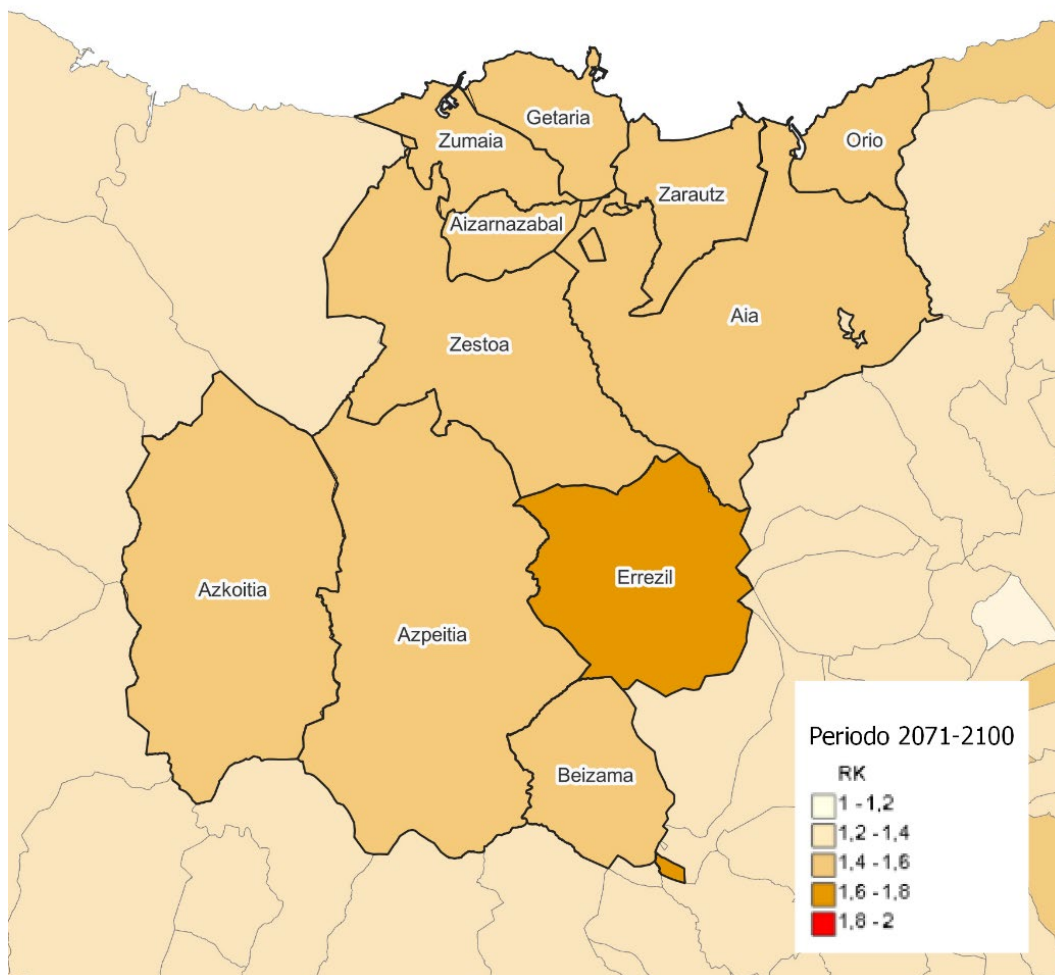

Graf 86. Lehortek lehen sektorean duen eraginagatiko arrisku-indizeak 2071-2100 aldirako, RCP8.5 egoera batean. Iturria: Geoeuskadi.

- Bero-boladak: bero-boladek eragindako arrisku-indizeak ere ertainak dira eremu funtzional osoan, Errezilen izan ezik, han handia baita. Arrisku-indize hori bero-bolada sarriagoak eta iraunkorragoak espero diren testuinguru batean ulertu behar da.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 87. Bero-boladengatiko arrisku-indizeak 2071-2100 aldirako, RCP8.5 eszenatoki batean.
Iturria: Geoeuskadi.

3.8.4 Osasuna

Osasun publikoaren arloan, osasunaren mugatzailetzat hartzen dira biztanleria baten osasun-egoeran eragina duten faktoreak, bai modu isolatuan, bai beste faktore batzuekin lotuta. Faktore individualak (adina, generoa, genetika), sozioekonomikoak (etxebizitza, enplegua, kultura, hezkuntza eskuratzeko aukera), ingurumenekoak (airearen, uraren eta soinu-ingurunearen kalitatea), politika publikoak (hirikoak, etxebizitzakoak, garraiokoak...) izan daitezke. LPPren proposamenek aldagai horiei eragiten diete mugikortasun aktiboan laguntzen duten neurrien bidez:

1. Bizimodu osasungarria errazten duen hiri-eredua definitzea, mugikortasun motorizatuarekiko mendekotasuna areagotzen duten hiri-sare sakabanatuak eratzea saihestuz eta dentsitatearen bidez hurbileko zerbitzuen presentzia bultzatuz.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

2. Hiri-ehunak eta landa guneak berroneratzea, ohiko gizarte-inguruneetan bizi diren biztanleen bizi-kalitatea hobetzeko.
3. Oinezkoen eta bizikleten mugikortasun bigunak bultzatzea, azpiegitura berde integratu eta irigarri batean gara daitezkeenak, bizimodu osasungarria izan dezaten.

Gainera, ingurune fisikoa antolatzeko proposamenak eta kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak tratatzeko eta mugikortasun jasangarrirako prozesuak bizkortzeko proposamenek agente kutsatzaileen kontzentrazioa murriztea dute helburu. Proposatutako nekazaritza-eredua lagungarria da elikadura osasungarria eta hurbila sustatzeko.

3.8.5 Euskara

Lurraldearen gaineko politikak Euskara Sustatzeko 2019-2022 Plan Estrategikoarekin egituratu behar dira. Plan horretan, Gipuzkoako Foru Aldundiak hitzunik eta haien sareak aktibatu nahi ditu, eta baldintzak sortzen jarraitu, lurraldean euskaraz bizitzeko aukerak bermatzeko. LPPak eragin mugatua du Plan Estrategikoaren bi ardatzetan (Gizarte-erabilera eta Biztanleria egoiliar berria), baina, nolana ere, udalerriekin gara daitezkeen ekintzak txertatuko ditu. Horiek planteatzerakoan kontuan hartu beharko da Eremu Funtzionala euskaldunen proportzio handiena duen eremuetako bat dela.

3.8.6 Lurraldeen arteko erlazioa

Lurralde-erlazioari dagokionez, Urola Kostako baldintza bereziak hartu behar dira kontuan. Eremu horretan, Gipuzkoako beste eremu funtzional batzuekiko muga gehienak eremu menditsuak dira, eta, beraz, batez ere natura-baliabideen eta biodibertsitatearen kudeaketara bideratutako harremanak. Ildo horretan, beharrezkoa da:

1. Debarreneko (Debarrena) eta Debagoieneko (Debagoiena) Eremu Funtzionalekiko egituraketa egokia bermatzea, azpiegitura berdearen sarerako garrantzitsuak diren eremuak partekatzen baitira eremu horiekin.
2. Tolosaldeko Eremu Funtzionalarekiko harremana garatzea, azpiegitura berdearen sarerako garrantzitsuak diren eremuak partekatzen baititu, bereziki Hernioko mendiguneak osatzen duen interes bereziko eremuaren inguruan.
3. Goierriko eremu funtzionalarekiko harremana indartzea, Urola ibaiaren ardatzean zehar GI-631 errepidetik konexio egokia eginez.
4. AP-8 autobidea aprobetxatzea Donostialdeko eta Debarreneko eremu funtzionalarekiko harremanak sustatzeko, hiru euskal hiriburuak lotzeko funtsezko ardatza izanik.

Mugikortasunari dagokionez, nabarmentzekoa da Urola Kostako 107.000 desplazamenduetatik % 80 baino gehiago udalerrri bakoitzean gertatzen direla. Gainerako joan-etorriak eskualdeko beste udalerrri batzuekin egiten dira, hau da, 20.000 bat joan-etorri.

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Desplazamendu-bolumen hori Urola Kostako udalerrien eta beste lurralde batzuen arteko erlazioan hautemandakoak baino handixeagoa da, eta, aldi berean, Donostialdeko udalerriek (Donostia, Usurbil, Andoain, Errenteria eta abar) erakartzen dute.

Garraio publikoko sareak konexio hori asetzerara bideratuta daude, bai edukiera handieneko bide-azpiegitura (AP-8), bai trenbide-azpiegitura (Zumaia – Donostia maiztasunak indartzea) eta Lurraldebusen eskaintza.

4 Lurraldearen erronkak

Lurraldearen eta haren erronken diagnostikoa ez da soilik planteatzen dokumentu honen datan duen egoeraren arabera, baizik eta 2006ko LPP indarrean jarri zenetik izan den bilakaeraren arabera ere bai. Plana eraginkorra izan da? Eta zein da galdera horri emandako erantzunaren arazoa gai bakoitzean? Erantzunak elementu garrantzitsuak izan behar ditu kontuan:

1. Lurraldearen esparru fisikoa eta ingurumen-esparrua ez dira aldaezinak. Lurraldearen ezaugarri nagusiak 2006. urteaz geroztik ildo handian mantentzen badira ere, klima-aldaketak garrantzia hartu du eztabaida publikoan, eta, gainera, lurraldean eragina izaten hasi da plubiometriaren eta tenperaturen bidez. Horren adibide da espazio horren ur-nahikotasun historikoa murriztu daitekeela uste izatea. Ingurumen-kontzientzia handiago hori Europako, Estatuko eta Euskal Autonomia Erkidegoko politiketan txertatzea garatzen ari den prozesua da.
2. Esparru sozioekonomikoak Plana indarrean egon den bitartean maila globalean eta tokikoan gertatutako aldaketa garrantzitsuen ondorioak nabarmentzen ditu. Aldi horretan, Txina BPG totalari dagokionez munduko bosgarren postutik bigarrenera igaro da, India hamabigarrenetik bosgarrenera, eta Espainia bederatzigarrenetik hamabosgarrenera. 2008an hasitako krisiaren ondorioak hautematen dira; krisi horrek Euskadin Estatuko gainerako erkidegoetan baino ondorio larriagoak izan baditu ere, aztergai den lurraldearen adierazleen eta Estatuko esparru zabalagoko joeren bilakaera eragin du. COVID-19 osasun-krisiak eta horrek ekonomian eta kate logistikoetan dituen ondorioek ere aldatu egin dute lurraldean eragiten duten eragileen portaera. Bestalde, gizartearen digitalizazioa eta sektore produktiboen berrantolaketa ere nabarmenak izan dira, etxebizitza turistikoak plataforma telematikoen bidez izan duen garapenaren adibide gisa, eragin handia izan baitu jarduera turistikoan. 2006an LPP indarrean jarri zenean eragile gehienek erabiltzen zuten esparru mental hedakorraren ordez, pertzepzio orokorra konplexuagoa eta ziurgabeagoa izan da.

Lurralde-antolamenduaren arau-esparruak berak bilakaera izan du, 2019an LAGen berrikuspena onartu baitzen. Horrek aurreko bi faktoreak kontuan hartzen dituzten irizpideak argi eta garbi eguneratzea dakar. 1997ko LAGetan, lurzuaren kontsumoa mugatzeko irizpideak planteatzen ziren, baina malgutasun-ezaugarri batzuekin, hala nola hazkunde selektiboko hiri-eremuak. Horietarako, berez espero zitekeena baino hazkunde handiagoa proposatzen zen, tentsionatutako eremuen deskongestioan eta gainbeheran dauden guneen biziberritzean izan zezaketen eginkizunagatik, edo habitat alternatiboengatik, antzeko eginkizuna izanik biztanle gutxiagoko guneeetan eta dentsitate txikian oinarrituta. 2019ko LAGak, aldiz, hiri-eredu trinkoaren aldeko apustu argia dira, lurzuaren okupazioa mugatuz, eta alderdi hori indartu nahi du 2030erako Euskadiko Lurzorua Babesteko Estrategiak. Estatuko lege-esparruak berak, duela mende erditik hona hiri-hedapeneko prozesuak arautzera bideratuta dagoenak, bilakaera izan du azken hamarkadan, dagoen hiria birkualifikatzeko prozesuei arreta emateko bidean. Klima-aldaketari, arriskuei eta osasunari buruzko gogoetek gero eta garrantzi handiagoa dute, eta esparru-aldaketa horren adierazle dira.

3. 1997ko LAGetan eta 2006ko LPPan ezarritako hazkundearen muga kuantitatiboak ez dira praktikan lortu. 2019ko LAGek bizitegi-kuantifikazioko irizpide askoz zorrotzagoak jasotzen dituzte, aurrekoak baino. Irizpide horiek, EAE osoan, heren bat murriztuko lukete 1997ko

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

LAGen irizpideei eusteak ekarriko lukeen gaitasuna; horrek esan nahi du, halaber, azpiegitura- eta zerbitzu-sistemen premien ebaluazioan egokitu egin behar dela.

Gai horiei buruzko hausnarketaren ondorioz, zenbait erronka identifikatu dira, testu-kutxetan nabarmentzen direnak, eta antolamendu-soluzioak definitzeko baldintzatzaileak azaldu dira.

4.1 Ingurune fisikoa eta azpiegitura berdea

Lurralde- eta hirigintza-plangintzan azpiegitura berdearen kontzeptua sartzea LAGen berrikuspeneren printzipio gidarien parte da, eta jauzi kualitatibo garrantzitsua da beste kontzeptu batzuekiko, hala nola naturagune babestuekiko edo korridore ekologikoarekiko, eta, beraz, LPParen berrikuspen honetan hura garatzea egiturazkoa eta lehentasunezkoa da.

Testuinguru honetan, Gipuzkoako Foru Aldundiak plangintza- eta prospektiba-lan aktiboa egiten du, eta hori **azpiegitura berdearen proposamen** batean ikusten da. Proposamen horrek garrantzi ekologikoa, ekosistemen zerbitzuak eta zatikatze-maila hartzen ditu kontuan, eta koherentea da LAGetan definitutako EAeko azpiegitura berdearekin. Definitzen duten helburuei jarraituz, Gipuzkoako Azpiegitura Berdearen Sarea balio eta garrantzi ekosistemiko handieneko habitat natural guztiek osatu beharko lukete, 3.1.2.2 puntuan zerrendatzen diren bezala, konektibitate ekologikoa indartuko duten espazio natural berri bihurtzeko potentziala duten eremu degradatuak batuz.

Berrikusitako LPPak proposamen hori txertatu behar du bere antolamenduan, bereziki eremu funtzional mugakideekiko **konektibitate ekologikoari** erreparatuta, eta eremu funtzionalaren barruan ibai-ibilgu handiek ematen dutena nabarmenduko du (hemen Urola ibaiaren korridore ekologikoak duen funtsezko eginkizuna nabarmentzen da, sintesi-planoan 4. jarduketa-eremu gisa grafiatua), eta **LAGen erregulazio-matrizea** txertatuko du, zeinaren metodologiak aldaketa baitakar indarrean dagoen LPParen erregulazioarekiko, lurzorua kategorizazioari eta gainjarritako kategoriei dagokienez.

Gainjarritako kategoria horien artean, garrantzi berezia du klimarekin zerikusia duen guztiak; izan ere, arlo horretan, oinarrizko erreferentziak ematen dituzte **Klima Aldaketaren aurka Borrokatzeko Gipuzkoako Estrategiak**, ingurune fisikoan eta azpiegitura berdean bereziki eragiten duten helburu batzuk zehazten ditu, eta LPPren berrikuspenean integratutako jarduketa-ildoek garatuko dituzte, hala nola Gipuzkoako Azpiegitura Berdearen Sarea sustatzea, lurraldea desfragmentatzea eta habitatak leheneratzea eta babestea, besteak beste. **Itsasertzeko LPSa berrikusteak** eta fenomeno horri lotutako **arriskuaren azterketen eguneratzeak** (uholdeak edo baso-suteak, esaterako) ere oinarrizko erreferentziak ematen dituzte.

Ibai- eta itsas-uholdeen interakzioagatiko arrisku-egoerek (laburpen-planoan 1. eta 3. jarduketa-eremu gisa grafiatuta daude) garrantzi berezia hartzen dute Zumaiako eta Orioko hiriguneak estuarioetan dauden eremu batean (Zarautz ere bai, baina kasu honetan uhinengatiko uholdeekiko bereziki esposizioan dagoen hirigune bat da), eta **itsas higaduraren** fenomenoak, itsas mailaren gorakadak areagotuta, Geoparke deklaratzeko eragin duten balioek eragindako kostalde bati eragiten dio. Beharrezkoa da LPPn **Ibilguetan Oztokoak Iragazkortzeko**

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Plan Zuzentzailearen garapena integratzea, eta kontuan hartzea **espazio babestuen kudeaketa**-arazoak, hala nola lehia artikulatzea Deba-Zumaiako biotopoen.

Lurzoru urbanizaezinaren antolamenduaren erronka nagusia lurzoru horrek lurraldeari eta gizarteari eskaintzen dizkion zerbitzu ekosistemikoak behar bezala kontuan hartzea da, LPPren eskalan 2019an egindako azpiegitura berdearen proposamena garatuz eta hura garatzeko jarraibideak definituz udal hirigintza-plangintzan xehetasun handiagoz.

4.2 Landa-habitata

Hedadura handiagoko beste eremu batzuetan ez bezala, Urola Kostako Eremu Funtzionalean, tamainagatik eta Donostialdearekiko hurbiltasunagatik, udalerrri guztiek dute harreman argia hiri- eta/edo metropoli-dinamikekin; lurraldea okupatzeko moduei dagokienez, guztiek, **Beizamak eta Errezilek** izan ezik, izaera hiritar argiko burutzak dituzte, baina nabarmena da, halaber, **kokaleku tradizional batzuk daudela, txikiak**, lurraldean sakabanatuta, eta lehen mailako baliabideen ustiapenari lotuta, azken urteetan biztanleria galdu dutenak. Hala eta guztiz ere, landa-izaerako eremu horietako biztanleria, 2006an % 10 baino txikiagoa zena, murriztu egin da.

Landa-kokaguneen bizitasunari eusteko eta balio agrologikoa duen lurzorua babesteko (baliabide hori lurralde historikoan mugatua da), beharrezkoa da LPPTik jarraibideak ematea kokagune horiek antolatzeke, bai eta **Nekazaritza eta Basozaintzako LPSko** irizpideen transposizio egokia egitea ere, landa-eremuei 2006ko LPPaz bestelako ikuspegi batekin heltzen baitie. Kontuan hartu behar da eremu horietatik **osasuna eta zerbitzuak eskuragarri** daudela, ibilgailu pribatuaren mende baitaude, biztanleria gero eta zaharragoa, txikiagoa eta maskulinizatuagoa den testuinguru honetan.

Illo horretan, kontuan hartu beharko dira Eusko Legebiltzarrean 2022ko ekainaren 30ean onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Landa Garapenari buruzko 7/2022 Legeak ezarritako zehaztapenak. Lege horrek landa-garapenerako estrategia berri bat ezartzen du, EAEko landa-ingurunearen garapen jasangarria funtsezko faktoretzat hartzen baitu Euskadi osoaren aurrerapenean eta ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohezioan, EBk bultzatzen duen lurralde-kohezioko politikarekin bat datorren garapen-ikuskerara baterantz aurrera eginez.

Landa-habitataren antolamenduaren erronka bereziki garrantzitsua da LPPren eremuan Errezil, Beizama eta Aiako udalerrietarako, horietan sakabanatze-maila handiagoa baitago tamaina txikiagoko erabileren eta kokalekuen artean, eta horrek zaildu egiten du zerbitzuak ematea. Lehen sektoreko jarduerak klima-aldaketara egokitzea beste baldintzatzaile garrantzitsu bat da.

4.3 Hiri-habitata

Indarrean dagoen LPParen 2.17 artikuluan planteatzen den **lurralde-orekaren** helburuak lehenetsun bat izaten jarraitzen du berrikuspene-prozesurako, eta kontuan hartu behar ditu Iraurgiren eta itsasertzeko eremuaren arteko aldeak eta bi eremuetan hiri-buru garrantzitsuak egotea, LAGetan artikulatzeko duten ahalmenagatik jada izendatuta daudenak. Urola Kosta

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

Lurralde Historiko osoa eta Euskadi baino azkarrago hazi da biztanlerian, atzerriko immigrazioaren etorrera garrantzitsuari esker, aldeko dinamika ekonomikoaren erantzuna bezala eta Donostialdearekiko hurbiltasunari esker. Hazkunde horrek ez du 2006ko LPPan aurreikusitako etxebizitza berrietarako ahalmenen garapena ekarri; aitzitik, neurri handi batean, alde aurretik nagusiak ez ziren unitateak berrerabiltzean oinarritu da, eta stock hori, txikia bada ere, oraindik ere garrantzitsua da. LPPak kontuan hartu behar ditu, alde batetik, **lurzoru urbanizagarriko bizitegi-hazkundearen LAGen berrikuspenetik eratorritako kuantifikazio-arauak, non, gaur egun indarrean dagoen plangintzaren bidez, jada badagoen eskari potentzialaren zati handi baterako ahalmena**; arau horiek, gainera, aplikatu behar dira, **hiri-hazkundearen perimetroak** definituz, LAGen berrikuspenean txertatutako tresna berritzaile bat. Eta, beste alde batetik, **hiri-berroneratze**ari buruzko irizpideak hartu behar ditu kontuan, kontuan hartuta eremuan ez dela ikusten beste lurralde batzuetan gertatzen den gizarte-kalteberatasuneko egoerarik, baina bizitegi-erabilera iraunkorrerako berreskuratzen ari direla hutsik edo urte-sasoiko erabilerara bideratuta zeuden etxebizitzak, zeinetan interesgarria baita energia-birgaikuntzako prozesuak abian jartzea, bizitegi-parkearen eraginkortasuna handitzeko.

Bi estrategiak zehazterakoan, kontuan hartu behar da eremuaren egungo egitura demografikoa nahiko ona bada ere, 18 urtetik beherakoak 64 urtetik gorakoak baino gehiago izanik, biztanleriaren piramidearen bilakaerak erakusten duela 2006ko **LPP indarrean egon den bitartean ugaltzeko adin optimoetan (20tik 39ra) kohorteak ahuldu** egin direla, eta hemen, beste eremu batzuetan ez bezala, ez da gazteen emigrazioaren ondorio, piramidearen inertzia demografikoaren eta ugalkortasunaren bilakaeraren ondorio baizik, eta hori immigrazioak ekarpena egin arren; saldo begetatiboa oro har positiboa bada ere, migrazioarena baino askoz txikiagoa da. Gaur egungo egoeran, biztanleriaren hazkundearekin batera etxe kopurua murriztu eta batez besteko tamaina handitu egin da, eta, beraz, horrek arazoak izan ditzake mantentzeko, eta bereziki migrazio-fluxuen mende dago, 2021eko datuak erakusten duen bezala; izan ere, lehen urtea izan zen 2007. urtetik, biztanleria osoa pixka bat jaitsi baitzen. Bestalde, etxebizitza turistikoaren garapenak eragin potentziala izan lezake irisgarritasunean. Beraz, **beharrezkoa da familia gazteen prestakuntza erraztea, etxebizitza eta hari lotutako zerbitzuak eskuratuz.**

Jarduera ekonomikoen arloan, eremuak egitura dibertsifikatua du, hirugarren sektoreak presentzia handia du eta industriaren partaidetza estatuko batez bestekoa baino handiagoa da, eta lotura handia du Donostialdearekin; luzorru urbanizagarria hedaturaz hazi da 2006tik, ia aldaketarik gabe hutsik dagoen azalerari dagokionez, eta ez da LPPko jarduketa estrategikorik garatu, hala nola Iraetakoa. Jarraibideak eman behar dira **industria-jarduerako eremu helduen bilakaerarako**, jarduerak berak eraldatzearen ondorioz, eta luzorrua emateko.

Ekipamenduei dagokienez, eremuak oinarri ona du gaur egun, baina zahartzeak aurrera egin duenez, beharrezkoa da sistema egokitzea, **adinekoen egoitzak kokatzeko luzorru publikoa arinago izan dadin, eta osasun-sistema eta zainketei lotutako mugikortasun-sistema egokitzea.**

Hiri-hazkunderako eta -eraldaketerako prozesuak antolatzeak erronka honako honetan datza: 2006an aurreikusitako bizitegi-hazkunderako eremuari buruzko erabakian, antolamendu berrian

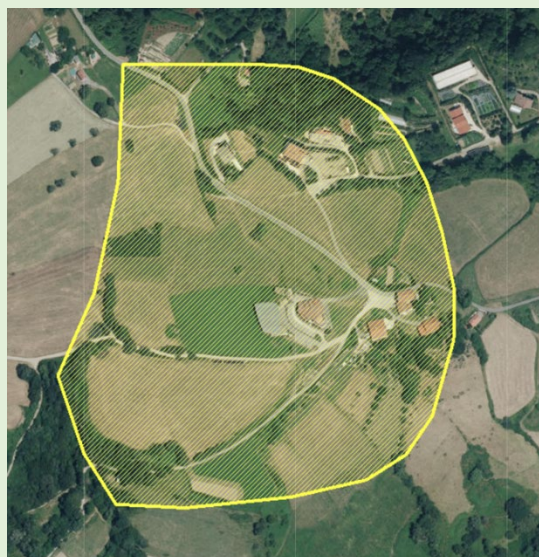

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

manten daitezkeenei dagokienez; izan ere, bizitegi-hazkundera ez da hain hedakorra, eta LPPren hazkunde-aurreikuspenak ez dira oso ondo gauzatu.

LPPren 2.16 artikulua hiri-eremu nagusiak (Orio, Zarautz, Zumaia-Arroa, Azpeitia eta Azkoitia) trinkotzeko eta indartzeko helburua ezartzen du, eta hori guztiz bateragarritzat jotzen da berrikusitako LAGek definitutako esparruarekin eta lurraldearen baldintzekin.

2.17 artikulua lurralde-berrerekarako proposamen gisa planteatzen ditu Ekialdeko Kostaldeko eraikuntzaren dinamizazioa eta Iraurgiko biztanleriaren pisua sendotzea, hazkunde selektiboaren eta habitat alternatiboaren bidez. Horretarako, 2.24 artikuluan hiru kokaleku gehigarri ere planteatzen dira. Eremu horietako gehienak ez dira garatu, eta, bereziki dentsitate txikiko irtenbideak hartzea planteatzen den kasuetan, uste da kontraesankorrak izan daitezkeela LAGek defendatzen duten kokaleku trinkoen ereduarekin.

Graf 88. 2006ko LPPko habitat-proposamen alternatiboak Oikia, Elkano eta Madariagarako.

2.18 artikulua gune finkatuen hiri-berroneratzeko eta hiri-eraldaketarako esku-hartzeak planteatzen ditu. Hiri-berroneratzeko eragiketak guztiz garrantzitsutzat jotzen dira etorkizuneko eredurako; hiri-eraldaketako eragiketen kasuan, oro har, egokitzen jotzen dira, eta hausnarketa

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

handiagoa eskatzen dute Zumaiako Txikierdi eta Narrondo eta Zestoako Rezola lurzatien kasuan, hazkunde-ahalmena handituko baita zeharkako dimentsio txikiko korridore baten gainean, eta horrek zailtasunak izango baititu hiri-sare desberdina sortzeko. Eremu horretan, hobe da Arroa Beheko hurbileko ingurunea indartzea, eta, bereziki, hiri-sareekin sinergiak sortzeko aukerengatik, Zumaiako Euskotren geltokitik hurbil dagoen eremuan; eremu horretan, gainera, lehendik ere badira beheko pasabideak, lehendik dagoen hiri-sarearekin artikulatzea errazten dutenak. Eremu horietan, gainera, paisaiari buruzko LPParen bigarren aldaketako zehaztapenak hartu behar dira kontuan. Aldaketa horrek Zumaiako hiri-inguruko 30. Paisaia Interes Bereziko Eremua definitzen du, eta horrela kategorizatzen da, leheneratzeko eta balioa emateko premiagatik.

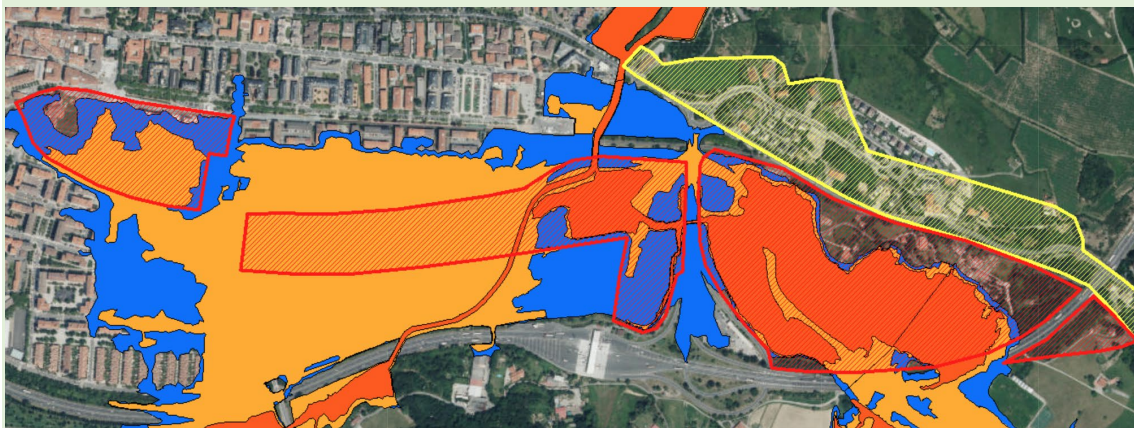
Graf 89. Txikierdiko (A), Narrondoko (B) eta Rezolako (C) hiri-eraldaketa eremuak.

Bestalde, LPPan Zarauzko hego-ekialdean planteatutako bizitegi-hazkundeko eremuetan, uholde-arriskuari buruzko azterlanek erakusten duten afekzio garrantzitsua ezin da alde batera utzi, eta are baldintzatzaileagoa da lurzoru urbanizagarri sektorizatugabeko 25. Eremuaren

**Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-**

kasuan (Astierreka), hiri-sare finkatuaren zati bati eragiten diona baino, eta baterako gogoeta eskatzen du.

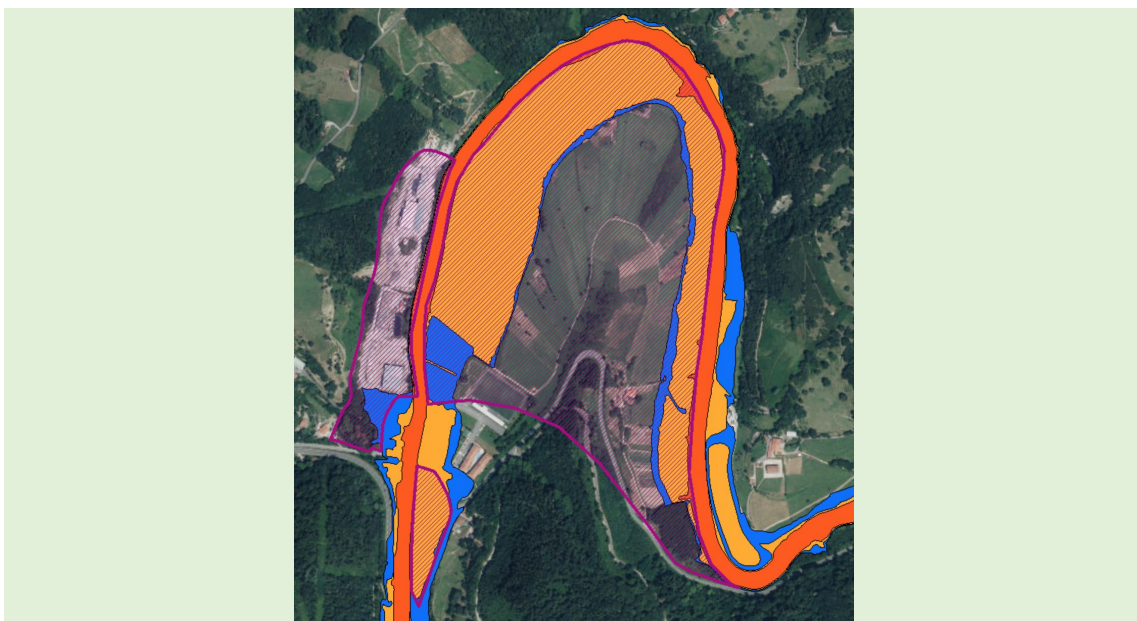

Graf 90. LPPko hiri-garapeneko eremuak (marra gorria) eta uholde-arriskua (laranja biziaren kolorearen graduazioa - itzulera-aldi txikiagoa - urdinera - errepikatze-denbora handiagoa) Zarautz hegoaldean.

Era berean, garrantzitsua da 2006ko LPPan aurreikusitako jarduera ekonomikoetarako hazkunde-esparruen erronka, antolamendu berrian mantendu ahal baitira. Kasu batzuetan, arrisku naturalei buruzko ezagutzaren bilakaerak asko baldintzatzen du lurzoru horien garapena, hala nola Iraetan (Zestoa). Iraetako jarduera ekonomikoetarako erreserbaren zati garrantzitsu bat (eskuineko irudian kolore purpuroko marradura du) urpean gera daitezkeen lurzoruetan dago; baldintza horretatik kanpo, mendebaldeko ertzeko lursail batzuk daude, eta horietan jarduerak martxan daude jada, eta horrek eraldaketa zaildu dezake. Jarduera ekonomikoen eremua uholde-arriskurik gabeko eremura mugatzeak haren tamaina murriztuko luke, eta, beraz, beste kokapen-aukera batzuk aztertu beharko liriateke. Ez dira garatu LPPan Iraeta eta Oikia Urola bailararen bidez lotzeko planteatutako bide-ekintzak, eta horrek potentziala kentzen dio kokapen horri.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

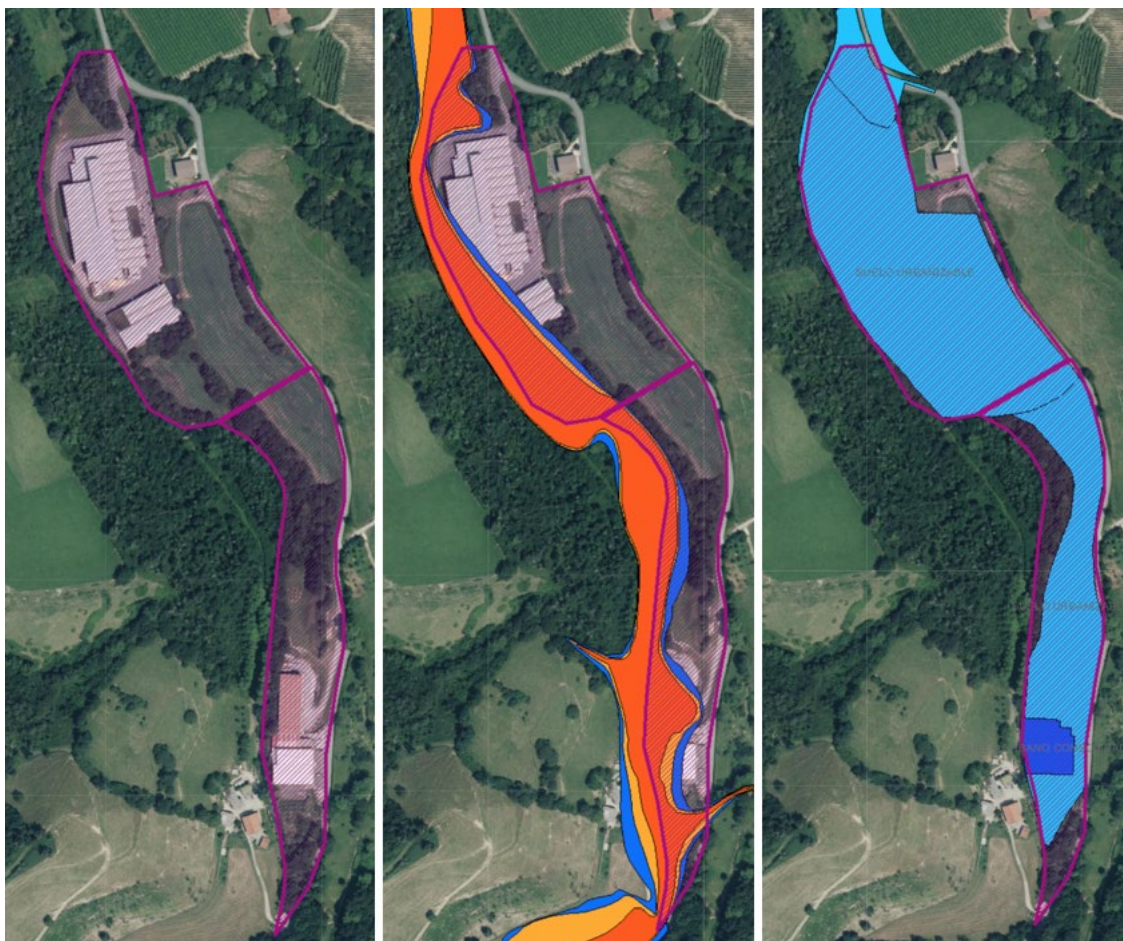

Graf 91. 2006ko LPParen jarduera ekonomikoaren eremua Iraetan (Zestoa) eta uholde-arriskua.

Era berean, Aiako Santiago errekan haranean zehar, 2006ko LPPk zenbait jarduera-eremu txiki planteatzen ditu, eta horietan uholde-arriskuari buruzko ezagutzaren bilakaera oso baldintzatzailea da. Santio Errekan, Arangurenen eta Andatzan gertatzen da hori, eta, beraz, gogoeta bat egin behar da lurzoru berriaren benetako beharren garrantziari eta udalerrian duen kokapenari buruz.

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Graf 92. LPPan zehaztutako jarduera ekonomikoaren eremua (ezkerrean), eremua + uholde-arriskua (erdialdean) eta eremua + lurzoru urbanizagarriaren sailkapena plangintzan (eskuinean), Aranguren inguruan.

Orioko udalerrian, udal-plangintzak Aizperro eremua lurzoru urbanizagarri gisa sailkatu du 2012an, lekualdatutako industriak birkokatzeko eta jarduera ekonomikoetarako dagoen eskariari erantzuteko justifikazioarekin, 48.994 m²-ko azalera eta 36.000 m²-ko eraikigarritasunarekin. Kokagunea dagoen espazioak interes handiagoa hartu du 2010etik aurrera, A-8 autobideko erdigunea ireki baita, Oriotik Donostialderako mugimenduak egiteko aukera ematen duena, baina balio agrologiko handiko lurri eragiten die, lur gaineko uren babesarekin. 2006ko Arau Subsidiarioen berrikuspenaren Ingurumen Eraginaren Behin Betiko Txostenak adierazi zuen eremu hori ez zela egokiena ingurumenaren eta lurralde-egokitzapenaren ikuspegitik, eta 2007an alternatibaren azterketa bat egin zen, aztertutako beste aukera batzuk baino leku hobea zela ondorioztatu zuena. Denbora horretan egin ez denez, pieza hori lurralde-ereduan nola txertatzen den hausnartzea komeni da.

Berrikusitako LPPak, halaber, gaur egun jarduera ekonomikoetarako kalifikatuta dauden baina jarduera horiek beren funtzionamendua eten duten lurzoruak berronertzeko eta erabilera

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

berriekin berraktibatzeak aukerak jorratu behar ditu, eta, horrela, lurzoru berria okupatzeko beharra murrizten lagundu.

4.4 Paisaia, ondare natural eta kulturala eta baliabide turistikoak

Indarrean dagoen LPPa berriaz aldatu da paisaiaren arloan, eta gaiari buruzko edukiak sartu ditu, kartografiatutako unitateak antolatzeko balioak eta helburuak identifikatuz. Aldaketa hori 2018koa da, eta, beraz, kontuan hartzen du 90/2014 Dekretua, ekainaren 3koa, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan paisaia babestu, kudeatu eta antolatzeari buruzkoa.

Kultura-ondarearen arloan, LPP indarrean egon bitartean, kultura-ondareari balioa ematen lagundu duten ekintzak garatu dira, hala nola Ekainek Zestoan duen musealizazioa edo ibilbideen garapena. Era berean, turismo-arloan egokitzapen-ekintzak garatu dira, hala nola Orioko hondartzan eta kirol-portuetan. Hala ere, ekintza gehienak ez dira gauzatu arlo horietako batean ere. Gainera, turismoaren kudeaketa egokitu egin behar da esparru horretan ostatu hartzeko modu berriek gora egin duten bilakaerara, hala nola alokairuko etxebizitza turistikoak, Interneteko plataformen bidez.

Klima-aldaketak paisaian dituen ondorioak kontuan hartzeko erronka planteatzen da, bai itsasertzeko espazioan – dagokion LPSren berrikuspenean lantzen ari den gaia –, bai barnealdeko eremuetan; kokaleku garrantzitsuenetako batzuk estuarioetan edo haran-hondoetan daudenez, ondorio horiek berriaz aztertu behar dira kultura-ondarea babesteari dagokionez, gune horietan kontzentratuta neurri handi batean. Era berean, **erronka bat da oreka lortzea hiri-eremu finkatuetako erabilera turistikoaren eta beste hiri-erabilera batzuen artean**, etxebizitzaren alokairu turistikoaren garapenagatik; kasu honetan, fenomeno hori oraindik mugatua da, baina garapen potentzialki garrantzitsua izan du, Donostialdeko eskariaren hazkundeagatik.

4.5 Baliabideen kudeaketa jasangarria

Klima-aldaketak **baliabide hidrikoetan** eta beren kudeaketan duen eragina kontuan hartu behar du LPPk, kontuan hartuta plangintza sektorialaren bilakaera eta urtegien arteko interkonexioaren eta bere garaian abandonatutako udal-bilketen berreskurapenaren aurreikuspenak. Era berean, garrantzitsua da kontuan hartzea **Errezil eta Beizamako azpiegitura hidraulikoen izaera autonomoa**, eta sareak hobetzeko beharra, kapilaritateari eta saneamendu bereizleari dagokienez.

Bestalde, LPPak, bere antolamenduan kontuan hartu behar ditu **Energia Berriztagarrien LPSaren** eta Klima Aldaketaren Aurka Borrokatzeko Gipuzkoako Estrategiaren zehaztapenak, arintze-alderdiari dagokionez, ekonomiaren eta lurraldearen deskarbonizazioaren ikuspegi zabalagoaren barruan; **dagoen eraikuntzaren energia-efizientzia hobetzea** aukera bat da, lehendik hutsik zeuden edo bigarren mailako etxebizitzak erabilera nagusirako bideratu diren testuinguru batean. Ekonomia zirkularraren arloan, plangintza sektorialak ibilbide bat ezartzen du **2019-2030 aldirako Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Integralaren** bidez. Arlo horietan,

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

kontuan hartu behar da bitarteko mailako gobernantzaren garrantzia, **Urola Kostako eta Urola Erdiko mankomunitateen** bitartez.

Baliabideen kudeaketa jasangarriaren erronka zeharka planteatu behar da, proposatutako jarduketek material- eta energia-fluxuetan eragingo dutela kontuan hartuta, eta arreta berezia eskainiz hiri- eta landa-inguruneen arteko interakzioari.

4.6 Mugikortasuna eta logistika

Arlo Funtzionalerako erronkak, mugikortasunari dagokionez, iraunkortasunaren kontzeptuaren barruan sartzen dira. Kontzeptu hori **mugikortasunaren banaketa modal hobean** oinarrituta bultzatu behar da, garraibide oldarkorrenei nagusitasuna kenduz (ibilgailu pribatua pertsona bakar bat garraiatuz) eta **garraibide bigunagoak** (garraio publikoa, bizikleta, idulkia) **nagusitzea erraztuz**, osasun publikoa hobetzen laguntzen dutenak, mugikortasun aktiboagoa delako. Logika hori joan-etorri guztietan aplika badaiteke ere, funtsezkoa da **nahitaezko joan-etorrien** (lana, ikasketak) **banaketa modal berri** horretan aurrera egitea, horiek baitira ohikoenak eta balantze modal txarrena erakusten dutenak. **Donostialdearekiko harremanak** eguneroko harreman horietan duen garrantzia bereziki kontuan hartu beharreko baldintzatzailea da, **Zarauzko geltoki intermodala** aprobetxatuz eta kostaldean zehar lineak eta azpiegiturak indartuz (laburpen-planoan 2. jarduketa-eremu gisa grafiatua).

Bestalde, **Urolako Eraldaketa Ardatz** baten LAGen proposamena zehazteak berekin dakar mugikortasuna ibilgailu pribatuaren ordeko moduen bidez indartzea, itsasbazterraren eta Iraurgi haranaren arteko benetako egituraketa bermatzeko. Osagarri gisa, **mugikortasunaren elektrifikazioak** erronka bat izan behar du lurraldearentzat, eta hiru alderdi hauek sustatu behar ditu: garraio publiko elektrifikatua, ibilgailu pribatu elektrikoa edo gutxienez hibridoa, eta bizikleta elektrikoak. Izan ere, bizikleta horiek ahalik eta gehien erabiltzeak joan-etorri luzeagoetarako aldaketa modala ere bultzatuko du.

Eremu funtzionaleko **mugikortasun-ereduaren bilakaeraren erronkak** berekin dakar Urolako Eraldaketa Ardatzean lehentasunezko mugikortasun-moduari eta bide-azpiegitura berrien beharrei buruzko erabakiak hartzea. Berrikusatiko LAGek, 28. artikuluan, honako premia hau ezartzen dute: «Zumaia eta Azpeitia arteko Urolako trena tren-linea zaharraren gainean martxan jartzea eta Urretxuraino hedatzeko aukera aztertzea, aldiriko sarean integratuz». Bestalde, LAGen memoriak Urolaren Eraldaketa Ardatza definitzen du kostaldeko ibilbidea eta Azkoitia arteko barne-ardatza artikulatzeko tresna gisa, eta gidalerro gisa ezartzen du «mugikortasun-arloan Urolako trenbidearen Zumaia eta Urretxu arteko ibilbidea tren arin edo garraibide alternatibo baten bidez berreskuratzeko aukera kontuan hartzea. Horren ezaugarriak lurralde-plangintzaren bidez zehaztu beharko dira, eta trazadura hori aldi baterako erabili ahal izango da, hala nola hiri-ekobulebar bat edo oinezkoentzako edo bizikletentzako ardatz bat». Une honetan, Zumaia-Urretxu ibilbidean, Lurraldebusen UK06 lineak funtzionatzen du, ordu bitarteko maiztasunarekin, eta ordu eta laurdeneko ibilbide-denborarekin; linea Zumarragako ospitalera iristen da, eta ospitale horrek eremu funtzionalaren hegoaldeko udalderriei ematen die zerbitzua (Azkoitia, Azpeitia, Errezil). Konparazio gisa, gaur egun Euskotrenek Zarautz eta

Zarautz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionaleko Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena -Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

Donostiako Unibertsitate Ospitalearen artean ematen du zerbitzua, 40 minutuko ibilbide-denborarekin, garraioa barne, 30/30 minutuko maiztasunarekin puntako orduetan, baina askoz ere eskari-intentsitate handiagoko harremanak dira. Lanegun arrunt batean, Urola Kostatik 3.630 pertsona inguru joaten dira Goierrira, eta Urola Kostatik Donostialdera ia bost aldiz gehiago. Trenbide-linea berraktibatzeke eta martxan jartzeko kostu finkoek (horietako batzuek jarraitutasuna galdu dute jada) eta bidaiarien trafikoaren aurreikuspenek, lehen analisi batean, bideragarriagoa egiten dute Lurraldebusen UK06 linea hobetzea, geralekuetan eta sarbideetan egokitzapen erosoagoak eginez.

Errepideei dagokienez, gaitasunak lurzoruaren erabileren beharretara egokitzea da erronka, edukiera-eskaintza handitzeak trafiko handiagoa eragin ez dezan. Indarrean dagoen LPPko aldaera-proposamenak, gauzatze urrikoak, interes berezikoak dira oraindik kostaldeko udalerrietako ibilbideetan, trafiko-intentsitate handiagoa baitute. Zarauzko autobidearen kasuan, beste aukera bat da A8 autobideko bidesariak askatzea zenbait mugimendurentzat, edo saihesbidearen lehen zati bat sortzea, autobidearen irteerako biribilgunea haren hegoaldeko industrialdeekin zuzenean lotzeko, eta, horrela, nabarmen murrizteko hiri-eremuko arrain-trafikoak. Orion, zubi berri bat eraikitzeak hirigunea trafikotik askatzen lagun dezake; Aizperroko jarduera ekonomikoen garapen potentzialak eragina izango du inguruko trafikoetan. Barrualdeko eremurako proposamenei dagokienez, Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorrak (2017-2018) planteatzen du Zestoako eta Azpeitiko saihesbideek dauden premiei erantzuten dietela, baina onartzen du, halaber, Azpeitiaren kasuan saihesbide bat eraikitzea oso zaila dela, eremuko ingurumen-baldintzak direla-eta. Zestoan dauden 9.000 bat UBiko ibilgailuak beheko mugan har daitezke kontuan saihesbide bat planteatzeko, eta Azpeitia eta Azkoitiaren arteko egungo loturaren ia 15.000 dira irtenbide mota hori gehiago justifikatzen duen zifra; gainera, bi guneen arteko egungo bide-konexioa Loiolako monumentu-multzotik oso hurbil dago, eta, beraz, gomendagarria litzateke haren gaineko ingurumen-inpaktua murriztuko lukeen saihesbide bat egitea. Bestalde, lehen azterketa batean ondoriozta daiteke Zarautz-Oikia-Arroa Meakatik barrena bide berria egiteko proposamenak, Getariarako sarbide berri bat barne, 2006ko LPPan planteatzen zuena, edukiera handitzea ekarriko lukeela, eta ez liokeela erantzuten eremuan dauden edo aurreikus daitezkeen erabileren beharrei; beraz, ez litzateke gomendagarria izango.

Logistikari dagokionez, instalazioak behar bezala dimentsionatzea da erronka. 2006ko LPPko Sansinenea eta Badioleguiren proposamenak egokitzen jo daitezke soilik eskala koherente batean hurbileko udalerrien zerbitzurako, gehienez ere Eremu Funtzional osorako; izan ere, azken bi hamarkadetako jarduera logistikoen garapenak erakusten du nodo handiek (Arasur, Jundiz-Foronda, Bilboko portua eta Pasaia-Irun) soilik dutela gaitasuna eskala handiago batean lehiatzeko.

Zarauz- Azpeitia (Urola Kosta) Eremu Funtzionalako Lurralde Plan Partzialaren berrikuspena
-Informazio-sintesiaren eta diagnostikoaren fasea-

5 Proposamen-sintesia

Urola Kostako Eremu Funtzionalak bere LPPa berrikusteari ekiten dio, nahiko egoera onean, EAEko eta Estatuko beste eremu batzuekin alderatuta, bai alderdi sozioekonomikoari dagokionez, bai ingurumenari dagokionez. 2006. urteaz geroztik, eremuak biztanleria-hazkunde nabarmena izan du Lurralde Historiko osoarekin eta Euskal Autonomia Erkidegoarekin alderatuta, baina horrek ez du ekarri etxebizitza-kopuruaren hazkunde proportzionala, baizik eta eskari berriaren zati handi bat hutsik zeuden edo urtaroko erabilerara bideratuta zeuden unitateetan bizitzera igaro da, eta, horrela, dauden kokalekuak indartu dira. Azken urteetan etorkinen etengabeko etorrerari dagokionez, bilakaera demografiko positiboak duen mendekotasunak eremuak dinamika begetatibo positiboa duela ziurtatzen du, baina askoz ere txikiagoa, eta azken urteetan etxekoen unitateak osatzeko adin-talde egokiaren murrizketak eragiten diola. Beraz, **LPPren lehentasunetako bat izan behar da familia gazteen prestakuntza erraztuko duten etxebizitza- eta zerbitzu-ahalmen egokia ematea**. Horretarako, lehendik dauden eta hutsik dauden etxebizitzaren erabilera zein lurzoru urbanizagarriaren erabilera sustatu behar dira, kontuan hartuta jada sailkatua dagoena, eskari potentzialen zati handi bat betetzeko gaitasuna duena, bai eta LAGen arabera kuantifikatutako premiak bete ditzakeena ere, hiri-kokaleku trinkoen eta askotariko erabileren eredu bat finkatzen saiatuz, arrisku naturalekiko eta teknologikoelekiko erresilientea.

Bestalde, **biztanleriaren zahartze progresiboak zuzkidura-sistema egokitzea eskatzen du**, laguntza-zentroak sortzea erraztuz. Landa-eremuen egoera espezifikoak arreta berezia eskatzen du haien baldintza bereizietan, kokagune sakabanatuekin eta lehen sektoreari lotuta. Sakabanatutako kokalekuetan zahartzea eta landatartasuna elkartzen direnez, herriek ez dute beti ibilgailu pribaturik izango, eta, beraz, ikuspegi hori ere beharrezkoa da zuzkidura-sarearen diseinuan.

Egoera ekonomikoaren bilakaera sakona izan da 2006tik, eta Donostialdeko eremu funtzional mugakideak garrantzia hartu du termino absolutuetan, baita Urola Kostarako erreferentzia-nodo gisa ere. Eremu funtzionalaren bizitasun demografiko eta ekonomikoari eusteko, **plangintzak eremu funtzionalaren ezaugarri diren jarduera industrialen eta turistikoaren bilakaerari lagundu behar dio**. Intermodalitateari dagokionez aurreikusitako ekintzen bidez mugikortasun-sistemak hobetzeak Zarauzko eta Azpeitiko tokiko zentraltasunak indartzea ahalbidetuko du, eta LAGetan jasotako **Urolako Eraldaketa Ardatzaren** proposamena eremuko bi mankomunitateen arteko kohesiorako zehaztu beharreko aukera gisa planteatzen da; LAGek berek planteatzen duten malgutasuna, ardatzak artikulatzen duen mugikortasun-teknologiari dagokionez, aprobetxatu egin behar da haren epe luzerako jasangarritasuna bermatzeko.

Jarduketa horiek guztiek eskatzen dute ingurumena eta herritarrak erresilienteak izatea klima-aldaketaren erronkaren aurrean. Horretarako, lotutako arrisku natural eta teknologikoen aurreikuspena txertatuko du LPPk, baita azpiegiturak eta ekipamenduak egokitzeko neurriak ere. Berotegi-efektuko gasen emisioak arintzeko, energia-berroneratzea eta -birgaitzea sustatuko da, eta LPPa Energia Berriztagarrien LPSaren proposamenekin artikulatuko da.